อิทธิพลของปัจจัยในการเชื่อมเสียดทานแบบกวนและปรับปรุงสมบัติเชิงกล ของอะลูมิเนียมผสมหล่อกึ่งของแข็งเกรด 2024

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมการผลิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีการศึกษา 2562

INFLUENCE OF FRICTION STIR WELDING PARAMETERS

AND IMPROVEMENTS OF MECHANICAL

PROPERTIES FOR SEMI-SOLID

CAST 2024 ALUMINIUM ALLOY

Angkarn Kamruan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the

Degree of Doctor of Engineering in Manufacturing Engineering

Suranaree University of Technology

Academic Year 2019

อิทธิพลของปัจจัยในการเชื่อมเสียดทานแบบกวนและปรับปรุงสมบัติเชิงกล ของอะลูมิเนียมผสมหล่อกึ่งของแข็งเกรด 2024

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาคุษฎีบัณฑิต

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(รศ. คร.อภิวัฒน์ มุตตามระ) ประธานกรรมการ

(อ. คร.สมศักดิ์ ศิวดำรงพงศ์) กรรมการ (อาจาุรย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์)

(ผศ. คร.ประภาศ เมืองจันทร์บุรี) กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม)

(ผศ. คร.วรรณวนัช บุ่งสุค)

กรรมการ

(ผศ. คร.สุภกิจ รูปขันธ์)

กรรมการ

(อ. คร.ประเสริฐ เอ่งฉ้วน) กรรมการ

MANOY

(รศ. ร.อ. คร.กนต์ธร ชำนิประศาสน์) รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและพัฒนาความเป็นสากล คณบดีสำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์

515ng

(รศ. คร.พรศิริ จงกล)

21.000

อังการ กำเรือน : อิทธิพลของปัจจัยในการเชื่อมเสียดทานแบบกวนและปรับปรุงสมบัติ เชิงกลของอะลูมิเนียมผสมหล่อกึ่งของแข็งเกรด 2024 (INFLUENCE OF FRICTION STIR WELDING PARAMETERS AND IMPROVEMENTS OF MECHANICAL PROPERTIES FOR SEMI-SOLID CAST 2024 ALUMINIUM ALLOY) อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร.สมศักดิ์ ศิวดำรงพงศ์, 146 หน้า

การเชื่อมเสียคทานแบบกวนเป็นการ<mark>เชื่อ</mark>มแบบไม่หลอมละลาย ซึ่งให้คุณภาพรอยเชื่อมที่คื ้โดยเฉพาะสำหรับวัสดุที่เชื่อมได้ยากด้วยวิ<mark>ธีห</mark>ลอมละลาย อย่างไรก็ตามในการเชื่อมเสียดทาน แบบกวนนั้นจำเป็นต้องตั้งพารามิเตอร์การเชื่อมให้เหมาะสมเพื่อให้ได้รอยเชื่อมที่ดี ประกอบกับ การศึกษาเรื่องการเชื่อมวัสคุอะลูมิเนียมผสมหล่อกึ่งของแข็งยังมีจำนวนน้อย งานวิจัยนี้จึงมี ้วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของพาร<mark>า</mark>มิเตอร์การเชื่อมเสียดทานแบบกวนและปรับปรุงสมบัติ เชิงกลของแนวเชื่อมต่อชนวัสคุอะลูมิเนียมผสมหล่อกึ่งของแข็ง 2024 ด้วยเทคนิคออกแบบ การทคลองแบบแฟกทอเรียลเต็มจำนวน โดยกำหนดปัจจัยในการทคลอง 3 ปัจจัย ได้แก่ ความเร็วรอบ ในการหมุนกวน 530 และ 790 รอบต่อนาที ความเร็วเดินเชื่อม 22 และ 36 มิลลิเมตรต่อนาที · และรูปทรงของหัวกวน แบบทรงกรวย ทรงกระบอกเรียบ และทรงกระบอกเกลียว ผลการทคลอง พบว่า ผลกระทบหลักที่ส่งผลต่อค่าความแข็งแรงดึงมากที่สุดคือ ความเร็วรอบในการหมุนกวน และรูปทรงของหัวกวน ตามลำดับ ที่ระดับนัยสำคัญ 95% ในขณะที่ความเร็วเดินเชื่อมในช่วงระดับ ้ ปัจจัยที่ศึกษาไม่ส่งผลต่อความแข็งแรงคึงอย่างมีนัยสำคัญ ในการปรับปรุงสมบัติเชิงกลของงานวิจัย ้นี้พบว่า พารามิเตอร์ที่ให้ความแ<mark>ข็งแรงดึงที่ดีและเหมาะสมใ</mark>นการนำมาปรับปรุงสมบัติเชิงกล คือ การเชื่อมด้วยหัวกวนรูปทรงแบบทรงกระบอกเรียบ ความเร็วรอบในการหมุนกวน 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อนาที โดยปรับงนาคสัคส่วนรูปทรงหัวกวนแบบ ทรงกระบอกเรียบ โดยมีขนาดหัวกวนต่อบ่ากวนเท่ากับ 3 เท่า ได้ความแข็งแรงคึงใกล้เคียงกับวัสดุพื้น ้นอกจากนี้ การทำกระบวนการทางความร้อนก่อนและหลังการเชื่อม โดยการนำชิ้นงานไปอบละลาย ก่อนเชื่อมและบ่มแข็งเทียมหลังเชื่อมได้ค่าความแข็งแรงคึงสูงขึ้นเป็น 245 MPa มีประสิทธิภาพ 109% ของความแข็งแรงวัสดุพื้น

สาขาวิชา<u>วิศวกรรมการผลิต</u> ปีการศึกษา 2562

ลายมือชื่อนักศึกษา 🍎	ans
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา	~~~~~
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม_	4121

ANGKARN KAMRUAN : INFLUENCE OF FRICTION STIR WELDING PARAMETERS AND IMPROVEMENTS OF MECHANICAL PROPERTIES FOR SEMI-SOLID CAST 2024 ALUMINIUM ALLOY. THESIS ADVISOR : SOMSAK SIWADAMRONGPONG, Ph.D., 146 PP.

FRICTION STIR WELDING/MECHANICAL PROPERTIES/SEMI-SOLID CAST/ ALUMINIUM ALLOY 2024

Friction stir welding is one of solid state welding techniques which provide good weld joint compared with fusion welding techniques, especially for difficult-tofusion welded materials. However, appropriate welding parameters were necessary to achieve good weld joint with friction stir welding. Moreover, there are a few reports on welding of semi-solid aluminium. Therefore, aims of this study was to investigate influence of friction stir welding parameters on mechanical properties of butt joints between Semi-Solid cast aluminium alloy 2024. Full factorial design technique was employed with 3 parameters which composed of rotational speed (530 and 790 rpm), welding speed (22 and 36 mm/min) and shape of stir head (cone, cylindrical and thread). Based on statistical results, it was found that rotational speed and shape of stir head revealed an influence on tensile strength of welded joint while welding speed was not significant parameter with 95% significant level. The stir head D-d ratio of 3 was carried out for mechanical property improvement with cylindrical stir head, 790 rpm and 22 mm/min. The same level of strength as based material was found for such condition. Thus, heat treatment before and after welding was brought to treat the specimen. Specimen was solution treated before welding and artificial aged after

welding. The highest tensile strength of 245 MPa which was 109% of based material was achieved.

School of Manufacturing Engineering

Academic year 2019

Student's Signature_	Picors
Advisor's Signature_	man
Co-Advisor's Signatu	ire WA

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยต้องขอกราบขอบพระคุณบิดา-มารคา ผู้ให้กำเนิดที่ให้การอุปการะเลี้ยงดูส่งเสียให้ได้รับการศึกษาตลอดมา พร้อมทั้งได้อบรมสั่งสอน แนวความคิดและการปฏิบัติตนจนผู้วิจัยได้ประสบผลสำเร็จในวันนี้ได้ รวมถึงหลาย ๆ กำลังใจ จากญาติพี่น้อง เพื่อนร่วมงาน ครอบครัวที่คอยเป็นกำลังใจอย่างยิ่ง อีกทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ทุก ๆ ท่านที่มิได้เอ่ยนาม ที่มีส่วนช่วยให้งาน<mark>วิจั</mark>ยฉบับนี้จนสำเร็จ

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ คร.สมศักดิ์ ศิวคำรงพงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้ โอกาสทางการศึกษา ให้ความรู้ แนะนำ และให้กำปรึกษา ช่วยแก้ปัญหาในการทำงานวิจัยและให้ กำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ผศ.คร.ประภาส เมืองจันทบุรี ภาควิชาวิศวกรรมเหมืองแร่ และวัสดุ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินท์ ที่ให้ความกรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ร่วม รวมถึงให้คำปรึกษาช่วยเหลือในการทำงานวิจัย แก่ผู้วิจัยจนสำเร็จได้ด้วยดี ขอขอบพระคุณ คณะกรรมการ คณาจารย์ และบุคลากรสาขาวิชาวิศวกรรมการผลิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าในการให้กำแนะนำที่เป็นประโยชน์ สำหรับการดำเนินการศึกษาและวิจัย

ขอขอบคุณ สถาบันเทคโนโลยีชิบะอุระ ที่ให้โอกาสผู้วิจัยเป็นนักศึกษาแลกเปลี่ยน ณ ประเทศญี่ปุ่น เพื่อศึกษาและใช้อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ในการทำวิจัย เป็นระยะเวลา 3 เดือน ขอขอบคุณ สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ซึ่งเป็นสถาบัน การศึกษา ทำให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสเข้ามาศึกษา รวมถึงบุคลากร ประจำศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์

และเทคโนโลยี ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ในการทำวิจัย ขอขอบคุณ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาต้นสังกัดของผู้วิจัย ที่อนุญาตให้ลาศึกษาต่อระดับปริญญาเอกพร้อมทุนการศึกษา รวมถึงคณาจารย์และบุคลากร คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม และบัณฑิตวิทยาลัย ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการใช้อุปกรณ์ และเครื่องมือต่าง ๆ ในการทำวิจัยจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

อังคาร คำเรือน

สารบัญ

บทคัดเ	ย่อ (ภา	เษาไทย)	ูก
บทคัดเ	ย่อ (ภา	เษาอังกฤษ)	ูข
กิตติกร	รมปร	ะกาศ	<u>،</u> ۱
สารบัถุ	ļ		า
สารบัถุ	<i>ม</i> ุตาราง	۹	Ĵ.
สารบัญ	เริป		Ţ]
บทที่			
1	บทนํ	in	1
	1.1	ที่มาและความสำ <mark>คัญ</mark> ของงานวิจัย <u></u>	1
	1.2	วัตถุประสงค์การวิจัย	4
	1.3	ขอบเขตการวิจัย	4
	1.4	วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย	
	1.5	สถานที่ทำงานวิจัย	5
	1.6	เครื่องมือและอุป <mark>กรณ์ที่ใช้ในงานวิจัย</mark>	5
	1.7	ประโยชน์ที่กาดว่าจะได้รับ	6
2	ปริทั	ัศน์วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
	2.1	โลหะอะลูมิเนียม <u></u>	7
		2.1.2 อะลูมิเนียมผสมกลุ่ม 2XXX	
	2.2	กระบวนการหล่อโลหะกึ่งของแข็ง	14
	2.3	กระบวนการเชื่อมโลหะ	
		2.3.1 การเชื่อมแบบหลอมละลาย	
		2.3.2 การเชื่อมในสภาวะของแข็ง	19
	2.4	การเชื่อมเสียคทานแบบกวน	20

		2.4.1	รูปแบบการเชื่อมต่อ	
		2.4.2	พารามิเตอร์การเชื่อม	22
			2.4.2.1 ความเร็วรอบในการหมุนกวน	
			2.4.2.2 ความเร็วใ <mark>นก</mark> ารเดินเชื่อม	
			2.4.2.3 มุมเอียงเค <mark>รื่อ</mark> งมือกวน	
			2.4.2.4 ระยะก <mark>ดถึกของ</mark> เครื่องมือเชื่อม <u></u>	27
			2.4.2.5 เวลาก <mark>ดเสียดทาน</mark>	29
			2.4.2.6 อัตรา <mark>ส่วนความโตบ่าเครื่องมือกวนต่อหัวกวน</mark>	
		2.4.3	รูปทรงเครื่อง <mark>มือ</mark> กวน	
			2.4.3.1 <mark>บ่า</mark> เครื่องมือกวน	32
			2.4.3.2 หัวกวน	32
		2.4.4	โครง <mark>ส</mark> ร้างจุลภาคในพื้นที่เชื่อม	
			2.4.4.1 บริเวณพื้นที่กวน	
			2.4.4.2 พื้นที่รับผลกระทบจากความร้อนทางกล	
			2.4.4.3 พื้นที่รับผลกระทบจากความร้อน	40
		5	2.4.4.4 การตกผลึกใหม่	42
			2.4.4.5 ขนาดเกรน	
	2.5	การออเ	กแบบการทดลอง (Design of Experiment, DOE)	44
		2.5.1	การออกแบบการทคลองเชิงแฟกทอเรียล (Factorial Design)	47
		2.5.2	การทดลองแฟกทอเรียลเต็มรูป (Full Factorial Experiment)	48
		2.5.3	การตรวจสอบคุณภาพของข้อมูล (Experimental Performing)	50
		2.5.4	การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การตัดสินใจ	
			(Coefficient of Determination: R ²)	51
		2.5.5	การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance: ANOVA)	
3	ີ ວີສີຄາ	เรดำเนิน [ุ]	งานวิจัย	
	3.1	วัสคุ		

3.2	เครื่องม	มือและอุปกรณ์ในการทคลอง	
	3.2.1	เครื่องกัด	
	3.2.2	เครื่องมือเชื่อม	54
	3.2.3	อุปกรณ์จับยึคชิ้นงาน (Fixture)	55
	3.2.4	กล้องบันทึกภาพรังส <mark>ีคว</mark> ามร้อน	
		(Thermal Imaging Infr <mark>are</mark> d Camera: IR)	
	3.2.5	เกรื่องขัดผิวชิ้นงา <mark>น</mark> แบบจานหมุน	
	3.2.6	เกรื่องมือวัดค่า <mark>ควา</mark> มแข็งผ <mark>ิว</mark> งาน	
	3.2.7	เครื่องทดสอบแรงดึง	
	3.2.8	เครื่องมือ <mark>วิเค</mark> ราะห์และประมวล <mark>ภาพ</mark> ถ่าย (Optical Microscope)	58
	3.2.9	กล้องจุ <mark>ลทร</mark> รศน์อิเล็กตรอนแบบ <mark>ส่อง</mark> กราด	
3.3	การติด	าตั้งอุปกรณ์การวัดแรงกดและความร้อนขณะเชื่อมเสียดทาน	
	แบบก	วน 🔁 🗖 🗛 🖊 🖊 🦉	59
3.4	การกำ	หน <mark>ดปัจ</mark> จัยและระดับปัจ <mark>จัยสำหรับการทุดลอง</mark>	
3.5	การออ	อกแบบการ <mark>ทุดลองเชิงแฟกทอเรียล</mark>	
3.6	การดำ	เนินการทคลอง	
3.7	การวัด	ณรงกคและค่าทางความร้อน <u>.</u>	64
	3.7.1	ค่าแรงกดในการเชื่อมเสียคทานแบบกวน <u>.</u>	
	3.7.2	ค่าของความร้อนในการเชื่อมเสียคทานแบบกวน <u>.</u>	65
3.8	การตร	รวจสอบทางโครงสร้างทางกายภาพ	
	3.8.1	การตรวจสอบผิวค้านบนของรอยเชื่อมค้วยสายตา	<u></u> 67
	3.8.2	การตรวจสอบโครงสร้างมหภาค <u>.</u>	67
	3.8.3	การตรวจสอบโครงสร้างจุลภาค	
3.9	การทศ	าสอบทางกล	69
	3.9.1	การเตรียมชิ้นงานทดสอบความแข็ง	
	3.9.2	การเตรียมชิ้นงานทดสอบความแข็งแรงดึง <u>.</u>	

	3.10	แผนภา	พการคำเนินงานวิจัย	71
4	ผลกา	ເຮົາຈັຍແລ	ะการอภิปรายผล	72
	4.1	ลักษณะ	ะ โครงสร้างทางกายภาพ และผิวค้านบนของรอยเชื่อม	72
		4.1.1	ลักษณะผิวด้านบนข <mark>องร</mark> อยเชื่อมที่ความเร็วรอบใน	
			การหมุนกวน 530 ร <mark>อบ</mark> ต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม	
			22 มิลลิเมตรต่อน <mark>าที และรู</mark> ปทรงหัวกวนแบบทรงกรวย	
			แบบทรงกระบอก <mark>เร</mark> ียบ แ <mark>ล</mark> ะแบบทรงกระบอกเกลียว <u></u>	72
		4.1.2	ลักษณะผิวด้าน <mark>บน</mark> ของรอ <mark>ยเชื่อ</mark> มที่ความเร็วรอบใน	
			การหมุนกวน <mark>53</mark> 0 รอบต่อน <mark>าที</mark> ความเร็วในการเดินเชื่อม	
			36 มิลลิเม <mark>ตร</mark> ต่อนาที และรูปทร <mark>งหัว</mark> กวนแบบทรงกรวย	
			แบบทร <mark>งกร</mark> ะบอกเรียบ และแบบ <mark>ทรง</mark> กระบอกเกลียว <u></u>	73
		4.1.3	ลักษณะผิวค้านบนของรอยเชื่อมที่ความเร็วรอบใน	
			ก <mark>าร</mark> หมุนกวน 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม	
			22 มิลลิเมตรต่อนาที และรูปทรงหัวกวนแบบทรงกรวย	
			แบบทรงกระบอกเรียบ และแบบทรงกระบอกเกลียว	74
		4.1.4	ลักษณะผ <mark>ิวด้านบนของรอยเชื่อมที่ควา</mark> มเร็วรอบใน	
			การหมุนกวน 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม	
			36 มิลลิเมตรต่อนาที และรูปทรงหัวกวนแบบทรงกรวย	
			แบบทรงกระบอกเรียบ และแบบทรงกระบอกเกลี่ยว	75
	4.2	ผลการ	ทดลองและการวิเคราะห์แรงกด	
		4.2.1	แรงกดของรอยเชื่อมที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530	
			และ 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22	
			และ 36 มิลลิเมตรต่อนาที และรูปทรงหัวกวนแบบทรงกรวย	77
		4.2.2	แรงกดของรอยเชื่อมที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530	
			และ 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 และ 36	
			มิลลิเมตรต่อนาที และรูปทรงหัวกวนแบบทรงกระบอกเรียบ	

	4.2.3	แรงกคของรอยเชื่อมที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530
		และ 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 และ 36
		มิลลิเมตรต่อนาที และรูปทรงหัวกวนแบบทรงกระบอกเกลียว <u></u> 80
4.3	ผลการ	ทดลองและการวิเคราะ <mark>ห์ค</mark> วามร้อน <u></u> 81
	4.3.1	ความร้อนของรอยเชื่ <mark>อม</mark> ที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530
		และ 790 รอบต่อน <mark>าที ควา</mark> มเร็วในการเดินเชื่อม 22 และ 36
		มิลลิเมตรต่อนาที และรูป <mark>ท</mark> รงหัวกวนแบบทรงกรวย <u></u> 82
	4.3.2	ความร้อนของรอ <mark>ย</mark> เชื่อมที่ <mark>ค</mark> วามเร็วรอบในการหมุนกวน 530
		และ 790 รอบ <mark>ต่อ</mark> นาที ความ <mark>เร็ว</mark> ในการเดินเชื่อม 22 และ 36
		มิลลิเมตร <mark>ต่อ</mark> นาที และรูปทรงห <mark>ัวกว</mark> นแบบทรงกระบอกเรียบ <u></u> 83
	4.3.3	ความร้ <mark>อนข</mark> องรอยเชื่อมที่ความเร <mark>็วรอ</mark> บในการหมุนกวน 530
		และ 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 และ 36
		มิ <mark>ลลิ</mark> เมต <mark>รต่อนาที และรูปทรงหัวกว</mark> นแบบทรงกระบอกเกลียว <u></u> 84
4.4	สมบัติ	ความแข็งแรงคึง85
4.5	สมบัติ	ความแขึ่ง86
4.6	ผลวิเคร	ราะห์คว <mark>ามแข็งแรงดึงของการออกแบบก</mark> ารทคลองเชิงแฟคทอเรียล <u></u> 87
	4.6.1	การตรวจสอบความถูกต้องของแผนการทคลองความแข็งแรงคึง <u></u> 89
	4.6.2	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของความแข็งแรงดึง90
4.7	โครงส	ร้ำงมหภาคและจุลภาคของรอยเชื่อม94
	4.7.1	โครงสร้างมหภาคและจุลภาคของรอยเชื่อม รูปทรงหัวกวน
		แบบทรงกระบอกเรียบ ที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน
		530 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 36 มิถลิเมตรต่อนาท <u>ี</u> 94
	4.7.2	โครงสร้างมหภาคและจุลภาคของรอยเชื่อม รูปทรงหัวกวน
		แบบทรงกระบอกเรียบ ที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน
		790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิถลิเมตรต่อนาที

	4.8	การปรับปรุงสมบัติเชิงกลชิ้นงานหลังเชื่อมอะลูมิเนียมผสมหล่อ	
		แบบกึ่งของแข็งเกรค 2024	103
		4.8.1 การเชื่อมเสียดทานของอัตราส่วนความโตบ่าเกรื่องมือ	
		กวนต่อหัวกวน (D/d <mark>) เท่</mark> ากับ 3 เท่า	104
		4.8.1.1 โครงสร้า <mark>งทา</mark> งกายภาพและลักษณะผิวค้านบน	
		ของรอ <mark>ยเชื่อม</mark>	104
		4.8.1.2 ผลการ <mark>ท</mark> ดลองและการวิเคราะห์แรงกด	105
		4.8.1.3 ความร้อนขณะเชื่อม	106
		4.8.1.4 สม <mark>บัติ</mark> ความแข็ง <mark>แรง</mark> ดึง	107
		4.8.1.5 โ <mark>ค</mark> รงสร้างมหภาคแ <mark>ละจุ</mark> ลภาคของรอยเชื่อม <u></u>	108
		4.8.2 การทำ <mark>กระบ</mark> วนการทางความร้อ <mark>นก่อ</mark> นและหลังเชื่อม <u></u>	112
		4.8.2.1 สมบัติความแข็งแรงคึง	112
		4. <mark>8.2</mark> .2 โครงสร้างมหภาคและจุลภา <mark>คขอ</mark> งรอยเชื่อม	113
	4.8	การปรับ <mark>ปรุงสมบัติเชิงกลชิ้นงานหลังเชื่อมอะลูมิเนีย</mark> มผสมหล่อ	
		แบบกึ่งของแข็งเกรด 2024	103
	4.9	การวิเคราะห์ภาพถ่ <mark>ายจุลทรรศน์อิเล็กตรอน</mark> แบบส่องกราด (SEM)	
		โดยมีระบบเอ็กเรย์ (EDX) ของผิวชิ้นงานอะลูมิเนียมผสมหล่อแบบ	
		กึ่งของแข็งเกรด 2024	115
5	สรุปเ	ผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	119
	5.1	พารามิเตอร์การเชื่อมเสียดทานแบบกวนที่เหมาะสมต่อความแข็งแรงดึง	119
	5.2	การปรับปรุงสมบัติเชิงกลจากการเชื่อมเสียคทานแบบกวน	120
	5.3	ข้อเสนอแนะ	
รายการ	เอ้างอิง	1	121
ภาคผน	วก		
ກາ	คผนวร	กก บทความทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในระหว่างศึกษา	131
ประวัติ	ผู้เขียน	l	146

สารบัญตาราง

a	
ตารางท	

Ŷ
หน้า

2.1	สัญลักษณ์กลุ่มอะลูมิเนียมหล่อผสม	8
2.2	สัญลักษณ์การทำเทมเปอร์ (Tempering)	10
2.3	ส่วนผสมทางเกมีที่สำคัญ (% โดยน้ำห <mark>นั</mark> ก)	11
2.4	วิเคราะห์ความแปรปรวนกรณี 3 ปัจ <mark>จัย</mark>	49
3.1	ส่วนผสมทางเกมีของอลูมิเนียมผสม <mark>หล่อแบ</mark> บกึ่งของแข็งเกรค 2024	53
3.2	ป ้ จจัยและระคับของแต่ละปัจจัยในการทคลอ <mark>ง</mark> เชิงแฟคทอเรียล	62
3.3	ความสัมพันธ์ระหว่างค่า K, $lpha, \omega^2/v$ ต่ออุ <mark>ณห</mark> ภูมิที่เกิดขึ้น	66
4.1	ป้ัจจัยและระดับของปัจจัยก <mark>ารเชื่อ</mark> มเสียดทานแบ <mark>บ</mark> กวน	88
4.2	ผลการทคลองเชิงแฟคทอ <mark>เรีย</mark> ลแบบเต็มรูปแบบที่ <mark>มีจำ</mark> นวนตัวอย่างการทคลอง	
	2 จำนวนของค่าความแข็งแรงดึง	88
4.3	การวิเคราะห์ความแ <mark>ปร</mark> ปรว <mark>นการทดลองของความแข็งแรงดึ</mark> ง	90

สารบัญรูป

หน้า

รูปที่

2.1	ประเภทอะลูมิเนียมหล่อผสมตาม ANSI Standard9
2.2	แผนภาพสมคุลภาคโลหะผสมอะลูมิเนียม-ทองแคง11
2.2	ค่าความแข็งของอลูมิเนียมผสมทองแค <mark>งเ</mark> มื่อมีปริมาณธาตุผสมทองแคง
	ที่แตกต่างกันและผ่านกระบวนการใ <mark>นการบ</mark> ่มแข็งเทียม12
2.3	(ก) แผนภาพการเปลี่ยนเฟสของอล <mark>ูม</mark> ิเนียมผ _ิ สมทองแคง
	(ข) แผนภาพการเกิดเฟสของอลูมิเนียมผสมทองแดงและแมกนีเซียม
2.4	โครงสร้างจุลภาคของโลหะกึ่ง <mark>ของ</mark> แข็ง (ก) เ <mark>ปรี</mark> ยบเทียบกับการหล่อทั่วไป (ข)14
2.5	สมบัติของแท่งอะลูมิเนียมกึ่ง <mark>ของ</mark> แข็งที่ตัดด้วยม <mark>ือ โ</mark> ดยใช้แรงเพียงเล็กน้อยก็ขึ้น
	รูปได้15
2.6	กรรมวิธีการผลิตโลหะ <mark>กึ่</mark> งของแข็งโดยวิธี Gas Induced Semi-Solid (GISS)15
2.7	ตำหนิและจุดบกพร่ <mark>อง</mark> ในการเชื่อม Gas metal arc welding
	(ก) รอยแตกหลัง <mark>จากก</mark> ารเชื่อมแบบ (ข) รูพรุนภายในโครงสร้าง
	(ก) ชิ้นงานบิคงอจ <mark>ากการเชื่อมค้วยลำแสงเลเซอร์</mark> 17
2.8	พื้นที่ที่เกิดจากการเชื่อมแบ <mark>บหลอมละลาย เหลีกกล้าผสม</mark> INCONEL 740H17
2.9	โครงสร้างพื้นที่หลอมละลาย (ก) เหล็กกล้า INCONEL 718
	(ข) อะลูมิเนียม 6082 (ชาวิสรมกาลโปปลอด ์) 18
2.10	โครงสร้างพื้นที่รับผลกระทบจากความร้อนของเหล็กกล้าไร้สนิม AISI 304
2.11	กระบวนการเชื่อมเสียคทานแบบกวน21
2.12	รูปแบบการเชื่อมต่อในการเชื่อมเสียดทานแบบกวน (ก) แบบต่อชน
	(ง) แบบต่อชนขอ (ค) แบบต่อชนตัวที (ง) แบบต่อเกย
	(จ) แบบต่อเกยแบบหลายชั้น (ฉ) แบบต่อเกยตัวที (ช) แบบต่อมุมฉาก
2.13	พารามิเตอร์การเชื่อมและผลที่ได้สำหรับการเชื่อมเสียดทานแบบกวน
2.14	แรงกคจากเครื่องมือเชื่อมที่ส่งผลไม่เกิครอยบกพร่องของรอยเชื่อม
0.15	v ala al y i v

รูปที่		หน้า
2.16	ลักษณะของบ่าเครื่องมือกวนแบบต่าง	32
2.17	รูปทรงหัวกวนแบบพื้นฐานและแบบขั้นสูง	33
2.18	พื้นที่ที่เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างจุลภาค	35
2.19	ลักษณะ โครงสร้างภายในพื้นที่กวน (ก <mark>) แ</mark> บบวงแหวน (ง) แบบแถบ	36
2.20	รูปร่างพื้นที่กวน (ก) แบบอ่าง (ข) แบ <mark>บว</mark> ่งรี	37
2.21	ลักษณะ โครงสร้างเกรนในพื้นที่กว <mark>นกับพื้น</mark> ที่รับผลกระทบจากความร้อนทางกล	
	อะลูมิเนียมอัลลอยเกรค 7075	
2.22	การเกิดการตกตะกอนในบริเวณพื้นที่เชื่อม (ก) วัสดุพื้น (ข) HAZ	
	(ค) บริเวณ HAZ ใกล้กับ TMA <mark>Z (</mark> ง) บริเวณ <mark>TM</mark> AZ ใกล้กับ SZ	41
2.23	ขนาดเกรนที่แตกต่างกันใ <mark>นแต่</mark> ละตำแหน่งในพื้น <mark>ที่ก</mark> วนของ AA 7075	43
3.1	โครงสร้างจุลภาคของอลูมิเนียมหล่อหมายเลข A2024	53
3.2	วัสคุชิ้นงานอลูมิเนียม A2024 สำหรับการทคลอง	53
3.3	เครื่องกัด HAVEN <mark>รุ่น</mark> XLW6332HIV	54
3.4	หัวเชื่อมกวน 3 รูปแบบ	55
3.5	อุปกรณ์จับยึดและวั <mark>ดแรงก</mark> ดในเชื่อมเสียดทานแบบกวน	55
3.6	กล้องบันทึกภาพรังสีความร้อน FLIR E50	56
3.7	เครื่องขัดผิวชิ้นงานแบบจานหมุน	56
3.8	เครื่องวัดทดสอบก่ากวามแข็งของวัสคุ	57
3.9	เครื่องทคสอบแรงคึง	57
3.10	กล้องจุลทรรศน์แบบแสงยี่ห้อ Olympus รุ่น BX51M-BD-Motorized	58
3.11	กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด SEM JSM รุ่น 7100F	59
3.12	การติดตั้งชุดจับยึด (Fixture) ที่ติดตั้ง โหลดเซลล์วัดแรงกด	59
3.13	การติดตั้งชุคคอน โทรลบอร์ค MATLAB Simulink เพื่อบันทึกค่าแรงกค	60
3.14	การติดตั้งอุปกรณ์กล้องถ่ายภาพรังสีความร้อน	60
3.15	ใดอะแกรมแสดงการติดตั้งอุปกรณ์ในการทดลอง	61

รูปที่		หน้า
3.16	ความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ในงานเชื่อมเสียคทานแบบกวน	62
3.17	ตำแหน่งเริ่มต้นการเชื่อมเสียดทานแบบกวน	64
3.18	การวัดแรงกดด้วยโปรแกรม MATLAB	65
3.19	การวัดค่าความร้อนด้วยกล้องบันทึกภ <mark>าพ</mark> รังสีความร้อน	65
3.20	กล้องจุลทรรศน์แบบลำแสง	68
3.21	กล้องจุลทรรศน์แบบลำแสง	68
3.22	บริเวณการกควัดค่าความแข็งด้วยไ <mark>ม</mark> โครวิ <mark>คเ</mark> กอร์	69
3.23	การเตรียมชิ้นงานทคสอบรอยเชื่อ <mark>ม</mark>	70
3.24	แผนการคำเนินงานวิจัย	71
4.1	ลักษณะผิวค้านบนของรอ <mark>ยเชื่อ</mark> มที่ 530 รอบต่อน <mark>าที ค</mark> วามเร็วในการเดินเชื่อม	
	22 มิลลิเมตรต่อนาที	73
4.2	ลักษณะผิวด้านบนของรอยเชื่อมที่ 530 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม	
	36 มิลลิเมตรต่อนาที	74
4.3	ลักษณะผิวค้านบ <mark>นของ</mark> รอยเชื่อมที่ 790 รอบต่อนาที คว <mark>ามเร็ว</mark> ในการเดินเชื่อม	
	22 มิลลิเมตรต่อนาที	75
4.4	ลักษณะผิวด้านบนของร <mark>อยเชื่อมที่ 790 รอบต่อนาที</mark> ่ ความเร็วในการเดินเชื่อม	
	36 มิลลิเมตรต่อนาที	
4.5	กราฟแสดงแรงกดที่อ่านได้จากเครื่องมือวัดเทียบกับแรงกดเครื่อง UTM	77
4.6	กราฟแสดงค่าแรงกดที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 และ 790 รอบต่อนาที	
	ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 และ 36 มิลลิเมตรต่อนาที รูปทรงหัวกวน	
	แบบทรงกรวย	79
4.7	กราฟแสดงค่าแรงกคที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 และ 790 รอบต่อนาที	
	ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 และ 36 มิลลิเมตรต่อนาที รูปทรงหัวกวน	
	้ แบบทรงกระบอกเรียบ	80

รูปที่		หน้า
4.8	กราฟแสดงค่าแรงกดที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 และ 790 รอบต่อนาที	
	ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 และ 36 มิลลิเมตรต่อนาที รูปทรงหัวกวน	
	้ แบบทรงกระบอกเกลียว	81
4.9	กราฟแสดงค่าความร้อนที่ความเร็วรอบ <mark>ใน</mark> การหมุนกวน 530 และ 790 รอบต่อนาที	
	ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 และ 36 ม <mark>ิลลิ</mark> เมตรต่อนาที	
	รูปทรงหัวกวนแบบทรงกรวย	83
4.10	้ กราฟแสดงค่าความร้อนที่ความเร็วร <mark>อ</mark> บในก <mark>า</mark> รหมุนกวน 530 และ 790 รอบต่อนาที	
	ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 แล <mark>ะ 36</mark> มิลลิเม <mark>ตรต่</mark> อนาที	
	รูปทรงหัวกวนแบบทรงกระบ <mark>อกเร</mark> ียบ	84
4.11	้ กราฟแสดงค่าความร้อนที่ค <mark>วาม</mark> เร็วรอบในการหมุ <mark>นก</mark> วน 530 และ 790 รอบต่อนาที	
	ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 และ 36 มิลลิเมตรต่อ <mark>นาที</mark>	
	รูปทรงหัวกวนแบบทร <mark>งกระบอกเกลียว</mark>	85
4.12	ผลการทดสอบความแข็งแรงดึงในสภาวะต่างของรูปทรงหัวกวนทั้ง 3 รูปแบบ	86
4.13	ผลการทคสอบคว <mark>ามแข็งที่ความเร็วรอบ 530 รอบต่อนาที คว</mark> ามเร็วในการเดิน	
	เชื่อม 36 มิลลิเมตร <mark>ต่อนาที และรูปทรงรอยเชื่อมทั้ง 3 รูปแบบ</mark>	87
4.14	การตรวจสอบความถูกต้องขอ <mark>งแผนการทด</mark> ลอง <mark>ความแข</mark> ็งแรงดึง	90
4.15	การประมาณอิทธิพลของปัจจัยของแผนการทคลองแฟคทอเรียลเต็มรูป	
	ของความแข็งแรงดึง 61 สายแกลโนโลยจร	92
4.16	การประมาณอิทธิพลของปัจจัยของแผนการทคลองแฟคทอเรียลเต็มรูป	
	ของกวามแข็งแรงดึง	92
4.17	การประมาณอิทธิพลร่วมของปัจจัยของแผนการทคลองแฟคทอเรียลเต็มรูป	
	ของกวามแข็งแรงดึง	94
4.18	โครงสร้างมหภาครูปร่างรอยเชื่อมของรูปทรงหัวกวน 3 รูปแบบ	
	ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 รอบต่อนาที	
	ความเร็วในการเดินเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที	95

รูปที่	หน้า					
4.19	ลักษณะ โครงสร้างมหภาคของของรอยเชื่อม โครงสร้างบริเวณพื้นที่ที่ถูกกวน					
	ที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 รอบต่อนาที					
	ความเร็วในการเดินเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที หัวกวนทรงกระบอกเรียบ					
4.20	20 ลักษณะโครงสร้างจุลภาคของของรอย <mark>เชื่</mark> อมโครงสร้างบริเวณ และบริเวณ					
	พื้นที่รับผลกระทบจากความร้อนที่ควา <mark>มเร</mark> ็วรอบในการหมุนกวน 530 รอบต่อนาที					
	ความเร็วในการเดินเชื่อม 36 มิลลิเม <mark>ตรต่อน</mark> าที หัวกวนทรงกระบอกเรียบ					
4.21	โครงสร้างจุลภาคของบริเวณพื้นที่กระทบร้อนทางกลของรอยเชื่อมที่					
	530 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที					
	หัวกวนทรงกระบอกเรียบ					
4.22	ลักษณะ โครงสร้างจุลภาค <mark>ของ</mark> ของรอยเชื่อม โครง <mark>สร้</mark> างบริเวณพื้นที่ที่ถูกกวน					
	ที่ความเร็วรอบในการหม <mark>ุนก</mark> วน 530 รอบต่อนาที <mark>ความ</mark> เร็วในการเดินเชื่อม					
	36 มิลลิเมตรต่อนาที หัวกวนทรงกระบอกเรียบ					
4.23	โครงสร้างมหภาค <mark>รูปร่</mark> างรอยเชื่อมของรูปทรงหัวกวน 3 รู <mark>ป</mark> แบบ					
	ความเร็วรอบในก <mark>ารหมุ</mark> นกวน 790 รอบต่อนาที					
	ความเร็วในการเดินเชื่อม 36 มิถลิเมตรต่อนาที					
4.24	โครงสร้างมหภาค ของหัวกว <mark>นทรงกระบอกเรียบ ความเ</mark> ร็วรอบในการหมุนกวน					
790 รอบต่อนาที กวามเร็วในการเดินเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที						
4.25	โครงสร้างมหภาคระหว่างพื้นที่ได้รับผลกระทบทางความร้อนกับบริเวณพื้นที่					
	เนื้อเดิมที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดิน					
	เชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อนาที หัวกวนทรงกระบอกเรียบ101					
4.26	โครงสร้างจุลภาคของบริเวณพื้นที่กระทบร้อนทางกลของรอยเชื่อมที่					
	790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อนาที					
	หัวกวนแบบทรงกระบอกเรียบ102					
4.27	โครงสร้างมหภาคและจุลภาคของของรอยเชื่อมที่ 790 รอบต่อนาที					
	ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อนาที รูปทรงหัวกวนแบบทรงกรวย					
	แบบทรงกระบอกเรียบ และแบบทรงกระบอกเกลี่ยว103					

รูปที่	หน้า
4.28	ลักษณะผิวค้านบนของรอยเชื่อมที่ 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม
	22 มิลลิเมตรต่อนาที
4.29	กราฟแสดงค่าแรงกดเครื่องมือเชื่อมที่อัตราส่วนความโตบ่าเครื่องมือ
	กวนต่อหัวกวน (D/d) ของรูปทรงหัวก <mark>วน</mark> แบบทรงกระบอกเรียบเท่ากับ 3 เท่า106
4.30	กราฟแสดงค่าความร้อนกราฟแสดงค่ <mark>าแร</mark> งกดเครื่องมือเชื่อมที่อัตราส่วน
	ความโตบ่าเครื่องมือกวนต่อหัวกวน (D/d) <mark>ข</mark> องรูปทรงหัวกวนแบบ
	ทรงกระบอกเรียบเท่ากับ 3 เท่า
4.31	ผลการทดสอบความแข็งแรงดึง <mark>ของ</mark> อัตราส่ว <mark>นข</mark> องขนาดบ่ากวนกับหัวกวน
4.32	โครงสร้างมหภาคบริเวณพื้นที่ <mark>รอย</mark> เชื่อม109
4.33	โครงสร้างมหภาคระหว่าง <mark>พื้นที่</mark> รับผลกระทบจาก <mark>คว</mark> ามร้อน และบริเวณ
	เนื้อโลหะเดิม
4.34	โครงสร้างจุลภาคของบริเวณพื้นที่รับผลกระทบจากความร้อนทางกล
4.35	โครงสร้างจุลภาคบริเวณพื้นที่ถูกกวนด้วยเครื่องมือเชื่อมที่อัตราส่วนความโตบ่า
	เครื่องมือกวนต่อหัวกวน (D/d) เท่ากับ 3 เท่า บ่ากวนขนาด 15 มิลลิเมตร
	หัวกวนขนาค 5 มิล <mark>ลิเมตร ของรูปทรงหัวกวนแบบทรงกระ</mark> บอกเรียบ
	ที่ความเร็วรอบในการหมุ่น <mark>กวน 790 รอบต่อนาที ความ</mark> เร็วในการเดินเชื่อม
	22 มิลลิเมตรต่อนาที
4.36	ผลการทดสอบความแข็งแรงคึงของอัตราส่วนของขนาดบ่ากวนกับหัวกวน
4.37	โครงสร้างจุลภาคของชิ้นงานที่ผ่านการบ่มแข็งที่อุณหภูมิ 190 °C
	ที่เวลา 0, 6, 12, 18 และ 24 ชั่วโมง114
4.38	บริเวณจุดแตกหักจากการทดสอบค่าความแข็งแรงดึง115
4.39	ภาพถ่ายจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราดของรอยแตกหัก116
4.40	การกระจายตัวของธาตุต่าง ๆ จาก EDX บริเวณพื้นที่ได้รับผลกระทบ
	จากความร้อน
4.41	ชนิดและปริมาณของธาตุที่เป็นองค์ประกอบบริเวณพื้นที่ได้รับผลกระทบ
	จากความร้อนจากความร้อน118

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของงานวิจัย

ในปัจจบันกระบวนการขึ้นรปโลหะมีการพัฒนาเทคนิคใหม่ๆ เกิดขึ้นในอตสาหกรรม ้ โดยเฉพาะการขึ้นูรปโลหะที่เป็นกลุ่มอะลูม<mark>ิเน</mark>ียมผสม เช่น การขึ้นรูปโลหะด้วยวิธีการหล่อแบบ ้ กึ่งของแข็ง การเชื่อมประกอบด้วยวิธีการเชื่อ<mark>มเ</mark>สียดทานแบบกวน เป็นต้น ซึ่งอะลูมิเนียมอัลลอยเข้า ้มามีบทบาทที่สำคัญ และมีปริมาณการใช<mark>้งานเพิ่</mark>มมากขึ้นใน อุตสาหกรรมต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ้เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรม<mark>ช</mark>ิ้นส่ว<mark>น</mark>อิเลกทรอนิกส์ ชิ้นส่วนเครื่องบิน อุตสาหกรรม ้แม่พิมพ์ และชิ้นส่วนประกอบเครื่อ<mark>งจัก</mark>รกล เป็นต้น เนื่องจากว่าเป็นวัสดุที่หล่อขึ้นรูปได้ง่าย ้ง่ายต่อการแปรรูป มีความแข็งและค<mark>วาม</mark>แข็งแรงส<mark>ูง มี</mark>ค่าสัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อนต่ำ ไม่เป็นสนิม สามารถทำการเชื่อม<mark>ได้</mark> สามารถเพิ่มควา<mark>มแข</mark>ึงด้วยวิธีการอบชุบ ทำการกัดแต่งได้ง่าย และขึ้นรูปได้ดี และที่สำคัญ<mark>อะลู</mark>มิเนียมมีน้ำหนักเพียง 1 ใน 3 ของเหล็กกล้า ซึ่งเมื่อคิดเป็น ้อัตราส่วนความแข็งแรงต่อน้ำหนักแล้วอะลูมิเนียมมีความ<mark>แ</mark>ข็งแรงสูงกว่าเหล็กมาก (ณรงค์ศักดิ์ ้ธรรมโชติ, 2556) อะลูมิเนียมเป็นวัสดุที่มีน้ำหนักเบา ต้านทานต่อการกัดกร่อนและมีการนำ ้ความร้อนที่ดี รวมถึงม<mark>ีความแข็งแรงต่อน้ำหนักสูงกว่าเห</mark>ล็ก<mark>กล้า</mark> สามารถขึ้นรูปได้ง่าย มีราคาถูก หาได้ง่ายตามท้องตลาด จึ<mark>งนิยมนำมาใช้งานอย่างกว้างขวางทั้งใน</mark>ภาคอุตสาหกรรมและการพาณิชย์ ้โดยในประเทศไทยมีปริมาณ<mark>การนำเข้าอะถูมิเนียมมาใช้ใน</mark>ภาคอุตสาหกรรมคิดเป็นมูลค่าสูงถึง 99,777.68 ล้านบาท และมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 1.28 ในปี พ.ศ. 2558 อีกทั้งยังมี แนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งในอุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมรถไฟความเร็วสูง อุตสาหกรรมการต่อเรือเดินสมุทรและอากาศยาน จากการคาคการณ์ปริมาณการใช้อะลูมิเนียมถึง ้ปี พ.ศ. 2563 โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมรถยนต์ อะลูมิเนียมอัลลอยจะถูกนำมาใช้ทคแทนเหล็กกล้า ้เพิ่มมากขึ้นเฉลี่ยในอัตราร้อยละ 11-12 ต่อปี จากการที่ประเทศไทยเป็นฐานการผลิตรถยนต์ที่สำคัญ แห่งหนึ่งของโลก (โครงการพัฒนาศูนย์วิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกอุตสาหกรรมเหล็กและโลหการ, 2560) ้อะลูมิเนียมผสมหล่อส่วนมากจะมีซิลิคอนเป็นธาตุผสมหลักซึ่งทำให้หลอมได้ง่าย ไหลตัวได้ดี และมีความสามารถในการหล่อหลอมที่ดีมาก อะลูมิเนียมผสมหล่อมีกรรมวิธีการผลิตหรือการขึ้น ้รูปที่หลากหลาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับรูปแบบของผลิตภัณฑ์และปัจจัยอื่นร่วมด้วย โดยส่วนใหญ่เป็น การขึ้นรูปแบบคั้งเดิม (Liquid Casting Process) ซึ่งการขึ้นรูปลักษณะคังกล่าวจะเกิคเกรนแบบกิ่งไม้

(Dendrite) ในโครงสร้างจุลภาค ส่งผลให้ชิ้นงานเกิดการหดตัว (Shrinkage) เนื่องจากมีรูพรุนของ ้อากาศแทรกอยู่ในโครงสร้างจุลภาคซึ่งลักษณะดังกล่าวส่งผลให้มีสมบัติทางกลที่ด้อยลง ต่อมา มีการศึกษาเทคโนโลยีการหล่อโลหะกึ่งของแข็ง (Semi-Solid Metal Casting) ของนักวิจัยและ ภาคอตสาหกรรมทั่วโลก ซึ่งได้นำมาประยกต์ใช้ร่วมกับกระบวนการหล่อแบบต่าง ๆ และหนึ่งใน นั้นก็มีกระบวนการผลิต โลหะกึ่งของแข็งของนักวิจัยชาวไทยจากภาควิชาวิศวกรรมเหมืองแร่ และวัสดุคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยใช้เทคนิค GISS (Gas Induced Semi-Solid) โดยการพ่นแก๊ส ในโตรเจนลงไปในน้ำโลหะที่หลอมเหลวจะทำให้เกิดโครงสร้างเกรน เป็นแบบก้อนกลม (Globular Grain) โครงสร้างภายในรวมตัวกันแน่นขึ้นและมีโพรงอากาศน้อยลง ้ส่งผลให้มีสมบัติทางกลที่ดีขึ้นรวมถึงการตอ<mark>บส</mark>นองต่อกระบวนการทางความร้อนได้ดียิ่งขึ้น ต่อมา ในปี ค.ศ. 2011 ได้มีผู้ทำการศึกษาอิทธิพ<mark>ลของ</mark>ตัวแปรในกระบวนการทางความร้อนที่มีผลต่อ ้สมบัติทางกลและ โครงสร้างจุลภาคของอะลูมิเนียมหล่อแบบกึ่งของแข็งของวัสดุ 2024 ซึ่งเป็น ้เกรดที่นิยมใช้ในอุตสาหกรรมยานยน<mark>ต์</mark>และชิ้<mark>น</mark>ส่วนประกอบยานพาหนะกันอย่างแพร่หลาย เช่น ชิ้นส่วนเครื่องยนต์ และชิ้นส่วน<mark>ทา</mark>งอากาศ<mark>ยาน</mark>ทางการบิน โดยผู้วิจัยใช้เทคนิค GISS และ กระบวนการทางความร้อนที่ใช้คือ T6 พบว่า กระบวนการทางความร้อนแบบ T6 ให้ค่าความแข็ง ้สูงที่สุดที่ 77.7 HRB มีความต้า<mark>นทา</mark>นแรงดึงสูงสุดที่ 395 MPa และมีเปอร์เซ็นต์การยืดตัวมีค่าเท่ากับ 5.8% ถือว่าเป็นเพิ่มทางเลือกให้กับผู้ผลิตชิ้นส่วนต่าง ๆ ได้เป็นอย่างคี (ศิริวรรณ พรรณราย, 2555) อะลูมิเนียมอัลลอยโดยเฉพาะกลุ่ม 2XXX ถูกใช้เป็นส่วนประกอบในยานยนต์ และกลุ่มอากาศยาน ้อย่างกว้างขวาง การเชื<mark>่อมประกอบชิ้นส่วนเหล่านี้ ส่ว</mark>นมา<mark>กใช้</mark>วิธีการเชื่อมแบบหลอมละลาย ซึ่งการเชื่อมอะลูมิเนียม<mark>อัลลอย</mark>ด้วยวิชีการนี้มีข้อจำกัดและเกิดปัญหาหลังการเชื่อม โดยเฉพาะ ้การเชื่อมอะลูมิเนียมอัลลอย<mark>ต่างชนิดที่มีความยุ่งยากของการ</mark>เลือกลวดเชื่อม เกิดการบิดงอแตกร้าว ้ความเค้นตกค้างสูง เกิดจุดบกพร่องหรือตำหนิในแนวเชื่อม โครงสร้างจุลภาคเกิดการเปลี่ยน แปลงไปจากเคิม เนื่องมาจากอุณหภูมิของบ่อหลอมที่เกิดขึ้นในระหว่างการเชื่อมสูงมากเกิดฟอง ้ก๊าซไฮโครเจนภายในโครงสร้าง รวมถึงเกิดการเปลี่ยนแปลงปฏิกิริยาทางเคมีในระหว่างการเชื่อม ผลกระทบจากประเภทของฟลักซ์และการหคตัวของแนวเชื่อม (Huang, 2010; Ruan, Qiu, Gong, Sun, & Li, 2012; Kumar, Dilthey, Dwivedi, & Ghosh, 2009; P.M.G.P. Moreira, de Figueiredo, & de Castro, 2007; ธรรมโชติ, 2556) จากปัญหาคังกล่าวส่งผลให้สมบัติทางกลของชิ้นงานเชื่อมลคลง โดยเฉพาะความแข็ง และความแข็งแรงคึง (Mishra และ Ma, 2005; Salih, Ou, Sun, และ McCartney, 2015) วิธีการเชื่อมโลหะในสภาวะของแข็งด้วยวิธีการเชื่อมเสียดทานแบบกวน (Friction stir Welding, FSW) โดย Wayne Thomasในปี ค.ศ. 1991 จากสถาบันการเชื่อมของอังกฤษ (The Welding Institute, 2016) ถูกคิดค้นขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ จากการเชื่อมแบบหลอมละลาย โครงสร้าง ้จุลภาครอยเชื่อมของการเชื่อมในสภาวะของแข็งเกิดการเปลี่ยนแปลงไปจากโลหะพื้นค่อนข้างน้อย

้อันเนื่องมาจากอุณหภูมิที่เกิดขึ้นในระหว่างการเชื่อมต่ำกว่าอุณหภูมิการหลอมละลายของวัสดุ ้นั้น ๆ จึงทำให้เกิดการปฏิกิริยาทางเคมีภายในโครงสร้างน้อย และมีความเป็นเนื้อเดียวกันของวัสดุ ์ ที่นำมาเชื่อม อย่างไรก็ตาม ในการเชื่อมเสียดทานแบบกวนนี้ยังประสบปัญหาด้านพารามิเตอร์ การเชื่อมไม่สัมพันธ์กัน รวมถึงขนาดและรปทรงเครื่องมือกวนในการเชื่อมไม่เหมาะสม ส่งผลต่อ ้ความร้อนจากการเสียดทานที่เกิดขึ้นในระหว่างการเชื่อม ทำให้การเสียรูปแบบพลาสติกและ การผสมผสานของเนื้อวัสคุไม่เพียงพอหรือมากเกินไปภายในโครงสร้างแนวเชื่อม (Cui, Yang, Xie, Hou, IIAE Song, 2013; Blignault, Niekerk, James, IIAE DG, 2008; Blignault, Hattingh, IIAE James, 2012) ทำให้ประสิทธิภาพทางกลของรอยเชื<mark>่อ</mark>มที่ได้ค่อนข้างต่ำกว่าตัวโลหะเนื้อพื้นทั้งการเชื่อม ์ แบบวัสดุชนิดเดียวกันและแบบวัสดุต่างชน<mark>ิด</mark> จึงมีการปรับปรุงประสิทธิภาพของแนวเชื่อมด้วย การหาค่าดัชนีความร้อน (Heat index, HI) <mark>จากคว</mark>ามสัมพันธ์ของพารามิเตอร์ระหว่างความเร็วรอบ ู้ในการหมุนกวนและความเร็วในการเดินเ<mark>ชื่</mark>อมเพื่<mark>อ</mark>ช่วยให้เนื้อวัสดุเกิดการเสียรูปแบบพลาสติกได้คื ู้ขึ้นเกิดการไหลตัวผสมกันอย่างสม่ำเส<mark>ม</mark>อและม<mark>ี</mark>ความเป็นเนื้อเดียวกัน ค่าดัชนีความร้อนที่ช่วง 1.5-3.5 ไม่เกิดข้อบกพร่องในรอยเชื<mark>่อม</mark> ทำให้ล<mark>ดหร</mark>ือขจัดตำหนิและจุดบกพร่อง (Defect Free Weld) ที่เกิดขึ้นในแนวเชื่อม (M. Imam, 2014) การปรับปรุงสมบัติโครงสร้างหลังการเชื่อมด้วย ้วิธีการทำกระบวนการทางคว<mark>ามร้</mark>อน โดยการให้ควา<mark>มร้อ</mark>นแก่วัสดุเป็นสารละลายเนื้อเดียวและ การบ่มแข็งหลังการเชื่อม ซึ่ง<mark>ท</mark>ำให้เฟสที่เกิดการเปลี่ยนแปล<mark>ง</mark>ไปจากโลหะพื้นลดลงและมีเกรนตก ผลึกใหม่และขอบเกรนที่เพิ่มขึ้น รวมถึงเฟสที่สอ<mark>งที่เกิดจ</mark>ากการตกตะกอนของสารละลายภายใน โครงสร้างเฟส ซึ่งสิ่งเหล่านี้ช่วยขัดขวางการเลื่อนใหลของเกรนภายในโครงสร้าง (Han, Zhang, Liu, He, และ Zhang, 2011; Wang, Wang, Xiao, และ Ma, 2014; Feng, Xiao, และ Ma, 2008) ทำให้ ้ช่วยปรับปรุงคุณสมบัติทางกล<mark>ของแนวเชื่อม ด้านความแข็ง ค</mark>วามแข็งแรงดึง ความเหนียวเพิ่มสูงขึ้น (Vijaya Kumar, Madhusudhan Reddy, & Srinivasa Rao, 2015) อย่างไรก็ตาม พบว่าผลของอุณหภูมิ และเวลาที่ใช้สำหรับการปรับปรุงความแข็งแรงของแนวเชื่อมมีความแตกต่างกันตามชนิดของวัสดุ ซึ่งมีผลต่อการทำให้เป็นสารละลายเนื้อเดียว และปริมาณและการกระจายตัวของเฟสที่สองที่ ้เกิดขึ้น รวมถึงขนาดของเฟสที่สองและขนาดเกรนที่โตเพิ่มขึ้นด้วย จึงทำให้ความแข็งแรงที่ได้ จากปรับปรุงประสิทธิภาพแนวเชื่อมยังคงมีความแข็งแรงที่ต่ำกว่าโลหะพื้น (Sivaraj, Kanagarajan, & Balasubramanian, 2014; Chen, et al., 2015)

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า มีการศึกษาอิทธิพลต่อคุณสมบัติทางกลหลังการเชื่อม ในกระบวนการเชื่อมเสียดทานแบบกวนอะลูมิเนียมหลายชนิด แต่สำหรับอะลูมิเนียมผสมหล่อแบบ กึ่งของแข็ง SSM 2024 เป็นวัสดุที่มีโครงสร้างเกรนแบบก้อนกลมได้จากกรรมวิธีการหล่อโลหะ กึ่งของแข็ง (GISS) การเชื่อมอะลูมิเนียมผสมหล่อแบบกึ่งของแข็งยังเป็นเรื่องที่มีการค้นคว้าวิจัย อยู่ในวงจำกัด ถึงแม้มีการเริ่มนำไปใช้ในงานอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ทั้งในประเทศ และต่างประเทศแล้วก็ตาม ในกระบวนการเชื่อมเสียดทานแบบกวนมีปัจจัยสำคัญที่ใช้ใน การทดลอง ได้แก่ ความเร็วรอบในการหมุนกวน ความเร็วในการเดินแนวเชื่อม ความสมดุลของ แรงกด และรูปแบบของหัวกวน เป็นต้น โดยปัจจัยเหล่านี้ส่งผลต่อการประสานของเนื้อโลหะ ความแข็งแรงของรอยเชื่อม ซึ่งความร้อนจากแรงเสียดทาน เนื่องจากการกวนมีผลต่อเนื้อโลหะ และสมบัติทางกลของรอยเชื่อม จุดมุ่งหมายในการเชื่อมเสียดทานแบบกวนของอะลูมิเนียมผสม คือ รักษาสมบัติทางกลของบริเวณแนวเชื่อม (Mechanical Properties of Joint) ให้ใกล้เกียงกับเนื้อวัสดุ เดิมมากที่สุด และลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างทางโลหะวิทยา ซึ่งส่งผลทำให้ แนวเชื่อม (Welded Region) รวมถึงบริเวณรอบ ๆ แนวเชื่อมมีการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างทำให้ สมบัติทางกลมีความแข็งแรงลดลงจากผลกระทบทางด้านความร้อน (Heat Affected Zone, HAZ) ดังนั้น พารามิเตอร์การเชื่อมที่เหมาะสมส่งผลให้ได้คุณภาพรอยเชื่อมที่ดี มีประสิทธิภาพการใช้งาน สูงขึ้น ซึ่งกาดว่าจะเป็นประโยชน์กับอุตสาหกรรมยานยนต์และอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนต่าง ๆ ในการเลือกใช้สภาวะงานเชื่อมที่เหมาะสม เพื่อลดด้นทุนในการผลิตชิ้นส่วนและลดเวลาการผลิต และเพิ่มคุณภาพการผลิตมากขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์การวิจั<mark>ย</mark>

 เพื่อศึกษาอิทธิพลการเชื่อมเสียดทานแบบกวนของปัจจัยร่วมที่มีต่อคุณลักษณะ รอยเชื่อมอะลูมิเนียมผสมหล่อแบบกึ่งของแข็งเกรด 2024

 สึกษาสมบัติเชิงกลทางด้านความแข็งแรงดึง และลักษณะโครงสร้างทางโลหะวิทยา ของแนวเชื่อมอะลูมิเนียมผสมหล่อแบบกึ่งของแข็งเกรด 2024 จากกระบวนการเชื่อมเสียดทาน แบบกวน

 เพื่อเปรียบเทียบความแข็งแรงของรอยเชื่อมที่เกิดขึ้นระหว่างการเชื่อมเสียดทาน แบบกวน และการปรับปรุงสมบัติเชิงกลหลังกระบวนการเชื่อมเสียดทานแบบกวนสำหรับอะลูมิเนียม ผสมหล่อแบบกึ่งของแข็งเกรด 2024

องก์ประกอบและ โกรงสร้างของวิทยานิพนธ์นี้ได้ถูกวางแผนดังต่อไปนี้ งานวิจัยนี้จะเป็นการศึกษาผลกระทบของกระบวนการเชื่อมเสียดทานแบบกวนอะลูมิเนียม ผสมหล่อแบบกึ่งของแข็งเกรด 2024 ที่มีขอบเขตของพารามิเตอร์อยู่ในช่วงดังต่อไปนี้

- 1. ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 และ 790 รอบต่อนาที
- 2. ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 และ 36 มิลลิเมตรต่อนาที

- 3. ความลึกในการเชื่อม 3.8 มิลลิเมตร
- 4. มุมเอียงในการเชื่อม 3 องศา
- ชิ้นงานทคลองวัสดุอะลูมิเนียมผสมหล่อกึ่งของแข็งเกรด 2024

1.4 วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย

- สืบค้นวรรณกรรมงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- สึกษาทฤษฏิพื้นฐานของการเชื่อมเสียดทานแบบกวน
- วางแผนออกแบบชุดทดลองและกำหนดขอบเขตการทดลอง
- การเตรียมอุปกรณ์ วัสดุ และติดตั้ง
- 5. ออกแบบแผนการทดลอง
- ดำเนินการทดลองและการตรวจวัด
 - ทดสอบอุปกรณ์จับยึ<mark>ดชิ้น</mark>งานแล<mark>ะ</mark>วัดแรงกดขณะเชื่อม
 - ทคลองตามแบบการ<mark>ทค</mark>ลองแฟคท<mark>อเร</mark>ียล
 - ตรวจวัดความสมบูรณ์ของรอยเชื่อมทางกายภาพ
 - ตรวจวัดทางก<mark>ลขอ</mark>งรอยเชื่อม
- 7. วิเคราะห์ผลการทดลอง
- วิจารณ์และสรุปผลการวิจัย
- 9. เผยแพร่งานวิจัย

1.5 สถานที่ทำงานวิจัย

1. อาการศูนย์เกรื่องมือและวิทยาศาสตร์ 6 (F6) มหาวิทยาลัยเทก โนโลยีสุรนารี

10

 อาคารปฏิบัติการวิศวกรรมการจัดการอุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

1.6 เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในงานวิจัย

1. เครื่องมือสำหรับการทดลอง

วัสดุที่ใช้ในการทดสอบอะลูมิเนียมหล่อแบบกึ่งของแข็ง 2024 ที่ขึ้นรูปด้วย กระบวนการ GISS โดยขึ้นรูปให้ได้ขนาด ความกว้าง 50 มิลลิเมตร ความยาว 100 มิลลิเมตร ความหนา 4 มิลลิเมตร ด้วยวิธีการเชื่อมแบบต่อชน - เครื่องมือที่ใช้ทำหัวเชื่อม คือ เหล็กเครื่องมือ DC53 มีขนาคบ่ากวน 20 มิลลิเมตร หัวพินมีขนาค 5 มิลลิเมตร และมีความยาวของหัวพินเท่ากับ 3.2 มิลลิเมตร

ทคลองการเชื่อมเสียคทานแบบกวนโคยใช้เครื่องกัคโลหะ (Vertical Milling Machining) ยี่ห้อ HAVEN รุ่น XLW6332HIV

2. เครื่องมือสำหรับสนับสนุนวิเคราะห์ผล

- เกรื่องวัดแรงกดในแนวดิ่ง
- กล้องถ่ายภาพรังสีความร้อน
- เครื่องทดสอบความแข็งแร<mark>งคึง</mark>
- กล้องจุลทรรน์แบบลำแสง
- กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่งกราด

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

 เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยการเชื่อมเสียดทานแบบกวนอะลูมิเนียมผสมหล่อแบบกึ่ง ของแข็งเกรด 2024

 เข้าใจถึงผลกระทบของการประยุกต์ใช้กระบวนการเชื่อมเสียดทานแบบกวน อะลูมิเนียมผสมหล่อแบบกึ่งของแข็งเกรด 2024 ด้วยเครื่องกัด

 เข้าใจถึงกุณภาพของรอยเชื่อมจากการกำหนดพารามิเตอร์ในกระบวนการเชื่อมเสียด ทานแบบกวน

> ะ รัว_{วัวก}ยาลัยเทคโนโลยีสุรุบา

บทที่ 2 ปริทัศน์วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 โลหะอะลูมิเนียม

อะลูมิเนียมเป็นโลหะสำคัญที่ได้รับการใช้งานมากที่สุดในกลุ่มโลหะที่มีน้ำหนักเบา (Light Metals) ทั้งนี้เพราะอะลูมิเนียมมีสมบัติเด่นหลายประการ เช่น มีความหนาแน่นน้อย และ มีกำลังวัสดุต่อหน่วยน้ำหนักสูงจึงนิยมใช้ทำเครื่องใช้และชิ้นส่วนบางอย่างในเครื่องบิน จรวด และขีปนาวุธ สามารถขึ้นรูปด้วยกรรมวิธีต่าง ๆ ได้ง่าย จุดหลอมเหลวต่ำ หล่อหลอมง่าย และ มีอัตราการไหลตัวสูง ค่าการนำไฟฟ้าไม่สูงมากนัก แต่เนื่องจากน้ำหนักเบาจึงนิยมใช้เป็นตัวนำ ไฟฟ้า ไม่เป็นพิษต่อร่างกายมนุษย์ มีดัชนีในการสะท้อนกลับของแสงสูงมาก ทนทานต่อการเกิด สนิมและการกัดกร่อนในบรรยากาศใช้งานทั่วไปได้ดีมาก แต่ไม่ทนการกัดกร่อนต่อกรดและด่าง หาซื้อได้ง่ายและรากาไม่แพงมากนัก

อะลูมิเนียมที่ใช้ในปัจจุบันสามารถจำแนกได้ 2 ประเภท คือ อะลูมิเนียมบริสุทธิ์และ อะลูมิเนียมผสม

อะลูมิเนียมบริ<mark>สุทธิ์ คือ โลหะที่มีปริมาณอะลูมิเนี</mark>ยมไม่น้อยกว่า 99% โดยน้ำหนัก ส่วนที่ เหลือจะประกอบด้วย ทองแดง ซิลิกอน แมกนีเซียม เป็นต้น อะลูมิเนียมประเภทนี้จะมีกำลงวัสดุ ไม่สูง แต่มีก่ากวามเหนียวสูง เพราะว่ามีระบบผลึกเป็นแบบ FCC (Face Center Cubic)

อะลูมิเนียมผสม คือ อะลูมิเนียมที่สามารถผสมกับโลหะชนิดอื่นได้ เช่น ทองแดง แมกนีเซียม ซิลิกอน และแมงกานีส โดยโลหะที่ผสมเข้าไปนั้นจะทำให้สมบัติทางกลเปลี่ยนไป ตามต้องการจึงทำให้ถูกนำไปใช้งานอย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น ซึ่งอะลูมิเนียมผสมแบ่งได้ 2 ประเภท

 อะลูมิเนียมผสมประเภทขึ้นรูป (Wrought Aluminum Alloy) เป็นโลหะผสมที่ผ่าน การขึ้นรูปด้วยการรีด การอัดขึ้นรูปออกมาเป็นแผ่นหรือแท่ง ซึ่งสามารถปรับปรุงสมบัติทางกล ด้วยกรรมวิธีทางความร้อนได้

 อะลูมิเนียมผสมประเภทหล่อ (Cast Aluminum Alloy) เป็นโลหะผสมที่มีสมบัติพิเศษ มีความสามารถในการไหลตัวที่ดี ส่วนใหญ่ของโลหะประเภทนี้สามารถปรับปรุงสมบัติทางกล ด้วยกรรมวิธีทางความร้อนได้ อะลูมิเนียมหล่อผสมตามมาตรฐานของ ASM (American Society of Metals)

<u>ตัวเลขตัวที่หนึ่ง</u> เป็นสัญลักษณ์แสดงกลุ่มธาตุที่ผสมธาตุหนึ่งเป็นหลัก ดังตารางที่ 2.1 เช่น 2XX.X เป็นกลุ่มธาตุผสมของอะลูมิเนียม ที่มีทองแดงเป็นธาตุผสมหลัก เป็นต้น

<u>ตัวเลขตัวที่สองและสาม</u> เป็นสัญลักษณ์แสดงอะลูมิเนียมผสม ที่มีธาตุผสมชนิดอื่นผสมเข้า ไปหรือแสดงอะลูมิเนียมบริสุทธิ์

<u>ตัวเลขตัวที่สี่</u> เป็นสัญลักษณ์ซึ่งเป็นการแบ่งตามการผลิตอย่างอื่น โดยจะใช้จุดทศนิยม แสดงการผลิต เป็นต้น เช่น การหล่อหรือจากแท่งอินกอท การปรับปรุงจากธาตุผสมเดิมหรือจำนวน สิ่งที่ปนเข้าไป แสดงโดยตัวอักษรก่อนตัวเลข ตัวอักษร "X" ใหญ่ ใช้สำหรับธาตุผสมที่ทดลอง อยู่อะลูมิเนียมหล่อผสมทั่วไปจะใช้ตัวเลข 3 <mark>หล</mark>ัก

1XX.X	อะลูมิเนียมที่มีความบริสุทธิ์ไม่น้อยกว่า 99.00%					
2XX.X	ทองแดง (Copper, Cu)					
3XX.X	ซิลิกอน (Silicon, Si) – ทองแดง (Copper, Cu) – แมกนี้เซียม (Mg)					
	ซิลิกอน (Si <mark>li</mark> con, Si) – แมกนี้เซียม (Magnesium, Mg)					
	ซิลิกอน (Silicon, Si) – ทองแดง (Copper, Cu)					
4XX.X	ซิลิกอน (Silicon, Si)					
5XX.X	แมกนี้เซียม (Magnesium, Mg)					
7XX.X	สังกะสี (Zinc, Zn)					
8XX.X	ดีบุก (Tin, Sn) ไลยเทคโนโลย Ca					
9XX.X	ธาตุอื่น ๆ (Other Element)					
6XX.X	ยังไม่มีใช้ (Unused Series)					

ตารางที่ 2.1 สัญลักษณ์กลุ่มอะลูมิเนียมหล่<mark>อ</mark>ผสม

American Aluminum Association Casting Alloys ใด้กำหนดมาตรฐานและแยกประเภท อะลูมิเนียมหล่อผสมตาม (American National Standard Institute, ANSI Standard) ได้ ดังนี้

รูปที่ 2.1 ประเภทอะลู<mark>มิเนียมห</mark>ล่อผสมตาม ANSI Standard

- A : อักษรตัวแรก หมา<mark>ยถึง สมาชิกข</mark>อง Alloys ที่เหมือนกันอยู่ในกลุ่มเคียวกัน (หมายถึง Aluminum Alloy) แม้ว่า<mark>ส่ว</mark>นผสมจะแตกต่างกัน
- O : Alloy group จะ<mark>เป็น</mark>ตัวเลขตัวเคียวจาก 1 ถึง 9 ใช้เป็นตัวกำหนด ธาตุหลักของ Alloys หรือ Major Alloying
- OO: Alloys designation เป็นตัวเลข 2 หลัก กำหนดความแตกต่างของสมาชิกในกลุ่ม Alloys เดียวกัน ความหมายของตัวเลขที่กำหนดเหมือนกับ Major Alloy ใน บางครั้งตัวเลข 2 หลัก คือ ปริมาณ % ไม่น้อยกว่าของ Al ที่มีผสมอยู่ เช่น 190.X เท่ากับ Al ผสมอยู่ 99.90%
- .O : ตัวเลขหลังจุดทศนิยม หมายถึง รูปแบบการผลิตหรือ Product form เป็นตัวเลข หลักเดียว คือ .O : เป็น Casting Specification

.1 : เป็น Ingot Specification

- .2 : เป็น Ingot Specification ที่ควบคุมส่วนผสมน้อยกว่า .1 Ingot Specification
- A : Temper designation เป็นตัวกำหนดแทนกรรมวิธี Temper ของกระบวนการ Heat Treatment ที่ใช้กับ Heat Treatable Alloys ดังนี้

F : As Cast Condition หมายถึง งานจากสภาพหล่อโคยไม่ต้องใช้กรรมวิธีใด ๆ ควบคุมภายหลังการหล่อขึ้นรูป

H : Strain Hardened หมายถึง สภาพของงานแข็งตัวเอง เนื่องจากความเครียดจาก การทำ Cold working เช่น งานรีดขึ้นรูปต่าง ๆ O : Anneal หมายถึง การอบอ่อนใช้กับงานหล่อที่ต้องนำไปอบ เพื่อปรับปรุงขนาด รูปร่างให้คงที่ (Stability) ขณะใช้งานหรือเพื่อทำให้เพิ่มความเหนียว (Ductility) W : Solution Heat Treat เป็นการอบเพื่อเปลี่ยนโครงสร้างให้เป็นสารละลาย ของแข็งเฟสเดียวใช้กับ Alloys ที่สามารถชุบแข็งด้วยตนเองได้ในบรรยากาศปกติ T : เป็นการอบด้วยความร้อน โดยกำหนดกรรมวิชี Temper ที่แน่นอนดีกว่า F หรือ O การกำหนดกรรมวิชี "F", "O" และ "T" ทุกกระบวนการสามารถหล่อด้วย แบบทรายและแบบเหล็ก

- OO: Temper Sub designation เป็นตัวเลขระบุกรรมวิธีทำ Temper ที่ชัดเจน โดยระบุ อุณหภูมิ
- O: ช่วงเวลาปฏิบัติการที่แยก<mark>ละเอียด</mark>ได้อีก 10 วิธีการจาก T1 ถึง T10 ดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 สัญลักษณ์การทำเทมเปอร์ (Tempering)

T1	ปล่อยให้งานเย็นตัวลงตา <mark>มปก</mark> ติในบรร <mark>ยาก</mark> าศปกติ และบ่มแข็งด้วยตนเอง (Naturally				
	Aged) โดยธรรมชาติแ <mark>ละส</mark> ภาพงานไม่เปลี่ยนแปลง				
T2	ปล่อยให้งานเย็นตัว <mark>ถ</mark> งในบรรยากาศปกติ ความแ <mark>ข</mark> ึ่งจะเกิดขึ้นจากการใช้งานที่อุณหภูมิ				
	ปกติ (Cold Worked) โ <mark>ดยธรรมชาติ ความแข็งเพิ่มขึ้นข</mark> ณะใช้งาน				
Т3	นำงานไปทำ <mark>การอบละลาย (Solution Heat Tre</mark> ated) แล้วปล่อยให้งานเย็นตัวลง แล้วทำ				
	Naturally Aged โดยทิ้งชิ้นงานไว้ในบรรยากาศจะเกิดกวามแข็งเอง Strain Hardening				
T4	ทำ Solution Heat Treated และ Naturally Aged เพื่อให้ความแข็งคงตัว				
Т5	ปล่อยให้งานค่อย ๆ เย็นตัวลงในสภาพเดิม แล้วนำไปทำการบ่มแข็งเทียม (Artificially Aged)				
T6	เป็นการทำ Solution Heat Treated, Quenching แล้วทำ Artificially Aged				
Τ7	เป็นการทำ Solution Heat Treatment และ Stabilized				
Т8	เป็นการทำ Solution Heat Treated ต่อด้วย Cold Worked แล้วนำมาทำ Artificially Aged				
Т9	เป็นการทำ Solution Heat Treated ต่อด้วย Artificially Aged แล้วนำมาทำ Cold Worked				
T10	เป็นการให้งานเย็นตัวตามปกติ แล้วนำไปขึ้นรูป Cold Worked แล้วนำมาทำ Artificially				
	Aged				

2.1.2 อะลูมิเนียมผสมกลุ่ม 2XXX

อะลูมิเนียมเกรค 2024 เป็นโลหะผสมของอะลูมิเนียมที่มีทองแคง แมงกานีส และแมกนีเซียมเป็นส่วนผสมสำคัญที่ได้ถูกพัฒนาจากอะลูมิเนียมผสม 2017 โดยการเพิ่มปริมาณ ของแมกนีเซียมให้มากขึ้นจึงทำให้มีความแข็งแรงสูงขึ้น โดยมีส่วนผสมทางเคมีตามมาตรฐานที่ใช้ ในการผลิตแผ่นโลหะกึ่งของแข็งได้ใช้วัตถุดิบตั้งต้นที่มีค่าวิเคราะห์ผลทางเคมือยู่ในช่วงมาตรฐาน แสดงดังตารางที่ 2.3 สมบัติทางกลของอะลูมิเนียมผสม 2024 สามารถนำมาผ่านกระบวนการทาง ความร้อนจะทำให้สมบัติทางกลดีขึ้น อะลูมิเนียมเกรคนี้เหมาะกับงานแม่พิมพ์พลาสติกและงานอื่น ๆ ได้อย่างกว้างขวางที่สามารถทนต่อการกัดกร่อน และมีสมบัติที่ง่ายต่องานเชื่อม กระบวนการทาง กวามร้อนที่ใช้เพื่อปรับปรุงสมบัติทางกลมีอยู่หลายวิธี แต่ที่นิยมใช้มากที่สุด ได้แก่ ชนิด T6 คือ การนำชิ้นงานไปอบละลายแล้วนำไปชุบน้ำจากนั้นจึงนำไปทำการบ่มแข็งเทียม

ตารางที่ 2.3 ส่วนผสมทางเกมีที่สำคัญ (% โดยน้ำหนัก)

Al	Cu	Cr	Zn	Mn	Mg	Si
Base	3.80 - 4.90	Max.0.10	Max.0.25	0.30 - 0.90	1.20 - 1.80	Max.0.15

รูปที่ 2.2 แผนภาพสมคุลภาค โลหะผสมอะลูมิเนียม-ทองแคง

จากรูปที่ 2.2 แผนภูมิสมคุลภาคของอลูมิเนียม-ทองแคง จะเห็นได้ว่าปริมาณ ทองแคงมากที่สุดที่สามารถละลายเป็นเนื้อเดียวกับอลูมิเนียมในสภาวะสารละลายของแข็งนั้นมี ปริมาณ 5.65% และที่อัตราส่วนผสมของทองแคง 54% ตำแหน่งเหนืออุณหภูมิ 548 °C เล็กน้อย ทองแคงจะจับตัวกับอลูมิเนียมกลายเป็นสารประกอบ

รูปที่ 2.2 ค่าความแข็งของอลูมิเนียมผสมทองแดงเมื่อมีปริมาณธาตุผสมทองแดง ที่แตกต่างกันและผ่านกระบวนการในการบ่มแข็งเทียม (Ameran Foundrymen's Society, Inc.1996)

โลหะ Al₂Cu เรียกว่า "θ - phase" ในกรณีที่ปริมาณทองแคงน้อยกว่า 0.5% ทองแคงทั้งหมดจะ ละลายเป็นเนื้อเดียวกับอลูมิเนียมกลายเป็นสารละลายของแข็งที่อุณหภูมิห้อง เรียกว่า "α - phase" เมื่อปริมาณทองแคงมากกว่า 0.5% และอยู่ระหว่าง 0.5 - 54% เนื้อโลหะที่อุณหภูมิห้องจะประกอบด้วย α + θ - phase ดังนั้น ถ้าโลหะผสมมีปริมาณทองแคงในระหว่าง 0.5 - 5.65% ถูกอบให้ร้อนจน มีอุณหภูมิ 500 - 548 °C จะมีผลทำให้อนุภาค Al₂Cu ไม่สามารถแยกออกจากสภาวะการละลายเป็น เนื้อเดียวกับ α - phase ได้ทัน ทำให้ Al₂Cu ทั้งหมดยังกงอยู่ในสภาพสารละลายของแข็งแม้ว่าจะมี อุณหภูมิต่ำที่อุณหภูมิห้องก็ตาม เรียกสารละลายของแข็งชนิดนี้ว่า "สารละลายของแข็งอิ่มตัวยิ่งยวด (Supersaturated solid solution)" ซึ่งสารละลายชนิดนี้จะขาดความเสถียรที่อุณหภูมิห้องและจะต้อง เกิดการแยกตัวของ Al₂Cu ในเวลาต่อไปหรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิ และรูปที่ 2.3 แสดง ความสัมพันธ์ระหว่างค่าความแข็งกับเวลาในการบ่มแข็งเทียมอลูมิเนียมผสมทองแดงที่อุณหภูมิ การบ่มแข็งเทียม 150 °C พบว่า ที่เวลาในการบ่มแข็งเทียมมากขึ้นและปริมาณทองแดงมากขึ้นส่งผล ให้ก่าความแข็งมากขึ้นเช่นกัน

รูปที่ 2.3 (ก) แผนภาพการเปลี่ยนเฟสของอลูมิเนียมผสมทองแคง (ข) แผนภาพการเกิดเฟสของอลูมิเนียมผสมทองแคงและแมกนีเซียม (Dieter, G.E, 1998)

จากรูปที่ 2.3 (ก) และรูปที่ 2.3 (ข) พบว่า ปริมาณสัคส่วนทองแคงทำให้อลูมิเนียมมี ความแข็งสูง ซึ่งพบในชิ้นงานที่ผ่านการบ่มแข็งเทียมและโลหะผสมอลูมิเนียมเกรค 2024 จะมี ลักษณะของการพรีซิพิเทตอยู่ 2 ลักษณะด้วยกัน ขึ้นอยู่กับสัคส่วนของปริมาณของทองแคงกับ แมกนีเซียม ถ้าสัคส่วนของทองแคงต่อแมกนีเซียมมากกว่า 8 ลักษณะของพรีซิพิเทตจะมีรูปร่าง เป็นแผ่น (Plate shape) ซึ่งมีลำคับการตกตะกอนของเฟส Al₂Cu เป็นคังนี้

Supersaturated solid solution (SSS) \rightarrow GPZ (discs) θ'' (discs) $\rightarrow \theta'$ (plates) $\rightarrow \theta$ (Al₂Cu)

ถ้าสัดส่วนของทองแดงต่อแมกนีเซียมต่ำไม่เกิน 4 พรีซิพิเทตหลัก ๆ จะมีรูปร่างเป็นระแนง (Lath shape) หรือเฟส S ซึ่งมีการลำดับการตกตะกอนของเฟสของแข็ง Al₂CuMg ดังนี้ Supersaturated solid solution (SSS) \rightarrow GPZ(rods) \rightarrow S'(laths) \rightarrow S (Al₂CuMg)(laths)

ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า เมื่อส่วนประกอบทางเกมีแตกต่างหรือเปลี่ยนแปลงส่งผลต่อลักษณะ การตกตะกอนที่ต่างกันและพรีซิพิเทตจะมีลักษณะที่ต่างกัน

2.2 กระบวนการหล่อโลหะกึ่งของแข็ง

กระบวนการหล่อโลหะกึ่งของแข็งถูกค้นพบเมื่อปี ค.ศ. 1970 ที่สถาบันเทคโนโลยีแห่ง รัฐแมสซาชุเซตส์ (MIT) หลังจากนั้นก็ได้มีนักวิจัยหลายท่านได้คิดก้นพัฒนากระบวนหล่อโลหะแบบ กึ่งของแข็งขึ้นมา เช่น NRC, SSR, RDC, H-NCM, CRP, SEED และ SLC (Thanabumrungkul, 2010) รวมถึงกระบวนการผลิตโลหะแบบกึ่งของแข็งแบบ GISS ที่กิดก้นโดยนักวิจัยชาว ซึ่งกระบวน การขึ้นรูปทำได้ด้วยการหล่อโลหะกึ่งของแข็งที่มีโครงสร้างแบบก้อนกลม ดังรูปที่ 2.4 (ก) ลงใน แม่พิมพ์แทนการหล่อด้วยน้ำโลหะ โครงสร้างเมื่อแข็งตัวแสดงในรูปที่ 2.4 (บ) สมบัติของโลหะ กึ่งของแข็งมีหลายประการ เช่น มีอุณหภูมิที่ต่ำกว่าโลหะเหลว โลหะเริ่มแข็งตัวบางส่วนแล้วขณะ เทใส่แม่พิมพ์ มีความหนืดที่สูงกว่าน้ำโลหะ มีความเด้นขณะไหลด่ำกว่าโลหะที่แข็งตัวแล้ว ทำให้ ไม่ต้องใช้แรงในการขึ้นรูปมาก ดังแสดงได้จากการตัดแท่งอะลูมิเนียมด้วยมือได้ในสภาวะที่เป็น โลหะกึ่งของแข็ง ดังรูปที่ 2.5 ซึ่งสมบัติดังกล่าวมีข้อดีหลายประการทั้งเรื่องการเพิ่มคุณสมบัติ เชิงกลของวัสดุ เช่น ลดการเกิดฟองอากาศและลดการเกิดโพรงหดตัว รวมไปถึงการลดก่าใช้ง่ายใน การผลิต เช่น การลดละยะเวลาในการผลิต, ลดพลังงาน, การลดของเสียจากปฏิกิริยาระหว่าง ออกซิเจนในขั้นตอนการหล่อโลหะลงในเบ้า และช่วยชืดอายุการใช้งานของแม่พิมพ์

รูปที่ 2.4 โครงสร้างจุลภาคของโลหะกึ่งของแข็ง (ก) เปรียบเทียบกับการหล่อทั่วไป (ข) (เจษฎา วรรณสินฐ์, 2552)

รูปที่ 2.5 สมบัติของแท่งอะลูมิเนียมกึ่งของแข็งที่ตัดด้วยมือ โดยใช้แรงเพียงเล็กน้อยก็ขึ้นรูปได้ (เจษฎา วรรณสินธุ์, 2552)

จากปัญหาดังกล่าว ทีมวิจัย Innovative Metal Technology หรือ IMT ได้คิดค้นกระบวน การใหม่มีชื่อเรียกว่า "กระบวนการ Gas Induced Semi-Solid" หรือ "GISS" ที่ใช้เทคนิคใหม่ใน การผลิตโลหะกึ่งของแข็ง โดยการปล่อยฟองแก๊สที่ละเอียดมากผ่านแท่งกราไฟต์พรุนในน้ำโลหะ ขณะที่มีการแข็งตัวบางส่วน ดังรูปที่ 2.6 ทำให้กระบวนการใหม่นี้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควบคุมตัวแปรต่าง ๆ ได้ง่าย และผลิตโลหะกึ่งของแข็งที่มีคุณภาพสูงได้อย่างดี ทั้งนี้ได้มีการพัฒนา เครื่องต้นแบบของกรรมวิธี GISS ที่สามารถผลิตโลหะกึ่งของแข็งได้อย่างมีประสิทธิภาพในราคาที่ ถูกกว่าเครื่องจักรที่นำเข้าจากต่างประเทศหลายสิบเท่า

รูปที่ 2.6 กรรมวิธีการผลิต โลหะกึ่งของแข็ง โดยวิธี Gas Induced Semi - Solid (GISS) (Burapa, 2010)

2.3 กระบวนการเชื่อมโลหะ

กระบวนการเชื่อมโลหะ (Metal welding) เป็นการต่อวัสดุ 2 ชิ้น หรือมากกว่า มาเชื่อมให้ ติดกันซึ่งเกิดจากการรวมตัวเป็นเนื้อเดียวกันของเนื้อวัสดุที่นำมาเชื่อมต่อ โดยทั่วไปทำให้เกิด การหลอมละลายของเนื้อวัสดุด้วยความร้อนในตำแหน่งที่ต้องการเชื่อมต่อ เมื่อเย็นตัวลงจะเกิด การประสานติดกันในบริเวณดังกล่าว ซึ่งเรียกว่า "แนวเชื่อม" ในกระบวนการเชื่อมสามารถใช้ การเติมเนื้อวัสดุเข้าไปยังจุดที่เกิดการหลอมละลายหรือบ่อหลอมละลาย เพื่อให้แนวเชื่อมที่ได้มี ความแข็งแรงเพิ่มขึ้น กระบวนการเชื่อมสามารถแยกได้ 2 ประเภท คือ การเชื่อมแบบหลอมละลาย (fusion welding) และการเชื่อมสภาวะของแข<mark>ึง</mark> (Solid State Welding)

2.3.1 การเชื่อมแบบหลอมละลาย

การเชื่อมแบบหลอมละ<mark>ลายเป็น</mark>การให้ความร้อนจากแหล่งจ่ายความร้อนไปยัง ้เนื้อวัสดุในบริเวณจุดเชื่อมต่อจนเกิดเป็น<mark>บ่</mark>อหลอ<mark>ม</mark>และหลอมละลายเนื้อวัสดุให้เข้าเป็นเนื้อเดียวกัน และประสานยึดติดกันเมื่อเย็นตัวลงเป็นแนวสม่ำเสมอไปตามตำแหน่งและทิศทางที่ต้องการเชื่อม ้ติดทำให้เกิดเป็นแนวเชื่อมประสาน โ<mark>ดยในการเชื่อมแ</mark>บบหลอมละลายมีหลายชนิดด้วยกัน ทั้งแบบ ู้ใช้ถวดเชื่อมเติมเนื้อวัสดุเข้าไปใ<mark>นแน</mark>วเชื่อมและแบบไ<mark>ม่ใช้</mark>ถวดเชื่อมเติมเนื้อวัสดุ ซึ่งประกอบด้วย การเชื่อมแก๊ส (Gas welding) การเชื่อมไฟฟ้า (Arc welding) การเชื่อมด้วยถวดเชื่อมหุ้มฟลักซ์ (Shield Metal-Arc welding, MAG) การเชื่อมใต้ฟลักซ์ (Submerged arc welding) การเชื่อมปกคลม ด้วยแก๊ส (Metal Inert Gas Welding: MIG) การเชื่อมปกคลุมด้วยแก๊สทังสเตน (Tungsten Inert Gas Welding, TIG) การเชื่อมด้วยพลาสม่า (Plasma arc welding) การเชื่อมอาร์คโลหะด้วยแก๊สปกคลุม (Gas metal arc welding, GMAW) เป็นต้น ซึ่งกระบวนการเชื่อมเหล่านี้จะมีความร้อนที่เกิดขึ้นสูง ้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครง<mark>สร้างทางโลหะวิทยาเกิดจุดบ</mark>กพร่องตำหนิและรอยแตกร้าวได้ง่าย รวมถึงการบิคงอของชิ้นงาน คังรูปที่ 2.7 ทำให้สมบัติทางกลของแนวเชื่อมลคลงไปจากโลหะพื้น (Kah, Rajan, Martikainen, & Suoranta, 2015; Mendes da Silva & Scotti, 2006; Guo, Hu, & Tsai, 2009; GUÈRLER, 1998; Fang & Zhang, 2014) รวมถึงมีข้อจำกัดในด้านความสามารถในการเชื่อมต่อ ้วัสดุต่างชนิด ซึ่งเป็นปัญหาหลักของการเชื่อมแบบหลอมละลาย (Mishra และ Ma, 2005; Baffari, Buffa, Campanella, Fratini, 1182 Micari, 2014)

- รูปที่ 2.7 ตำหนิและจุดบกพร่องในการเชื่อม Gas metal arc welding (ก) รอยแตกหลังจากการเชื่อมแบบ (Guo, Hu, และ Tsai, 2009) (ข) รูพรุนภ<mark>ายในโครงสร้าง</mark> (Mendes da Silva & Scotti, 2006)
 - (ก) ชิ้นงาน<mark>ปิด</mark>งอจากการ<mark>เชื่อ</mark>มด้วยลำแสงเลเซอร์ (Fang & Zhang, 2014)

การเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างจุลภาคในพื้นที่การเชื่อมแบบหลอมละลายนั้น เกิดจากผลของความร้อนที่ได้รับจากแหล่งจ่ายพลังงานความร้อนเพื่อให้เกิดการหลอมละลายเนื้อ โลหะที่นำมาเชื่อมต่อกันซึ่งจะเกิดพื้นที่สำคัญ 2 พื้นที่ด้วยกัน ได้แก่ พื้นที่หลอมละลาย (Fusion Zone) และพื้นที่รับผลกระทบจากความร้อน (Heat Affect Zone) ดังรูปที่ 2.8 โดยโครงสร้างทั้ง 2 พื้นที่นี้ มีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด

รูปที่ 2.8 พื้นที่ที่เกิดจากการเชื่อมแบบหลอมละลาย เหล็กกล้าผสม INCONEL 740H (Bechetti, Dupont, J.J. Debar Badillo, & Baker, 2014)

โดยพื้นที่หลอมละลายเป็นพื้นที่ที่เกิดขึ้นจากความร้อนในการหลอมละลายโลหะ ของวัสดุอะลูมิเนียมให้เป็นเนื้อเดียวกันนั้น ทำให้เกิดเป็นบ่อหลอมละลายขึ้นบนพื้นผิวหน้า ของโลหะจากการเชื่อมและโครงสร้างจุลภาคในพื้นที่หลอมละลายเมื่อเกิดการเย็นตัวแล้ว เกรนมี ขนาดเล็กละเอียดมีลักษณะโครงสร้างเป็นแบบเกรนเดนไดร์ (Bechetti, Dupont, J.J. Debar Badillo, & Baker, 2014; Mei et al., 2016; Adalarasan and Santhanakumar, 2015) และเกรนแบบ Columnar (Kumar, Dilthey, Dwivedi, & Ghosh, 2009; Chennaiah, Kumar, & Rao, 2015) ดังรูปที่ 2.9

รูปที่ 2.9 โครงสร้างพื้นที่หลอมละลาย (ก) เหล็กกล้า INCONEL 718 (ข) อะลูมิเนียม 6082 (Mei, et al., 2016; Kumaret al., 2009)

อีกทั้งขังพบการเกิดเฟสใหม่หลังการเชื่อมโดยเฉพาะเฟสสารประกอบในการ เชื่อมวัสดุต่างชนิด (Chen, et al., 2016; Zhang, Li, Guo, Wang, & Wei, 2016; Ma, Qin, Bai, Wang, & Liang, 2016) สำหรับโลหะที่สามารถปรับปรุงด้วยความร้อนได้นั้นจะเกิดการตกตะกอนของ สารละลายแทรกภายในโครงสร้างเกรน ซึ่งโครงสร้างในพื้นที่หลอมละลายนี้เกิดการเปลี่ยนแปลง โครงสร้างไปจากโลหะพื้น เป็นผลจากการเย็นด้วลงอย่างรวดเร็วของแนวเชื่อมจึงทำให้พื้นที่ หลอมละลายนี้มีความแข็ง และเปราะ อีกทั้งพื้นที่การหลอมละลายนี้มักการเกิดรูพรุนที่เป็นตำหนิ หรือรอยแตก ซึ่งเป็นจุดบกพร่องจากการเกิดฟองอากาศของธาตุไฮโดรเจนในบ่อหลอมและรอย แตกจากอุณหภูมิหลอมละลายที่สูงแล้วเย็นด้วอย่างรวดเร็วของโลหะ (Katayama, Kawahitoa, & Mizutania, 2010; Matsunawa, Seto, Kimft, Mizutani, & Katayama, 2001; Kah, Rajan, Martikainen, & Suoranta, 2015) จึงส่งผลให้กุณสมบัติทางกลของพื้นที่หลอมละลายมีความแตกต่างไปจากพื้นที่รับ ผลกระทบจากความร้อนและโลหะพื้น ส่วนพื้นที่รับผลกระทบจากความร้อนเป็นพื้นที่ที่เกิดขึ้นจากผลของการแผ่ความร้อน ออกไปยังพื้นที่รอบ ๆ ข้างของพื้นที่หลอมละลาย โดยมีอุณหภูมิสูงมากแต่พื้นที่รับผลกระทบ จากความร้อนนี้จะไม่เกิดการหลอมละลาย ผลกระทบจากความร้อนที่ได้รับจะทำให้เกิด การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างจุลภาคไปจากโลหะพื้น ทำให้โครงสร้างจุลภาคในพื้นที่รับผลกระทบ จากความร้อนนี้เกิดการตัวเติบโตของเกรนและการรวมตัวของเกรน (Sundaresan, Janaki Ram, และ Madhusudhan Reddy, 1999) จึงทำให้มีขนาดเกรนที่โตกว่าเกรนของพื้นที่หลอมละลายและ เกรนของโลหะพื้น (Ma, Fang, Yang, Liu, และ Fang, 2014) ดังรูปที่ 2.10 อีกทั้งยังพบโครงสร้าง เดนไดร์ที่แพร่จากพื้นที่หลอมละลายเกิดขึ้นในพื้นที่รับผลกระทบจากความร้อนด้วย (Adalarasan & Santhanakumar, 2015) ซึ่งโครงสร้างในพื้นที่นี้มีความแข็งแรงที่ต่ำกว่าโลหะพื้น

รูปที่ 2.10 โครงสร้างพื้นที่รับผลกระทบจากความร้อนของเหล็กกล้าไร้สนิม AISI 304 (Ma, Fang, Yang, Liu, & Fang, 2014)

2.3.2 การเชื่อมในสภาวะของแข็ง

การเชื่อมในสภาวะของแข็งเป็นหนึ่งในกระบวนการเชื่อมที่สามารถเชื่อมต่อได้ดี ภายใต้อุณหภูมิที่ต่ำกว่าจุดหลอมละลายของโลหะพื้น โดยกระบวนการเชื่อมในสภาวะของแข็ง ประกอบด้วย การเชื่อมเย็น (Cold Welding) การเชื่อมอัด (Forge Welding) การเชื่อมอัลตร้าโซนิก (Ultrasonic Welding) การเชื่อมเสียดทาน (Friction Welding) การเชื่อมเสียดทานแบบกวน (Friction Stir Welding) การเชื่อมด้วยกวามต้านทาน (Resistance Welding) การเชื่อมแพร่ (Diffusion Welding) และการเชื่อมอัดระเบิด (Explosion Welding) โดยใช้หลักการทำให้เกิดการเสียรูปแบบพลาสติก ้และแพร่กระจายไปทั่วบริเวณแนวเชื่อมเกิดการยึดเกาะกันภายใต้อุณหภูมิและแรงกดคัน โดยใช้ ์แรงทางกล กระแสไฟฟ้า หรือพลังงานความร้อน ซึ่งกระบวนการเชื่อมในสภาวะของแข็งนี้ แก้ปัญหาการเกิดตำหนิขึ้นภายในโครงสร้างคังเช่นการเกิดรูพรุนจากแก๊ส รอยแตกจากความร้อน และการแยกส่วนของเนื้อวัสดุที่ไม่ใช่โลหะในกระบวนการเชื่อมแบบหลอมละลาย อีกทั้งไม่ ้จำเป็นต้องใช้ฟลักซ์หรือแก็สปกคลุมแนวเชื่อม ซึ่งให้คุณสมบัติทางกลของแนวเชื่อมที่ดี เช่นเดียวกับโลหะพื้น เนื่องจากปราศจากตำหนิและมีพื้นที่รับผลกระทบจากความร้อนที่น้อยกว่า การเชื่อมแบบหลอมละลาย รวมถึงสามารถเชื่อมต่อวัสดุต่างชนิดได้ดีลดปัญหาด้านการเข้ากันได้ ้ขององค์ประกอบทางเคมี การขยายตัวทา<mark>งค</mark>วามร้อน และการนำความร้อนของวัสดุที่ต่างกัน และเป็นปัญหาที่สำคัญที่ส่งผลต่อประสิท<mark>ธิ</mark>ภาพของแนวเชื่อม (Guo J', 2015) อย่างไรก็ตาม ้กระบวนการเชื่อมในสภาวะของแข็งที่ใ<mark>ช้ในก</mark>ารเชื่อมต่อ ส่วนใหญ่มากอาศัยแรงทางกลเป็น ้หลักเพื่อให้เกิดการยึดติดกัน โดยเฉพาะการเสียดทานของพื้นผิววัสดุที่นำมาเชื่อมต่อกัน การเชื่อม ้เสียคทานการเชื่อมที่อาศัยการเปลี่ยนพ<mark>ล้</mark>งงานก<mark>ล</mark>ให้เป็นพลังงานความร้อนจากพื้นผิวสัมผัสกัน ระหว่างชิ้นงานเชื่อมงนเกิดการอ่อ<mark>นตั</mark>วแ**ล้วใช้แรง**กคอัดแช่ไว้งนชิ้นงานยึดติดกัน การเชื่อม ้และการเชื่อมเสียดทานแบบกวน<mark>เป็น</mark>การเชื่อมที่อา<mark>ศัยกา</mark>รเสียดทานของชิ้นงานกับเครื่องมือกวน สำหรับการสร้างความร้อนแล<mark>ะพัน</mark>ธะยึดเกาะทางกลร<mark>ะหว่</mark>างชิ้นงานเชื่อม สามารถเชื่อมวัสดุที่มี ้ความยากในการเชื่อมแบบหลอมละลายได้ดี อีกทั้งยังสาม<mark>าร</mark>ถเชื่อมชิ้นงานอย่างต่อเนื่องไปตาม ์ แนวเชื่อมตามที่กำหนดไ<mark>ด้ดี</mark> จึ<mark>งถูกนำมาใช้ในภาคอุตสา</mark>หกร<mark>ร</mark>มก่อนข้างมาก มีความยืดหยุ่นใน รูปทรงชิ้นงานได้ดีกว่า<mark>การเชื่อมสภาวะของแข็งอื่นๆ จึ</mark>งเป็<mark>นที่น</mark>ิยมใช้สำหรับการเชื่อมชิ้นส่วน ้ประกอบโดยเฉพาะการเ<mark>ชื่อมอะลูมิเนียมอัลลอยใน อากาศยาน ร</mark>ถไฟความเร็วสูง รถยนต์ และเรือ เดินสมุทรเป็นต้น

ดังนั้นการเชื่อมเสียดทานแบบกวนจึงถูกนำมาศึกษาวิจัยค่อนข้างมาก โดยเฉพาะ ขั้นตอนและการกวบคุมพารามิเตอร์การเชื่อมให้มีความเหมาะสมสัมพันธ์กัน โครงสร้างทางโลหะ วิทยาเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างจุลภากน้อยที่สุดและรอยเชื่อมปราศจากจุดบกพร่อง หรือตำหนิภายในโครงสร้างและด้านประสิทธิภาพทางกล

2.4 การเชื่อมเสียดทานแบบกวน

การเชื่อมเสียดทานแบบกวน (Friction Stir Welding, FSW) เป็นเทคนิคการเชื่อมชิ้นงานใน สภาวะของแข็งถูกคิดค้นขึ้นในปี ค.ศ 1991 โดยสมาคมการเชื่อมของประเทศอังกฤษ ซึ่งหลักการ พื้นฐานจะอาศัยการหมุนเพื่อให้เกิดการเสียดทานขึ้นกับพื้นผิวสัมผัสระหว่างเครื่องมือกวนกับ ชิ้นงานเพื่อให้เกิดความร้อนบริเวณรอยต่อจนมีอุณหภูมิสูงขึ้น แล้วเกิดการอ่อนตัวเสียรูปของวัสดุ ในสภาวะพลาสติก (Plastic Deformation) ซึ่งต่ำกว่าจุดหลอมละลายจากนั้นสอดแทรกเครื่องมือ กวนเข้าไปในเนื้อวัสดุชิ้นงาน เพื่อให้เกิดการกวนเนื้อวัสดุและเกิดการไหลตัวเข้ามาผสมเป็น เนื้อเดียวกันของชิ้นงานที่นำมาเชื่อมต่อกัน โดยควบคุมอัตราการเคลื่อนที่ของเครื่องมือกวนไปตาม แนวเชื่อม แสดงดังรูปที่ 2.11

รูปที่ 2.11 กระบวนการเชื่อมเสียดทานแบบกวน (Elatharasan & Senthil Kumar, 2013)

จากรูปที่ 2.11 การหมุนของเครื่องมือกวนมีทิศทางการหมุนทวนเข็มนาฬิกาและมีทิศทาง การเคลื่อนที่ไปด้านหน้าชิ้นงานที่อยู่ฝั่งซ้ายเรียกว่า "Retreating Side (RS)" และชิ้นงานฝั่งขวา เรียกว่า "Advancing Side (AS)" ทั่วไปแด้วชิ้นงานฝั่งด้าน RS จะถูกนำเนื้อวัสดุที่อ่อนตัวเสียรูปแบบ พลาสติกไหลออกไปเติมให้กับฝั่งด้าน AS แล้วหมุนกวนเนื้อวัสดุให้เกิดการผสมเป็นเนื้อเดียวกัน และประสานยึดติดกันหลังจากเครื่องมือกวนเคลื่อนที่ผ่านไปตามแนวเชื่อม ในการเชื่อมเสียดทาน แบบกวนมืองค์ประกอบการเชื่อมที่สำคัญ ได้แก่ รูปแบบของการเชื่อมต่อ พารามิเตอร์การเชื่อม และรูปลักษณะเครื่องมือกวน ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 3 นี้มีอิทธิพลต่อคุณภาพของรอยเชื่อม

2.4.1 รูปแบบการเชื่อมต่อ

รูปแบบของการเชื่อมต่อมีรูปแบบการเชื่อมต่อแบบพื้นฐาน 3 แบบค้วยกัน ประกอบค้วย แบบต่อชน (Butt-joint) แบบต่อเกย (Lap-joint) และแบบต่อตัวที (T-joint) และ แบบประยุกต์รูปแบบการต่อจากแบบพื้นฐาน คังรูปที่ 2.12 โดยแต่ละรูปแบบการเชื่อมต่อนั้นจะมี อิทธิพลต่อแรงที่ใช้ในจับยึคชิ้นงานให้แนบชิคสำหรับการเชื่อมเพื่อไม่ให้เกิคการเกลื่อนตัวออกจาก ตำแหน่งที่กำหนดในระหว่างการเชื่อมกวน ซึ่งต้องให้การจับยึดให้แน่นขจัคการเกลื่อนที่ของ ชิ้นงานในทิศทางที่ทำให้เกิดผลกระทบกับรอยเชื่อมออก รวมถึงรูปแบบการไหลตัวของเนื้อวัสดุ เข้าไปผสมกันซึ่งมีความแตกต่างกันในรอยต่อ ซึ่งการเลือกใช้พารามิเตอร์การเชื่อมและรูปลักษณะ ของเครื่องมือกวนให้เหมาะสมกับรูปแบบของการเชื่อมต่อเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยลดจุดบกพร่องที่ เกิดขึ้นในแนวเชื่อมทำให้แนวเชื่อมที่ได้มีคุณภาพ (Mishra, Sarathi De, และ Kumar, 2014; Li และ Shen, 2012)

รูปที่ 2.12 รูปแบบการเชื่อมต่อในการเชื่อมเสียคทานแบบกวน (ก) แบบต่อชน (ข) แบบต่อชนขอ (ค) แบบต่อชนตัวที (ง) แบบต่อเกย (ง) แบบต่อเกยแบบหลายชั้น (ฉ) แบบต่อเกยตัวที (ช) แบบต่อมุมฉาก (Mishra & Ma, 2005)

2.4.2 พารามิเตอร์การเชื่อม

พารามิเตอร์การเชื่อมสำหรับการเชื่อมเสียดทานแบบกวนเป็นสิ่งสำคัญที่ต้อง กวบคุมเพื่อให้ได้รอยเชื่อมที่มีประสิทธิภาพสูง ซึ่งประกอบด้วยพารามิเตอร์ต่าง ๆ ดังรูปที่ 2.13 ซึ่งประกอบไปด้วยค่าต่าง ๆ ได้แก่ ความเร็วรอบในการหมุนกวน ความเร็วรอบในการเดินเชื่อม มุมเอียงของในการเชื่อม แรงกดขณะเชื่อม เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลต่อคุณสมบัติทางกล และ คุณภาพรอยเชื่อมแตกต่างกัน

10

รูปที่ 2.13 พารามิเตอร์การเชื่<mark>อม</mark>และผลที่ใค้สำหรับการเชื่อมเสียคทานแบบกวน

(De Backer, 2014)

2.4.2.1 ความเร็วรอบในการหมุนกวน

กวามเร็วรอบในการหมุนกวน (Rotation Speed) เป็นความเร็วที่เครื่องมือ กวนหมุนไปรอบ ๆ ดัวเองต่อหน่วยเวลาซึ่งมีหน่วยวัดเป็น "รอบต่อนาที" หรือเรียกว่า "อัตรา กวามเร็วรอบในการหมุนกวน" โดยในกระบวนการเชื่อมเสียดทานแบบกวนความร้อนในการเชื่อม เกิดจากการเสียดทานระหว่างขึ้นงานกับเกรื่องมือกวน ซึ่งหมุนด้วยอัตราความเร็วรอบตามกำหนด ความเร็วรอบในการหมุนกวนเป็นพารามิเตอร์หลักในการเกิดความร้อนและการไหลของเนื้อวัสดุ ในขณะกวน ทำให้บริเวณแนวเชื่อมมีความร้อนที่เพียงพอสำหรับการอ่อนตัวและเสียรูปแบบ พลาสติกของวัสดุ เช่น ความเร็วรอบในการหมุนกวนสูงขึ้นทำให้เกิดความร้อนมากและเพิ่มขึ้น อย่างรวดเร็วทำให้เกิดการเสียรูปแบบพลาสติกได้ดีขึ้น ในทางกลับกันความเร็วรอบในการหมุน กวนต่ำทำให้กอามร้อนเกิดขึ้นได้น้อย การเสียรูปแบบพลาสติกของวัสดุได้ไม่ดีพอเช่นกันมีผลต่อ การไหลตัวของเนื้อวัสดุและการเกิดตำหนิภายในรอยเชื่อม (Bisadi, Tavakoli, Sangsaraki, และ Sangsaraki, 2013) อย่างไรก็ตาม ความร้อนที่เกิดขึ้นจากการเพิ่มขึ้นของความเร็วรอบในการหมุน กวนทำให้พื้นที่การกวนเพิ่มมากขึ้น โครงสร้างจุลภาคเกิดเฟสใหม่ในพื้นที่ NZ รวมถึงทำให้ เกรนตกผลึกใหม่มีขนาดใหญ่ขึ้นในพื้นที่ TMAZ และ HAZ อีกทั้งอาจเกิดตำหนิภายในรอยเชื่อม ส่งผลให้สมบัติทางกลแนวเชื่อมลดลง (YOON, และคณะ, 2012; Saeid, Abdollah-zadeh, และ Sazgari, 2010; Tan, jiang, Li, Chen, และ Chen, 2013) ดังรายงานของ R. Kadaganchi และคณะ กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงความเร็วรอบในการหมุนกวนในการเชื่อมอะลูมิเนียมอัลลอยเกรด 2014-T6 เมื่อความเร็วรอบในการหมุนกวนต่ำกว่า 600 รอบต่อนาที ความร้อนที่เกิดขึ้นไม่เพียงพอ การเสียรูปแบบพลาสติกเกิดขึ้นน้อยทำให้การพาเนื้อวัสดุให้ไหลออกไปผสมกันได้ไม่ดีจึงทำให้ เกิดตำหนิขึ้นด้าน RS เมื่อปรับความเร็วรอบในการหมุนกวนให้สูงเกินกว่า 1,400 รอบต่อนาที ทำให้ความร้อนที่เกิดขึ้นมากเกินไปทำให้เกิดการอ่อนตัวเสียรูปแบบพลาสติกและเกิดการปั่นป่วน มากขึ้นของเนื้อวัสดุรอบ ๆ หัวกวน นำไปสู่การก่อตัวของเม็ดผงอะลูมิเนียมในโครงสร้างรอยเชื่อม (R. Kadganchi, Gankidi, และ Gokhale, 2015) ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของ H. Liu และคณะ ในการเชื่อมอะลูมิเนียมอัลลอยเกรด 2219-T6 เมื่อความเร็วรอบในการหมุนกวนสูงขึ้นความร้อนที่ เกิดขึ้นเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วยทำให้การไหลตัวของเนื้อวัสดุเกิดการปั่นป่วนส่งผลให้เกิดความเกรียด มากและความไม่ต่อเนื่อง จากการเย็นตัวของโครงสร้างจุลภาคนำไปสู่การเกิดดำหนิในโครงสร้าง แนวเชื่อม (Liu, Zhang, Pan, และ Yu, 2012) ดังนั้นการเลือกใช้ความเร็วรอบในการหมุนกวนสูงขึ้นดาวนให้ เหมาะสมกับการเชื่อมเสียดทานแบบกวนนั้นเป็นสิ่งสำคัญต่อกุณภาพแนวเชื่อมที่ได้ อย่างไรก็ตาม ยังมีพารามิเตอร์หลักด้านความเร็วรอบเลรื่อมที่สำคัญและส่งผลต่อคุณภาพแนวเชื่อมที่ได้ อย่างไรก็ตาม

2.4.2.2 ความ<mark>เร็วใ</mark>นการเคินเชื่อม

ความเร็วในการเดินเชื่อม (Welding Speed) เป็นความเร็วในการเคลื่อนที่

ของเครื่องมือกวนไปด้านหน้ามีระยะทางค่อหน่วยเวลา มีหน่วยเป็น "มิลลิเมตรค่อนาที" หรือ เรียกว่า "อัตราความเร็วเดินเชื่อม" ทำให้เกิดการกวนเชื่อมติดของเนื้อวัสดุเข้าเป็นเนื้อเดียวกันไป ตามแนวเชื่อม โดยความเร็วเดินเชื่อมของเครื่องมือกวนเป็นพารามิเตอร์หลักที่มีอิทธิพลต่อ การควบคุมปริมาณความร้อนในระหว่างการเชื่อม เมื่ออุณหภูมิสูงที่เกิดขึ้นจากการหมุนเครื่องมือ กวนสามารถทำให้ลดต่ำลงได้ด้วยการปรับเพิ่มความเร็วเดินเชื่อม ทำให้ความร้อนในการเชื่อมมี ความสม่ำเสมอ (Sidhu & Chatha, December 2012; Guo J., 2015; Mishra, Sarathi De, & Kumar, 2014; Amir & Salman, 2014) การปรับเปลี่ยนความเร็วเดินเชื่อมนอกจากจะควบคุมปริมาณ ความร้อนที่เกิดในระหว่างการเชื่อมแล้วยังส่งผลต่อรูปแบบการไหลของเนื้อวัสดุเข้าไปผสมกัน โครงสร้างจุลภาคและสมบัติทางกลของแนวเชื่อมอีกด้วย (Vivekanandan, Arunachalam, Prakash, และ Savadamuthu, 2012; M. Nourani, Milani, และ Yannacopoulos, 2015; Ouyang และ Kovacevic, 2002) ดังรายงานที่ผ่านมาในการเชื่อมอะลูมิเนียมอัลลอยเมื่อความเร็วรอบเครื่องมือกวนคงที่ โดยปรับเปลี่ยนความเร็วเดินเชื่อมเพิ่มขึ้นจะมีแนวโน้มของความแข็งแรงดึงและความแข้งเพิ่มขึ้น ตามไปด้วย และพบว่าที่ความเร็วเดินเชื่อมในระดับต่ำสูดจะทำให้เกิดความร้อนสูงเป็นผลให้ อุณหภูมิการเชื่อมสูงกว่าความเร็วเดินเชื่อมในระดับต่ำสูงจากให้เกิดความร้อนสูงเป็นผลให้ ้เกรนมีการเติบโตได้มาก เกิดตำหนิภายในรอยเชื่อม และเกิดการเกาะกลุ่มของเฟสตกตะกอนเกิดขึ้น ในพื้นที่กวนมีผลให้สมบัติทางกลของแนวเชื่อมลุดต่ำลง (Amir และ Salman , 2014) ความร้อน ที่เกิดขึ้นสูงมากเกินไปทำให้โครงสร้างทางโลหะวิทยาเกิดการเปลี่ยนแปลงเฟสไปจากโลหะพื้น ้เมื่อความเร็วเดินเชื่อมเพิ่มขึ้นจะทำให้ความแข็งแรงดึงของรอยเชื่อมเพิ่มขึ้นตามไปด้วย อย่างไรก็ตาม ้เมื่อกวามเร็วเดินเชื่อมมากเกินไปจะส่งผลให้กวามร้อนที่เกิดขึ้นในระหว่างการเชื่อมไม่เพียงพอ สำหรับการใหลตัวของวัสดุ ทำให้ความแข็งแรงดึงแนวเชื่อมลดลง (Shanmuga Sundaram และ Murugan, 2010) ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของ N.K. Kim และคณะ ได้กล่าวถึงการปรับเปลี่ยน ้ความเร็วเดินเชื่อมให้สูงขึ้นทำให้ความแข็งแรงของแนวเชื่อมเพิ่มขึ้นเช่นกัน แต่ที่ความเร็วเดินเชื่อม ้สูงสุด 400 มิลลิเมตรต่อนาที ทำให้เกิดตำหน<mark>ิใน</mark>แนวเชื่อม เนื่องมาจากความร้อนเกิดขึ้นไม่เพียงพอ ้สำหรับการใหลตัวของเนื้อวัสคุจากค้า<mark>น RS ใ</mark>ปด้าน AS สำหรับการเชื่อมอะลูมิเนียมอัลลอย ต่างชนิดเกรด 5052 กับเกรด 5J32 จึงทำให้ความแข็งแรงของแนวเชื่อมต่ำลง (Kim, Kim, An, Jung, Song, และ Kang, 2009) รวมถึงรายงานของ R. Kadaganchi และคณะ ที่พบว่า เมื่อความเร็วรอบ ในการหมุนกวนคงที่และที่ความเร<mark>็วเด</mark>ินเชื่อมต่ำกว่า 200 มิลลิเมตรต่อนาที จะเกิดความร้อน ้สูงมากเกินไปทำให้การไหลของเนื้อวัสดุเป็นแบบปั่นป่วนและ เมื่อความเร็วเดินเชื่อมสูงกว่า 1,000 มิลลิเมตรต่อนาที จะเกิด<mark>รูต</mark>ำหนิขึ้นภายในโครง<mark>สร้าง</mark>รอยเชื่อมด้าน RS เนื่องจากความร้อน ไม่เพียงพอต่อการไหลตัวของวัสดุรอบ ๆ หัวกวนเช่นกัน (R. Kadagachi, Gankidi, และ Gokhale, 2015) กล่าวได้ว่า พารามิเ<mark>ตอ</mark>ร์ด้านความเร็วเดินเชื่อมมีความสำคัญต่อการควบคุมการกระจายตัว ้ของอุณหภูมิในการเชื่อ<mark>ม ซึ่</mark>งมี<mark>ความสัมพันธ์กับความเร็ว</mark>รอ<mark>บในก</mark>ารหมุนกวนที่เป็นพารามิเตอร์ ทำให้เกิดกวามร้อนจาก<mark>การเสียดทาน โดย</mark>กวามสัมพันธ์ของพารามิเตอร์ทั้งกู่มีผลอย่างมากต่อ ้โครงสร้างจุลภาคและสมบั<mark>ติทางกลของแนวเชื่อมซึ่งต้องค</mark>วบคุมให้สัมพันธ์กัน ซึ่งควรให้มี อัตราส่วนความเร็วรอบเร็วรอบเครื่องมือกวนต่อความเร็วเดินเชื่อมระหว่าง 5-50 ซึ่งจะทำให้ ้ความร้อนที่เกิดขึ้นเพียงพอระหว่างการเชื่อมเกิดการใหลตัวของเนื้อวัสดุได้อย่างเพียงพอและส่งผล ให้การเชื่อมต่อได้ดี (Kumar, Singh, & Pandey, 2012; Roshan, Jooibari, Teimouri, Asgharzadeh-Ahmadi, Falahati-Naghibi, & Sohrabpoor, 2013; Aval, Serajzadeh, & Kokabi, 2012; Karam, Mahmoud, Zakaria, & Khalifa, 2014; Lin, Liu, & Chen, 2013; Lakshimainarayanan, Malarvizth, & Balasubramanian, 2011; Yoo, Yoon, Min, & Lee, 2015; Radisavljevic, Zivkovic, Radovic, & Grabulov, 2013) อย่างไรก็ตาม การใช้อัตราส่วนความเร็วรอบเร็วรอบเครื่องมือกวนต่อความเร็ว ้เดินเชื่อมที่ต่ำมีโอกาสเกิดตำหนิขึ้นในโครงสร้างได้ง่ายขณะเดียวกันการใช้อัตราส่วนความเร็วรอบ ้เครื่องมือกวนต่อความเร็วเดินเชื่อมที่สูง ทำให้อัตราการเย็นตัวช้าส่งผลกระทบต่อโครงสร้างจุลภาค และเกิดตำหนิขึ้นได้ภายในแนวเชื่อม ซึ่งทั้งสองกรณีส่งผลต่อความแข็งแรงของแนวเชื่อม

2.4.2.3 มุมเอียงเครื่องมือกวน

มมเอียงเครื่องมือกวน (Tilt Angle) เป็นมุมระหว่างแกนเครื่องมือกวนกับ ระนาบของชิ้นงานในการเชื่อมเสียคทานแบบกวนโดยมีหน่วยเป็น "องศา" ซึ่งมุมเอียงเครื่องมือ กวนมีผลต่อประสิทธิภาพการกวนเมื่อปรับมมให้เหมาะสมจะช่วยให้การกวนและการไหลของ เนื้อวัสดุจากด้านหน้าไปด้านหลังของหัวกวนและผสมเข้ากันได้ดีมากขึ้น โดยทั่วไปนิยมใช้มุมเอียง เครื่องมือกวนในช่วง 0-3° (Mishra, Sarathi De , & Kumar, 2014; Guo J. , 2015) อย่างไรก็ตาม มีการศึกษาผลกระทบพารามิเตอร์ด้านมุมเอียงเครื่องมือกวน ซึ่งมีการใช้มุมเอียงที่มากกว่า 3° เช่นกัน ดังรายงานการศึกษาผลกระทบขอ<mark>งก</mark>ารเอียงมุมเครื่องมือกวนในการเชื่อมอะลูมิเนียม ้อัลลอยเกรค 2014-T6 ที่มุมเอียงเครื่องมือ<mark>กว</mark>นต่ำกว่า 1.5° เกิดตำหนิแบบ Tunnel และรอยแตก ภายในโครงสร้างบริเวณส่วนกลางแนวเชื่อ<mark>ม เนื่อง</mark>จากเนื้อวัสดุเกิดการผสมเข้ากันได้ไม่ดีพอ รวมถึง การเอียงมุมเครื่องมือน้อยส่งผลให้เกิดแรงกคเข้าเนื้อวัสดุไม่เพียงพอทำให้การไหลของเนื้อวัสดุ ้ไม่ดีพอ แต่เมื่อปรับมุมเอียงเครื่องมือก<mark>ว</mark>นมากเ<mark>กิ</mark>นกว่า 3.5° จะทำให้บ่าเครื่องมือกวนกคลงไป ในเนื้อวัสดุมากเกิดไปเกิดครีบบริเวณ<mark>พื้น</mark>ผิวหน้าอ<mark>ย่าง</mark>มากและความหนาแนวเชื่อมที่ได้จะบางลงไป การใช้มุมเอียงเครื่องมือกวนในช่<mark>วง</mark> 1.5-3.5° ทำให้คว<mark>ามร้</mark>อนจากการเสียดทานเกิดขึ้นได้ดีมากขึ้น และเกิดการเสียรูปแบบพลาส<mark>ติก</mark>ภายใต้บ่าเครื่องมือ<mark>กวน</mark>ได้ดีเพิ่มขึ้นสามารถขจัดตำหนิต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในโครงสร้างได้คีโดยเฉพาะที่ 3.5º ให้ความแข็งแรงแนวเชื่อมสูงสุด อย่างไรก็ตาม การเอียงมุมเครื่องมือกวนทำให้อายุการใช้งานของเครื่องมือกวนลดลงเมื่อเทียบกับมุม 0° (R. Kadaganchi, Gankidi, และ Gokhale, 2015) สอดคล้องกับรายงานของ M.Sharifitabar และคณะ ้เมื่อใช้มุมเอียงเครื่องมือ<mark>กวนต่ำจะทำให้เกิดรูตำหนิขึ้นในโครงส</mark>ร้างแต่เมื่อใช้มุมเอียงปรับระดับ มุมเอียงให้สูงขึ้นจะทำให้ตำหนิ<mark>ที่เกิดขึ้นภายในโครงสร้างหาย</mark>ไป (Sharifitabar, Sarani, Khorshahian, และ Shafiee Afarani, 2011) นอกจากนี้การเชื่อมอะลูมิเนียมอัลลอยเกรน 6061-T6 พบว่า การปรับ มุมเอียงเครื่องมือกวนในช่วง 1-5° นี้ เมื่อปรับเพิ่มมุมเอียงเครื่องมือกวนให้มากขึ้นจาก 1° ทำให้ ้สมบัติทางกลเพิ่มสูงขึ้นและมีค่าสูงสุดที่มุมเอียงเครื่องมือกวนที่ 3º เมื่อปรับมุมเอียงเครื่องมือกวน มากเกินกว่า 3º แล้วคุณสมบัติทางกลของแนวเชื่อมลดต่ำลง (Safeen, Hussain, Wasim, & Jahanzaib, 2016) และในปรับมุมเอียงเครื่องมือกวนสำหรับการเชื่อมวัสดุไททาเนียมบริสุทธิ์ พบว่าที่มุมเอียง ้เครื่องมือกวนที่ 1º เกิดรอยแตกบางส่วนบริเวณส่วนบนของโครงสร้างแนวเชื่อมเนื่องจากเกิด ้การสึกหรอและการกคลงผิวชิ้นงานของเครื่องมือกวน แต่เมื่อปรับเปลี่ยนมุมเอียงเครื่องมือกวน เป็น 3º เกิดตำหนิขึ้นที่บริเวณพื้นผิวหน้าของแนวเชื่อมอย่างมากเช่นกัน ซึ่งรอยตำหนิเหล่านี้ลดลง ้ได้ด้วยการปรับมุมเอียงเครื่องมือกวนต่ำกว่า 3 º และใช้อากาศหล่อเย็นและก๊าซอากอนปกคลุมใน การเชื่อมทำให้แนวเชื่อมที่ได้มีความแข็งแรงสูงมากขึ้น (Reshad Seighalani, Besharati Givi, Nasiri,

& Bahemmat, 2010) การใช้มุมเอียงของเครื่องมือกวนสำหรับการเชื่อมต่อวัสดุต่างชนิดระหว่าง อะลูมิเนียมอัลลอยเกรด 5052 กับเหล็กกล้า HSLA ซึ่งใช้มุมเอียงเครื่องมือกวนในช่วง 0.5-2.5° โดยอิทธิพลของมุมเอียงเครื่องมือกวนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกวามแข็งแรงดึงของแนวเชื่อม ที่ ช่วงมุมเอียง 1-1.5° ให้ค่ากวามแข็งแรงดึงสูงสุด และเมื่อใช้มุมเอียงเครื่องมือกวนต่ำกว่า 1° ทำให้ กวามแข็งแรงดึงลดลงไป 3% และมุมเอียงเครื่องมือกวนที่มากกว่า 1.5° กวามแข็งแรงดึงลดลงไป มากถึง 12% ของกวามแข็งแรงดึงสูงสุด (Ramachandran, Murugan, & Shashi Kumar, 2016) ดังนั้น การใช้พารามิเตอร์ด้านมุมเอียงเครื่องมือกวนช่วยในการเชื่อมเสียดทานแบบกวนสามารถช่วยลด การเกิดตำหนิและการเสียรูปแบบพลาสติกของวัสดุได้ดีส่งผลให้กวามแข็งแรงของแนวเชื่อม เพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับชนิดของวัสดุที่นำม<mark>าเชื่</mark>อมต่อกันด้วย

2.4.2.4 ระยะกคลึกของเ<mark>ครื่องมื</mark>อเชื่อม

ระยะกดลึกของเครื่องมือเชื่อม (Plunge Depth) เป็นระยะจากการกด ้สอดแทรกเครื่องมือกวนลงไปในเนื้อวัส<mark>ดุ</mark>งนบ่าเค<mark>รื่</mark>องมือกวนสัมผัสกับพื้นผิวหน้าชิ้นงานลึกลงไป ์ ตามระยะกำหนดมีหน่วยเป็น "มิลลิเ<mark>มตร</mark>" ซึ่งเป็น<mark>ตำแ</mark>หน่งในการเกิดการเสียดทานระหว่างพื้นผิว ้ของบ่าเครื่องมือกวนกับชิ้นงาน <mark>ทำใ</mark>ห้เกิดกวามร้อนขึ้<mark>นอย่</mark>างรวดเร็ว ระยะกดลึกเสียดทานเพิ่มมาก ู้ขึ้นมีผลต่อปริมาณความร้อนที่เ<mark>กิดเ</mark>พิ่มมากขึ้นเช่นกัน <mark>ซึ่งจะ</mark>เกิดครีบด้านข้างแนวเชื่อมมากเกินไป และมีผลกระทบให้ชิ้นงานบางลง ส่วนระยะกุคลึกเสียดทานน้อยทำให้ปริมาณความร้อนเกิดขึ้น ้น้อยในการเชื่อม ความร้อนที่ไม่เพียงพอนี้ส่งผลให้เกิดรูตำหนิขึ้นภายในโครงสร้างหรือเกิดร่องขึ้น ้บนพื้นผิวหน้าจากการไ<mark>ม่ผส</mark>มกั<mark>นของเนื้อวัสดุด้านบน โด</mark>ยกา<mark>รไหล</mark>ของวัสดุที่เคลื่อนที่จากการกวน ้งากด้านหน้าไปยังด้านห<mark>ลังจะทำให้เกิดการ</mark>เติมเนื้อไม่เพียงพอ ขาดความต่อเนื่องก่อให้เกิดโพรง หรือช่องว่างขนาดเล็กในรอยเชื่อม (K. Kumar & Kailas, 2008) ได้ศึกษาอิทธิพลของความลึกของ เครื่องมือที่มีต่อคุณภาพของการเชื่อมเสียดทานแบบกวน โดยแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระยะกด ลึกกับแรงกคที่เกิดขึ้นในแนวดิ่ง พบว่า จุดบกพร่องที่เกิดขึ้นจะก่อย ๆ ลคลงเมื่อระยะกคลึกและแรง กคเพิ่มมากขึ้นที่แรงกคในการเชื่อมมากกว่า 7.4 kN สามาถขจัครอยตำหนิหรือโพรงในรอยเชื่อม เนื่องจากการ ใหลของวัสดุจากเครื่องมือมีความเหมาะสมและเพียงพอ ดังรูปที่ 2.14 การศึกษานี้ แสดงให้เห็นความสำคัญของระยะกดลึกและแรงกดในแนวดิ่งที่เหมาะสม (Guo J' , 2015; Jain, และ คณะ, 2015) โดยในการศึกษาอิทธิพลของขนาคความโตบ่าเกรื่องมือกวนและระยะกคลึกเสียดทาน ในการขึ้นรูปหลังจากการเชื่อมเสียดทานแบบกวนอะลูมิเนียมอัลลอยเกรด 6061-T6 พบว่า การปรับ เพิ่มขึ้นของขนาดความโตบ่าเครื่องมือกวนและระยะกดลึกมีผลกับการเพิ่มขึ้นของกลไก ้ความแข็งแรงจากความเครียดช่วยให้แนวเชื่อมมีความแข็งแรงเพิ่มขึ้นจากความเครียดที่เกิดขึ้น ซึ่งลดความหนาแน่นของ Dislocation คังนั้นจึงช่วยปรับปรุงสมบัติทางกลและขีดจำกัดของการกค

ขึ้นรูป (Ramulu, R. Ganesh Narayanan, & Kailas, 2013) และจากระยะกคลึกเสียดทานที่เพิ่มขึ้นทำ ้ให้เกิดปริมาณความร้อนสูงขึ้นจากการเสียดทานของพื้นผิวบ่าเครื่องมือกวนกับเนื้อวัสดุและ ้เสียรูปแบบพลาสติกมากขึ้นซึ่งการกระจายตัวของความร้อนที่เกิดขึ้นรอบๆหัวกวนเกิดขึ้นที่ฝั่งด้าน AS มากกว่าด้าน RS เล็กน้อย (Bisadi, Rasaee, & Farahmand, 2014) อีกทั้งการ ไหลตัวของวัสดที่ ้ไม่เพียงพอหรือไหลตัวอย่างสม่ำเสมอหรือไหลตัวมากเกินไปนั้น เป็นผลจากความสัมพันธ์ของ พารามิเตอร์อัตรากวามเร็วเกรื่องมือกวน กวามเร็วเดินเชื่อม และระยะกดลึกเสียดทาน เมื่อการไหล ้ตัวของเนื้อวัสคุมีความสม่ำเสมอเพียงพอจะทำให้ปราศจากตำหนิภายในแนวเชื่อม (Zhang , Xiao, และ Ma, 2012) ดังนั้นระยะกคลึกเสียดทาน<mark>จึง</mark>เป็นอีกพารามิเตอร์ที่มีความสำคัญที่ต้องให้สัมพันธ์ ้กับความเร็วรอบเครื่องมือกวนและความเร็ว<mark>เด</mark>ินเชื่อมด้วย ดังรายงานของ M. Ahmadnia และคณะ ้ได้ศึกษาคุณสมบัติทางกลที่เหมาะสมสำห<mark>รับการเ</mark>ชื่อมวัสดุอะลูมิเนียมต่างชนิดเกรด 6061 กับ 5010 ้ด้วยการเชื่อมเสียดทานแบบกวน ด้วยรูปทรงหัวกวนที่แตกต่างกัน โดยศึกษาพารามิเตอร์ด้าน ้ความเร็วรอบเครื่องมือกวน ความเร็วเด<mark>ิน</mark>เชื่อม <mark>แ</mark>ละระยะกคลึกเสียดทาน บนตัวแปรตอบสนอง ้ด้านความแข็งแรงดึง ความแข็งและ<mark>เปอ</mark>ร์เซ็นต์กา<mark>รย</mark>ืดตัว พบว่ารูปทรงหัวกวนแบบสี่เหลี่ยมช่วย ้ปรับปรุงสมบัติทางกลได้ดีกว่าห<mark>ัวกว</mark>นรูปทรงแบบทร<mark>งกร</mark>วย ที่พารามิเตอร์ความเร็วรอบเครื่องมือ กวน 800 รอบต่อนาที ความเร็ว<mark>เดิน</mark>เชื่อม 60 มิลลิเมตร<mark>ต่อน</mark>าที ระยะกคลึกเสียคทาน 0.2 มิลลิเมตร ให้ค่าความแข็งแรงคึงและความแข็งสูงสุด ส่วนเปอร์เซ็นต์การยึดตัวมีค่าอยู่ในระดับสูง แต่เมื่อวิเคราะห์ทางสถิติหาค่าพารามิเตอร์ที่เหมาะสมแล้วการเพิ่มระยะกคลึกเสียดทานเป็น 0.25 มิลลิเมตร จะให้ค่<mark>าตัวแปรตอบสนองเพิ่มสูงขึ้นเล</mark>็กน้อ<mark>ย ทำ</mark>ให้โครงสร้างมีขนาดเกรนเล็ก ละเอียดเฉลี่ย 20-30 μm และ ไม่เกิดตำหนิขึ้นภายใน แต่เกิดเฟสสารประกอบ AlCuMg ขึ้นใน ้ โครงสร้างแนวเชื่อมซึ่งช่วยปรับปรุง<mark>สมบัติทางกลทำให้มีควา</mark>มแข็งแรงคึง ความแข็ง และเปอร์เซ็นต์ การยึดตัวสูงถึง 67, 130 และ 78% ตามลำคับ ของอะลูมิเนียมอัลลอยเกรค 5010 (Ahmadnia, Shahraki, & Kamarposhti, 2016) ปริมาณความร้อนและการไหลตัวของเนื้อวัสดุที่เกิดขึ้นในการเชื่อมเสียดทาน แบบกวนเกิดจากกวามสัมพันธ์ของพารามิเตอร์ด้านกวามเร็วรอบเกรื่องมือกวน กวามเร็วเดินเชื่อม และระยะกคลึกเสียคทาน การปรับค่าพารามิเตอร์ดังกล่าวให้เหมาะสมจะทำให้ปราศจากตำหนิ และปรับปรุงสมบัติทางกลของแนวเชื่อมให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

รูปที่ 2.14 แร<mark>งกคจ</mark>ากเครื่องมือเชื่อมที่ส่งผลไม่เกิครอยบกพร่องของรอยเชื่อม

(K. Kumar & Kailas, 2008)

2.4.2.5 เวลากคเสียคทาน

เวลากคเสียดทาน เวลากคเสียดทาน (Dwell time) เป็นช่วงเวลาในการกคแช่เครื่องมือกวน ้บนพื้นผิวสัมผัสของบ่าเครื่องมือกวนกับชิ้นงานซึ่งสัมพันธ์กับพารามิเตอร์ด้านระยะกดลึก ้เสียคทาน มีหน่วยเป็น "วินาที (Second)" เพื่อให้เกิดความร้อนขึ้นอย่างเพียงพอขณะเริ่มต้นก่อน การเดินเชื่อมและความร้อนแพร่กระจายอย่างทั่วถึงในพื้นที่การเชื่อม โดยความสัมพันธ์ของ ระยะเวลาในการกดเสียดทานและระยะกดลึกเสียดทานมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของแรงกดใน ์แนวแกนและอุณหภูมิที่เกิดขึ้นในการเดินเชื่อมที่มีผลต่อการเสียรูปแบบพลาสติก การไหลตัวของ เนื้อวัสดุ การตกผลึกใหม่ของเกรนในพื้นที่กวน (Contuzzi, Campanelli, Casalino, และ Ludovico, 2016) โดยในช่วงระยะเวลากดเสียดทาน 5-40 วินาที จะเกิดอุณหภูมิสูงประมาณ 80% ของอุณหภูมิ ้การหลอมละลาย ปริมาณความร้อนที่เกิดขึ้นนี้จะช่วยลดแรงที่เกิดขึ้นในการเชื่อม อย่างไรก็ตาม

เมื่อระยะเวลากดเสียดทานมากเกินไปจะทำให้อุณหภูมิลดต่ำลง อันเนื่องมาจากการเสียดทาน ระหว่างผิวสัมผัสลดลงเป็นผลจากการอ่อนตัวเสียรูปแบบพลาสติกของวัสดุเพิ่มมากขึ้น (Hussein, Md Tahir, & Izamshah, 2015) ซึ่งในการเพิ่มระยะเวลาในการกดเสียดทานทำให้แรงกดในแนวแกน ลดลงอย่างรวดเร็วจนกระทั้งแรงกดในแนวแกนสม่ำเสมอจากความร้อนที่เกิดขึ้นสูงและการอ่อนตัว เสียรูปของวัสดุ แล้วยังมีพารามิเตอร์ที่มีอิทธิพลต่อการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของอุณหภูมิและแรงกด ในแนวแกน ได้แก่ อัตราส่วนระหว่างความเร็วรอบเครื่องมือกวนต่อความเร็วเดินเชื่อมด้วย เช่นกัน อีกทั้งยังส่งผลต่อประสิทธิภาพความแข็งแรงแนวเชื่อมอีกด้วย (Forcellese, Martarelli, & Simoncini, 2015) อย่างไรก็ตาม ระยะเวลาในการกดเสียดทานมีผลต่อความร้อนและแรงกดแนวแกน ในช่วงแรกก่อนการเดินเชื่อมจากนั้นความร้อนและแรงกดแนวแกนจะเข้าสู่สภาวะคงที่สม่ำเสมอ จึงทำให้ระยะเวลาในการกดเสียดทานไม่มีผลกระทบต่ออุณหภูมิและแรงกดแนวแกนในระหว่าง การเดินเชื่อม

2.4.2.6 อัตราส่วนความโตบ่าเครื่องมือกวนต่อหัวกวน

้อัตราส่วนบ<mark>่าเค</mark>รื่องมือก<mark>วน</mark>ต่อหัวกวน (D/d) เป็นสัคส่วนระหว่างขนาค ความโตบ่าเครื่องมือกวนกับขนา<mark>ดก</mark>วามโตหัวกวน ดั<mark>งรูป</mark>ที่ 2.15 ซึ่งอัตราส่วน D/d ที่สัมพันธ์กันมี อิทธิพลต่อการไหลตัวของเนื้อ<mark>วัสดุ</mark>ทั้งในแนวตั้งและแนวนอนให้มีความสม่ำเสมอของการไหลตัว ้จากด้านบนลงด้านล่างและจ<mark>าก</mark>ด้านหน้าไปด้านหลังทำให้เกิ<mark>ด</mark>การผสมเข้าเป็นเนื้อเดียวกันของเนื้อ วัสดุได้ดีขึ้นภายใต้บ่าเครื่องมือกวนและหัวกวน (Mishra, Sarathi De , และ Kumar, 2014; Jain, และ ู้คณะ, 2015) ช่วยให้ต<mark>ำหนิภ</mark>ายในโครงสร้างลุคลงและเพิ่มประสิทธิภาพทางกลให้กับแนวเชื่อม ดังรายงานของ N.Z. Khan และคณะ ได้เชื่อมเสียดทานแบบกวนอะลูมิเนียมอัลลอยเกรด 6063 เพื่อหาผลกระทบของอัตราส่วน D/d บนความแข็งแรงคึงของแนวเชื่อม โดยใช้หัวกวนรูปทรงกระบอก ที่อัตราส่วน D/d แตกต่างกัน 4 ระดับ ที่อัตราส่วน D/d เท่ากับ 2.6 นั้น ให้ความแข็งแรงดึงสูงสุด 145.35 MPa เปอร์เซ็นต์การยึดตัว 20.85 เนื่องมาจากหัวกวนมีขนาดใหญ่กว่าอัตราส่วน D/d อื่น ๆ ้จึงทำให้ความร้อนที่เกิดขึ้นได้มากสุดและไหลตัวเข้ามาผสมกันของเนื้อวัสคุได้ดีกว่า อีกทั้ง โครงสร้างเกรนเล็กละเอียดส่งผลให้มีความแข็งแรงสูงสุด (Khan, Khan, & Siddiquee, 2015) แต่ เมื่อใช้วิธีการทางสถิติช่วยหาค่าพารามิเตอร์ที่เหมาะสมแล้วพบว่า อัตราส่วน D/d เท่ากับ 3 ให้ค่า ประสิทธิภาพของแนวเชื่อมสูงสุด (Boulahem, Salem, & Bessrour, 2015) อีกทั้งพบว่าอัตราส่วน D/d มีบทบาทในการเชื่อมมากถึง 60% ที่ส่งผลให้เนื้อวัสคุไหลตัวแบบปั่นป่วนและผสมเข้ากันได้คื ขึ้นและทำให้ได้ประสิทธิภาพของแนวเชื่อมสูงถึง 90% อีกด้วย (Koilraj , Sundareswaran, Vijayan, และ Koteswara Rao, 2012) สอดคล้องกับรายงานของ S.kasman ในการเชื่อมเสียดทานอะลูมิเนียม ้ต่างชนิดเกรด AA6082-T6/AA5754-H111 กล่าวถึงอิทธิพลของพารามิเตอร์ที่มีผลกระทบมากที่สุด

ต่อสมบัติด้านความแข็งแรงดึงและอัตราความเครียดประกอบด้วยอัตราส่วน D/d ความเร็วเดินเชื่อม และความเร็วรอบเครื่องมือกวน คิดเป็น 50.30%, 37.68% และ 11.89% ตามลำคับ (Kasman S', 2013) และในการเชื่อมเสียดทานแบบกวนอะลูมิเนียมคอมโพสิต LM25AA-5% SiC ได้หาผลกระทบของ อัตราส่วน D/d ที่แตกต่างกัน 5 ระคับ บนความแข็งแรงดึงและความเหนียว ซึ่งอัตราส่วน D/d เท่ากับ 3 เป็นสัดส่วนที่ดีที่สุดที่ทำให้โครงสร้างภายในไม่เกิดตำหนิและเกรนมีความเล็กละเอียด มากของโลหะพื้น อนุภาคเสริมแรง SiC แตกเล็กละเอียดมากขึ้นและกระจายตัวสม่ำเสมอในเมทริกซ์ เนื่องจากมีการเพิ่มขึ้นของสัมประสิทธิ์แรงเสียดทาน ความร้อนที่เกิดขึ้นสูงขึ้นทำให้การไหลตัว มีความปั่นป่วนเพียงพอเข้าไปผสมกัน ส่งผลให้ความแข็งแรงดึงและการยืดตัวสูงสุดของ แนวเชื่อม (Vijayavel, Balasubramanian, และ Sundaram, 2014) ดังนั้น จากผลการศึกษาวิจัยที่ผ่าน มาส่วนมากระบุถึงการใช้อัตราส่วน D/d อยู่ที่ช่วงเท่ากับ 3 และ 4 เท่า ในการเชื่อมเสียดทานแบบ กวนทำให้ความร้อนในกระบวนการเชื่อมเพิ่มขึ้นในระดับที่เหมาะสม การไหลตัวและการผสมกัน ของเนื้อวัสดุ ทำให้ลดตำหนิที่เกิดในโครงสร้างและเพิ่มความแข็งแรงแนวเชื่อม (Elangovan และ Balasubramanian, 2008; Vijayavel, Balasubramanian, และ Sundaram, 2014; Ugender, Kumar, และ Reddy, 2014)

รูปที่ 2.15 ลักษณะเครื่องมือกวนที่ประกอบด้วยส่วนบ่ากวนและหัวกวน

2.4.3 รูปทรงเครื่องมือกวน

เครื่องมือกวนมีส่วนสำคัญอย่างมากในกระบวนการเชื่อมเสียดทานแบบกวน เนื่องจากเป็นเครื่องมือที่ทำให้เกิดความร้อนขึ้นแล้วยังเป็นตัวช่วยกวนเนื้อวัสดุให้เกิดการไหลทำให้ เกิดการประสานติดกันของเนื้อวัสดุหลังจากการเชื่อมและส่งผลต่อคุณภาพแนวเชื่อม (Meilinger & Török , 2013) พื้นฐานรูปลักษณะของเครื่องมือกวนสำหรับกวนเนื้อวัสดุในการออกแบบและ สร้างเครื่องมือกวนจะพิจารณาตัวแปรอื่น ๆ ร่วมด้วย ได้แก่ ความหนาชิ้นงานในการเชื่อม ชนิดวัสดุ ของชิ้นงาน ชนิดของวัสดุทำเครื่องมือกวน และขนาดของเครื่องมือกวนเพื่อให้เกิดความร้อน องค์ประกอบที่สำคัญของเครื่องมือกวนประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก ๆ ได้แก่ บ่าเครื่องมือกวนและ หัวกวน ซึ่งในปัจจุบันนักวิจัยยังให้ความสนใจกับลักษณะรูปร่างของบ่าเครื่องมือกวน และหัวกวน โดยยังมีวิจัยที่ทำการศึกษากันอย่างต่อเนื่อง

2.4.3.1 บ่าเครื่องมือกวน

บ่าเครื่องมือกวน (Shoulder) เป็นส่วนที่ใช้สร้างความเสียคทานบนพื้น ผิวหน้าของชิ้นงานเพื่อให้เกิคความร้อนทำให้เนื้อวัสคุอ่อนตัว อีกทั้งยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ การไหลตัวของเนื้อวัสคุ รูปลักษณะของบ่าเครื่องมือกวนมีแบบ ผิวหน้าแบนเรียบ ผิวหน้าเรียบ โค้งเว้า และผิวหน้าเรียบโค้งนูน นอกจากนี้ยั<mark>งม</mark>ีลักษณะผิวหน้าแบบอื่น ๆ คังรูปที่ 2.16

รูปที่ 2.16 ลักษณะของบ่าเครื่องมือกวนแบบต่าง ๆ (Zhang, Cao, Larose, & Wanjara, 2012)

2.4.3.2 <mark>หัวกวน</mark>

หัวกวน (Pm) เป็นส่วนที่ใช้สอดแทรกเข้าไปให้เนื้อวัสดุและการหมุนของ หัวกวนจะเกิดการเคลื่อนที่และ ไหลตัวของเนื้อวัสดุ โดยการกวนของหัวกวนมีอิทธิพลต่อการไหล ด้วของเนื้อวัสดุในแนวนอนจากด้านหน้าไปด้านหลังและในแนวตั้งจากด้านบนลงด้านล่าง จึงทำให้ เกิดการผสมผสานเข้าเป็นเนื้อเดียวกันได้ดีภายในโครงสร้างรอยเชื่อม โดยทั่วไปแล้วลักษณะ พื้นฐานหัวกวนที่นิยมใช้เป็นแบบ หัวกวนทรงกระบอก และหัวกวนทรงกรวย นอกจากนี้แล้ว ยังได้ออกแบบให้มีการสร้างเกลียวหรือร่องเกลียวในพื้นผิวหัวกวนเพิ่มเติมเพื่อให้การไหลตัว ของเนื้อวัสดุมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงการลดแรงกระทำที่เกิดขึ้นในกระบวนการอีกด้วย (Guo J., 2015; Mishra, Sarathi De, & Kumar, 2014) โดยหัวกวนที่ใช้กัน โดยทั่วไปมีลักษณะ รูปทรงพื้นฐานและรูปทรงแบบขั้นสูง ดังรูปที่ 2.17 ซึ่งรูปทรงแบบขั้นสูงแบบ Whorl™ นี้ออกแบบ มาเพื่อใช้สำหรับการเชื่อมชิ้นงานที่มีความหนามากกว่า 6 มิลลิเมตร และสามารถใช้ความเร็วรอบ เครื่องมือกวนสูงกว่าหัวกวนแบบพื้นฐาน ซึ่งจะช่วยลดแรงในการกวนและเพิ่มปริมาณการไหลของ เนื้อวัสดุภายในรอยเชื่อม ส่วนรูปทรงแบบขั้นสูงแบบ Flared-Triflute[™] ออกแบบมาสำหรับ การเชื่อมแบบต่อเกย ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มความกว้างขอบเขตการยึดเกาะของเนื้อวัสดุได้ดีมากขึ้น (Guo J', 2015) นอกจากนี้ อัตราส่วนบ่าเครื่องมือกวนต่อหัวกวน (D/d) เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่มีผลต่อ การเกิดความร้อนเพียงพอสำหรับการไหลตัวของเนื้อวัสดุ ซึ่งเป็นสิ่งที่ส่งผลต่อโครงสร้างจุลภาค และการเกิดจุดบกพร่องภายในรอยเชื่อมเช่นเดียวกัน (Genevois, Girard, Huneau, Sauvage, และ Racineux, 2011)

รูปที่ 2.17 รูปทรงหัวกวนแบบพื้นฐานและแบบขั้นสูง

โดยปริมาณความร้อนที่เกิดขึ้นจากการสัมผัสระหว่างเครื่องมือกวนกับชิ้นงาน เกิดขึ้น 2 ช่วง โดยสามารถหาปริมาณของแต่ละช่วงได้ดังนี้

ช่วงที่ 1 เป็นความร้อนที่เกิดจากการกดของหัวกวนลงบนพื้นผิวชิ้นงานและ แทรกตัวลงไปในเนื้อวัสดุและบ่ากวนกดสัมผัสกับผิวชิ้นงานหาปริมาณความร้อนที่เกิดขึ้นได้ ดังสมการที่ 2.1

$$Q_{1} = \frac{2}{3}\pi \frac{\sigma_{yield}}{\sqrt{3}} \omega \left[(\mathbf{R}_{shoulder}^{3} - \mathbf{R}_{pin}^{3})(1 + \tan \alpha) + \mathbf{R}_{pin}^{3} + 3\mathbf{R}_{pin}^{3} \mathbf{H}_{pin} \right]$$
(2.1)

ช่วงที่ 2 เป็นความร้อนที่เกิดขึ้นจากการเกลื่อนตัวเดินเชื่อมของเครื่องมือกวน อย่างต่อเนื่องไปตามแนวเชื่อม โดยความร้อนจะเกิดขึ้นต่อเนื่องมาจากช่วงแรกหาปริมาณความร้อน ได้ดังสมการที่ 2.2

$$Q_{2} = \frac{2}{3}\pi\mu p\omega \Big[(R_{shoulder}^{3} - R_{pin}^{3})(1 + \tan\alpha) + R_{pin}^{3} + 3R_{pin}^{2} H_{pin} \Big]$$
(2.2)

โดยปริมาณกวามร้อนรวมทั้ง 2 ช่วง ที่เกิดขึ้นระหว่างการเชื่อมเสียดทานแบบกวน สามารถหาได้ดังสมการ<mark>ที่ 2.3</mark>

$$Q_{Total} = \frac{2}{3}\pi(\delta \frac{\sigma_{yield}}{\sqrt{3}} + (1-\delta)\mu \mathbf{p})\omega((\mathbf{R}^{3}_{shoulder} - \mathbf{R}^{3}_{pin})(1 + \tan \alpha) + \mathbf{R}^{3}_{pin} + 3\mathbf{R}^{2}_{pin}\mathbf{H}_{pin}$$
(2.3)

โดยที่ *Q* คือ ปริมาณความร้อนรวมที่เกิดขึ้น (W)

- μ คือ ค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียคทานระหว่างชิ้นงานกับเครื่องมือกวน
- $\sigma_{_{yield}}$ คือ ความแข็งแรงจุดคราก (Pa)
- ω คือ ความเร็วเชิงมุมเครื่องมือกวน (rad/s)

R_{shoulder} คือ รัศมีของบ่ากวน (m)

- R_{pin} คือ รัศมีของหัวกวน (m)
- lpha คือ มุมเว้าของบ่ากวน (°)
- H_{pin} คือ ความสูงของหัวกวน (m)

p คือ แรงกดสัมผัสกับผิวชิ้นงาน (Pa)

 δ คือ ค่าแปรเปลี่ยนของผิวสัมผัสในช่วง $0 \leq \delta \leq 1$

ซึ่งค่าตัวแปรเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการเกิดความร้อนระหว่างการเชื่อม (Mishra และ Ma, 2005; Chen, Yan, Lin, Chen, Jiang, และ Zhao, 2006)

โดยบ่ากวนมีหน้าที่กำเนิดความร้อนในกระบวนการเชื่อมซึ่งปริมาณความร้อน ที่เกิดขึ้นระหว่างการเสียดทานนี้ประมาณ 95% ของความร้อนทั้งหมดเกิดขึ้นที่ชิ้นงานเชื่อม ส่วนอีก 5% เกิดที่เครื่องมือกวน โดยอุณหภูมิที่เกิดขึ้นอยู่ในช่วงระหว่าง 400-500°C และมีอัตราส่วน ความร้อนที่เกิดการเสียรูปแบบพลาสติกนี้สูงถึง 80% ของจุดหลอมละลาย (Xiaocong, Fengshou, & Andrew , 2014; M. Sivashanmugam, Ravikumar, Kumar, Seshagiri Rao, & Muruganandam, 2010) ซึ่งอุณหภูมิสูงสุดภายใต้กระบวนการเชื่อมนี้จะต่ำกว่าจุดหลอมละลายของชิ้นงานและการเพิ่ม อุณหภูมิให้สูงสุดทำได้โดยการเพิ่มความเร็วรอบในการหมุนกวนที่อัตราการเดินเชื่อมคงที่ และ จะมีอุณหภูมิลดลงเมื่อเพิ่มอัตราความเร็วเดินเชื่อมที่ความเร็วรอบในการหมุนกวนคงที่เช่นกัน ซึ่งอุณหภูมิที่เกิดขึ้นนี้จะเกิดขึ้นสูงสุดที่บริเวณพื้นผิวหน้าของแนวเชื่อม (Mishra และ Ma, 2005; Mishra, Sarathi De, และ Kumar, 2014)

2.4.4 โครงสร้างจุลภาคในพื้นที่เชื่อม

การเชื่อมเสียดทานแบบกวนมีผลทำให้บริเวณพื้นที่ที่ผ่านการเชื่อมมีโครงสร้าง จุลภาคที่เปลี่ยนแปลงไปจากโลหะพื้น ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไปตามอิทธิพลของปริมาณ ความร้อนที่เกิดขึ้นและการกวน ทำให้เกิดการตกผลึกใหม่ สารละลายตกตะกอน และขนาดเกรน ที่แตกต่างกันในแนวเชื่อม ซึ่งพื้นที่ที่เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างจุลภาคแบ่งออกเป็นพื้นที่กวน (Nugget zone, NZ) พื้นที่รับผลกระทบจากความร้อนทางกล (Thermo mechanical affect zone, TMAZ) และพื้นที่รับผลกระทบจากความร้อน (Heat affect zone, HAZ) ดังรูปที่ 2.18 พื้นที่เหล่านี้ มีผลกระทบสมบัติทางกลของแนวเชื่อม

รูปที่ 2.18 พื้นที่ที่เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างจุลภาค (Sattari, 2012)

2.4.4.1 บริเวณพื้นที่กวน

บริเวณพื้นที่กวน (Nugget Zone, NZ) เป็นพื้นที่ที่เกิดการเปลี่ยนแปลง รูปแบบพลาสติกอย่างรุนแรงและความร้อนที่เกิดขึ้นจากการเสียดทานในระหว่างการเชื่อม ส่งผลให้โครงสร้างจุลภาคที่เสียรูปแบบพลาสติกเกิดการตกผลึกใหม่ของเกรนและมีขนาดเล็ก ละเอียดภายใต้พื้นที่การกวนหรือพื้นที่การตกผลึกใหม่แบบพลวัตร (Dynamically Recrystallized Zone, DXZ) และในการตกผลึกใหม่ของเกรนมีขนาดเล็กจะทำให้มีความหนาแน่นเพิ่มสูงขึ้น ของขอบเกรน (Grain Boundaries) เกรนย่อย (Sub grain) และ Dislocation ในส่วนบริเวณระหว่าง รอยต่อพื้นที่กวนในด้าน RS และด้าน AS โดยพื้นผิวส่วนบนของแนวเชื่อมด้าน AS จะมีรูปร่าง ที่มีลักษณะปลายแหลมและภายใต้เงื่อนไขการเชื่อมบางเงื่อนไขจะทำให้เกิดลักษณะของโครงสร้าง ภายในพื้นที่กวนของแนวเชื่อมเป็นโครงสร้างแบบวงแหวน (Onion Ring) และแบบแถบคลื่น (Banded Structure) ดังรูปที่ 2.19

รูปที่ 2.19 ลักษณะ โครงสร้างภายในพื้นที่กวน (ก) แบบวงแหวน (ง) แบบแถบ (Ilangovan, et al., 2015; Giraud, et al., 2016)

ซึ่งเกิดจากอิทธิพลด้านการหมุนเครื่องมือกวนเมื่อมีความเร็วรอบ การหมุนเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดความร้อนและรูปแบบการใหลตัวของเนื้อวัสดุมากขึ้นจากด้าน RS ไปสู่ ด้าน AS ได้ดีมากขึ้นตามไปด้วย (Kah, Rajan, Martikainen, และ Suoranta, 2015) ดังรายงานวิจัย การเชื่อมอะลูมิเนียมอัลลอยเกรด 5083 และเกรด 6061 เมื่อความเร็วรอบเครื่องมือกวนและความเร็ว เดินเชื่อมสัมพันธ์กันความร้อนเกิดขึ้นสูงสุดในระหว่างการเชื่อมทำให้เกิดการไหลของเนื้อวัสดุ รอบ ๆ หัวกวนจากด้าน RS ไปด้าน AS เมื่อความเร็วรอบการหมุนลดลงจะมีส่งผลต่อความร้อนจาก การเสียดทานที่เกิดขึ้นลดลงด้วย ทำให้ปริมาตรของเนื้อวัสดุที่ไหลตัวลดลงไม่เกิดโครงสร้างแบบ วงแหวนอีกทั้งยังทำให้เกิดจุดบกพร่องขึ้นภายในพื้นที่กวน (Peel M., Steuwer, Preuss, & Withers, 2003; Ke, Xing, & Indacochea, 2004) โดยทั่วไปแล้วลักษณะรูปร่างของพื้นที่กวนขึ้นอยู่กับ พารามิเตอร์กระบวนการ ค่าการนำความร้อนของวัสดุ รูปทรงเครื่องมือกวน อุณหภูมิของชิ้นงาน เป็นปัจจัยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปร่างของพื้นที่กวน และเกิด 2 แบบ ได้แก่ รูปร่างอ่าง (Basin-Shape Nugget) ซึ่งจะกว้างใกล้บริเวณพื้นผิวหน้าและแบบรูปร่างวงรี จะอยู่บริเวณกลาง แนวเชื่อม (Elliptical Nugget) ดังรูปที่ 2.20 ซึ่งรูปทรงของเครื่องมือกวนและการเปลี่ยนแปลง พารามิเตอร์กระบวนการเป็นสิ่งหลักที่ส่งผลต่อการเกิดรูปร่างของพื้นที่กวน โดยเฉพาะ การเปลี่ยนแปลงความเร็วรอบในการหมุนกวนมีผลต่อการเกิดรูปร่างพื้นที่กวน รวมถึงอิทธิพลของ การใหลตัวของเนื้อวัสดุทำให้โครงสร้างในพื้นที่กวนเกิดการเปลี่ยนแปลงจากการเสียรูปแบบ พลาสติก ซึ่งการหมุนของเครื่องมือกวนเนื้อ<mark>วัส</mark>ดุเกิดการไหลตัวจากด้านหน้าไปรอบหัวกวนทำให้ ้เกิดการผสมของเนื้อวัสดุด้าน RS และ AS ซึ่งสามารถเกิดรูปร่างของพื้นที่กวนได้ทั้ง 2 แบบ (Mishra, Sarathi De, และ Kumar, 2014; Mishra และ Ma, 2005) ดังรายงานของ Z.Y. Ma และคณะ ้ได้เชื่อมต่ออะลูมิเนียมหล่อเกรค 356 โด<mark>ย</mark>ใช้ควา<mark>ม</mark>เร็วรอบเครื่องมือกวนแตกต่างกัน พบว่าเมื่อใช้ ้ความเร็วรอบต่ำกว่า 500 รอบต่อนา<mark>ที เกิ</mark>คโครงส<mark>ร้าง</mark>แบบเนื้อรวมเป็นกลุ่มเกิครูปร่างพื้นที่กวน แบบอ่าง เมื่อปรับความเร็วรอบให้สูงขึ้นมากกว่า 700 รอบต่อนาที เกิดโครงสร้างแบบวงแหวน พื้นที่กวนมีรูปร่างแบบวงรี (Ma, Sharma, & Mishra, 2006) และ Y. Huang และคณะ ในการเชื่อมต่อ ้วัสดุอะลูมิเนียมอัลลอยเกรด 6082-T6 ด้วยการเชื่อมเสียดทานแบบกวนโดยใช้ความเร็วรอบ เครื่องมือกวน 800-1200 รอบต่อนาที ซึ่งการใหลของเนื้อวัสดุเกิดจากบ่ากวนผลักคันเนื้อวัสดุ ้ใหลตัวจากค้าน RS ไป<mark>ยังค้า</mark>น A<mark>S และการหมุ่นของหัวก</mark>วนเ<mark>ป็นตั</mark>วพาเนื้อวัสดุให้ไหลตัวออกจาก ้ด้าน RS ไปปะทะกับเนื้อว<mark>ัสดุที่ด้าน AS ทำให้โครงสร้างภายในเกิดเ</mark>ป็นชั้นวงแหวน มีรูปร่างพื้นที่กวน

รูปที่ 2.20 รูปร่างพื้นที่กวน (ก) แบบอ่าง (ข) แบบวงรี (Mishra & Ma, 2005)

์แบบวงรี ซึ่งเป็นรูปแบบการไหลของเนื้อวัสคุจากการเชื่อมเสียคทานแบบกวน โดยรูปแบบการไหล ้นี้เป็นผลมาจากอิทธิพลของมุมเอียงเครื่องมือกวน พารามิเตอร์การเชื่อม และรูปทรงเครื่องมือกวน (Huang, และคณะ, 2016) และในการเชื่อมต่ออะลูมิเนียมอัลลอยเกรด 6061-T651 ที่ความเร็วรอบ เครื่องมือกวนช่วง 900-1400 รอบต่อนาที ความเร็วเดินเชื่อม 200-600 มิลลิเมตรต่อนาที ขนาค ้ความ โตบ่ากวน 16-24 มิลลิเมตร ซึ่งความเร็วเดินเชื่อมและขนาดความ โตบ่ากวนที่แตกต่างกันนั้น ้ส่งผลให้เกิดรูปแบบโครงสร้างที่แตกต่างกันออกไป รวมถึงความแตกต่างในการเปลี่ยนแปลงของ ้ตำแหน่งของการเกิดรูปแบบโครงสร้างนั้น ๆ ด้วย อย่างไรก็ตาม การปรับถดความเร็วเดินเชื่อมถง ้จะปรากฏรูปแบบโครงสร้างแบบวงแหวน<mark>อ</mark>ย่างชัดเจนและมีโครงสร้างเกรนเล็กละเอียดและ ้เกิดเกรนอิควิแอกซ์ (Equiaxed Grain, เกรน<mark>ที่ข</mark>นาดเท่ากันในทุกทิศทาง) เนื่องจากการตกผลึกใหม่ จากการเสียรูปแบบพลาสติกในพื้นที่กวน (Liu และ Ma, 2008) ในการเชื่อมอะลูมิเนียมต่างชนิคนั้น ้อุณหภูมิที่เกิดขึ้นสูงและเสียรูปแบบพลาสติกทำให้โครงสร้างเกรนมีขนาดเล็กละเอียดและเกรนอิค ้วิแอกซ์และมีขนาดเล็กกว่า 3 μm ในพื้น<mark>ที่</mark>กวนจา<mark>ก</mark>การตกผลึกใหม่ของเกรนรวมถึงการเพิ่มสัคส่วน ้ของขอบเกรนมุมต่ำในพื้นที่กวนให้ม<mark>ากขึ้นเมื่อใช้พาร</mark>ามิเตอร์การเชื่อมที่สัมพันธ์กันอย่างเหมาะสม แต่การเกิดเกรนอิกวิแอกซ์จะเกิ<mark>ดมา</mark>กกับวัสดุฝั่ง ที่มีความแข็งแรงน้อยกว่า (Cavaliere, Nobile, Panella, และ Squillace, 2006; Peel, Steuwer, และ Withers, 2006) โดยลักษณะการใหลตัวเข้าไป ้ผสมกันของวัสดุในพื้นที่กวนนั้นเนื้อวัสดุที่อยู่ด้าน AS การไหลตัวอยู่บริเวณด้านบนพื้นผิวหน้าของ ์ แนวเชื่อมและเนื้อวัสดุด้าน RS จะไหลตัวอยู่ด้านล่างของแนวเชื่อมทำให้เกิดเป็นลักษณะโครงสร้าง แบบชั้นในพื้นที่กวน (Ghaffarpour, Kolahgar, Mollaei Dariani, และ Dehghani, 2013; Shigematsu, Kwon, Suzuki, Imai, 1182 Saito, 2003; Ilangovan, Rajendra Boopathy, 1182 Balasubramanian, 2015) ้นอกจากจะเกิด โครงสร้างแบ<mark>บวงแหวนและแบบแถบแล้ว</mark>ยังสามารถเกิด โครงสร้างเป็นแบบชั้น (Lamella Structure) ดังรายงานของ R. Palanivel และคณะ ในการเชื่อมต่ออะลูมิเนียมอัลลอยต่าง ชนิดเกรด 5083-H111กับเกรด 6351-T6 การกวน ทำให้การไหลของเนื้อวัสดุที่เสียรูปแบบพลาสติก ้มีรูปแบบการใหลเข้ามาผสมกันเป็นชั้น ๆ ทำให้เกิดโครงสร้างเป็นชั้น ๆ ในพื้นที่กวน เนื่องจาก ้อิทธิพลของรูปทรงเครื่องมือกวนรวมถึงความเร็วรอบเครื่องมือกวนที่ทำให้การผสมเนื้อวัสดุทั้ง 2 ้ด้าน ไม่ผสมเข้าเป็นเนื้อเดียวกัน อย่างไรก็ตาม การเพิ่มขึ้นของความเร็วรอบเครื่องมือกวนเป็น 600 รอบต่อนาที ทำให้การผสมเข้าเป็นเนื้อเดียวกันได้ดีมากขึ้นลดการเกิดโครงสร้างเป็นชั้น ๆได้ (Palanivel, Koshy Mathews, Murugan, และ Dinaharan, 2012) และการเกิดโครงสร้างเป็นชั้น ๆ นั้น ้เกิดจากอิทธิพลมาจากเกลียวของเครื่องมือกวนทำให้เกิดการยืดตัวและ ใหลออกเป็นทางของ เนื้อวัสดุที่ไหลตัวเข้าไปผสมกันไปตามทิศทางในการเชื่อม (Rodriguez, Jordon, Allison, Rushing, & Garcia, 2015)

2.4.4.2 พื้นที่รับผลกระทบจากความร้อนทางกล

พื้นที่รับผลกระทบจากความร้อนทางกล (Thermo Mechanical Affect Zone, TMAZ) เป็นพื้นที่รับผลกระทบจากการหมุนกวนของหัวกวนจากพื้นที่กวน ซึ่งผลของ กวามร้อนและแรงจากการหมุนของหัวหวนทำให้เกิดการเสียรูปและไหลตัวของเนื้อวัสดุเข้าไป ผสมกันในพื้นที่กวนนั้น ทำให้เกิดพื้นที่รับผลกระทบจากความร้อนและแรงทางกลจากการหมุน จะอยู่ระหว่างพื้นที่กวนกับพื้นที่โลหะพื้น เรียกว่า "พื้นที่รับผลกระทบจากความร้อนทางกล" ซึ่งเกิดขึ้นทั้งในฝั่ง RS และ AS จากผลของอุณหภูมิและการเสียรูปของเนื้อโลหะพื้น โครงสร้าง เกรนพื้นที่รับผลกระทบจากความร้อนทางกลเมื่อเปรียบเทียบกับโครงสร้างเกรนในพื้นที่กวน แล้วนั้น มีลักษณะโครงสร้างเกรนของทั้ง 2 พื้นที่ แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดซึ่งทำให้เกิดขอบเขต ของพื้นที่ทั้ง 2 อย่างชัดเจน ระหว่างพื้นที่กวนที่เกิดการตกผลึกใหม่ของเกรนกับพื้นที่รับผลกระทบ จากความร้อนทางกลที่เกิดการเสียรูป ดังรูปที่ 2.21

รูปที่ 2.21 ลักษณะ โครงสร้างเกรนในพื้นที่กวนกับพื้นที่รับผลกระทบจากความร้อนทางกล อะลูมิเนียมอัลลอยเกรค 7075 (Mishra & Ma, 2005)

โดยพื้นที่รับผลกระทบจากความร้อนทางกลเกรนเกิดการเสียรูปมากและมีขนาด ที่ใหญ่ ยืดยาวบิดเบี้ยวมีทิศทางไปตามรูปแบบการไหลตัวของเนื้อวัสดุจากการกวนถึงแม้ว่าพื้นที่ รับผลกระทบจากความร้อนทางกลจะเกิดการเสียรูปแบบพลาสติก แต่ไม่เกิดการตกผลึกใหม่ เนื่องจากความเครียดจากการเสียรูปไม่เพียงพอ รวมถึงความร้อนที่เกิดขึ้นไม่เพียงพอ (Liu และ Ma, 2008) ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของ A. Hakan และคณะ และ H.L Amir และ N. Salman พื้นที่รับ ผลกระทบจากความร้อนทางกล เกิดความร้อนมากแต่ต่ำกว่าพื้นที่กวน อีกทั้งเกิดความเค้นสูง และความเครียดมากผสมร่วมกัน จึงทำให้เกิดการเสียรูปของโครงสร้างเกรน (Hakan, Mumin, Ali, & Tayfun , 2012; Amir & Salman, 2014) รวมถึงมีอัตราการพื้นตัวแบบพลวัตรมากจึงไม่ทำให้เกิด การตกผลึกใหม่ของเกรน ในพื้นที่รับผลกระทบจากความร้อนทางกล เกิด Dislocation จากการเสีย รูปทำให้เกิดมุมของขอบเกรนต่ำและมีสัดส่วนเพิ่มสูงขึ้นในช่วงอัตราการพื้นตัวแบบพลวัตรมาก ของเกรน (Devinder และ Ranjit, 2012) ถึงแม้ว่าความร้อนที่เกิดขึ้นไม่เพียงพอสำหรับการตกผลึก ์ ใหม่ในพื้นที่นี้ แต่สำหรับอะลูมิเนียมอัลลอย<mark>ที่</mark>สามารถปรับปรุงสมบัติด้วยความร้อนได้สามารถทำ ให้เกิดการรวมตัวสารละลายตกตะกอนท<mark>ำให้</mark>มีขนาดใหญ่และหยาบขึ้น แต่อัตราการเย็นตัวสูง ้ช่วยเร่งให้การตกตะกอนใหม่ที่เล็กลงเกิด<mark>ขึ้นบาง</mark>ส่วนซึ่งสารละลายตกตะกอนเหล่านี้เป็นเฟสเพิ่ม ้ความแข็งแรงในพื้นที่นี้ (Amir และ Salman, 2014) อย่างไรก็ตาม ขอบเขตของการละลายของ ้สารละลายนั้นขึ้นกับวงจรความร้อนที่เกิ<mark>ค</mark>ระหว่าง<mark>ก</mark>ารเชื่อม โดยเกรนในพื้นที่นี้จะมีความหนาแน่น สูงของขอบเกรน (Mishra, Sarathi De, และ Kumar, 2014) จากรายงานการเชื่อมอะลูมิเนียมอัลลอย ์ ต่างชนิคเกรด 2024-T6 กับ เกร<mark>ด 508</mark>3-H321 ความร้อนที่เกิดขึ้นในกระบวนการเชื่อมนำไปสู่ การใหลตัวของเนื้อวัสดุในพื้น<mark>ที่กว</mark>นและพื้นที่รับผลกร<mark>ะทบ</mark>จากความร้อนทางกล อีกทั้งทำให้เกิด การตกตะกอนของสารละลายในพื้นที่กวน พื้นที่รับผลกระทบจากความร้อนทางกล และพื้นที่รับ ผลกระทบจากความร้อน โดยเฉพาะในฝั่งอะลูมิเนียมอัลลอยเกรด 2024-T6 (Shanmuga Sundaram & Murugan, 2010)

2.4.4.3 พื้นที่รับผลกระทบจากความร้อน

พื้นที่รับผลกระทบจากกวามร้อน (Heat Affect Zone) เป็นพื้นที่อยู่ถัดไป จากพื้นที่รับผลกระทบจากกวามร้อนทางกล ซึ่งได้รับผลกระทบจากกวามร้อนที่เกิดขึ้นในระหว่าง การเชื่อมกวนทำให้ขนาดเกรนเกิดการเปลี่ยนแปลงแต่ไม่ทำให้เกิดการเสียรูปแบบพลาสติกลักษณะ โครงสร้างเกรนจะยังเหมือนกับโลหะพื้น โดยส่วนมากพื้นที่รับผลกระทบจากกวามร้อนนี้ขนาด เกรนจะใหญ่กว่าพื้นที่อื่น ๆ เนื่องมากจากกวามร้อนในกระบวนการเชื่อมส่งผลกระทบมาและ มีปริมาณกวามร้อนที่เพียงพอสำหรับการเติบโตของเกรน จึงทำให้เกรนในพื้นที่รับผลกระทบมาและ มีปริมาณกวามร้อนที่เพียงพอสำหรับการเติบโตของเกรน จึงทำให้เกรนมิขนาดใหญ่และหยาบมาเกขึ้น จึงส่งผลให้พื้นที่รับผลกระทบจากกวามร้อนมีกวามแข็งแรงน้อยกว่าพื้นที่อื่น ๆ ในแนวเชื่อม (Lakshminarayanan, Ma Larvizhi, และ Balasubramnian, 2011; Xu, Liu, Chen, Luan, และ Yao, 2012) จากรายงานวิจัยที่ผ่านมา โกรงสร้างจุลภาคในพื้นที่รับผลกระทบจากกวามร้อนกับโลหะพื้นแต่ขนาดเกรนมีการ เติบโตใหญ่ขึ้นกว่าโลหะพื้น (Hakan, Mumin, Ali, Ali, และ Tayfun, 2012) สำหรับอะลูมิเนียม อัลลอยที่สามารถปรับปรุงสมบัติด้วยความร้อนได้จะเกิดพื้นที่รับผลกระทบจากความร้อน เมื่อได้รับความร้อนสูงกว่า 250 °C แต่ยังมีโครงสร้างเกรนที่เหมือนกับโลหะพื้น รวมถึงมีผลกระทบ ค่อนข้างน้อยต่อขนาดเกรนในพื้นที่นี้ อย่างไรก็ตาม ความร้อนที่สูงเกิน 250 °C มีผลกระทบทำให้ เกิดการตกตะกอนขึ้นภายในโครงสร้างและมีตะกอนหยาบขนาดใหญ่ขึ้นในพื้นที่นี้ (Mishra & Ma, 2005; Ren, Ma, & Chen, 2007) สอดกล้องกับรายงาน J.F. Guo และคณะ ในการเชื่อมต่ออะลูมิเนียม อัลลอยต่างชนิดเกรด 6061 กับเกรด 7075 ความร้อนในกระบวนการเชื่อมที่ระยะห่างจากศูนย์กลาง แนวเชื่อม 8 มิลลิเมตร เกิดความร้อนขึ้นสูงถึง 365 °C ส่งผลให้จำนวนของสารละลายตกตะกอน ขนาดเล็กลดลงเกิดการเติบโตของสารละลายตกตะกอนทำให้มีขนาดใหญ่และหยาบมากขึ้นใน พื้นที่รับผลกระทบจากความร้อน (Guo, Chen, Sun, Bi, Sun, และ Wei, 2014) จึงทำให้พื้นที่รับ ผลกระทบจากความร้อนเป็นพื้นที่อ่อนแอมากกว่าพื้นที่อื่น ๆ อันเนื่องมาจากผลกระทบของ ความร้อนที่ทำให้กลไกความแข็งแรงในการตกตะกอนของสารละลายลดลง โดยการตกตะกอนใน เกรนในบริเวณพื้นที่ต่างกันก็จะขนาดมและลักษณะของเฟสที่เกิดขึ้นแตกต่างกัน ดังรูปที่ 2.22

รูปที่ 2.22 การเกิดการตกตะกอนในบริเวณพื้นที่เชื่อม (ก) วัสดุพื้น (ข) HAZ (ค) บริเวณ HAZ ใกล้กับ TMAZ (ง) บริเวณ TMAZ ใกล้กับ SZ (Mishra & Ma, 2005)

2.4.4.4 การตกผลึกใหม่

การตกผลึกใหม่ (Recrystallization) นั้นวัสดุอะลูมิเนียมอัลลอยมีกระบวน การตกผลึกใหม่แบบพลวัตร ซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้ทั้งแบบการตกผลึกใหม่แบบพลวัตรไม่ต่อเนื่อง (Discontinuous Dynamic Recrystallization, DDRX) และแบบการตกผลึกใหม่แบบพลวัตรอย่าง ต่อเนื่อง (Continuous Dynamic Recrystallization, CDRX) เป็นต้น โคยทั่วไปแล้วอะลูมิเนียม ้อัลลอยจะไม่เกิคการตกผลึกใหม่แบบพลวัตรไม่ต่อเนื่องเพราะว่ามีอัตราการพื้นตัวที่สูง เนื่องจาก ้อะลูมิเนียมมีพลังงานที่เกิดการบิดเบี้ยวอะตอมสูงจึงทำให้การพื้นตัวได้รวดเร็ว โดยพฤติกรรม การตกผลึกใหม่แบบพลวัตรไม่ต่อเนื่อง เกรนที่เกิดใหม่ของนิวเคลียสนี้ทำให้เกิดขอบเกรนมุมสูง ์ และขอบเกรนที่หยาบ ในส่วนการตกผลึกให<mark>ม่เ</mark>เบบพลวัตรอย่างต่อเนื่องเกิดขึ้นมากกับอะลูมิเนียม ้อัลลอยและเหล็กกล้าไรสนิมที่มีโครงสร้<mark>าง</mark> 2 เฟส โคยทั่วไปกลไกการตกผลึกใหม่แบบพลวัตร ้อย่างต่อเนื่องเกิดเกรนย่อยลักษณะกลม<mark>แ</mark>ละเกิ<mark>ด</mark>ขอบเกรนมุมสูงจำนวนเล็กน้อย อย่างไรก็ตาม ้การเชื่อมเสียคทานแบบกวนนี้กลไกการ<mark>ต</mark>กผลึกใ<mark>ห</mark>ม่แบบพลวัตรอย่างต่อเนื่องจะเกิดขึ้นบนพื้นฐาน ้ของการฟื้นตัวแบบพลวัตร ทำให้เกิ<mark>คขอ</mark>บเกรนม<mark>ุมต่ำ</mark>เข้าไปแทนที่ขอบเกรนมุมสูงของเกรนเคิม หลังจากการเกิดกลไกนี้ ซึ่งกลไ<mark>กกา</mark>รตกผลึกใหม่ใน<mark>พื้น</mark>ที่กวนจากการเชื่อมเสียดทานแบบกวน ้อะลูมิเนียมอัลลอยมีผลทำให้เกิ<mark>คเก</mark>รนย่อยขนาดเล็กแล<mark>ะมีค</mark>วามแข็งแรงกว่าโลหะพื้น (Mishra และ Ma, 2005) จากรายงานของ K.V. Jata และ S.L. Semiatin การตกผลึกใหม่แบบพลวัตรต่อเนื่อง ในการเชื่อมเสียดทานแบ<mark>บกวนอะลูมิเนียมกวามแข็งแรง</mark>สูง <mark>ทำ</mark>ให้เกิดการหมุนตัวของเกรนย่อย การหมุนของแลกทิซที่เกิดจากการเลื่อนจากตำแหน่งเดิมและเลื่อนไหลของขอบแลกทิซจาก การกวน รวมถึงการเติบโตของเกรนย่อยเป็น ซึ่งกลไกการตกผลึกแบบพลวัตรต่อเนื่องที่เกิดขึ้น ้ก่อนและเข้าสู่กระบวนการการ<mark>ตกผลึกใหม่แบบพลวัตรที่ท</mark>ำให้เกิดเกรนย่อยที่มีขนาดเล็กละเอียด และการตกผลึกใหม่ของเกรนอิควิแอกซ์ในแนวเชื่อมเป็นผลให้เกิดขอบเกรนมุมต่ำในช่วง 15-30° อย่างไรก็ตาม อัตราความเครียดและอุณหภูมิที่เกิดในการเชื่อมเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดกลไกการตกผลึก ใหม่และขนาดของเกรนด้วย (Jata & Semiatin, 2000)

2.4.4.5 ขนาดเกรน

ขนาดเกรน (Grain Size) จากการเชื่อมเสียดทานแบบกวนนั้นอุณหภูมิ จากการเสียดทานเกิดขึ้นสูงควบคู่ไปพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงรูปร่างแบบพลาสติกเป็นบริเวณ กว้างเป็นผลทำให้เกิดเกรนขนาดเล็กละเอียดอันเนื่องมาจากการตกผลึกใหม่แบบพลวัตร โดยขนาด เกรนของอะลูมิเนียมอัลลอยจากกระบวนการเชื่อมเสียดทานแบบกวนนี้จะมีขนาดเฉลี่ยในช่วง 1-20 μm (Jata & Semiatin, 2000; Mishra & Ma, 2005; Kasman & Yenier, 2014; Olea, Roldo, Strohaecker, & dos Santos, 2006) จากรายงานการศึกษาขนาดของเกรนเชิงตัวเลขในการเชื่อม เสียดทานแบบกวนอะลูมิเนียมอัลลอยเกรด 6061-T6 พบว่า ขนาดบ่ากวนมีผลต่อขนาดของเกรน ในแนวเชื่อมเมื่อลดขนาดบ่ากวนให้เล็กลงเหลือ 16 มิลลิเมตร จะทำให้มีขนาดเกรนเฉลี่ยลดลงที่ บริเวณพื้นผิวด้านบนอยู่ในช่วง 2.51-3.18 μm และพื้นผิวด้านล่างแนวเชื่อมอยู่ในช่วง 2.63-3.18 μm เนื่องจากมีปริมาณกวามร้อนในพื้นที่กวนลดลงและอัตรากวามเกรียดที่เกิดขึ้นสูงทำให้เกรนมี การเติบโตได้น้อยทำให้ขนาดเกรนในพื้นที่กวนมีขนาดเล็กลง (Zhang & Wu, 2015) รวมถึง การปรับเปลี่ยนกวามเร็วเดินเชื่อมเพิ่มสูงขึ้นมีผลให้ขนาดเกรนในพื้นที่การเชื่อมมีขนาดเล็กลง เช่นกัน

รูปที่ 2.23 ขนาคเกรนที่แตกต่างกันในแต่ละตำแหน่งในพื้นที่กวนของ AA 7075 (Mishra และ Ma, 2005)

ดังรายงานของ J. Y. Sheikh-Ahmad และคณะ ได้เชื่อมอะลูมิเนียมอัลลอย ในกลุ่ม 5000 ด้วยความเร็วรอบเครื่องมือกวนคงที่และแปรเปลี่ยนความเร็วเดินเชื่อม ซึ่งที่ความเร็ว เดินเชื่อมต่ำสุด 25 มิลลิเมตรต่อนาที ขนาดของเกรนมีขนาดเฉลี่ย 25 μm เมื่อเพิ่มความเร็วเดินเชื่อม ให้สูงขึ้นเป็น 400 มิลลิเมตรต่อนาที ขนาดเกรนเล็กลงเฉลี่ย 12 μm การลดลงของขนาดเกรนเกิด

้จากอิทธิพลของความร้อนและการเสียรูปทำให้เกิดกลไกการตกผลึกใหม่แบบพลวัตรต่อเนื่องและ ้ความร้อนที่เกิดขึ้นต่ำกว่าความร้อนจากการใช้ความเร็วเดินเชื่อมต่ำและอัตราการเย็นตัวที่เร็วของ แนวเชื่อมจึงทำให้การเติบโตของเกรนเป็นไปอย่างช้าขนาดเกรนในพื้นที่กวนจึงมีขนาดเล็กลง (Sheikh-Ahmad, Ozturk, Jarrar, & Evis, 2016) และถ้ำหากมีการเตรียมกรรมวิธีที่ทำให้อัตรา การเย็นตัวอย่างรวดเร็วมาก ๆ จะสามารถทำให้ขนาดเกรนเล็กละเอียดลงได้เล็กกว่า 1 µm เช่นกัน ้โดยตัวอย่างขนาคเกรนจากการเชื่อมเสียดทานแบบกวน ดังตารางที่ 2.1 ซึ่งพารามิเตอร์ด้านรูปทรง ้เครื่องมือกวน อัตราส่วนบ่ากวนต่อหัวกวน และอัตราส่วนความเร็วรอบเครื่องมือกวนต่อความเร็ว ้เดินเชื่อม องค์ประกอบของชิ้นงาน อุณหภูมิของชิ้นงาน แรงกดตามแนวแกน มีอิทธิพลต่อขนาด ้งองเกรนที่ตกผลึกใหม่ในแนวเชื่อม และงน<mark>าดเ</mark>กรนภายในพื้นที่การเชื่อมมีแนวโน้มที่มีงนาดใหญ่ ในบริเวณด้านบนของพื้นที่การเชื่อมแล<mark>ะจะลุด</mark>ลงตามระยะห่างจากจุดศูนย์กลางของแนวเชื่อม ทั้ง 2 ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับการแปรผันของอุณหภูมิภายในพื้นที่การเชื่อม ซึ่งขนาดเกรนมี ้การกระจายตัวที่แตกต่างในแต่ละตำแหน่งของพื้นที่กวน ดังรูปที่ 2.23 โดยความแตกต่างของขนาด ้เกรนจากด้านถ่างสู่ด้านบนจากการเชื<mark>่อม</mark>กวนเกี่ยว<mark>เนื่อ</mark>งมาจากความแตกต่างของอุณหภูมิที่เกิดขึ้น และการกระจายตัวของกวามร้อนในการเชื่อมเพราะว่<mark>าพื้น</mark>ที่ด้านล่างของชิ้นงานสัมผัสกับแผ่นรอง ้จึงทำให้ถ่ายเทความร้อนได้ค<mark>ีมีอุณ</mark>หภูมิสูงสุดที่ต่ำแล<mark>ะวง</mark>จรความร้อนสั้นกว่าพื้นที่ด้านบนของ ์ แนวเชื่อมจึงส่งผลให้ชะลอก<mark>า</mark>รเติบโตของเกรนพื้นที่ด้านล่า<mark>ง</mark>ทำให้ขนาดเกรนตกผลึกใหม่มีขนาด ้ที่เล็กและขนาดเกรนโตขึ้นตามความหนาของชิ้นงานทำให้อุณหภูมิมีความแตกต่างกันระหว่าง ้พื้นที่ด้านบนกับพื้นที่ด้<mark>านถ่างของแนวเชื่อมเป็นผลให้งน</mark>าดเ<mark>กรนมี</mark>ความแตกต่างกัน (Mishra และ Ma, 2005)

2.5 การออกแบบการทดลอง (Design of Experiment, DOE)

เซอร์โรนอล เอ.ฟีชเจอร์ (Sir Ronald A. Fisher) เป็นผู้คิดค้นการใช้วิธีการทางสถิติสำหรับ การออกแบบการทดลอง และเป็นบุคคลแรกที่นำเอาการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance, ANOVA) มาใช้เป็นวิธีการเบื้องด้นในการวิเคราะห์ทางสถิติที่เกี่ยวกับการออกแบบ การทดลอง ในปี ค.ศ. 1993 การออกแบบการทดลองได้รับความนิยมและถูกนำมาใช้ใน อุตสาหกรรมเคมีและกระบวนการผลิตในสหรัฐอเมริกาและยุโรปตะวันตก กลุ่มอุตสาหกรรม เหล่านี้ได้รับประโยชน์อย่างมากในการใช้การออกแบบการทดลองสำหรับงานพัฒนาผลิตภัณฑ์ และกระบวนการผลิต นอกจากนี้ อุตสาหกรรมที่เกี่ยวกับสารกึ่งตัวนำและอิเล็กทรอนิกส์ยังได้มี การนำเอาวิธีการทดลองนี้ไปใช้งาน และประสบความสำเร็จอย่างมากเช่นกัน หลายปีที่ผ่านมา ความสนใจเกี่ยวกับการออกแบบการทดลองในสหรัฐอเมริกามีมากขึ้น เพราะอุตสาหกรรมใน อเมริกาจำนวนมากพบว่าลู่แข่งทางการก้าอยู่ในทวีปอื่น ๆ ซึ่งได้ใช้การออกแบบการทดลองมา เป็นเวลานานแล้ว และวิธีการออกแบบการทดลองนี้เป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จทางด้าน การแข่งขันการออกแบบการทดลองเชิงสถิติ (Statistical Design of Experimental) คือ กระบวนการ ในการวางแผนการทดลองเพื่อที่จะให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่เหมาะสม ที่สามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์ โดยวิธีการทางสถิติ ซึ่งจะทำให้สามารถสรุปข้อมูลที่สมเหตุสมผลได้ วิธีการออกแบบการทดลอง เชิงสถิติ จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นถ้าต้องการหาข้อสรุปที่มีความหมายจากข้อมูลที่เรามีอยู่ และถ้าปัญหาที่ สนใจนั้นเกี่ยวข้องกับความผิดพลาดในการทดลอง (Experimental Error) วิธีการทางสถิติเป็นวิธีการ เดียวที่นำมาในการวิเคราะห์ผลการทดลองนั้นได้ ดังนั้นสิ่งที่สำคัญ 2 ประการ สำหรับปัญหาที่ เกี่ยวกับการทดลองก็คือ การออกแบบการทดลองและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ซึ่งสาสตร์ ทั้งสองอย่างนี้มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจากว่าวิธีการวิเคราะห์เชิงสถิติ ที่เหมาะสมนั้น ขึ้นอยู่กับการออกแบบการทดลองที่จะนำมาใช้และหลักพื้นฐาน 3 ประการ สำหรับ การออกแบบการทดลองคือ

 เรพลิเคชั่น (Replication) หมายถึง การทดลองซ้ำ เรพลิเคชั่น มีคุณสมบัติที่สำคัญ 2 ประการ คือ ประการแรก เรพลิเคชั่นทำให้ผู้ทดลองสามารถหาค่าประมาณของความผิดพลาด ในการทดลองได้ ตัวประมาณก่าความผิดพลาด กลายเป็นหน่วยของการชี้วัดขั้นพื้นฐานสำหรับ การพิจารณาว่าความแตกต่างสำหรับข้อมูลที่ได้จากการทดลองนั้นมีความแตกต่างกันในเชิงสถิติ หรือไม่ ประการที่สอง ค่าเฉลี่ยถูกนำมาใช้เพื่อประมวลผลที่เกิดจากปัจจัยหนึ่งในการทดลอง ดังนั้นเรพลิเคชั่นทำให้ผู้ทดลองสามารถหาตัวประมาณที่ถูกต้องยิ่งขึ้นในการประมวลผลกระทบนี้

 แรนดอมไมเซชั่น (Randomization) เป็นหลักพื้นฐานสำหรับการใช้วิธีการเชิงสลิติใน การออกแบบการทดลอง และลำดับของการออกแบบการทดลองแต่ละครั้งเป็นแบบสุ่ม (Random) วิธีการทางสลิติกำหนดว่าข้อมูลหรือความผิดพลาดจะต้องเป็นตัวแปรแบบสุ่มที่มีการกระจาย แบบอิสระแรนดอมไมเซชั่นซึ่งจะทำให้สมมุติฐานนี้ป็นจริง การทดลองแรนดอมไมเซชั่นทำให้ เราสามารถลดผลของปัจจัยภายนอกที่อาจจะปรากฏในการทดลองได้

 บล็อกกิ้ง (Blocking) เป็นเทคนิคที่ใช้สำหรับเพิ่มความเที่ยงตรง (Precision) ให้แก่ การทคลอง บล็อกอันหนึ่งอาจจะหมายถึงส่วนหนึ่งของวัสดุที่ใช้ในการทคลองที่ควรจะมีความ เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันมากกว่าเซ็ตทั้งหมดของวัสดุ การเปรียบเทียบเงื่อนไขที่น่าสนใจต่าง ๆ ภายในแต่ละบล็อกจะเกิดขึ้นได้จากการทำบล็อกกิ้ง

แนวทางในการออกแบบการทคลอง การใช้วิธีการเชิงสถิติในการออกแบบการทคลอง และวิเคราะห์ผลการทคลองมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการทคลองต้องมีความเข้าใจ ้อย่างถ่องแท้ล่วงหน้าว่ากำลังศึกษาอะไรอยู่ จะเก็บข้อมูลอย่างไร และจำวิเคราะห์ข้อมูลนั้นอย่างไร ขั้นตอนในการคำเนินการอาจจะทำได้ดังต่อไปนี้

 ทำความเข้าใจถึงปัญหา จะต้องพยายามพัฒนาแนวคิดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของ การทดลอง และบางครั้งจะต้องหาอินพุตจากบุคคลหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง การเข้าใจ ปัญหาอย่างชัดเจนเป็นผลอย่างมากต่อการหากำตอบสุดท้ายของปัญหานั้น

2. การเลือกบึจจัยระดับและขอบเขต ผู้ทดลองต้องเลือกบึจจัยที่จะนำมาเปลี่ยนแปลง ในระหว่างทำการทดลอง กำหนดขอบเขตที่บึจจัยเหล่านี้จะเปลี่ยนแปลง และกำหนดระดับ (Level) ที่จะเกิดขึ้นในการทดลอง ดังนั้นผู้ทำการทดลองต้องมีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการนั้นอย่างมาก ซึ่งอาจจะมาจากประสบการณ์หรือจากทฤษฎี ความจำเป็นที่จะต้องตรวจสอบดูว่า ปัจจัยที่กำหนด ขึ้นมาทั้งหมดมีความสำคัญหรือ ไม่ และเมื่อวัตุประสงค์ของการทดลองคือการกรองปัจจัย (Screening) เราควรจะกำหนดให้ระดับต่าง ๆ ที่ใช้ในการทดลองมีจำนวนน้อย การเลือกขอบเขต ของการทดลองก็มีความสำคัญเช่นกันในการทดลองเพื่อกรองปัจจัย เราควรกำหนดขอบเขตให้ กว้างมาก ๆ หมายถึงว่าขอบเขตของปัจจัยแต่ละตัวจะเปลี่ยนแปลงได้กวรมีก่ากว้าง ๆ และเมื่อเรา ทราบว่าตัวแปรใดมีความสำคัญและระดับใดทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีที่สุด ก็อาจจะลดขอบเขตลงมาให้ แกบลงได้

3. เลือกตัวแปรผลตอบ ในการเลือกตัวแปรผลตอบนี้ผู้ทำการทคลองควรแน่ใจว่าตัวแปร นี้จะให้ข้อมูลที่เกี่ยวกับกระบวนการที่กำลังศึกษาอยู่ หลายครั้งที่ค่าเฉลี่ยหรือส่วนเบี่ยงเบน มาตราฐานหรือทั้งคู่ของกระบวนการผลิตเป็นตัวแปรผลตอบ ซึ่งในการทคลองหนึ่งอาจจะมีผล ตอบหลายตัว และมีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องกำหนดให้ได้ว่าอะไรคือตัวแปรผลตอบและ วัดค่าตัวแปรนั้นอย่างไร

4. เลือกการออกแบบการทดลอง เกี่ยวข้องกับการพิจารณาขนาดตัวอย่าง การเลือกลำดับ ที่เหมาะสมของการทดลองที่จะใช้การเก็บข้อมูล และการตัดสินใจว่าควรจะใช้วิธีการบล็อกหรือ การใช้การแรนดอมไมเซชั่น ในการเลือกทางวิศวกรรมศาสตร์ ส่วนมาก เราจะทราบตั้งแต่เริ่มแล้ว ว่า ปัจจัยบางตัวมีผลต่อผลตอบที่จะเกิดขึ้น ดังนั้นเราจะหาว่าปัจจัยตัวใดที่ทำให้เกิดกวามแตกต่าง และประมาณขนาดของกวามแตกต่างที่จะเกิดขึ้น

5. การทำการทดลอง เมื่อทำการทดลองจะต้องติดตามดูกระบวนการทำงานอย่างระมัด ระวัง เพื่อให้แน่ใจว่าการดำเนินการทุกอย่างเป็นไปตามแผน หากมีอะไรผิดพลาดเกิดขึ้นเกี่ยวกับ การทดลอง ถือว่าการทดลองที่ทำนั้นใช้ไม่ได้ ดังนั้นการวางแผนการทดลองในขั้นตอนแรกจะมี ความสำคัญอย่างมากต่อความสำเร็จที่จะเกิดขึ้น 6. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ ควรนำเอาวิธีการทางสถิติมาใช้ในการทคลองเพื่อผลลัพธ์ และข้อสรุปที่เกิดขึ้นจะเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการทคลอง ถ้าการทคลองได้ถูกออกแบบ มาเป็นอย่างดี และทำการทคลองตามที่ได้ออกแบบไว้ วิธีการทางสถิติที่จะนำมานั้นจะเป็นวิธีการที่ ไม่ซับซ้อน ข้อได้เปรียบของวิธีการของการทคลองทางสถิติกือ การทำให้ผู้ที่มีอำนาจในการติดสินใจ มีเครื่องมือช่วยวัดประสิทธิภาพ และถ้านำเอาวิธีการทางสถิติมาผนวกกับความรู้ทางวิสวกรรมศาสตร์ ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการจะทำให้ข้อสรุปที่ได้ออกแบบมานั้นมีเหตุผลสนับสนุนและมีความ น่าเชื่อถือ

7. สรุปและข้อเสนอแนะเมื่อได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้ทคลองจะต้อง หาข้อสรุปในการปฏิบัติ และนำเสนอแนะแนวทางของกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นในขั้นตอนนี้จะนำเอา วิธีการทางกราฟเข้ามาช่วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเราต้องนำเสนอผลงานให้ผู้อื่นฟัง นอกจากนี้แล้ว การทำการทคลองเพื่อยืนยันผล (Confirming Testing) ควรทำขึ้นเพื่อที่จะทำการตรวจสอบความถูกต้อง ของข้อสรุปที่เกิดขึ้นอีกด้วย

2.5.1 การออกแบบการทด<mark>ลอง</mark>เชิงแฟกท<mark>อเรี</mark>ยล (Factorial Design)

การออกแบบการทดลองเชิงแฟกทอเรียล (Factorial Design) คือ การทดลองที่นิยม ใช้กันอย่างกวางขวางในการออกแบบแผนการทดลอง เนื่องจากสามารถศึกษาปัจจัยได้หลายปัจจัย พร้อมกัน โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือ ศึกษาผลกระทบร่วมระกว่างปัจจัย หรือเรียกว่า "อันตรกริยา" (Interaction) เช่น กรณีที่ศึกษา 3 ปัจจัย คือ ปัจจัย A, B และ C ผลกระทบที่เกิดขึ้นสามารถจำแนกได้ เป็น 3 ประเภท

 ผลกระทบหลักหรือผลกระทบปัจจัยเดี่ยว (Main Effects) คือ ผลกระทบ ที่สนใจพิจารณาปัจจัยเดี่ยว ได้แก่ ผลกระทบของปัจจัย A ผลกระทบของปัจจัย B และผลกระทบ ของปัจจัย C

ของปัจจัย C 2. ผลกระทบร่วมระหว่าง 2 ปัจจัย (Two-Factors or 2-Ways Interactions) คือ ผลกระทบ ที่เกิดจากการพิจารณาปัจจัยเป็นคู่พร้อมกัน (ครั้งละ 2 ปัจจัย) ได้แก่ ผลกระทบของปัจจัยร่วม (อันตรกริยา) AB, BC และ AC

 ผลกระทบร่วม 3 ปัจจัย (Three-Factors or 3-Ways Interactions) คือ ผลกระทบ ที่เกิดจากการพิจารณาสามปัจจัยพร้อมกันในที่นี้ ได้แก่ ผลกระทบร่วม ABC โดยทั่วไปผู้ทดลองจะ ให้ความสำคัญแก่การศึกษาผลกระทบหลัก ผลกระทบร่วมของ 2 ปัจจัยเท่านั้น เนื่องจากผลกระทบ ร่วมตั้งแต่ 3 ปัจจัยขึ้นไป โดยทั่วไปจะมีค่าน้อยมากจึงไม่นิยมนำมาพิจารณา

2.5.2 การทดลองแฟคทอเรียลเต็มรูป (Full Factorial Experiment)

การออกแบบการทดลองแฟคทอเรียลเต็มรูปสำหรับการศึกษาปัจจัยที่ 2 ระดับ และ 3 ระดับ เป็นการทดลองที่ทำขึ้นเพื่อศึกษาผลกระทบระหว่างปัจจัยจั้งแต่ 2 ปัจจัยขึ้นไป (k ≥ 2) โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือ ต้องการศึกษาผลกระทบร่วม (Interaction) ผู้ทดลองจะใช้จำนวนของ ระดับปัจจัยกี่ระดับนั้นขึ้นกับความสำคัญของปัจจัย ปัจจัยที่วิกฤต (Critical Factor) หรือปัจจัย ที่ต้องการศึกษาละเอียดจะใช้จำนวนระดับที่มีค่ามากในการทดลองเดียวกัน ผู้ทดลองไม่จำเป็น จะต้องทำการศึกษาปัจจัยแต่ละปัจจัยที่จำนวนระดับเท่ากับค่าจำนวนระดับที่ระบุจะต้องสอดกล้อง กับวัตถุประสงค์ในการทดลอง การออกแบบการทดลองแฟคทอเรียลเต็มรูปกรณี 3 ปัจจัย มีตัวแบบ สมการทางด้านสถิติเชิงเส้น (Lineal Statistical Model) คือ

$$y_{ijkl} = \mu + \tau_i + \beta_j + \gamma_k + (\tau\beta)_{ij} + (\tau\gamma)_{ik} + (\beta\gamma)_{jk} + (\tau\beta\gamma)_{ijk} + \varepsilon_{ijkl}$$
(2.4)

- โดยที่ y_{ijkl} คือ ค่าตอบสนอง (Response) ของการทดลองบังจัย A ที่ระดับ i บังจัย B ที่ระดับ j ของการทดลองปังจัย C ที่ระดับ k ที่ทำการทดลองซ้ำครั้งที่ 1 ให้ i = 1,2 และ l = 1,2, ..., n
 - μ คือ ค่าเฉลี่ยผลรวม (Grand Mean)
 - au_i คือ ผลกระทบของปัจจัย A ที่ระดับ i ; i = 1, 2, ..., a
 - β_j คือ ผลกระทบของปัจจัย B ที่ระคับ j ; j = 1, 2, ..., b
 - γ_k คือ ผลกระทบของปัจจัย C ที่ระดับ k ; k = 1, 2, ..., c
 - $aueta_{ij}$ คือ อันตรกริยาหรือผลกระทบร่วมของปัจจัย A ที่ระดับ i และปัจจัย B ที่ระดับ j
 - τγ_{ik} คือ อันตรกริยาหรือผลกระทบร่วมของปัจจัย A ที่ระดับ i และปัจจัย C ที่ระดับ k
 - $eta \gamma_{jk}$ คือ อันตรกริยาหรือผลกระทบร่วมของปัจจัย B ที่ระดับ j และปัจจัย C ที่ระดับ k
 - τβγ_{ijk} คือ อันตรกริยาหรือผลกระทบร่วมของปัจจัย A ที่ระคับ i ปัจจัย B ที่ระคับ j และปัจจัย C ที่ระคับ k

การวิเคราะห์ความแปรปรวนสำหรับหารออกแบบการทคลองเชิงแฟคทอเรียล กรณี 3 ปัจจัย แสดงคังตารางที่ 2.4

ตารางที่ 2.4 วิเคราะห์ความแปรปรวนกรณี 3 ปัจจัย

Source of	Sum of squares	Degree of	Mean squares	F-value
variation		freedom	(MS)	
А	SS_A	a-1	MS_A	$rac{MS_A}{MS_E}$
В	SS_{B}	b-1	MS_{B}	$\frac{MS_{B}}{MS_{E}}$
С	SS_{c}	c-1	MS _c	$\frac{MS_{c}}{MS_{E}}$
AB	SS_{AB}	(a-1) (b-1)	MS _{AB}	$\frac{MS_{AB}}{MS_{E}}$
AC	SS_{AC}	(a-1) (c-1)	MS _{AC}	$\frac{MS_{AC}}{MS_{E}}$
BC	SS _{BC}	(b-1) (c-1)	MS _{BC}	$\frac{MS_{\scriptscriptstyle BC}}{MS_{\scriptscriptstyle E}}$
ABC	SS _{ABC}	(a-1) (b-1) (c-1)	MS _{ABC}	$\frac{MS_{ABC}}{MS_{E}}$
Error	SS _E	abc (n-1)	MS _E	-
Total	SST	Abcn-1	MS _T	-
้ายาลัยเทคโนโลยฉุร				

โดยที่

$$SS_{T} = \sum_{i=1}^{a} \sum_{j=1}^{b} \sum_{k=1}^{c} \sum_{l=1}^{n} y_{ijkl}^{2} - \frac{y^{2}}{abcn}$$
(2.5)

$$SS_{A} = \sum_{i=1}^{a} \frac{y_{i...}^{2}}{bcn} - \frac{y_{...}^{2}}{abcn}$$
(2.6)

$$SS_{B} = \sum_{j=1}^{b} \frac{y_{j...}^{2}}{abcn} - \frac{y_{...}^{2}}{abcn}$$
(2.7)

$$SS_{C} = \sum_{k=1}^{c} \frac{y_{k\dots}^{2}}{abcn} - \frac{y_{\dots}^{2}}{abcn}$$
(2.8)

$$SS_{AB} = \sum_{i=1}^{a} \sum_{j=1}^{b} \frac{y_{ij...}^{2}}{cn} - \frac{y_{...}^{2}}{abcn} - SS_{A} - SS_{B}$$
(2.9)

$$SS_{AC} = \sum_{i=1}^{a} \sum_{k=1}^{c} \frac{y_{ik...}^2}{bn} - \frac{y_{...}^2}{abcn} - SS_A - SS_c$$
(2.10)

$$SS_{BC} = \sum_{j=1}^{b} \sum_{k=1}^{c} \frac{y_{yk...}^{2}}{an} - \frac{y_{...}^{2}}{abcn} - SS_{B} - SS_{c}$$
(2.11)

$$SS_{ABC} = \sum_{i=1}^{a} \sum_{j=1}^{b} \sum_{k=1}^{c} \frac{y_{ijk...}^{2}}{an} - \frac{y_{...}^{2}}{abcn} - SS_{A} - SS_{B} - SS_{c} - SS_{AB} - SS_{BC}$$
(2.12)

$$SS_E = SS_T - SS_{\text{subtotal}(ABC)}$$
(2.13)

$$SS_{\text{subtotal}(ABC)} = \sum_{i=1}^{a} \sum_{j=1}^{b} \sum_{k=1}^{c} \frac{y_{ijk}^2}{n} - \frac{y_{...}^2}{abcn}$$
(2.14)

2.5.3 การตรวจสอบคุณภาพของข้อมูล (Experimental Performing)

 การตรวจสอบว่ามีการกระจายของแบบปกติหรือไม่โดยใช้ Normal Probability
Paper หรือฮิส โตแกรมทดสอบ โดยดูความสัมพันธ์ของค่าเศษเหลือ และค่าความถี่สะสมว่าเป็น แบบเส้นตรงหรือไม่ ถ้าเป็นแบบเส้นตรงแสดงว่าข้อมูลมีการแจกแจงปกติ

 การตรวจสองความเป็นอิสระ (Independent) โดยใช้แผนภาพการกระจาย ทดสอบโดยดูความสัมพันธ์ของค่าเสษเหลือและค่าลำดับการสุ่มว่าสามารถคาดการณ์ได้หรือไม่ ถ้าทุกจุดของข้อมูลไม่สามารถคาดการณ์ได้ แสดงว่าข้อมูลมีความเป็นอิสระต่อกัน

3. การตรวจสอบความสม่ำเสมอของการแปรปรวน (Variance Stability) โดยใช้ แผนภาพการกระจายทดสอบโดยความสัมพันธ์ระหว่างค่าของการปฏิบัติ (Treatment) และเศษเหลือ

50

้ว่ากราฟมีความสูงสม่ำเสมอหรือไม่ ถ้ากราฟของแต่ละการปฏิบัติมีความสูงไม่แตกต่างกันแสดงว่า ข้อมูลมีความสม่ำสเมอของความแปรปรวน

2.5.4 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (Coefficient of Determination: R²) การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การตัดสินใจเป็นการวิเคราะห์ความถูกต้องของตัวแบบ และแสดงผลว่าข้อมูลได้รับการเก็บรวบรวมภายใต้สภาวะการควบคุมตามแบบการทดลองแล้ว จะทำการวิเคราะห์ก่า R² ทั้งหมดของข้อมูลในรูป SS_T ว่าเกิดความแปรปรวนจากทรีตเมนต์เท่าใด หาได้จากสมการที่ 2.14

$$R^{2} = \frac{P_{1}^{2}}{P_{1}^{2}} = \frac{P_{1}^{2}}{P_{1}^{2}} \frac{P_{1}^{2}}{P_{1$$

ซึ่งถ้าค่า R² ออกมาต่ำส<mark>า</mark>มารถแก้**ใ**งได้โดย

เพิ่มจำนวนการทำซ้ำโดยเพิ่มชิ้นงานในการทดสอบมากขึ้น

ตรวจสอบว่ามีปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องหรือไม่ ถ้ามีการออกแบบการทดลองใหม่

ถ้าเพิ่มจำนวนทำซ้าแล้วค่า R² ยังคงที่อยู่ควรจะทำการบล็อก เพื่อลดความ

ผิดพถาดที่เกิดขึ้น

2.5.5 การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance: ANOVA)

การวิเคราะห์ความแประปรวนเป็นการหาความแปรปรวนโดยรวมแล้วแยก ความแปรปรวนเนื่องจาก ทรีตเมนต์ และความแปรปรวนที่ไม่ได้รับการควบคุมซึ่ง หมายถึง รีพีท-ทะบิลิตี้ (Repeatability) แล้วพิจารณาเทอมความแปรปรวนเนื่องจากทรีตเมนต์ว่ามีปริมาณมาก หรือไม่ เมื่อเทียบกับผลจากสาเหตุที่ไม่สามารถควบคุมได้ระหว่างเงื่อนไขการทคลองหรือ รีโปรดิวซิบิลิตี้

บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานวิจัย

จากปริทัศวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยดังที่ได้ศึกษาในบทที่ 2 นำมาสู่วิธีการ ดำเนินงาน เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยในการเชื่อมเสียดทานแบบกวนและปรับปรุงสมบัติเชิงกล ของอลูมิเนียมเกรด 2024 หล่อแบบกึ่งของแข<mark>ึ่ง </mark>รายละเอียดวิธีการดำเนินงานวิจัยแสดงดังต่อไปนี้

- 3.1 วัสคุ
- 3.2 เครื่องมือและอุปกรณ์การทุดลอง
- 3.3 การติดตั้งอุปกรณ์จับยึดแล<mark>ะ</mark> วัดแร<mark>ง</mark>กด
- 3.4 การกำหนดปัจจัยและระดับปัจจัยสำหรับการทดลอง
- 3.5 การออกแบบการทดล<mark>องแ</mark>ฟคทอเรีย<mark>ล</mark>
- 3.6 การดำเนินการทด<mark>ลอง</mark>และการวิเคราะห์เ<mark>ชิงพ</mark>ยากรณ์
- 3.7 การวัดแรงกดแล<mark>ะคว</mark>ามร้อน
- 3.8 การตรวจสอบโครงสร้างทางกายภาพ
- 3.9 การทดสอบทางกล
- 3.10 แผนภาพ<mark>การค</mark>ำเนินงานวิจัย
- 3.1 วัสดุ

วัสดุขึ้นงานที่ใช้ในการวิจัย คือ อลูมิเนียมหล่อ เกรด A2024 ลักษณะชิ้นงานทดสอบที่หล่ออัด ในสภาวะกึ่งของแข็งมีลักษณะเกรินแบบก้อนกลม (Globular Structure) โดยมีเฟสยูเทคติด (Eutectic Phase) อยู่บริเวณ โดยรอบของขอบเกรน การเกิด โครงสร้างเกรนก้อนกลม (Globular Grain Structure) จากการขึ้นรูปในสถานะกึ่งของแข็งเริ่มจากการเกิดอนุภาคของของแข็งที่มีขนาด เล็กเกาะที่แท่แกรไฟต์พรุน เมื่อทำการเป่าแก๊สออกมาทางแท่งแกรไฟต์พรุนส่งผลให้อนุภาคของ ของแข็งดังกล่าวหลุดออกจากแท่งแกรไฟต์พรุนมาอยู่ในน้ำโลหะอะลูมิเนียมหลอมเหลวทำให้ พื้นผิวบางส่วนของอนุภาคของของแข็งดังกล่าวนั้นมีการละลาย ส่งผลให้ขนาดอนุภาคของของแข็ง มีกวามมนกลมขึ้นและมีรูปร่างของเกรนแบบ Equiaxed ทำให้เกรนเหล่านี้กลายเป็นเกรนที่ มีลักษณะคล้ายก้อนกลม โดยที่ในขั้นตอนของการหลอมอะลูมิเนียมนั้น จะเกิดนิวเคลียสของเฟส AI- ฉ ขึ้นในอะลูมิเนียมหลอมเหลว เมื่ออุณหภูมิลดต่ำลงทำให้เฟส AI- ฉ โตขึ้น แต่เมื่ออุณหภูมิของ

10
อะลูมิเนียมหลอมเหลวต่ำกว่าอุณหภูมิยูเทคติค (Eutectic Temperature) ของเหลวจะแข็งตัว และฟอร์มเป็นเฟสยูเทคติค ซึ่งจากการศึกษาอะลูมิเนียมหล่ออัคในสภาวะกึ่งของแข็ง 2024 พบว่า เฟสยูเทคติคประกอบไปด้วย α + Al₂Cu/Al₂CuMg ส่วนผสมทางเคมีและโครงสร้างจุลภาคของ ชิ้นงานสามารถแสดงดังตารางที่ 3.1 และรูปที่ 3.1 ตามลำดับ

d	1	d	0 0		~	ផ	
ตารางที่ 3.1	ส่วนผสมท	างเคมิของ	เอลมเนียมผ	สมหล่อแข	บบกิ่งข	องแข็งเกรด	2024
			ସ				

ส่วนผสม	Cu	Mg	Mn	Si	Fe	Zn	Al
ปริมาณ	5.09	1.67	0.63	0.4	0.33	0.04	Bal.

รูปที่ 3.1 โครงสร้างจุลภาคของอลูมิเนียมหล่อหมายเลข A2024

วัสคุชิ้นงานสำหรับการทดลองถูกขึ้นรูปโดยการตัดเฉือนให้มีขนาด 100×50×4 มิลลิเมตร (ความกว้าง×ความยาว×ความสูง) ดังแสดงในรูปที่ 3.2

รูปที่ 3.2 วัสดุชิ้นงานอลูมิเนียม A2024 สำหรับการทดลอง

เครื่องมือและอุปกรณ์ในการทดลอง 3.2 เครื่องกัด 3.2.1

้เครื่องกัดแนวตั้งยี่ห้อ Haven รุ่น XLW6332HIV แสดงดังรูปที่ 3.3 เป็นเครื่องจักร ้ กึ่งอัต โนมัติที่มีการควบคุมการเคลื่อนที่ของแท่นเลื่อนให้ชิ้นงานเคลื่อนที่ไปหาเครื่องมือเชื่อม เพื่อให้เกิดการเชื่อมเสียดทานแบบหมุนกวนผ่านวัสดุในแนวแกน X การกำหนดขั้นตอนการทำงาน การเลือกใช้เครื่องมือเชื่อม การควบคุมเส้นทางการเคลื่อนที่ การควบคุมอัตราการป้อน และความเร็ว รอบ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการควบคุมปัจจัยและระดับของปัจจัยในการทดลอง ข้อมูลจำเพาะของ ้ เครื่องกัคมีความเร็วรอบสูงสุดที่ 4,660 รอบต่<mark>อ</mark>นาที และอัตราป้อนสูงสุด 555 มิลลิเมตรต่อนาที

เครื่องมือเชื่อม 3.2.2

เครื่องมือเชื่อมทำมาจากวัสคุเหล็กกล้าเครื่องมือ DC53 (SKD11 Modified) มีสมบัติเด่น คือ มีความเหนียวสูง และความแข็งสูงกว่าเหล็ก SKD 11 (D2) ทำให้มีความคงทน และทนทานต่อการสึกหรอได้ดีกว่า ขึ้นรูปด้วยวิธีตัดเฉือนทั่วไปได้ง่าย สามารถชุบแข็งได้ดี ้โดยกำหนดให้บ่าของหัวเชื่อมมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 20 มิลลิเมตร และกำหนดหัวพินให้ ้มีขนาด 5 มิลลิเมตร ลักษณะหัวกวนของเครื่องมือเชื่อมมีอยู่ 3 รูปแบบ ได้แก่ แบบทรงกรวย แบบทรงกระบอกเรียบ และแบบทรงกระบอกเกลียว ดังแสดงในรูปที่ 3.4

รูปที่ 3.4 ห<mark>ัวเชื่</mark>อมกวน 3 รูปแบบ

3.2.3 อุปกรณ์จับยึดชิ้นงาน (Fixture)

เครื่องมือจับยึดชิ้นงาน (Fixture) และ วัดแรงกดขณะเชื่อมสียดทานแบบกวน เป็นอุปกรณ์ช่วยในการจับยึดชิ้นงานที่ติดตั้งโหลดเซลล์ (Load Cell) เข้ากับเครื่องกัดโลหะแบบ แกนตั้งกึ่งอัตโนมัติให้มีความมั่นคงในขณะทำการเชื่อมเพื่อวัดแรงกด (Down Force) ในแนวคิ่งมา ที่โหลดเซลล์ และ บันทึกค่าตลอดการเชื่อม มีความสะดวกรวดเร็วในการถอดและ จับยึดชิ้นงาน ช่วยให้การทำงานสะดวก รวดเร็ว และมีความเที่ยงตรงในการกำหนดตำแหน่งในแต่ละครั้งการออกแบบ อุปกรณ์จับยึดจะมีลักษณะ ดังรูปที่ 3.5

รูปที่ 3.5 อุปกรณ์จับยึดและวัดแรงกดในเชื่อมเสียดทานแบบกวน

3.2.4 กล้องบันทึกภาพรังสีความร้อน (Thermal Imaging Infrared Camera: IR)

กล้องบันทึกภาพรังสีความร้อน (Thermal Imaging Infrared Camera, IR) ยี่ห้อ FLIR รุ่น E50 ความละเอียด 240×180 Pixels ความแม่นยำ±2 °C or ±2% of reading ฟังชันก์ MSX®Thermal Image Enhancement Auto hot/cold spot ค่าขอบเขตการมองเห็น 25° × 19° ช่วงการวัดอุณหภูมิ -20 ถึง + 650 °C ดังรูปที่ 3.6

รูปที่ 3.6 กล้องบันท<mark>ึกภ</mark>าพรังสีความร้อน FLIR E50

3.2.5 เครื่องขัดผิวชิ้นงานแบบ<mark>จ</mark>านหมุน

เครื่องขัดผิวชิ้นงานแบบงานหมุน ยี่ห้อ BUEHLER รุ่น ECOMET 6 ดังแสดงใน รูปที่ 3.7 เป็นเครื่องสำหรับการเตรียมผิวทางกล โดยการขัดระนาบมีขั้นตอนตั้งแต่การขัดหยาบ และขัดละเอียดผิวชิ้นงานก่อนเข้าสู่กระบวนการทดสอบก่าความแข็ง ทดสอบส่วนผสมทางเคมี และส่องโกรงสร้างจุลภากของวัสดุ

รูปที่ 3.7 เครื่องขัดผิวชิ้นงานแบบจานหมุน

3.2.6 เครื่องมือวัดค่าความแข็งผิวงาน

เครื่องวัดความแข็งผิวชิ้นงาน เป็นเกรื่องสำหรับวัดทดสอบก่ากวามแข็งของวัสดุ ดังรูปที่ 3.8 โดยการใช้หัวกดเพชรรูปปีรามิดฐานสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาดเล็กกดลงไปที่ผิววัสดุด้วย น้ำหนักกดกงที่ 100 กรัม กดเป็นเวลา 10 วินาที ซึ่งก่ากวามแข็งที่ได้กิดจากน้ำหนักกดที่กระทำต่อ พื้นที่ของรอยกด

รูปที่ 3.8 เครื่องวัดทุดสอบก่ากวามแข็งของวัสดุ

3.2.7 เครื่องทดสอบแร<mark>งดึ</mark>ง

เครื่องทคสอบแรงคึงยี่ห้อ SHIMADZU รุ่น AG-X แสคงคังรูปที่ 3.9 สามารถ รองรับแรงคึงสูงสุคได้ 50 กิโลนิวตัน ซึ่งเป็นเครื่องทคสอบที่มีคุณภาพสูง มีช่วงความละเอียคสูง ถึง 1/1000 เท่าของโหลคเซล รองรับความเร็วในการทคสอบ 0.0005 ถึง 1,000 มิลลิเมตรต่อนาที มีความแม่นยำของแรง +/- 1% ของก่าที่แสดง

รูปที่ 3.9 เครื่องทคสอบแรงคึง

3.2.8 เครื่องมือวิเคราะห์และประมวลภาพถ่าย (Optical Microscope)

กล้องจุลทรรศน์แบบแสงยี่ห้อ Olympus รุ่น BX51M-BD-Motorized ใช้เพื่อ ตรวจสอบรูปร่างรอยเชื่อม และศึกษาโครงสร้างจุลภาคของบริเวณพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ได้แก่ บริเวณพื้นที่กวน บริเวณพื้นที่ได้รับผลกระทบความร้อนทางกล พื้นที่ผลกระทบทางความร้อน และ พื้นที่วัสดุพื้น

รูปที่ 3.10 กล้องจุลทรรศน์แบบแสงยี่ห้อ Olympus รุ่น BX51M-BD-Motorized

3.2.9 กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด (Scanning Electron Microscope, SEM) JSM รุ่น 7100F เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาลักษณะสัณฐานของวัสดุในระดับจุลภาค โดยอาศัย หลักการปล่อยคลื่นอิเล็กตรอนที่มีพลังงานสูงส่องกราคไปบนผิวหน้าของชิ้นทคสอบใน ขณะเดียวกันขนาคของลำอิเล็คตรอน (Electron Beam) จะถูกควบคุมด้วยเลนส์คอนเคนเซอร์ (Condenser Lens) และปรับโฟกัสด้วยเลนส์วัตถุ (Objective Lens) สัญญาณที่เกิดขึ้นจะถูกตรวจจับ ด้วยอุปกรณ์ตรวจจับสัญญาณ (Detector) แล้วส่งไปประมวลผลเพื่อสร้างภาพในแนวระนาบและ แนวลึกบนจอภาพต่อไป เครื่อง SEM JSM รุ่น 7100F มีกำลังขยายอยู่ในช่วง 8 ถึง 300,000 เท่า มีความละเอียดในระดับ 5 นาโนเมตร สามารถใช้ในการบ่งชี้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะพื้นผิวและข้อมูล เกี่ยวกับส่วนประกอบทางเคมีของชิ้นงานทดสอบ ดังแสดงในรูปที่ 3.11

รูปที่ 3.11 กล้องจุลทรรศน์อิเ<mark>ล็กตรอน</mark>แบบส่องกราด SEM JSM รุ่น 7100F

3.3 การติดตั้งอุปกรณ์การวัดแรงกดและความร้อนขณะเชื่อมเสียดทานแบบกวน การทดลองการเชื่อมเสียดทานแบบกวนขั้นตอนการเตรียมและติดตั้งอุปกรณ์ดังนี้

 ประกอบชุดจับยึด (Fixture) ที่ติดตั้งโหลดเซลล์วัดแรงกดในแนวดิ่งลงบนแท่นโต๊ะ ของเกรื่องกัดแนวตั้ง และปรับระดับความขนานด้วยใดอัลเกจของระนาบแกน X หลังจากนั้นทำ การจับยึดฐานของอุปกรณ์จับยึดและวัดแรงกดโดยการยึดด้วยสกรูขนาด M14 จำนวน 2 ชิ้น ดังแสดงในรูปที่ 3.12

รูปที่ 3.12 การติดตั้งชุดจับยึด (Fixture) ที่ติดตั้งโหลดเซลล์วัดแรงกด

เชื่อมต่อสายสัญญานจากโหลดเซลล์เข้ากับชุดคอนโทรลบอร์ด MATLAB Simulink
เพื่อบันทึกค่าแรงกดที่กระทำกับชิ้นงานทดสอบมายังโหลเซลล์ ดังแสดงในรูปที่ 3.13

รูปที่ 3.13 การติดตั้งชุดค<mark>อน</mark>โทรลบอร์<mark>ด M</mark>ATLAB Simulink เพื่อบันทึกค่าแรงกด

3) เชื่อมต่อสายสัญญา<mark>นข</mark>องชุดคอนโทรลบอร<mark>์ด M</mark>ATLAB Simulink เข้ากับคอมพิวเตอร์ เพื่อบันทึกค่าด้วยโปรแกรม MATLAB

4) ติดตั้งโปรแกรม MATLAB ลงในคอมพิวเตอร์เพื่อใช้แสดงผลของแรงกด

5) ประกอบชุดวัดกวามร้อน กล้องบันทึกภาพรังสีกวามร้อน FLIR E50 จะถูกติดตั้งไว้ บนแท่นโต๊ะเครื่องกัด โดยมีระยะห่างจากจิ้นงานทดสอบบนอุปกรณ์จับยึด 40 มิลลิเมตร การตั้งก่า การทำงานของกล้องบันทึกภาพรังสีกวามร้อนในการศึกษานี้จะต้องกำหนดการทำงานผ่าน โปรแกรม FLIR Tool+ ซึ่งช่วงการวัดอุณหภูมิถูกกำหนดไว้ที่ 0 ถึง 650 องศาเซลเซียส ที่กวามถึ่ ในการบันทึกข้อมูล 30 ภาพต่อวินาที (fps) และการบันทึกภาพเป็นแบบ Live Stream ดังรูปที่ 3.14

รูปที่ 3.14 การติดตั้งอุปกรณ์กล้องถ่ายภาพรังสีความร้อน

 เชื่อมต่อสายสัญญานของกล้องถ่ายภาพรังสีความร้อน FLIR E50 เข้ากับคอมพิวเตอร์ เพื่อบันทึกค่าด้วยโปรแกรม FLIR

จากขั้นตอนการติดตั้งอุปกรณ์ที่กล่าวมาสามารถแสดงใดอะแกรมการเชื่อมต่อดังรูปที่ 3.15

รูปที่ 3.15 ได<mark>อะแ</mark>กรมแสดงการ<mark>ติดตั้งอุ</mark>ปกรณ์ในการทดลอง

3.4 การกำหนดปัจจัยและระดับปัจจัยสำหรับการทดลอง

การพิจารณาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ในกระบวนการเชื่อมเสียคทานแบบกวนจาก งานวิจัยหลาย ๆ งานวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการกัดมีหลายปัจจัย ได้แก่ ความเร็ว รอบในการหมุนกวน ความเร็วในการเดินเชื่อม รูปทรงหัวกวน ชนิดของวัสดุ มุมเอียงของหัวกวน สัดส่วนของบ่ากวนต่อหัว และระยะความลึกที่สัมพันธ์กับแรงกด แต่เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านเวลา การปฏิบัติงาน และทรัพยากรที่มีในการวิจัย ผู้วิจัยได้กัดเลือกปัจจัยที่ควบคุมได้สำหรับงานวิจัย ดังรูปที่ 3.16 โดยกำหนดให้มี 3 ปัจจัยหลัก คือ ความเร็วรอบในการหมุนกวน (Rotation Speed) มี 2 ระดับ คือ 530 และ 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม (Welding Speed) มี 2 ระดับ คือ 22 และ 36 มิลลิเมตรต่อนาที และชนิดรูปทรงของหัวกวน 3 รูปแบบ ได้แก่ แบบทรงกรวย แบบทรงกระบอกเรียบ และแบบทรงกระบอกเกลียว ปัจจัยที่ควบคุมคงที่ คือ การเอียงองศาของ ตัวกวน 3 องศา (Tool Tilt Angle) ขนาดของตัวกวน (Pin Dimensions) และระยะกดลึกที่ 100% ของ ขนาดบ่าของตัวกวน (Shoulder) ที่ความลึกเท่ากับ 3.8 มิลลิเมตร โดยค่าระยะเผื่อแผ่นรองหลัง (Penetration) คือ ระยะที่ปลายหัวกวนห่างจากพื้นด้านล่างเท่ากับ 0.2 มิลถิเมตร

รูปที่ 3.16 ความสัมพันธ์<mark>ของ</mark>ตัวแปรต่า<mark>ง ๆ</mark> ในงานเชื่อมเสียดทานแบบกวน

ในการเชื่อมเสียดทาน<mark>แบบ</mark>กวนอะ<u>สูมิเนียมผสมหล่อ</u>กึ่งของแข็งเกรด 2024 ผู้วิจัยได้อ้างอิง ข้อแนะนำพารามิเตอร์ในการเชื่อมสำหรับการใช้เครื่องมือกวน ที่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของ ี บ่ากวน 20 มิลลิเมตร ข<mark>นาค</mark>เส้น<mark>ผ่านศูนย์กลางของหัวกวน</mark> 5 มิ<mark>ลลิ</mark>เมตร สำหรับการเชื่อมเสียดทาน แบบกวนอะลูมิเนียม โ<mark>ดยที่</mark>ค่าระดับของแต่ละพารามิเต<mark>อร์สา</mark>มารถคิดเป็นค่าเรโวลูชั่นพิตช์ (Revolution Pitch) 0.03-0.07 มิสลิเมตรต่อรอบ (H. J. Liu, H. Fuji, M. Maeda and K. Nogi Imam, 2003) และค่าดัชนีความร้อน (Heat Index, HI) 1.3-2.9 (M. Imam, V. Racherla and K. Biswas, 2014) ดังแสดง ⁷วักยาลัยเทคโนโลยีส^{ุร} ในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 ปัจจัยและระดับของแต่ละปัจจัยในการทดลองเชิงแฟกทอเรียล

ปัจจัยในการทดลอง	หน่วย	ระดับของปัจจัย		
ความเร็วรอบในการหมุนกวน	RPM	530	790	-
ความเร็วในการเดินเชื่อม	mm/min	22	36	-
รูปทรงของหัวกวน	None	Cone	Cylinder	Thread

3.5 การออกแบบการทดลองเชิงแฟคทอเรียล

เพื่อศึกษาปัจจัยและระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความแข็งแรงคึงตลอคจนการสร้างสมการ พยากรณ์ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์การออกแบบการทดลอง โดยถูกออกแบบภายใต้การออกแบบการ ทดลองแบบแฟกทอเรียลเต็มจำนวน (Full Factorial Design) ที่มีความเหมาะสมกับการออกแบบ การทดลองในกรณีที่เลือกจำนวนระดับของปัจจัยต่างกัน โดยกำหนดพารามิเตอร์ในการศึกษา 3 พารามิเตอร์ ซึ่งปัจจัยที่มี 2 ระดับ 2 ปัจจัย และปัจจัยที่มี 3 ระดับ 1 ปัจจัย ประกอบด้วยความเร็ว รอบในการหมุนกวน ความเร็วในการเดินเชื่อม และรูปทรงของหัวกวน ผลการทดลองจะถูกนำไป วิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance, ANOVA) ของความแข็งแรงคึง โดยกำหนดระดับ ความเชื่อมั่นที่ 95 เปอร์เซนต์ (α = 0.05)

3.6 การดำเนินการทดลอง

ขณะเริ่มกระบวนการเชื่อมชิ้นงาน ดังรูปที่ 3.17 การทดลองในการเชื่อมเสียดทานแบบกวน จะเชื่อมด้วยเครื่องกัดแนวตั้งยี่ห้อ Haven รุ่น XLW6332HIV เป็นเครื่องเชื่อมเสียดทานแบบกวน การปรับมุมเอียงเครื่องมือของหัวกดเชื่อม ให้ตั้งมุมเครื่องมือเชื่อมเป็น 3 องศา กับชิ้นงานในแนว ระนาบชิ้นงาน และทาการเชื่อมโดยกาหนดความเร็วในการหมุน 420 และ 1,320 รอบต่อนาที และกำหนดความเร็วในการเดินเชื่อมที่ 22 และ 36 มิลลิเมตรต่อนาที โดยการเชื่อมในขั้นตอน แรกเริ่มจากการเปิดเครื่องกัดให้เครื่องมือเชื่อมหมุนตามปัจจัยในการทดลองลอยอยู่เหนือชิ้นงาน จากนั้นหมุนโต๊ะงานขึ้นให้เครื่องมือเชื่อมกดลงไปในเนื้อวัสดุทดลองจนกระทั่งปลายของหัวพิน ถูกสอดไปในระยะกวามลึกจนสัมผัสกับบ่ากวนเป็นระยะเวลา 120 วินาที จากนั้นความร้อนที่ เกิดจากการเสียดทานระหว่างเครื่องมือเชื่อมกับชิ้นงานจะทำให้วัสดุเกิดการอ่อนตัวในสภาวะ พลาสติก เมื่อครบเวลาที่กำหนดก็เคลื่อนที่โต๊ะงานของเครื่องกัดแบบอัตโนมัติตามความเร็วเดิน เชื่อมที่กำหนดตามปัจจัยในการทดลอง เมื่อสิ้นสุดแนวเชื่อมให้หยุดการเคลื่อนที่ของโต๊ะงาน และให้หมุนหัวพินแช่อยู่บริเวณปลายแนวเชื่อมประมาณ 20 วินาที จากนั้นเลื่อนโต๊ะงานเครื่องกัด ลงเพื่อให้ห้วาพินลอยขึ้นออกจากรอยเชื่อม และนำชิ้นงานออกจากอุปกรณ์จับยึดชิ้นงาน

รูปที่ 3.17 ตำแหน่งเ<mark>ริ่มต้นก</mark>ารเชื่อมเสียดทานแบบกวน

3.7 การวัดแรงกดและค่าทางค<mark>วาม</mark>ร้อน

3.7.1 ค่าแรงกดในการเชื่อ<mark>มเสียดทานแบบก</mark>วน

เมื่อหัวกวนเริ่มสัมผัสชิ้นงานที่อยู่บนอุปกรณ์จับยึดที่ติดตั้งโหลดเซลล์ (Load cell) เพื่อวัดแรงกด (Down Force) ในแนวดิ่งมาที่โหลดเซลล์ และบันทึกก่าตลอดการเชื่อม การบันทึก แรงกดพบว่า แรงกดเพิ่มสูงขึ้นในขณะกดหัวกวนลงในชิ้นงาน และลดลงเมื่อแข่หัวกวนทิ้งไว้ หลังจากกดจนได้ระยะกดลึกต่ำสุด และแรงกดเพิ่มขึ้นอีกเมื่อเริ่มเดินเชื่อม จากรูปที่ 3.18 ทำให้ ทราบพฤติกรรมของแรงกดที่เกิดขึ้น โดยสัมพันธ์กับระยะกดลึกเสียดทาน (Plunge Depth) ทำให้ เกิดความร้อนภายในเนื้อวัสดุส่งผลให้เกิดการอ่อนตัวหรืออยู่ในสภาวะพลาสติก การเกิดการเสียดทาน ระหว่างพื้นผิวของบ่าเครื่องมือกวนกับชิ้นงาน ทำให้เกิดความร้อนขึ้นอย่างรวดเร็ว ระยะกดลึกเสียดทาน เพิ่มมากขึ้นมีผลต่อปริมาณกวามร้อนที่เกิดเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน ซึ่งจะเกิดครีบด้านข้างแนวเชื่อมมาก และมีผลกระทบให้ชิ้นงานบางลง ส่วนระยะกดลึกเสียดทานน้อยทำให้ปริมาณกวามร้อนเกิดขึ้น น้อยในการเชื่อม ความร้อนที่ไม่เพียงพอนี้อาจส่งผลให้เกิดรูดำหนิขึ้นภายในโครงสร้าง ในงานวิจัยนี้ ควบคุมระยะเวลาการแช่หัวกวนทิ้งไว้ จนกระทั่งแรงกดเริ่มต้นคงที่ โดยใช้เวลาประมาณ 800 วินาที เพื่อเป็นการกระจายกวามร้อน และลดแรงกดก่อนเดินเชื่อม และป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น ต่อชุดหัวแกนสปินเดิลของเครื่องจักร โดยแรงกดสูงสุดตลอดการเชื่อมอยู่ในช่วง 8,200-8,400 นิวตัน

รูปที่ 3.18 การวัด<mark>แ</mark>รงกด<mark>ด้</mark>วยโปรแกรม MATLAB

3.7.2 ค่าของความร้อนใน<mark>การ</mark>เชื่อมเสียด<mark>ทา</mark>นแบบกวน

การวัดค่าความร้อนทำได้โดยการตั้งค่าการทำงานของกล้องบันทึกภาพรังสีความร้อน ในการศึกษานี้จะต้องกำหนดการทำงานผ่านโปรแกรม FLIR Tool ซึ่งช่วงการวัดอุณหภูมิ ถูกกำหนดไว้ที่ 0 ถึง 650 องศาเซลเซียส ที่ความถี่ในการบันทึกข้อมูล 30 ภาพต่อวินาที (fps) และ การบันทึกภาพเป็นแบบ Live Stream ดังรูปที่ 3.19

รูปที่ 3.19 การวัดค่าความร้อนด้วยกล้องบันทึกภาพรังสีความร้อน

จากการทบทวนวรรณกรรม ความสัมพันธ์ของอุณหภูมิ ความเร็วเดินกวน (v) และ ความเร็วในการหมุนเครื่องมือ (w) และช่วงอุณหภูมิที่เหมาะสมของกระบวนการสำหรับอะลูมิเนียม คือ 0.6-0.9 เท่าของอุณหภูมิหลอมละลายของวัสดุ อุณหภูมิหลอมละลายของอะลูมิเนียมเกรด 2024 (T_m) เท่ากับ 649 องศาเซลเซียส ช่วงอุณหภูมิในการขึ้นรูปที่เหมาะสมของวัสดุอะลูมิเนียม คือ 0.6- 0.9 เท่าของอุณหภูมิหลอมละลายของวัสดุ จะได้ขอบเขตอุณหภูมิในการขึ้นรูปที่เหมาะสมของ วัสดุอะลูมิเนียมเกรด 2024 อยู่ระหว่าง 413 ถึง 518 องศาเซลเซียส

จากสมการความสัมพันธ์ $T = T_m \times K (\omega^2/v \times 10^4) K, \alpha$ มีค่าคงที่ ความสัมพันธ์ ของอุณหภูมิของกระบวนการแปรผันตามอัตราส่วนของ ω^2/v ดังนั้นจึงใช้ค่านี้กำหนดขอบเขต ของการเดินกวน ค่าคงที่ α มีค่าระหว่าง 0.04 < α < 0.06 และ K มีค่าระหว่าง 0.65 < K < 0.75 จึงทำ การแบ่งช่วงของค่าคงที่ทั้งสองออกเป็น 3 ระดับ เพื่อศึกษาความไวของค่าคงที่ต่อการเปลี่ยนแปลง อุณหภูมิกระบวนการ ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างค่า K, $\alpha, \omega^2/v$ ต่ออุณหภูมิกระบวนการ แสดง ดังตารางที่ 3.3

	K = 0.65	K = 0.7	K = 0.75	เงื่อนไข	ω (รอบ/นาที)	v (มม./นาที)	ω^2/ν
	440	472	508	$\omega_{\max}, \nu_{\min}$	790	22	28368
cr 0.04	425	458	491	ω_{\max}, v_{\min}	530	22	12768
α = 0.04	431	464	498	ω_{\max}, v_{\min}	790	36	17336
	413	445	477	ω_{\max}, v_{\min}	530	36	7802
α=0.05	444	478	513	ω_{\max}, v_{\min}	790	22	28368
	434	467	6500 M	ω_{\max}, v_{\min}	530	22	12768
	427	459	493	ω_{\max}, v_{\min}	790	36	17336
	416	448	480	ω_{\max}, v_{\min}	530	36	7802
	449	484	518	ω_{\max}, v_{\min}	790	22	28368
$\alpha = 0.06$	436	470	503	ω_{\max}, v_{\min}	530	22	12768
	428	461	494	ω_{\max}, v_{\min}	790	36	17336
	416	448	480	$\omega_{\rm max}, \nu_{\rm min}$	530	36	7802

ตารางที่ 3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างค่า K, $\alpha, \omega^2/\nu$ ต่ออุณหภูมิที่เกิดขึ้น

3.8 การตรวจสอบทางโครงสร้างทางกายภาพ

การตรวสอบทางกายภาพของผิวด้านบนของรอยเชื่อมใช้ร่วมกับการตรวจสอบด้วยสายตา การเตรียมชิ้นทดสอบมหภาก และตรวจสอบโครงสร้างด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบแสง ตรวจสอบ ทางกายภาพ เพื่อดูลักษณะรอยเชื่อมและตรวจสอบโครงสร้างด้วยกล้องจุลทรรศน์กำลังขยาย 50-2,500 เท่า

การตรวจสอบโครงสร้างทางกายภาพมีจุดประสงค์ดังนี้

- ตรวจสอบความสมบูรณ์ของงานเชื่อม
- ตรวจสอบการกระจายตัวของโลหะภายในรอยเชื่อม
- ตรวจสอบลักษณะการกวนในรอยเชื่อม
- ครวงสอบโครงสร้างบริเวณที่ถูกกวน
- 5) ตรวจสอบโครงสร้างบริเวณเ<mark>ข</mark>ตอิทธ<mark>ิพ</mark>ลความร้อน
- 6) ตรวจสอบโครงสร้างบริเวณเนื้อโลหะเดิม
- 3.8.1 การตรวจสอบผิวด้า<mark>นบ</mark>นของรอย<mark>เชื่อ</mark>มด้วยสายตา

การตรวจสอบผิวด้านบนของรอยเชื่อมจากภาพถ่ายด้วยกล้องถ่ายภาพดิจิตอล กำลังขยาย 5-10 เท่า ในแต่ละบัจจัยและทุกระดับ เพื่อตรวจสอบลักษณะทางกายภาพและ ข้อบกพร่องของรอยเชื่อม เปรียบเทียบกับลักษณะและความแตกต่างของรอยเชื่อมในแต่ละบัจจัย ของแต่ละระดับ

3.8.2 การตร<mark>วจสอ</mark>บโครงสร้างมหภาค

การเตรียมชิ้นงานทุดสอบ เพื่อตรวสอบโครงสร้างมหภากของรอยเชื่อมภากตัด ขวางตั้งฉากกับแนวเชื่อม กล้องจุลทรรศน์แบบลำแสง โดยการขัดชิ้นงานทุดสอบด้วยกระดาษทราย เบอร์ 400, 600, 800, 1,000, 1,200 และ 2,400 จากนั้นขัดด้วยผ้าสักหลาด และผงขัดอะลูมิน่าขนาด 5 ไมกรอน และนำชิ้นงานไปล้างด้วยแอลกอฮอล์ ตรวจสอบโครงสร้างด้วยกล้องจุลทรรศน์ แบบลำแสง ในแต่ละปัจจัยและทุกระดับ เพื่อตรวจสอบลักษณะทางกายภาพ และ ข้อบกพร่องของ รอยเชื่อม เปรียบเทียบกับลักษณะและความแตกต่างของรอยเชื่อมในแต่ละปัจจัยของแต่ละระดับ ดังรูปที่ 3.20

รูปที่ 3.20 <mark>ก</mark>ล้องจุล<mark>ท</mark>รรศน์แบบลำแสง

การตรวจสอบโครง<mark>สร้า</mark>งจุลภาค 3.8.3

การตรวจสอบโค<mark>รงส</mark>ร้างจุลภาค (Microstructure) ชิ้นทคสอบจะถูกตัดในทิศทางตั้ง ้ฉากกับแนวเชื่อม และให้แนว<mark>เชื่อ</mark>มอยู่ตำแหน่งกลาง<mark>ของ</mark>ชิ้นทคสอบ นำชิ้นทคสอบมาขัคตาม ขั้นตอนการตรวจสอบ โครงสร้างชิ้นทุดสอบ ด้วยกระดาษทราย เบอร์ 400, 600, 800, 1,000, 1,200 และ 2,400 จากนั้นขัดด้วยผ้าสักหลาดและผงขัดอะลูมิน่าขนาด 5 ไมครอน และนำชิ้นงานไปล้างด้วย แอลกอฮอล์ เพื่อตรวจส<mark>อบโครงสร้างจุลภาคของรอยเชื่</mark>อมบ<mark>ริเวณ</mark>เนื้อโลหะเดิม เขตอิทธิพลของ ้ความร้อนด้าน Retreating Side กับ Advancing Side และบริเวณที่ถูกกวนของงานเชื่อม ตรวจสอบ ้ข้อบกพร่องของรอยเชื่อมแต่ล<mark>ะบัจจัยในแต่ละระดับ ด้วยกล้</mark>องจุลทรรศน์แบบลำแสงที่กำลังขยาย 50 ถึง 200 เท่า ดังรูปที่ 3.21 อาลัยเทคโนโลยสรี

รูปที่ 3.21 กล้องจุลทรรศน์แบบลำแสง

3.9 การทดสอบทางกล

3.9.1 การเตรียมชิ้นงานทดสอบความแข็ง

การวัดค่าความแข็งผิวชิ้นงานด้วยไมโครวิกเกอร์ภาคตัดขวางของรอยเชื่อม โดยใช้ หัวกดเพชรรูปทรงปีรามิคฐานสี่เหลี่ยมจัตุรัสที่ปลายหัวกดทำมุม 136 องศา กดลงที่ผิววัสคุบริเวณ พื้นที่หน้าตัดของรอยเชื่อม ดังรูปที่ 3.22 ด้วยน้ำหนักคงที่ 100 กรัม เป็นเวลา 10 วินาที บันทึก ก่าความแข็งวิกเกอร์ที่แสดงบนจอมอนิเตอร์ของเครื่องทำการวัด 1 ครั้งต่อระยะห่างของรอยกด 1 มิลลิเมตร นำข้อมูลที่ได้ในแต่ละการทดลองมากำนวณค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อนำไปแสดงผลเปรียบเทียบด้วยกราฟ

รูปที่ 3.2<mark>2 บริเวณการกควัดค่าความแข็งด้ว</mark>ยไมโครวิกเกอร์

3.9.2 การเตรียมชิ้นงานทดสอบความแข็งแรงดึง

การเตรียมชิ้นงานทคสอบแรงดึงของรอยเชื่อม อะลูมิเนียมผสมหล่อกึ่งของแข็ง เกรด 2024 เป็นการทคสอบสมบัติทางกล เพื่อหาก่าความแข็งแรงดึงของรอยเชื่อม จากแผ่นงาน เชื่อมต่อชนด้วยการเชื่อมเสียคทานแบบกวน โดยตัดชิ้นงานทคสอบตั้งฉากกับแนวเชื่อมเพื่อ ทคสอบแรงดึง โดยใช้ขนาคกาหนดตามมาตรฐาน ASTM E-8M ดังรูปที่ 3.23 สำหรับงานเชื่อม โลหะแบบแผ่นหนาไม่เกิน 25 มิลลิเมตร มีความยาวช่วงทคสอบเท่ากับ 32 มิลลิเมตร (Gauge Length) กลางรอยเชื่อมกว้าง 20 มิลลิเมตร รัศมีของความโค้งขึ้นรูป 6 มิลลิเมตร ความกว้างสำหรับ ปากจับ 10 มิลลิเมตร ส่วนความยาวสาหรับปากจับกำหนดตามความเหมาะสมกับเครื่องมือที่ใช้ ทดสอบในที่นี้ให้ความยาวเท่ากับ 100 มิลลิเมตร โดยใช้ชิ้นงานในการทดสอบทั้งหมด 12 ตัวอย่าง การขึ้นรูปชิ้นงานทดสอบถูกเตรียมด้วยเครื่องตัดชิ้นงานใต้น้ำด้วยกระแสไฟฟ้า แบบถวดระบบอัตโนมัติ (CNC Wire Cut EDM) ยี่ห้อ Mitsubishi Electric รุ่น MV-R และทดสอบ แรงดึงด้วยเครื่องทดสอบสมบัติทางกล ยี่ห้อ SHIMADZU รุ่น AG-50 kNX

รูปที่ 3.23 การเตรียมชิ้นงานทคสอบรอยเชื่อม

รูปที่ 3.24 แผนการคำเนินงานวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

จากวิธีการดำเนินงานวิจัยที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 3 ซึ่งได้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับ วิธีการดำเนินงานวิจัยในขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อศึกษาการเชื่อมเสียดทานแบบกวนอะลูมิเนียมผสมหล่อ แบบกึ่งของแข็งเกรด 2024 ผลลัพธ์จากการค<mark>ำเน</mark>ินงานวิจัยสามารถแสดงรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้

- 4.1 ลักษณะทางกายภาพ และผิวค้านบนของรอยเชื่อม
- 4.2 การวิเคราะห์แรงกด
- 4.3 การวิเคราะห์ความร้อน
- 4.4 การวิเคราะห์ความแข็งแร<mark>ง</mark>ดึง
- 4.5 ผลวิเคราะห์ความแข็ง<mark>แรง</mark>ดึงของกา<mark>รออ</mark>กแบบการทดลองเชิงแฟคทอเรียล
- 4.6 โครงสร้างมหภาคและจุลภาคของรอยเชื่อม
- 4.7 การปรับปรุงสม<mark>บัติเ</mark>ชิงกลหลังเชื่อม
- 4.8 การวิเคราะห์ภาพถ่ายจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

4.1 ลักษณะโครง<mark>สร้างทางกายภาพ และผิวด้านบนของร</mark>อยเชื่อม

จากการเชื่อมเสียดทานแบบกวน ลักษณะผิวของรอยเชื่อมอะลูมิเนียมผสมหล่อแบบ กึ่งของแข็งเกรด 2024 ที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 และ 790 รอบต่อนาที ความเร็วใน การเดินเชื่อม 22 และ 36 มิลลิเมตรต่อนาที และรูปทรงของหัวกวน แบบทรงกรวย ทรงกระบอกเรียบ และทรงกระบอกเกลียว มีลักษณะดังนี้

4.1.1 ลักษณะผิวด้านบนของรอยเชื่อมที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 รอบต่อนาที
ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อนาที และรูปทรงหัวกวนแบบทรงกรวย
แบบทรงกระบอกเรียบ และแบบทรงกระบอกเกลียว

จากการทดลองพบว่า ผิวหน้าด้านบนของรอยเชื่อมอะลูมิเนียมผสมหล่อแบบ กึ่งของแข็งเกรด 2024 ที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อนาที และรูปทรงหัวกวนแบบทรงกรวย แบบทรงกระบอกเรียบ และแบบ ทรงกระบอกเกลียว ลักษณะ โดยทั่วไปมีผิวเรียบ มันวาว เกล็ดของผิวเชื่อมละเอียด และบริเวณด้าน แอควานซิงไซด์ (Advancing side, AS) เกิดครีบมากกว่าด้านรีทเทรติงไซด์ (Retreating side, RS) เนื่องจากลักษณะทิศทางการไหลของเนื้อวัสดุไหลวนหมุนไปตามหัวกวน การเดินเชื่อมทำให้เนื้อ วัสดุไหลอัดไปทางด้านแอควานซิงไซด์ (Advancing side) ดังรูปที่ 4.1

รูปทรงของหัวกวน	ลักษณะผิวด้านบนของรอยเชื่อมที่ 530 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อนาที
แบบทรงกรวย	
แบบทรงกระบอกเรียบ	
แบบทรงกระบอก เกลียว	

รูปที่ 4.1 ลักษณะผิวด้านบนของรอยเชื่อมที่ 530 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อนาที

4.1.2 ลักษณะผิวด้านบนของรอยเชื่อมที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที และรูปทรงหัวกวนแบบทรงกรวย แบบทรงกระบอกเรียบ และแบบทรงกระบอกเกลียว

จากการทดลองพบว่า ผิวหน้าด้านบนของรอยเชื่อมอะลูมิเนียมผสมหล่อแบบ กึ่งของแข็งเกรด 2024 ที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที และรูปทรงหัวกวนแบบทรงกรวย แบบทรงกระบอกเรียบ และแบบทรงกระบอก เกลียว ลักษณะ โดยทั่วไปมีผิวเรียบ เกล็ดของผิวเชื่อมละเอียด และบริเวณด้านแอควานซิงไซด์ (Advancing side, AS) เกิดครีบมากกว่าด้านรีทเทรติงไซด์ (Retreating side, RS) โดยผลการทดลอง พบว่า ผิวด้านบนของรอยเชื่อมมีลักษณะผิวภาพนอกไม่ปรากฏผลของความแตกต่างเมื่อเทียบกับ ความสัมพันธ์ระหว่างความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 รอบต่อนาที และความเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อนาที รอยเชื่อมผิวหน้าไม่พบความผิดปกติใด ๆ ดังรูปที่ 4.2

รูปทรงของหัวกวน	ลักษณะผิวค้านบนของรอยเชื่อมที่ 530 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที
แบบทรงกรวย	
แบบทรงกระบอกเรียบ	C.
แบบทรงกระบอกเกลียว	(3)

รูปที่ 4.2 ลักษณะผิวค้านบนของรอยเชื่อมที่ 530 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที

4.1.3 ลักษณะผิวด้านบนของรอยเชื่อมที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อนาที และรูปทรงหัวกวนแบบทรงกรวย แบบทรงกระบอกเรียบ และแบบทรงกระบอกเกลียว

จากการทดลองพบว่า ผิวหน้าด้านบนของรอยเชื่อมอะลูมิเนียมผสมหล่อแบบ กึ่งของแข็งเกรด 2024 ที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อนาที และรูปทรงหัวกวนแบบทรงกรวย แบบทรงกระบอกเรียบ และแบบทรงกระบอก เกลียว ลักษณะ โดยทั่วไปมีผิวเรียบ เกล็ดของผิวเชื่อมละเอียด และบริเวณด้านแอควานซิงไซด์ (Advancing side, AS) เกิดครีบทางด้านแอควานซิงไซด์ (Advancing side) มากกว่าด้านรีทเทรติงไซด์ (Retreating side, RS) เนื่องจากลักษณะทิศทางการไหลของเนื้อวัสดุไหลวนหมุนไปตามหัวกวน การเดินเชื่อมทำให้เนื้อวัสดุไหลอัดไปทางด้านแอควานซิงไซด์ (Advancing side) ดังรูปที่ 4.3

รูปทรงของหัวกวน	ลักษณะผิวด้านบนของรอยเชื่อมที่ 790 รอบต่อนาที
	ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อนาที
แบบทรงกรวย	
แบบทรงกระบอกเรียบ	
แบบทรงกระบอกเกลียว	

รูปที่ 4.3 ลักษณะผิวด้านบนของรอยเชื่อมที่ 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อนาที

4.1.4 ลักษณ<mark>ะผิวด้านบนของรอยเชื่อมที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 790 รอบต่อนาที</mark> ความเร็วในการเดินเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที และรูปทรงหัวกวนแบบทรงกรวย แบบทรงกระบอกเรียบ และแบบทรงกระบอกเกลียว

จากการทดลองพบว่า ผิวหน้าด้านบนของรอยเชื่อมอะลูมิเนียมผสมหล่อแบบ กึ่งของแข็งเกรด 2024 ที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที และรูปทรงหัวกวนแบบทรงกรวย แบบทรงกระบอกเรียบ และแบบทรงกระบอก เกลียว ลักษณะ โดยทั่วไปมีผิวเรียบ เกล็ดของผิวเชื่อมละเอียด บริเวณจุดเริ่มต้นจะเกิดครีบมาก เนื่องจากใช้เวลาในการกดและแช่หัวกวนเพื่อสร้างความร้อน และเมื่อหัวกวนเคลื่อนที่จะเกิด ครีบทางด้านแอควานซิงไซด์ (Advancing side) มากกว่าด้านรีทเทรติงไซด์ (Retreating side, RS) เล็กน้อย เนื่องจากลักษณะทิศทางการไหลของเนื้อวัสดุใหลวนหมุนไปตามหัวกวน การเดินเชื่อมทำ ให้เนื้อวัสดุไหลอัดไปทางด้านแอควานซิงไซด์ (Advancing side) ดังรูปที่ 4.4

รูปทรงของหัวกวน	ลักษณะผิวด้านบนของรอยเชื่อมที่ 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที			
แบบทรงกรวย				
แบบทรงกระบอกเรียบ				
แบบทรงกระบอกกรวย				

รูปที่ 4.4 ลักษณะผิวด้ำนบนของรอยเชื่อมที่ 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที

4.2 ผลการทดลองและการวิเคราะห์แรงกด

ในการวิเคราะห์แรงกดของการเชื่อมเสียดทานแบบกวน เพื่อให้ทราบแนวโน้มของแรงกด ที่ชัดเจนมากขึ้น สำหรับการทดลองของรูปทรงหัวกวนแบบทรงกรวย แบบทรงกระบอกเรียบ และ แบบทรงกระบอกเกลียวที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 และ 790 รอบต่อนาที ความเร็วใน การเดินเชื่อม 22 และ 36 มิลลิเมตรต่อนาที ผู้วิจัยได้สร้างอุปกรณ์ที่ใช้ในการวัดแรงกดและบันทึก ค่าของแรงกดของหัวกวนกับชิ้นงานที่อยู่บนอุปกรณ์จับยึดที่ติดตั้งโหลดเซลล์ (Load cell) เพื่อวัด แรงกด (Down force) ในแนวดิ่งมาที่โหลดเซลล์ และบันทึกก่าแรงกดด้วยชุดควบคุมสัญญาณ ร่วมกับโปรแกรม MATLAB เวอร์ชั่น R2017aโดยออกแบบให้ประกอบใช้ร่วมในอุปกรณ์จับยึด ชิ้นงานในทดลองการเชื่อมเสียดทานแบบกวน

ผลการวัดเทียบค่าแรงกดของทดสอบอุปกรณ์วัดแรงกดก่อนการทดลอง โดยการนำไปวัด เทียบแรงกดกับเครื่อง Universal Testing Machine (UTM) เพื่อให้ได้ค่าที่เที่ยงตรงในการเก็บข้อมูล มีความถูกต้อง โดยนำข้อมูลที่ได้มาเปรียบเทียบแสดงกราฟความสัมพันธ์ระหว่างแรงกดจริงจาก เครื่อง UTM (Applied load compress) กับค่าแรงกดที่อ่านได้จริงจากอุปกรณ์ที่สร้างขึ้นในการวัด แรงกด (Read out) ได้ผลความเที่ยงตรงของการวัดเทียบที่ R² มีค่าเท่ากับ 1 แสดงให้เห็นว่าอุปกรณ์ วัดแรงกดนั้นมีความน่าเชื่อถือ ดังแสดงในรูปที่ 4.5

รูปที่ 4.5 กราฟแสดงแรงกุดที่อ่านได้จากเครื่องมือวั<mark>ด</mark>เทียบกับแรงกุดเครื่อง UTM

การทดลองสามารถวัดผลแรงกด แบ่งออกเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงแรกเป็นช่วงเริ่มต้นที่หัวกวน หมุนสัมผัสกับชิ้นงานเกิดแรงกดจะก่อย ๆ เพิ่มขึ้น และแรงกดจะลดลงเมื่อวัสดุเริ่มอ่อนตัวจาก การสร้างกวามร้อนของหัวกวน ช่วงที่สองเป็นช่วงที่บ่าหัวกวนสัมผัสกับชิ้นงานแรงกดจะก่อย ๆ ลดลงจนคงที่ จากการสร้างกวามร้อนจากแรงเสียดทานของหัวกวนและบ่ากวน และช่วงที่สาม คือ ช่วงที่หัวกวนเริ่มเคลื่อนที่ตามแนวเชื่อมจะเกิดแรงกดเพิ่มขึ้นมาจากกวามสัมพันธ์ระหว่าง กวามเร็วรอบในการหมุนกวนกับกวามเร็วในการเดินเชื่อม

4.2.1 แรงกดของรอยเชื่อมที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 และ 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 และ 36 มิลลิเมตรต่อนาที และรูปทรงหัวกวนแบบ ทรงกรวย

จากการทดลองในการเชื่อมเสียดทานแบบกวนสามารถวัดแรงกดขณะเชื่อม พบว่า การเชื่อมด้วยรูปทรงหัวกวนแบบทรงกรวยที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 และ 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 และ 36 มิลลิเมตรต่อนาที จากการวัดแรงกดที่ความเร็วรอบใน การหมุนกวน 530 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 และ 36 มิลลิเมตรต่อนาที ในช่วงแรก มีค่าแรงกดประมาณ 8,000 ถึง 10,000 นิวตัน ส่งผลให้เกิดแรงกดที่สูงจากการเคลื่อนที่ในแนวดิ่ง ของหัวกวน และเมื่อหัวกวนเริ่มสัมผัสกับชิ้นงานแรงกดจะก่อย ๆ ลดลงจนแรงกดเริ่มคงที่ประมาณ 3,800 ถึง 4,200 นิวตัน เมื่อหัวกวนเริ่มเกลื่อนที่ตามแนวเชื่อมในช่วงที่ 3 แรงกดจะเพิ่มสูงขึ้น 5,000 ถึง 6,000 นิวตัน ขณะที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 และ 36 มิลลิเมตรต่อนาที แรงกดที่เกิดขึ้นในช่วงแรกมีค่าระหว่าง 6,500 ถึง 7,000 นิวตัน ในช่วงที่สอง เมื่อหัวกวนสัมผัสชิ้นงานแรงกดจะค่อย ๆ ลดลงจนคงที่ประมาณ 3,000 นิวตัน เนื่องจากความร้อนจากการเสียดทานระหว่างบ่ากวนมีพื้นที่สัมผัสกับชิ้นงานได้มากขึ้น ทำให้วัสดุอ่อน ตัวลง เมื่อหัวกวนเริ่มเคลื่อนที่ตามแนวเชื่อมในช่วงที่สาม แรงกดจะเพิ่มสูงขึ้น 6,000 ถึง 9,500 นิวตัน ในการทดลองและบันทึกก่าแรงกดภายใต้กระบวนการเชื่อมเสียดทานแบบกวนพบว่า ที่ความเร็ว รอบในการหมุนกวน 530 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 และ 36 มิลลิเมตรต่อนาที และ ที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 และ 36 มิลลิเมตรต่อนาที แรงกดขณะเดินเชื่อมของทุกช่วงมีก่านลี่ยประมาณ 4,498, 4,141, 4,394 และ 4,222 นิวตัน ตามลำดับ ดังรูปที่ 4.6 จากกราฟแสดงให้เห็นก่าแรงกดสูงสุดของหัวกวนแบบทรงกรวยที่กวามเร็วรอบใน การหมุนกวน 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อนาที ที่ก่าแรงกดสูงสุด ที่ 9,264 นิวตัน ในการเดินเชื่อมในช่วงที่ 3 ขณะที่ก่าแรงกดต่ำสุดของหัวกวนแบบทรงกรวยที่ ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 26 มิลลิเมตรต่อนาที ที่ 9,264 นิวตัน ในการเดินเชื่อมในช่วงที่ 3 ขณะที่ก่าแรงกดต่ำสุดของหัวกวนแบบทรงกรวยที่ ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที ที่ 9,1800 ก็เร็มในการหมุนกวน 530 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที

ความสัมพันธ์ระหว่างความเร็วรอบในการหมุนกวนที่แตกต่างกันพบว่า ค่าแรงกด จะในช่วงการเริ่มต้นจะมีแรงกคที่สูงในความเร็วรอบที่ต่ำ เนื่องจากความเร็วรอบในการหมุนกวน ที่ต่ำทำให้สร้างความร้อนได้น้อยจากขนาดหัวกวน ส่งผลให้วัสดุเกิดสภาวะพลาสติก หรือวัสดุ เกิดความอ่อนตัวได้น้อยกว่าความเร็วรอบในการหมุนกวนที่สูงกว่า ความสัมพันธ์ระหว่างแรงกด และความร้อนที่ไม่พียงพอ ส่งผลให้การไหลของวัสดุไม่ราบรื่นและก่อให้เกิดข้อบกพร่องใน รอยเชื่อม (Voids on the advancing side) เกิดขึ้นช่วงบริเวณระหว่างตรงกลางหรือมุมด้านล่าง ทางด้านแอดวานซิงไซด์ (T. Santos, P. Vilaça, L. Quintino, 2006)

รูปที่ 4.6 กราฟแสดงค่าแรงกดที่ความเร็วรอบในก<mark>ารห</mark>มุนกวน 530 และ 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 และ 36 มิลลิเมตร_{ต่}อนาที รูปทรงหัวกวนแบบทรงกรวย

4.2.2 แรงกดของรอยเชื่อมที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 และ 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 และ 36 มิลลิเมตรต่อนาที และรูปทรงหัวกวนแบบ ทรงกระบอกเรียบ

จากการทดลองในการเชื่อมเสียดทานแบบกวนพบว่า แรงกดขณะเชื่อมที่เกิดขึ้น จากการเชื่อมด้วยรูปทรงหัวกวนแบบทรงกระบอกเรียบ ที่กวามเร็วรอบในการหมุนกวน 530 และ 790 รอบต่อนาที กวามเร็วในการเดินเชื่อม 22 และ 36 มิลลิเมตรต่อนาที พบว่าแรงกดขณะเดินเชื่อม ของทุกช่วงมีก่าเฉลี่ยประมาณ 4,475, 4,461, 5,199 และ 5,403 นิวตัน ตามลำดับ แสดงดังรูปที่ 4.7 จากกราฟแสดงให้เห็นก่าแรงกดสูงสุดของหัวกวนแบบทรงกระบอกเรียบที่กวามเร็วรอบใน การหมุนกวน 790 รอบต่อนาที กวามเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อนาที ที่ก่าแรงกดสูงสุดที่ 8,477 นิวตัน ในการเดินเชื่อมในช่วงที่ 3 ขณะที่ก่าแรงกดต่ำสุดของหัวกวนแบบทรงกระบอกเรียบ ที่กวามเร็วรอบในการหมุนกวน 530 รอบต่อนาที กวามเร็วในการเดินเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที ที่ก่าแรงกดต่ำสุดที่ 4,912 นิวตัน

- รูปที่ 4.7 กราฟแสดงค่าแรงกดที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 และ 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 และ 36 มิลลิเมตรต่อนาที รูปทรงหัวกวน แบบทรงกระบอกเรียบ
 - 4.2.3 แรงกดของรอยเชื่อมที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 และ 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 และ 36 มิลลิเมตรต่อนาที และรูปทรงหัวกวนแบบ ทรงกระบอกเกลียว

จากการทคลองในการเชื่อมเสียดทานแบบกวนพบว่า แรงกคงณะเชื่อมที่เกิดขึ้น จากการเชื่อมด้วยรูปทรงหัวกวนแบบทรงกระบอกเกลียว ที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 และ 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 และ 36 มิลลิเมตรต่อนาที พบว่าแรงกคงณะ เดินเชื่อมงองทุกช่วงมีค่าเฉลี่ยประมาณ 3,767, 4,002, 4,140 และ 4,018 นิวตัน ตามลำดับ แสดง ดังรูปที่ 4.8 จากกราฟแสดงให้เห็นค่าแรงกดสูงสุดของหัวกวนแบบทรงกระบอกเกลียวที่ความเร็ว รอบในการหมุนกวน 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อนาที ที่ค่าแรงกดสูงสุด ที่ 6,615 นิวตัน ในการเดินเชื่อมในช่วงที่ 3 ขณะที่ค่าแรงกดต่ำสุดของหัวกวนแบบทรงกระบอก เกลียวที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที ที่ก่าแรงกดต่ำสุดที่ 5,822 นิวตัน

รูปที่ 4.8 กราฟแสดงค่าแรงกดที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 และ 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 และ 36 มิลลิเมตรต่อนาที รูปทรงหัวกวนแบบทรงกระบอกเกลียว

4.3 ผลการทดลองและการวิเคราะห์ความร้อน

ในการวิเคราะห์ความร้อนของการเชื่อมเสียดทานแบบกวน จากความสัมพันธ์ระหว่าง ความเร็วรอบในการหมุนถวน ความเร็วในการเดินเชื่อม และแรงกดจากหัวกวนในแนวดิ่ง ทำให้ เกิดความร้อนจากการเสียดทานทางกล โดยความร้อนที่เกิดขึ้นภายใต้กระบวนการเชื่อมเสียดทาน แบบกวน แบ่งออกเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงแรกเป็นช่วงเริ่มต้นที่หัวกวนหมุนสัมผัสกับชิ้นงาน ช่วงที่ สองเป็นช่วงที่เมื่อป้อนความลึกของหัวกวนจนกระทั่งบ่าหัวกวนสัมผัสกับชิ้นงาน และช่วงที่สาม คือช่วงที่หัวกวนเริ่มเคลื่อนที่ตามแนวชื่อม ความร้อนที่ได้จากการวัดจากกล้องบันทึกภาพ อินฟราเรคให้ทราบแนวโน้มค่าความร้อนที่จะส่งผลต่อทางด้านโครงสร้างหลังการเชื่อม เพื่อนำมา วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงสมบัติทางกลได้ชัดเจนมากขึ้น สำหรับการทดลองของรูปทรงหัวกวน แบบทรงกรวย แบบทรงกระบอกเรียบ และแบบทรงกระบอกเกลียว ที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 และ 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 และ 36 มิลลิเมตรต่อนาที

4.3.1 ความร้อนของรอยเชื่อมที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 และ 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 และ 36 มิลลิเมตรต่อนาที และรูปทรงหัวกวนแบบ ทรงกรวย

้ จากการทคลองในการเชื่อมเสียคทานแบบกวนพบว่า ความร้อนขณะเชื่อมที่เกิดขึ้น จากการเชื่อมด้วยรูปทรงหัวกวนแบบทรงกระกรวยที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 และ 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 และ 36 มิลลิเมตรต่อนาที จากการทดลองพบว่า ที่ความเร็วรอบที่ 530 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 และ 36 มิลลิเมตรต่อนาที ความร้อน ในช่วงที่ 1 สร้างความร้อนได้ช้างากหัวกวนที<mark>่ค</mark>วามเร็วรอบในการหมุนกวนที่ต่ำ มีอุณหภูมิที่ต่ำกว่า ี่ 150 องศาเซลเซียส จนกระทั่งเข้าสู่ช่วง 2 เ<mark>มื่อ</mark>บ่าหัวกวนสัมผัสชิ้นงาน ความร้อนจะค่อย ๆ เพิ่ม ู้ ขึ้นอยู่ในช่วงระหว่างประมาณ 250-300 อ<mark>งศาเซล</mark>เซียส ในช่วงที่ 3 เมื่อหัวกวนเริ่มเคลื่อนที่อุณหภูมิ ้จะสูงขึ้นอยู่ในช่วงระหว่าง 300-350 อง<mark>ศา</mark>เซลเซียส และเมื่อเพิ่มความเร็วรอบในการหมุนกวนที่ ้สูงขึ้นพบว่า ที่ความเร็วรอบในการหมุน<mark>ก</mark>วน 79<mark>0</mark> รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 และ 36 มิลลิเมตรต่อนาที ความร้อนในช่<mark>วงที่</mark> 1 สร้างค<mark>วาม</mark>ร้อนสูงกว่าได้เร็วขึ้นจากหัวกวนที่ความเร็ว รอบในการหมุนกวนที่เพิ่มสูงขึ้น<mark>มีอุ</mark>ณหภูมิที่ 250 อง<mark>ศาเซ</mark>ลเซียส ใช้เวลาเข้าสู่ช่วง 2 ได้เร็วขึ้น คือ บ่าหัวกวนเริ่มสัมผัสชิ้นงาน <mark>ควา</mark>มร้อนจะค่อย ๆ เพิ่ม<mark>ขึ้น</mark>อยู่ในช่วงระหว่างประมาณ 350-400 ้องศาเซลเซียส ในช่วงที่ 3 เมื่อหัวกวนเริ่มเคลื่อนที่อุณหภูมิจะลุคลงอยู่ประมาณ 350 องศาเซลเซียส ในการวัดอุณหภูมิภายใต้<mark>กร</mark>ะบ<mark>วนการเชื่อมเสียดทานแบบ</mark>กว<mark>นพ</mark>บว่ากวามร้อนขณะเดินเชื่อมของ ทุกช่วงมีค่าเฉลี่ยประมาณ 228, 214, 303 และ 319 องศาเซลเซียส ตามลำคับ แสคงคังรูปที่ 4.9 ้จากกราฟแสดงให้เห็นค<mark>่าของอุณหภูมิสูงสุดของหัวกวนแบบ</mark>ทรงกรวยที่ความเร็วรอบในการ หมุนกวน 790 รอบต่อนาที <mark>ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิ</mark>ลลิเมตรต่อนาที ที่ค่าความร้อนเฉลี่ย ้สูงสุดที่ 337 องศาเซลเซียส ในการเดินเชื่อมในช่วงที่ 3 ขณะที่ก่าของอุณหภูมิต่ำสุดของหัวกวน แบบทรงกรวย ที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที ที่ค่าความร้อนเฉลี่ยต่ำสุดที่ 316 องศาเซลเซียส ซึ่งอุณหภูมิสูงสุดภายใต้ กระบวนการทคลองจากการเชื่อมเสียคทานแบบกวนพบว่า อุณหภูมิที่เกิดขึ้นสูงพออยู่ในช่วงอุณหภูมิ ้ที่ทำให้โครงสร้างเสียรูปในสภาวะพลาสติกส่งผลให้บริเวณพื้นที่ที่ถูกกวนเกิดการตกผลึกใหม่ของ ้เกรน ทำให้บริเวณพื้นที่นี้เกรนมีความหนาแน่น และเล็กละเอียุคกระจายทั่วพื้นที่แบบสม่ำเสมอทำให้ ขอบเกรนมีความหนาแน่นเพิ่มสูงขึ้นส่งผลดีต่อทางสมบัติความแข็งแรงของรอยเชื่อม

รูปที่ 4.9 กราฟแสดงค่าความร้อนที่ค<mark>ว</mark>ามเร็วรอ<mark>บใน</mark>การหมุนกวน 530 และ 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 และ 36 มิลลิเมตรต่อนาทีรูปทรงหัวกวนแบบทรงกรวย

4.3.2 ความร้อนของรอยเชื่อมที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 และ 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 และ 36 มิลลิเมตรต่อนาที และรูปทรงหัวกวนแบบ ทรงกระบอกเรียบ

จากการทดลองในการเชื่อมเสียดทานแบบกวนพบว่า ความร้อนขณะเชื่อมที่เกิดขึ้น จากการเชื่อมด้วยรูปทรงหัวกวนแบบทรงกระบอกเรียบ ที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 และ 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 และ 36 มิลลิเมตรต่อนาที พบว่าความร้อนขณะ เดินเชื่อมของทุกช่วงมีก่าเฉลี่ยประมาณ 246, 233, 363 และ 362 องศาเซลเซียส ตามลำดับ จากกราฟ แสดงให้เห็นก่าของอุณภูมิสูงสุดของหัวกวนแบบทรงกระบอกเรียบที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อนาที ที่ก่าความร้อนเฉลี่ยสูงสุดที่ 414 องศาเซลเซียส ในการเดินเชื่อมในช่วงที่ 3 ขณะที่ก่าของอุณภูมิต่ำสุดของหัวกวนแบบทรงกระบอกเรียบ ที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที ที่ก่าความร้อนเฉลี่ยต่ำสุดที่ 364 องศาเซลเซียส ดังแสดงในรูปที่ 4.10

รูปที่ 4.10 กราฟแสดงค่าความร้อนที่ค<mark>วาม</mark>เร็วรอบใ<mark>นก</mark>ารหมุนกวน 530 และ 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 และ 36 มิลลิเมตร<mark>ต่อน</mark>าที รูปทรงหัวกวนแบบทรงกระบอกเรียบ

4.3.3 ความร้อนของรอยเชื่อมที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 และ 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 และ 36 มิลลิเมตรต่อนาที และรูปทรงหัวกวนแบบ ทรงกระบอกเกลียว

จากการทดลองในการเชื่อมเสียดทานแบบกวนพบว่า ความร้อนขณะเชื่อมที่เกิดขึ้น จากการเชื่อมด้วยรูปทรงหัวกวนแบบทรงกระบอกเกลียวที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 และ 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 และ 36 มิลลิเมตรต่อนาที พบว่า ความร้อนขณะ เดินเชื่อมของทุกช่วงมีก่าเฉลี่ยประมาณ 222, 193, 285 และ 283 องศาเซลเซียส ตามลำดับ จากกราฟ แสดงให้เห็นก่าของอุณภูมิสูงสุดของหัวกวนแบบทรงกระบอกเกลียว ที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อนาที ที่ก่าความร้อนเฉลี่ยสูงสุด ที่ 374 องศาเซลเซียส ในการเดินเชื่อมในช่วงที่ 3 ขณะที่ก่าของอุณภูมิต่ำสุดของหัวกวนแบบ ทรงกระบอกเกลียว ที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม

36 มิลลิเมตรต่อนาที ที่ค่าความร้อนเฉลี่ยต่ำสุดที่ 302 องศาเซลเซียส ดังแสดงในรูปที่ 4.11

รูปที่ 4.11 กราฟแสดงค่าความร้อนที่ค<mark>วาม</mark>เร็วรอบในการหมุนกวน 530 และ 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 และ 36 มิลลิเมตรต่อนาที รูปทรงหัวกวนแบบทรงกระบอกเกลียว

4.4 สมบัติความแข็งแร<mark>ง</mark>ดึง

จากการทดสอบความแข็งแรงดึงของชิ้นงานทดสอบการดึงตามมาตรฐาน ASTM-E8M ซึ่งเป็นก่าความแข็งแรงดึงเฉลี่ยจากจำนวนตัวอย่าง 2 ตัวอย่าง คังแสดงในรูปที่ 4.12 พบว่า หัวกวน แบบทรงกระบอกเรียบให้ค่าความแข็งแรงดึงเฉลี่ยสูงสุด 212 MPa ที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 36 มิกลิเมตรต่อนาที ผลการทดสอบความแข็งแรงดึง ที่การขาดของชิ้นงานเกิดขึ้นบริเวณขอบรอยเชื่อม ซึ่งเป็นบริเวณพื้นที่ได้รับผลกระทบทาง ความร้อน (HAZ) ทางค้านรีทเทรติงไซด์ (Retreating Side) เมื่อนำไปทดสอบความแข็งบริเวณนี้ จะมีก่าความแขึงค่ำสุด เนื่องจากเป็นบริเวณที่มีการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างของเกรนในบริเวณนี้ จะมีก่าความแข็งค่ำสุด เนื่องจากเป็นบริเวณที่มีการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างของเกรนในบริเวณนี้ จะมีก่าความแข็งค่ำสุด เนื่องจากเป็นบริเวณที่มีการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างเดิมทำให้ความแข็งและ ความแข็งแรงดึงลดลง (T. Santos, P. Vilaça, L. Quintino, 2006) เนื่องจากก่าความร้อนในการเชื่อม (Heat input) ที่เหมาะสม ความเร็วในการหมุนกวนต่ำ และความเร็วในการเดินเชื่อมสูงทำให้อุณหภูมิ ในขณะเชื่อมไม่สูงมาก ส่งผลให้พื้นที่ได้รับผลกระทบทางความร้อน (HAZ) ได้รับความร้อน น้อยลงด้วย ทำให้เกรนมีขนาดเล็กกว่าการเชื่อมที่ความแร้วรอบในการหมุนกวนที่ 790 รอบต่อนาที เกิดอุณหภูมิในการเชื่อมสูงกว่า ขณะที่หัวกวนแบบทรงกรวยให้ก่าความแข็งแรงดึงเฉลี่ยต่ำสุด 145 MPa ที่ความเร็วหมุนเชื่อม 790 รอบต่อนาที และความเร็วในการเดินเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที เนื่องจากการวัสคุอาจมีจุคบกพร่องในเนื้อวัสคุก่อนนำมาเชื่อม จากการทคลองในงานวิจัยนี้มีค่า ความแข็งแรงคึงสูงสุคมีค่าเท่ากับ 212 MPa มีประสิทธิภาพ 99% ของความแข็งแรงวัสคุพื้น

รูปที่ 4.12 ผลการทคสอบ<mark>ควา</mark>มแข็งแรงดึงในสภาวะต่างของรูปทรงหัวกวนทั้ง 3 รูปแบบ

4.5 สมบัติความแข็ง

ทดสอบความแขึ่งของชิ้นงานเชื่อมแบบไมโครวิกเกอร์ บริเวณพื้นที่หน้าตัดรอยเชื่อม ซึ่งถูกตัดตามขวางกับรอยเชื่อม (Cross-Section) โดยใช้แรงกด 100 กรัม และใช้เวลากดวัด 10 วินาที โดยรอยกดจะมีระยะห่างกัน 0.25 มิลลิเมตร เพื่อหาก่าความแข็งในบริเวณต่าง ๆ ของรอยเชื่อม โดยเลือกพารามิเดอร์ที่ให้ก่าความแข็งแรงดึงสูงสุดที่กวามเร็วรอบ 530 รอบต่อนาที ความเร็วใน การเดินเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที และรูปทรงรอยเชื่อมทั้ง 3 รูปแบบ มาทดสอบความแข็งในแต่ละ บริเวณพื้นที่ในการเชื่อม

รูปที่ 4.13 ผลการทดสอบความแข็ง<mark>ที่ค</mark>วามเร็วรอ<mark>บ</mark> 530 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที <mark>และ</mark>รูปทรงรอยเชื่อมทั้ง 3 รูปแบบ

จากรูปที่ 4.13 ค่าความแข็งของแนวเชื่อมลักษณะรูปร่างแบบ W (W-Shape) โดยค่าของ ความแข็งจะแบ่งออกเป็น 4 บริเวณ คือ บริเวณพื้นที่กวน (SZ) บริเวณพื้นที่รับผลกระทบจาก ความร้อนทางกล (TMAZ) บริเวณพื้นที่รับผลกระทบจากความร้อน (HAZ) และบริเวณเนื้อโลหะ เดิม (BM) โดยบริเวณพื้นที่รับผลกระทบจากความร้อน (HAZ) มีความแข็งต่ำสุด มีค่าความแข็ง เฉลี่ยอยู่ที่ 70-75 HV เนื่องจากความร้อนส่งผลต่อโครงสร้างให้เกรนมีขนาดโตขึ้น และเมื่อนำไป ทดสอบความต้านทานแรงดึงจะเกิดการฉีกขาดในบริเวณพื้นที่นี้

4.6 ผลวิเคราะห์ความแข็งแรงดึงของการออกแบบการทดลองเชิงแฟคทอเรียล

การออกแบบการทดลองแฟคทอเรียลเต็มรูป (Full Factorial Design) เป็นการทดลองเพื่อ ระบุบังจัยที่มีผลกระทบต่อค่าความแข็งแรงดึงอย่างมีนัยสำคัญ โดยศึกษาผลกระทบของบังจัยหลัก (Main Effect) และผลกระทบร่วมระหว่างปัจจัย (Interaction Effect) โดยการศึกษาครั้งนี้กำหนด บังจัยทั้งหมด 3 ปัจจัย ประกอบด้วยปัจจัยที่มี 2 ระดับ 2 ปัจจัย และปัจจัยที่มี 3 ระดับ 1 ปัจจัย ดังแสดงในตารางที่ 4.1

ป้จจัยในการทดลอง	หน่วย	ระดับของปัจจัย			
ความเร็วรอบในการหมุนกวน	RPM	530	790	-	
ความเร็วในการเดินเชื่อม	mm/min	22	36	-	
รูปทรงของหัวกวน	None	Cone	Cylinder	Thread	

ตารางที่ 4.1 ปัจจัยและระดับของปัจจัยการเชื่อมเสียคทานแบบกวน

จากการทดสอบความแข็งแรงดึงของชิ้นงานทดสอบการดึงตามมาตรฐาน ASTM-E8M ซึ่งเป็นก่าความแข็งแรงดึงเฉลี่ยจากจำนวนตัวอย่าง 2 ตัวอย่าง โดยจำนวนการทดลองทั้งหมด 24 ครั้ง ผลการทดลองเชิงแฟกทอเรียลที่มีผลตอบสนองคือก่าความแข็งแรงดึงแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ผลการทคลองเชิงแฟกทอเรียลแบบเต็มรูปแบบที่มีจำนวนตัวอย่างการทคลอง 2 จำนวนของก่ากวามแข็งแรงคึง

ໍ່		ระดับของปัจจัย	Η.	ค่าความแข็	งแรงดึง	ค่าเฉลี่ย
ลำดับ การทดลอง	รูปแบบ หัวกวน	ความเร็วรอบใน การหมุนกวน	ควา <mark>มเร็</mark> วใน การเดินเชื่อม	Uts1	Uts2	
1	Cone	530	22	202.1	189.7	195.9
2	Cone	530	36	204.6	205.9	205.3
3	Cone	790	22	196.9	196.9	196.9
4	Cone	790	36	143.7	144.3	144.1
5	Cylinder	530	22	177.7	181.0	179.4
6	Cylinder	181330JINA	U 369 C	215.0	208.4	211.7
7	Cylinder	790	22	199.6	196.0	197.8
8	Cylinder	790	36	187.0	189.8	188.4
9	Thread	530	22	180.7	185.8	183.2
10	Thread	530	36	190.3	216.1	203.2
11	Thread	790	22	190.5	191.8	191.1
12	Thread	790	36	174.5	173.2	173.9
เพื่อให้การวิเคราะห์ความแปรปรวนของการทดลองฟูลแฟคทอเรียลมีความถูกต้อง และรวดเร็ว ผู้วิจัยจึงใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ Minitab Version 18 ช่วยในการคำนวณและ วิเคราะห์ผลการทดลอง เพื่อหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลตอบสนองที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

4.6.1 การตรวจสอบความถูกต้องของแผนการทดลองความแข็งแรงดึง

การตรวจสอบความถูกต้องของรูปแบบการทคลอง (Model Adequacy Checking) เป็นการตรวจสอบความเหมาะสมและความเพียงพอของรูปแบบทางสถิติของแผนการทคลอง ผลการตรวจสอบแสคงดังรูปที่ 4.1 โคยมีสมมติฐานคือ รูปแบบของส่วนตกค้าง (Residual) ที่ได้จาก ข้อมูลในการทคลองมีการแจกแจงแบบปกติเป็นอิสระด้วยค่าเฉลี่ยใกล้เคียงศูนย์ และมีค่าคงตัว (Stability) จึงจะทำให้ข้อมูลจากการทคลองมีความถูกต้องและเชื่อถือได้ โดยการตรวจสอบมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

 การตรวจสอบการกระจายตัวแบบปกติ (Normal Distribution) ของส่วนตกค้าง (Residuals) แสดงดังรูปที่ 4.14 (บนซ้าย) พบว่า ค่าส่วนตกค้างมีการกระจายตัวตามแนวเส้นตรง ซึ่งสามารถกล่าวได้ว่า "ส่วนตกค้างมีการแจกแจงแบบปกติ"

 การตรวจสอบความเสถียรภาพของ σ² (Variance Stability) แสดงดังรูปที่ 4.14 (บนขวา) พบว่า σ² ของส่วนตกค้างมีค่าใกล้เคียงกันในแต่ละตำแหน่ง และไม่พบว่ารูปแบบการ กระจายตัวของค่าส่วนตกค้างมีลักษณะเป็นแนวโน้มแต่อย่างใด ซึ่งสามารถกล่าวได้ว่า "ข้อมูลมี ความเสถียรภาพของความแปรปรวน"

 การตรวจสอบความเป็นอิสระ (Independent) ของส่วนตกค้าง แสดงดังรูปที่ 4.14 (ล่างซ้าย) พบว่า การกระจายตัวของส่วนตกค้างมีรูปแบบที่เป็นอิสระ ไม่มีรูปแบบที่แน่นอนหรือไม่ สามารถประมาณรูปแบบที่แน่นอนได้ ซึ่งสามารถกล่าวได้ว่า "ส่วนตกค้างมีความเป็นอิสระต่อกัน"
 4) การตรวจสอบค่าเฉลี่ยของส่วนตกค้าง แสดงดังรูปที่ 4.14 (ล่างขวา) พบว่า ส่วนตกค้างในแต่ละระดับของปัจจัยที่กระจายในด้านบวกและด้านลบมีความสมดุลกัน ซึ่งสามารถ กล่าวได้ว่า "ค่าเฉลี่ยส่วนตกค้างมีค่าใกล้เคียงหรือเท่ากับศูนย์"

จากการตรวจสอบความถูกต้องของรูปแบบการทคลองพบว่า รูปแบบส่วนตกค้าง ของผลการทคลองความแข็งแรงดึงเหมาะสมกับรูปแบบทางสถิติของการทคลองเชิงแฟคทอเรียล เต็มรูป

รูปที่ 4.14 การตรวจสอบ<mark>ควา</mark>มถูกต้อง<mark>ของ</mark>แผนการทดลองความแข็งแรงดึง

4.6.2 การวิเคราะห์ค<mark>วาม</mark>แปรปรวนของความ<mark>แข็ง</mark>แรงดึง

การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance, ANOVA) ของการทดลอง เชิงแฟคทอเรียลเต็มรูป ในการหาค่าความแข็งแรงดึงเพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยทั้งหมด โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95 เปอร์เซนต์ (α= 0.05) ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนแสดง ดังตารางที่ 4.3

10

Source Source	DF	Adj SS	Adj MS	F-Value	P-Value
Model	11	7102.7	645.70	16.76	0.000
Linear	4	1636.1	409.01	10.62	0.001
Tool geometry	2	334.09	167.04	4.34	0.038
Rotation speed	1	1248.4	1248.4	32.40	0.000
Welding speed	1	53.61	53.61	1.39	0.261
2-Way Interactions	5	5289.3	1057.9	27.46	0.000
Tool geometry*Rotation speed	2	808.28	404.14	10.49	0.002
Tool geometry*Welding speed	2	1158.9	579.43	15.04	0.001
Rotation speed*Welding speed	1	3322.1	3322.1	86.23	0.000

ตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนการทดลองของความแข็งแรงดึง

Source	DF	Adj SS	Adj MS	F-Value	P-Value
3-Way Interactions	2	177.41	88.71	2.30	0.142
Tool geometry*Rotation speed*Welding speed	2	177.41	88.71	2.30	0.142
Error	12	462.30	38.52		
Total	23	7565.0			
Source					
S R-sq	R-sq(adj)		R-sq(pred)		
6.2068 93.89%	6 8	8.29%	75.56%	, 0	

ตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนการทดลองของความแข็งแรงดึง (ต่อ)

จากผลการทดลองได้นำมาวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่า ความแข็งแรงดึงโดยใช้โปรแกรมมินิแทป รุ่น 18 (Minitab 18) ดังตารางที่ 4.3 เพื่อชี้ให้เห็นถึง ผลกระทบหลัก และผลกระทบร่วมของพารามิเตอร์ที่ส่งผลต่อค่าความแข็งแรงดึงที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า ผลกระทบหลักของพารามิเตอร์ที่ส่งผลกระทบต่อค่าความแข็งแรงดึงมากที่สุด ประกอบด้วย ความเร็วรอบในการหมุนกวนและรูปทรงของหัวกวนตามลำดับ ในขณะที่ความเร็ว ในการเดินเชื่อมในช่วงระดับบึจจัยที่ศึกษาไม่ส่งผลกระทบต่อค่าความแข็งแรงดึงอย่างมีนัยสำคัญ

เมื่อพิจารณาก่าสัมประสิทธิ์การดัดสินใจได้จากการทดลอง R² มีก่าเท่ากับ 93.9 เปอร์เซ็นต์ และก่า Adjusted R² มีก่าเท่ากับ 88.3 เปอร์เซ็นต์ แสดงให้เห็นถึงจำนวนที่เพียงพอ ต่อการประมาณก่าพยากรณ์ของความแข็งแรงดึง โดยความผันแปรที่เกิดขึ้นในการทดลองมาจาก ผลกระทบหลัก และผลกระทบร่วมของแต่ละพารามิเตอร์ในการทดลอง 88.3 เปอร์เซ็นต์ และ เกิดจากปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ 11.7 เปอร์เซ็นต์

นอกจากนี้ยังพบว่า ผลกระทบร่วมระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อค่าความแข็งแรงดึง ประกอบด้วย ความเร็วรอบในการหมุนกวนและความเร็วในการเดินเชื่อม รูปทรงของหัวกวน และความเร็วในการเดินเชื่อม และรูปทรงของหัวกวนและความเร็วรอบในการหมุนกวน ตามลำดับ โดยผลกระทบร่วมระหว่างปัจจัยความเร็วรอบในการหมุนกวนและความเร็วในการเดินเชื่อม มีผลต่อความแข็งแรงดึงมากที่สุด ดังรูปที่ 4.15

รูปที่ 4.15 การประมาณอิทธิ<mark>พลข</mark>องปัจจัย<mark>ของ</mark>แผนการทคลองแฟคทอเรียลเต็มรูป ของความแข็ง<mark>แรง</mark>ดึง

รูปที่ 4.16 การประมาณอิทธิพลของปัจจัยของแผนการทคลองแฟคทอเรียลเต็มรูป ของความแข็งแรงคึง

จากการวิเคราะห์อิทธิพลหลัก (Main Effect Plot) ทั้งสามปัจจัยประกอบด้วย รูปแบบกระบวนการเชื่อมเสียดทานแบบกวน ความเร็วรอบในการหมุนกวน ความเร็วในการเดินเชื่อม และรูปทรงของหัวกวนที่มีอิทธิพลต่อความแข็งแรงดึง ดังรูปที่ 4.16 แสดงถึงผลกระทบหลักของ พารามิเตอร์ที่ส่งผลต่อค่าความแข็งแรงดึง แสดงให้เห็นว่ารูปทรงของหัวเชื่อมแบบทรงกระบอก เรียบให้ค่าเฉลี่ยของค่าความแข็งแรงดึงสูงสุด ผลกระทบหลักของความเร็วรอบในการหมุนกวน มีความสัมพันธ์เชิงลบกับค่าความแข็งแรงดึงเมื่อความเร็วรอบในการหมุนกวน อามแข็งแรงเพิ่มขึ้น ในขณะที่ความเร็วในการเดินเชื่อมก็มีความสัมพันธ์เชิงลบกับค่าความแข็งแรงดึง เช่นกัน เมื่อความเร็วในการเดินเชื่อมต่ำส่งผลให้ค่าความแข็งแรงดึงสูงกว่าค่าความเร็วในการเดิน เชื่อมสูง

จากการวิเคราะห์อิทธิพลร่วมระหว่างสองปัจจัย (Interaction Plot) แสดงดังรูปที่ 4.17 แสดงความสัมพันธ์ร่วมของแต่ละพารามิเตอร์ เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างความเร็วรอบใน การหมุนกวน และความเร็วในการเดินเชื่อมพบว่า เมื่อใช้ก่าความเร็วรอบในการหมุนกวนที่ 530 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที ให้ก่าความแข็งแรงสูงกว่าความเร็ว ในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อนาที ในทางตรงกันข้ามเมื่อใช้ความเร็วรอบของหัวกวนที่ 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อนาที ให้ก่าความแข็งแรงสูงกว่าความเร็ว ในการเดินเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างรูปทรงหัวเชื่อมและความเร็วรอบในการหมุนกวน พบว่า รูปทรงหัวกวนแบบทรงกรวยให้ค่าความแข็งแรงดึงของรอยเชื่อมสูงที่สุด ตามด้วยหัวกวน แบบทรงกระบอกเรียบและหัวกวนแบบทรงกระบอกเกลียว ตามลำดับ แต่ถ้าพิจารณาทั้งความเร็ว รอบในการหมุนกวน 530 และ 790 รอบต่อนาที พบว่ารูปทรงหัวกวนแบบทรงกระบอกเรียบให้ ค่าความแข็งแรงดึงเฉลี่ยของรอยเชื่อมสูงที่สุด ตามด้วยหัวกวนแบบทรงกระบอกเกลียวและหัวกวน แบบทรงกรวย ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างรูปทรงหัวเชื่อม และความเร็วในการเดินเชื่อม พบว่า ที่ระดับความเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อนาที รูปทรงแบบกรวยให้ค่าความแข็งแรง สูงสุด ในขณะเมื่อใช้ความเร็วในการเดินเชื่อมที่ 36 มิลลิเมตรต่อนาที พบว่า รูปทรงหัวกวน แบบทรงกระบอกเรียบให้ค่าความแข็งแรงของรอยเชื่อมสูงที่สุด

รูปที่ 4.17 การประมาณอิทธิพ<mark>ลร่ว</mark>มของบัจจั<mark>ยข</mark>องแผนการทคลองแฟคทอเรียลเต็มรูป ของความแข็งแร<mark>งดึง</mark>

4.7 โครงสร้างมหภาคและจุลภาคของรอยเชื่อม

จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติของค่าความแข็งแรงดึงพบว่า รูปทรงหัวกวนแบบทรงกระบอก เรียบให้ค่าที่ให้ความแข็งแรงที่สูงสุดที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 รอบต่อนาที ความเร็วใน การเดินเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที และที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 790 รอบต่อนาที ความเร็ว ในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อนาที ดังนั้นผู้จัยได้เลือกชิ้นงานทดลองจากการเชื่อมในสภาวะ ดังกล่าวซึ่งให้ค่าที่ดีนำมาทำการตรวจสอบโครงสร้างมหภากและจุลภาคของรอยเชื่อมจากการเชื่อม เสียดทานแบบกวนอะลูมิเนียมผสมหล่อกึ่งของแข็งเกรด 2024 โดยการตัดชิ้นทดสอบในทิศทาง ตั้งฉากกับแนวเชื่อม และให้แนวเชื่อมอยู่ตำแหน่งกลางของชิ้นงานทดสอบ ขัดตามขั้นตอนของ การเตรียมชิ้นทดสอบ เพื่อตรวจสอบโครงสร้างทางมหภากและจุลภาคของการเชื่อม รอยเชื่อม และเขตอิทธิพลความร้อนด้านแอควานซิงไซด์ (Advancing side, AS) และด้านรีทเทรติงไซด์ (Retreating side, RS) ด้วยกล้องจุลทรรศน์ ดังนี้

4.7.1 โครงสร้างมหภาคและจุลภาคของรอยเชื่อม รูปทรงหัวกวนแบบทรงกระบอกเรียบ ที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที

จากการทดลองพบว่าที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 รอบต่อนาที ความเร็ว ในการเดินเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที รูปทรงหัวกวนทั้ง 3 รูปแบบ มีรูปทรงของรอยเชื่อมที่แตกต่าง กันตามลักษณะของรูปทรงหัวกวน โดยลักษณะรูปร่างของรอยเชื่อมของหัวกวนแบบกรวยจะ มีรูปร่างรอยเชื่อมลักษณะคล้ายกับหัวกวนที่เป็นรูปทรงกรวย ในส่วนที่หัวกวนสัมผัส โดยตรง ด้านแอควานซิงไซค์ (Advancing side, AS) มีลักษณะเกรนที่เล็กละเอียดกว่าทางด้านรีทเทรติงไซค์ (Retreating side, RS) ลักษณะของรอยเชื่อมของหัวกวนแบบทรงกระบอกเรียบในส่วนที่หัวกวน สัมผัส โดยตรงด้านแอควานซิงไซด์ (Advancing side, AS) เกรนมีขนาดเล็กละเอียดและรูปร่างรอย เชื่อมจะมีลักษณะตั้งฉากตามรูปทรงหัวกวน และหัวกวนแบบทรงกระบอกเกลียวจะมีรูปร่างบริเวณ รอยเชื่อมเป็นแบบอ่าง รอยเชื่อมในส่วนที่หัวกวนสัมผัส โดยตรงมีลักษณะเกรนที่เล็กละเอียด ทั่วบริเวณพื้นที่ถูกกวน จากการตรวจสอบโครงสร้างมหภาคของการเชื่อมหัวกวนทั้งสามรูปแบบ พบข้อบกพร่องเกิดช่องว่างที่มุมค้านล่างของ<mark>ตัว</mark>กวนด้านแอควานซิงไซด์ ดังรูปที่ 4.18

รูปทรงของหัวกวน	ลักษณะผิวค้านบนของรอยเชื่อมที่ 530 รอบต่อนาที ความเร็วใ <mark>นกา</mark> รเดินเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที						
แบบทรงกรวย	Retreating	g side				Adva	ancing side
	BM	HAZ	TMAZ	SZ	TMAZ	HAZ	BM
แบบทรงกระบอกเรียบ	Retreating	g side				Adv	ancing side
	BM	HAZ	TMAZ	SZ	TMAZ	HAZ	BM
	Retreating	side				Adva	ancing side
แบบทรงกระบอกเกลียว	22				5		
	BM	HAZ	TMAZ	SZ	TMAZ	HAZ	BM

รูปที่ 4.18 โครงสร้างมหภาครูปร่างรอยเชื่อมของรูปทรงหัวกวน 3 รูปแบบ ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที จากการตรวสอบทางค้านโครงร้างจุลภาค หัวกวนแบบทรงกระบอกเรียบที่มี ค่าความแข็งแรงคึงสูงสุดพบว่า มีข้อบกพร่องของรอยเชื่อมในพื้นที่กวนมีขนาดความกว้างประมาณ 120-130 ไมโครเมตร และยาว 250-300 ไมโครเมตร เมื่อตัดขวางชิ้นทดสอบบริเวณส่วนอื่น ๆ ของ รอยเชื่อมยังปรากฏผลของข้อบกพร่องคังกล่าว แต่มีขนาดเล็กลงและเกิดเป็นเส้นของการประสาน ไม่ติดกันตลอดความยาวของรอยเชื่อมขนาดประมาณ 30-40 ไมโครเมตร ดังรูปที่ 4.19

รูปที่ 4.19 ลักษณะ โครง<mark>สร้างมหภาคของของรอยเชื่อม โ</mark>ครงสร้างบริเวณพื้นที่ที่ถูกกวน ที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที หัวกวนทรงกระบอกเรียบ

โครงสร้างบริเวณเนื้อโลหะเดิม (Base Material, BM) ของอะลูมิเนียมผสมหล่อ แบบกึ่งของแข็งเกรค 2024 มีลักษณะโครงสร้างเป็นก้อนกลม ความร้อนที่เกิดจากกระบวนการ เชื่อมเสียดทานแบบกวน อุณหภูมิที่เกิดขึ้นต่ำกว่าอุณหภูมิวิกฤติหรือเส้นปฏิกิริยายูเทคติคของ อะลูมิเนียมผสมหล่อกึ่งของแข็งเกรค 2024 อุณหภูมิ 595 °C ซึ่งทำให้โครงสร้างคงสภาพเดิมไว้ได้ ดังรูปที่ 4.20 (ก)

บริเวณพื้นที่รับผลกระทบจากความร้อน (Heat Affect Zone, HAZ) เป็นพื้นที่อยู่ ระหว่างผลกระทบจากความร้อนทางกล และบริเวณพื้นที่เนื้อโลหะเดิมคือ บริเวณที่ห่างจากตัวกวน มีเกรนขนค 60-80 ใมโครเมตร โครงสร้างมีขนาดเกรนที่โตกว่าบริเวณเนื้อโลหะเดิม เนื่องจาก ความร้อนที่เกิดขึ้นจากการเชื่อมเสียดทานแบบกวน และบริเวณเกิดการแยกตัวของธาตุผสมทำให้ ขอบเกรนมีขนาดใหญ่ขึ้นตามไปด้วย จึงทำให้บริเวณพื้นที่นี้มีความอ่อนแอลงมากกว่าบริเวณพื้นที่ เนื้อวัสดุพื้น ดังรูปที่ 4.20 (ข)

(ก) โครงสร้างบริเวณเนื้อโลหะเ<mark>ดิม 🦾 🤘 (</mark>ง) บริเวณพื้นที่รับผลกระทบจากความร้อน

รูปที่ 4.20 ลักษณะ โครงสร้างจุ<mark>ล</mark>ภาคของของรอยเชื่อม โครงสร้างบริเวณ และบริเวณพื้นที่รับ ผลกระทบจากความร้อนที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที หัวกวนทรงกระบอกเรียบ

บริเวณพื้นที่รับผลกระทบจากความร้อนทางกล ซึ่งมีลักษณะโครงสร้างเป็น 2 ส่วน คือ ด้านแอควานซิงไซค์ (Advancing side, AS) และด้านรีทเทรติงไซค์ (Retreating side, RS) จากการทคลองพบว่า โครงสร้างด้านแอควานซิงไซค์เกิดจากการกวนของตัวกวนในทิศทางตาม เข็มนาฬิกา โลหะที่อ่อนตัวไหลวนอู่ไปตามทิศทางการหมุนรอบตัวกวนทำให้เกิด โครงสร้างที่ เกิดขึ้นอยู่ระหว่างบริเวณพื้นที่กวน และพื้นที่รับผลกระทบทางความร้อนมีเกรนขนาด 50-60 ใมโครเมตร ด้านรีทเทรติงไซค์จะสังเกตุเห็นบริเวณพื้นที่รับผลกระทบจากความร้อนทางกล โครงสร้างเกรนมีลักษณะยาวรีและยืดไปตามทิศทางของหัวกวน ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อสมบัติ ทางกล ในส่วนโครงสร้างด้านรีทเทรติงไซค์เป็นโครงสร้างที่เกิดจากการหมุนของตัวกวนใน ทิศทางการเดินเชื่อมแนวเชื่อมที่ตรงกันข้ามทำให้มีลักษณะโครงสร้างเป็นพื้นที่บริเวณแกบ ๆ ประมาณ 500 ไมโครเมตร ดังรูปที่ 4.21

- งไซด์ (ข) บริเวณด้านแอดวานซิงค์ไซด์
- (ก) โครงสร้างบริเวณด้านรีเทรติงไซด์

รูปที่ 4.21 โครงสร้างจุลภาคของบริเวณพื้นที่กระท[ุ]บร้อนทางกลของรอยเชื่อมที่ 530 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 36 ม<mark>ิล</mark>ลิเมตร<mark>ต่</mark>อนาที หัวกวนทรงกระบอกเรียบ

รูปที่ 4.22 ลักษณะ โครงสร้างจุลภาคของของรอยเชื่อม โครงสร้างบริเวณพื้นที่ที่ถูกกวน ที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที หัวกวนทรงกระบอกเรียบ โครงสร้างบริเวณพื้นที่กวน (Stir zone, SZ) เป็นบริเวณพื้นที่ที่หัวกวนสัมผัส โดยตรงจากหัวกวน โดยโครงสร้างตรงกลางรอยเชื่อมจะมีโครงสร้างที่มีเกรนเล็กละเอียด และ โครงสร้างจะก่อย ๆ หยาบขึ้นไปจนถึงด้านแอดวานซิงไซด์ และด้านรีเทรติงไซด์ บริเวณพื้นที่ ถูกกวนจะพบว่า ทิศทางการไหลของวัสดุที่เห็นได้ชัดเจนมีลักษณะคล้ายเป็นวงแหวนที่หมุนวน จากทางด้านรีเทรติงไซด์ไปยังด้านแอดวานซิงไซด์ ส่งผลให้รูปร่างของโครงสร้างทางจุลภาค ของรอยเชื่อมมีความแตกต่างจากบริเวณเนื้อพื้นเดิมของวัสดุอย่างชัดเจนโดยเกรนมีขนาดที่เล็ก ละเอียดมาก เนื่องจากบริเวณที่ถูกกวนมีอุณหภูมิที่สูงทำให้เกิดการตกผลึกใหม่และการเสียรูปแบบ พลาสติกทำให้เกรนมีขนาดเล็กประมาณ 5-7 ไมโครเมตร ดังรูปที่ 4.22

 4.7.2 โครงสร้างมหภาคและจุลภาคของรอยเชื่อมรูปทรงหัวกวนแบบทรงกระบอกเรียบ ที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม
 22 มิลลิเมตรต่อนาที

จากการทดลองพบว่า ที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 790 รอบต่อนาที ความเร็วใน การเดินเชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อนาที รูปทรงหัวกวนทั้ง 3 รูปแบบ มีรูปทรงของรอยเชื่อมที่คล้ายกัน โดยลักษณะรูปร่างของรอยเชื่อมจะมีรูปร่างบริเวณรอยเชื่อมเป็นแบบอ่าง เนื่องจากความเร็วรอบใน การหมุนกวนที่สูงขึ้นสามารถสร้างความร้อนได้มากขึ้น ทำให้โครงสร้างบริเวณรอบ ๆ ในส่วนที่ หัวกวนสัมผัส โดยตรงส่งผลให้วัสคุอ่อนตัวในสภาวะพลาสติก เกิดการไหลวนของเนื้อโลหะได้ง่าย จากการตรวจสอบ โครงสร้างมหภาคของการเชื่อม หัวกวนทั้งสามรูปแบบไม่พบข้อบกพร่องใน บริเวณรอยเชื่อม และรอยเชื่อมเกิดเป็นเส้นของการประสานติดกันได้ดี ดังรูปที่ 4.23

รูปทรงของหัวกวน	ลักษณะผิวค้านบนของรอยเชื่อมที่ 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดิบเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อบาที						
แบบทรงกรวย	Retreating	side				Advancir	ng side
	BM	HAZ	TMAZ	SZ	TMAZ	HAZ	BM
	Retreating	side				Advancir	ng side
แบบทรงกระบอกเรียบ							
	ВМ	HAZ	TMAZ	SZ	TMAZ	HAZ	BM
	Retreating	side				Advancir	ng side
แบบทรงกระบอกเกลียว	H						
	BM	HAZ	TMAZ	SZ	TMAZ	HAZ	BM

รูปที่ 4.23 โครงสร้างมหภาครูปร่างรอยเชื่อมของรูปทรงหัวกวน 3 รูปแบบ ความเร็วรอบในการหมุนกวน 790 รอบต่อนาที

ความเร็วในการเดินเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที จากการตรวสอบทางด้านโครงสร้างมหภาคและจุลภาคภาคของหัวกวนแบบ ทรงกระบอกเรียบที่มีค่าความแข็งแรงดึงสูงสุดพบว่า รูปร่างของรอยเชื่อมเป็นลักษณะรูปอ่าง (M.Sharma, 2006) สามารถสังเกตุทิศทางการไหลของนี้อวัสดุเป็นชั้น คล้ายกับหัวหอมไม่มี ข้อบกพร่องของรอยเชื่อม เนื้อเชื่อมมีความสมบูรณ์ ในพื้นที่กวนตลอดความยาวของรอยเชื่อม ดังรูปที่ 4.24

รูปที่ 4.24 โครงสร้างมหภาค ของหัวกวนทรงกระบอกเรียบ ความเร็วรอบในการหมุนกวน 790 รอบต่อนาที ค<mark>วาม</mark>เร็วในการเดินเชื่อม <mark>36</mark> มิลลิเมตรต่อนาที

รูปที่ 4.25 โครงสร้างมหภาคระหว่างพื้นที่ได้รับผลกระทบทางความร้อนกับบริเวณพื้นที่เนื้อเดิม ที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อนาที หัวกวนทรงกระบอกเรียบ จากการตรวบสอบโครงสร้างบริเวณเนื้อโลหะเดิม (Base material, BM) และ บริเวณพื้นที่รับผลกระทบจากความร้อน (Heat affect zone, HAZ) เป็นพื้นที่อยู่ระหว่างผลกระทบ จากความร้อนทางกล และบริเวณพื้นที่เนื้อโลหะเดิมพบว่า บริเวณพื้นที่รับผลกระทบจากความร้อน โครงสร้างมีขนาดเกรนที่โตกว่าบริเวณเนื้อโลหะเดิม เนื่องจากความร้อนที่เกิดขึ้นจากการเชื่อม เสียดทานแบบกวน โดยสังเกตุได้จากบริเวณขอบเกรนจะมีขนาดที่หนาขึ้นจนเห็นความแตกต่าง ขอบเขตของพื้นที่ได้ชัดเจนระหว่างบริเวณเนื้อโลหะเดิม และบริเวณพื้นที่รับผลกระทบจาก ความร้อน ดังรูปที่ 4.25

บริเวณพื้นที่รับผลกระทบจากความร้อนทางกล ซึ่งมีลักษณะโครงสร้างเป็น 2 ส่วน คือ ด้านแอดวานซิงไซด์ (Advancing side, AS) และด้านรีทเทรติงไซด์ (Retreating side, RS) จากการทดลองพบว่า โครงสร้างด้านแอดวานซิงไซด์เกิดจากการกวนของตัวกวนในทิศทางตาม เข็มนาฬิกา โลหะที่อ่อนตัวไหลวนลู่ไปตามทิศทางการหมุนรอบตัวกวนทำให้เกิดโครงสร้างที่ เกิดขึ้นอยู่ระหว่างบริเวณพื้นที่กวน และพื้นที่รับผลกระทบทางความร้อนมีเกรนขนาด 50-60 ใมโครเมตร โดยโครงสร้างเกรนมีลักษณะยาวรี ดังรูปที่ 4.26 (ก) และยืดไปตามทิศทางของหัวกวน ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อสมบัติทางกล ในส่วนโครงสร้างค้านรีทเทรติงไซด์ เป็นโครงสร้างที่เกิดจาก การหมุนของตัวกวนในทิศทางการเดินเชื่อมแนวเชื่อมที่ตรงกันข้ามทำให้มีลักษณะโครงสร้างเป็น บริเวณแคบ ๆ ดังรูปที่ 4.26 (ข)

ริเวณด้านรีเทรติงไซด์ (ข) บริเวณด้านแอควานซิงค์ไซด์

(ก) โครงสร้างบริเวณค้านรีเทรติงไซค์

รูปที่ 4.26 โครงสร้างจุลภาคของบริเวณพื้นที่กระทบร้อนทางกลของรอยเชื่อมที่ 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อนาที หัวกวนทรงกระบอกเรียบ

โครงสร้างบริเวณพื้นที่กวน (Stir zone, SZ) เป็นบริเวณพื้นที่ที่หัวกวนสัมผัส โดยตรงจากหัวกวน โดยโครงสร้างตรงกลางรอยเชื่อมจะมีโครงสร้างที่มีเกรนเล็กละเอียด และ โครงสร้างจะก่อย ๆ หยาบขึ้นไปจนถึงด้านแอควานซิงไซด์ และด้านรีเทรติงไซด์ บริเวณพื้นที่ ถูกกวนจะพบว่า ทิศทางการไหลของวัสดุที่เห็นได้ชัดเจนมีลักษณะคล้ายเป็นวงแหวนที่หมุนวนจาก ทางด้านรีเทรติงไซด์ไปยังด้านแอควานซิงไซด์ ส่งผลให้รูปร่างของโครงสร้างทางจุลภาคของรอย เชื่อมมีความแตกต่างจากบริเวณเนื้อพื้นเดิมของวัสดุอย่างชัดเจนโดยเกรนมีขนาดที่เล็กละเอียดมาก เนื่องจากบริเวณที่ถูกกวนมีอุณหภูมิที่สูงทำให้เกิดการตกผลึกใหม่และการเสียรูปแบบพลาสติก ทำให้เกรนมีขนาดเล็กกว่า 5 ไมโครเมตร ดังรูปที่ 4.27

รูปที่ 4.27 โครงสร้างมหภาคและจุลภาคของของรอยเชื่อมที่ 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อนาที รูปทรงหัวกวนแบบทรงกรวย แบบทรงกระบอกเรียบ และแบบทรงกระบอกเกลียว

4.8 การปรับปรุงสมบัติเชิงกลชิ้นงานหลังเชื่อมอะลูมิเนียมผสมหล่อแบบกึ่งของแข็ง เกรด 2024

จากการทคลองหาพารามิเตอร์ที่เหมาะสมในการเชื่อมเสียคทานแบบกวน จากผลวิเคราะห์ ทางสถิติพบว่า กระบวนการเชื่อมเสียคทานแบบกวนที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อนาที และรูปทรงหัวกวนแบบทรงกระบอกเรียบให้ ความแข็งแรงคึงที่ดี และไม่เกิดข้อบกพร่องในรอยเชื่อม ผู้วิจัยจึงเลือกพารามิเตอร์นี้นำมาทคลอง โดยเพิ่มปัจจัขของอัตราส่วนความโตบ่าเครื่องมือกวนต่อขนาดหัวกวน เพื่อลดแรงกดและ ความร้อนที่เกิดขึ้นขณะเชื่อมสามารถช่วยให้บริเวณพื้นที่ได้รับผลกระทบทางความร้อนเกิด การเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างไม่มาก เกิดครีบน้อยลง และปรับปรุงสมบัติเชิงกลด้วยกลไก การตกตะกอน โดยการทำกระบวนการทางความร้อนก่อนและหลังในการเชื่อมเสียดทานแบบกวน อะลูมิเนียมผสมหล่อแบบกึ่งของแข็งเกรด 2024 เพื่อให้สมบัติทางกลของชิ้นงานมีความแข็งแรงคึง เพิ่มขึ้นตามขั้นตอนดังนี้

- ทดลองพารามิเตอร์ของอัตราส่วนความโตบ่าเครื่องมือกวนต่อหัวกวน (D/d)
- การทำกระบวนการทางความร้อนก่อนและหลังเชื่อมเสียดทานแบบกวน
- 4.8.1 การเชื่อมเสียดทานของอัตราส่วนความโตบ่าเครื่องมือกวนต่อหัวกวน (D/d) เท่ากับ 3 เท่า

ในการปรับปรุงพารามิเตอร์การเชื่อมเสียดทานแบบกวน ผู้วิจัยได้ออกแบบ การทดลองโดยกำหนดปัจจัยในการทดลองเพิ่มขึ้นอีก 1 ปัจจัย ได้แก่ อัตราส่วนความโตบ่า เกรื่องมือกวนต่อหัวกวน (D/d) ของรูปทรงหัวกวนแบบทรงกระบอกเรียบ ที่อัตราส่วนเท่ากับ 3 เท่า จากเดิมที่ใช้อัตราส่วนเท่ากับ 4 เท่า คือ ขนาดบ่ากวน 20 มิลลิเมตร หัวกวน 5 มิลลิเมตร จากรายงาน วิจัยมีนักวิจัยหลายท่านนำมาทดลองที่ใช้วิธีการทางสถิติช่วยหาพารามิเตอร์ที่หมาะสมของ อัตราส่วนความโตบ่าเครื่องมือกวนต่อหัวกวน (D/d) เท่ากับ 3 เท่า ให้ค่าประสิทธิภาพของแนวเชื่อม ที่สูงถึง 90 % ของการทดลอง (Boulahem และคณะ, 2015) ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกพารามิเตอร์ของ อัตราส่วนความโตบ่าเครื่องมือกวนต่อหัวกวน (D/d) โดยมีระดับบัจจัย 2 ระดับ คือ ขนาดบ่ากวน 12 มิลลิเมตร หัวกวน 4 มิลลิเมตร และขนาดบ่ากวน 15 มิลลิเมตร หัวกวน 5 มิลลิเมตร ทดลองเชื่อม เสียดทานแบบกวนที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเตรต่อนาที ซึ่งเป็นสภาวะที่เหมาะสมจากการทดลองที่จะนำมาปรับปรุงสมบัติเชิงกลใน กระบวนการเชื่อมเสียดทานแบบกวนอะลูมิเนียมผสมหล่อแบบกิ่งของแข็งแจงเกรด 2024

4.8.1.1 โครงสร้างทางกายภาพและลักษณะผิวด้านบนของรอยเชื่อม

จากการเชื่อมเสียดทานแบบกวนลักษณะผิวของรอยเชื่อมมีการประสาน กันได้ดีไม่เกิดรอยแยกและข้อบกพร่องบนผิวตามแนวเชื่อม ลักษณะ โดยทั่วไปมีผิวเรียบ มันวาว เกล็ดของผิวเชื่อมละเอียด และบริเวณด้านแอดวานซิงไซด์ (Advancing side, AS) เกิดกรีบมากกว่า ด้านรีทเทรติงไซด์ (Retreating side, RS) เนื่องจากลักษณะทิศทางการไหลของเนื้อวัสดุไหลวนหมุน ไปตามหัวกวน การเดินเชื่อมทำให้เนื้อวัสดุไหลอัดไปทางด้านแอดวานซิงไซด์ (Advancing side) ดังรูปที่ 4.28

อัตราส่วนของขนาดบ่ากวน	ลักษณะผิวด้านบนของรอยเชื่อมที่ 790 รอบต่อนาที
กับหัวกวน	ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อนาที
บ่ากวน 12 มิลลิเมตร	12/14
หัวกวน 4 มิลลิเมตร	Cylind
บ่ากวน 15 มิลลิเมตร	15/5
หัวกวน 5 มิลลิเมตร	Cylindd

รูปที่ 4.28 ลักษณะผิวค้านบนของรอ<mark>ยเชื่</mark>อมที่ 790 รอบต่อนาที คว<mark>ามเ</mark>ร็วในการเดินเชื่อม 2<mark>2 มิ</mark>ลลิเมตรต่อนาที

4.8.1.2 ผลการทคลองและการวิเคราะห์แรงกด

จากการทดลองในการเชื่อมเสียดทานแบบกวน พบว่าแรงกดขณะเชื่อมที่ เกิดขึ้น จากเครื่องมือเชื่อมที่อัตราส่วนความ โตบ่าเครื่องมือกวนต่อหัวกวน (D/d) ของรูปทรงหัว กวนแบบทรงกระบอกเรียบเท่ากับ 3 เท่า บ่ากวนขนาด 12 มิลลิเมตร หัวกวนขนาด 4 มิลลิเมตร และ บ่ากวนขนาด 15 มิลลิเมตร หัวกวนขนาด 5 มิลลิเมตร ทดลองเชื่อมเสียดทานแบบกวนที่ความเร็ว รอบในการหมุนกวน 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเตรต่อนาที พบว่า แรงกด ขณะเดินเชื่อมของทุกช่วงมีก่าเฉลี่ยประมาณ 3,876 และ 4,104 นิวตัน ตามลำดับ ดังรูปที่ 4.29 จากกราฟแสดงให้เห็นก่าแรงกดสูงสุดของอัตราส่วนความโตบ่าเครื่องมือกวนต่อหัวกวน (D/d) บ่ากวนขนาด 15 มิลลิเมตร หัวกวนขนาด 5 มิลลิเมตร มีก่าแรงกดสูงสุดที่ 6,495 นิวตัน ในการเดิน เชื่อมในช่วงที่ 3 แรงกดที่สูงนั้นช่วยให้ลดข้อบกพร่องที่จะเกิดในรอยเชื่อม (K. Kumar & Kailas, 2008) ขณะที่ก่าแรงกดต่ำสุดของอัตราส่วนความโตบ่าเครื่องมือกวนต่อหัวกวน (D/d) บ่ากวนขนาด 12 มิลลิเมตร หัวกวนขนาด 4 มิลลิเมตร มีก่าแรงกดต่ำสุดที่ 4,912 นิวตัน

รูปที่ 4.29 กราฟแสดงค่าแรงกดเครื่<mark>องมื</mark>อเชื่อมที่<mark>อัตร</mark>าส่วนความโตบ่าเครื่องมือกวนต่อหัวกวน (D/d) ของรูปทรงหัว<mark>กวน</mark>แบบทรงกระบอกเรียบ เท่ากับ 3 เท่า

4.8.1.3 ความร้อนขณะเชื่อม

<mark>ิจากการทคลอ</mark>งในการเชื่อมเสียดทาน<mark>แบ</mark>บกวนพบว่า ความร้อนขณะเชื่อม

ที่เกิดขึ้นจากเครื่องมือเชื่อมที่อัตราส่วนความโตบ่าเครื่องมือกวนต่อหัวกวน (D/d) ของรูปทรง หัวกวนแบบทรงกระบอกเรียบเท่ากับ 3 เท่า บ่ากวนขนาค 12 มิถลิเมตร หัวกวนขนาค 4 มิถลิเมตร และบ่ากวนขนาค 15 มิถลิเมตร หัวกวนขนาค 5 มิถลิเมตร ทคลองเชื่อมเสียคทานแบบกวนที่ ความเร็วรอบในการหมุนกวน 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิถลิเตรต่อนาที จากการทคลองพบว่า ความร้อนในช่วงที่ 1 สร้างความร้อนได้ช้าจากหัวกวนมีอุณหภูมิที่ต่ำกว่า 150 องศาเซลเซียส จนกระทั่งเข้าสู่ช่วง 2 เมื่อบ่าหัวกวนสัมผัสชิ้นงานความร้อนจะก่อย ๆ เพิ่ม ขึ้นอยู่ในช่วงระหว่างประมาณ 150-200 องศาเซลเซียส ในช่วงที่ 3 เมื่อหัวกวนเริ่มเกลื่อนที่อุณหภูมิ จะสูงขึ้นอยู่ในช่วงระหว่าง 300-350 องศาเซลเซียส จะเกิดความร้อนที่สูงของช่วงอุณหภูมิใน การตกผลึกใหม่ (Recrystallization) เกรนใหม่จะเริ่มเกิดขึ้นและความหนาแน่นของคิส โลเกชั่น (Dislocation) จะลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ส่งผลให้โครงสร้างบริเวณพื้นที่ที่ถูกกวนมีขนาดของ เกรนของผลึกใหม่จะยิ่งเล็กลง ส่งผลดีต่อสมบัติทางกลของรอยเชื่อมที่ช่วยลดตำหนิต่าง ๆ และ ความเสียหายจากการแตกร้าวในบริเณรอยเชื่อม

ในการวัดอุณหภูมิภายใต้กระบวนการเชื่อมเสียดทานแบบกวนพบว่า ความร้อนขณะเดินเชื่อมของทุกช่วงมีก่าใกล้เกียงกันเฉลี่ยประมาณ 206 และ 207 องศาเซลเซียส ตามลำคับ คังรูปที่ 4.30 จากกราฟแสคงให้เห็นค่าความร้อนสูงสุดของหัวกวนทั้ง 2 ระดับ มีค่า ความร้อน ในการเดินเชื่อมในช่วงที่ 3 มีค่าเฉลี่ยประมาณ 340 และ 360 องศาเซลเซียส ตามลำคับ

รูปที่ 4.30 กราฟแสดงก่<mark>าก</mark>วามร้อนกราฟแสดงก่าแรงกุดเกรื่องมือเชื่อมที่อัตราส่วนกวามโตบ่า เกรื่องมือก<mark>วนต่อ</mark>หัวกวน (D/d) ของรูปทรงหัวกวนแบบ</mark>ทรงกระบอกเรียบเท่ากับ 3 เท่า

4.8.1.4 สมบัติความแข็งแรงดึง

จากการทดสอบความแข็งแรงดึงของชิ้นงานทดสอบการดึงตามมาตรฐาน ASTM-E8M ซึ่งเป็นค่าความแข็งแรงดึงเฉลี่ยจากจำนวนตัวอย่าง 2 ตัวอย่าง ดังรูปที่ 4.31 พบว่า หัวกวนแบบทรงกระบอกเรียบที่อัตราส่วนความโตบ่าเครื่องมือกวนต่อหัวกวน (D/d) ของ รูปทรงหัวกวนแบบทรงกระบอกเรียบเท่ากับ 3 เท่า บ่ากวนขนาด 15 มิลลิเมตร หัวกวนขนาด 5 มิลลิเมตร ให้ก่าความแข็งแรงดึงเฉลี่ยสูงสุด 229.8 MPa ที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อนาที เนื่องจากความสัพันธ์ระหว่าง ค่าความร้อนในการเชื่อม (Heat input) และแรงกดที่เหมาะสม ส่งผลให้พื้นที่ได้รับผลกระทบ ทางความร้อน (HAZ) ได้รับความร้อนน้อยกว่า อัตราส่วนความโตบ่าเกรื่องมือกวนต่อหัวกวน (D/d) ของรูปทรงหัวกวนแบบทรงกระบอกเรียบเท่ากับ 4 เท่า ซึ่งสอดคล้องกับผลการทดสอบ ความแข็งแรงดึงที่การขาดของชิ้นงานเกิดขึ้นบริเวณของรอยเชื่อมซึ่งเป็นบริเวณพื้นที่ได้รับ ผลกระทบทางความร้อน (HAZ) ทางด้านรีทเทรติงไซด์ (Retreating side) เนื่องจากเป็นบริเวณที่มี การเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างของเกรนในบริเวณที่รับผลกระทบทางความร้อน (HAZ) เกรน มีขนาดใหญ่กว่าโครงสร้างเดิมทำให้ความแข็งแรงดึงลดลง โดยค่าแรงดึงสูงสุดในการทดลองที่ ความต่างระหว่างอัตราส่วนความโตบ่าเครื่องมือกวนต่อหัวกวน (D/d) นี้มีค่าเท่ากับ 229.3 MPa มีประสิทธิภาพใกล้เกียงของความแข็งแรงวัสดุพื้น

รูปที่ 4.31 ผลการทุ<mark>คส</mark>อบค<mark>วามแข็งแรงคึงของอัต</mark>ราส่วนของขนาคบ่ากวนกับหัวกวน

4.8.1.5 โครงสร้างมหภาคและจุลภาคของรอยเชื่อม

จากผลการทดสอบแรงดึงพบว่า รูปทรงหัวกวนแบบทรงกระบอกเรียบ ให้ค่าที่ให้ความแข็งแรงที่สูงสุด ที่อัตราส่วนความโตบ่าเครื่องมือกวนต่อหัวกวน (D/d) ของรูปทรง หัวกวนแบบทรงกระบอกเรียบเท่ากับ 3 เท่า บ่ากวนขนาด 15 มิลลิเมตร หัวกวนขนาด 5 มิลลิเมตร ที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อนาที โดยนำมาทำการตรวจสอบโครงสร้างมหภาคและจุลภาคของรอยเชื่อมจากการเชื่อมเสียดทาน แบบกวนอะลูมิเนียมผสมหล่อกึ่งของแข็งเกรด 2024 โดยการตัดชิ้นทดสอบในทิศทางตั้งฉาก กับแนวเชื่อมและให้แนวเชื่อมอยู่ตำแหน่งกลางของชิ้นงานทดสอบ ขัดตามขั้นตอนของการเตรียม ชิ้นทดสอบ เพื่อตรวจสอบโครงสร้างทางมหภาคและจุลภาคของการเชื่อม รอยเชื่อม และเขต อิทธิพลความร้อนด้านแอควานซิงไซค์ (Advancing side, AS) และค้านรีทเทรติงไซค์ (Retreating side, RS) ด้วยกล้องจุลทรรศน์ จากการตรวจสอบโครงสร้างบริเวณรอยเชื่อมนั้นไม่มีข้อบกพร่อง เกิดขึ้น ลักษณะทางกายภาพของโครงสร้างมหภาคสามารถสังเกตุรูปร่าง ทิศทางการไหลของวัสดุ และพื้นที่ในส่วนต่าง ๆ ของรอยเชื่อมได้ชัดเจน ดังรูปที่ 4.32

รูปที่ 4.32 โครงส<mark>ร้</mark>างมห<mark>ภ</mark>าคบริเวณพื้นที่รอยเชื่อม

รูปที่ 4.33 โครงสร้างมหภาคระหว่างพื้นที่รับผลกระทบจากความร้อน และบริเวณเนื้อโลหะเดิม

บริเวณพื้นที่รับผลกระทบจากความร้อน (Heat affect zone, HAZ) เป็น พื้นที่อยู่ระหว่างผลกระทบจากความร้อนทางกล และบริเวณพื้นที่เนื้อโลหะเดิมคือ บริเวณที่ห่าง จากตัวกวนมีเกรนขนด 200 ถึง 300 ไมโครเมตร โครงสร้างมีขนาดเกรนที่โตกว่าบริเวณเนื้อโลหะ เดิมเนื่องจากความร้อนที่เกิดขึ้นจากการเชื่อมเสียดทานแบบกวน จากการตรวจสอบทางโครงสร้าง ทางมหภาคจะสังเกตุเห็นเส้นแบ่งระหว่างโครงร้างบริเวณพื้นที่รับผลกระทบจากความร้อน และ โครงสร้างบริเวณเนื้อโลหะเดิม (Base material, BM) ของอะลูมิเนียมผสมหล่อแบบกึ่งของแข็ง เกรด 2024 ใด้อย่างชัดเจน ซึ่งโครงสร้างบริเวณเนื้อโลหะเดิม มีลักษณะโครงสร้างเป็นก้อนกลม ความร้อนที่เกิดจากกระบวนการเชื่อมเสียดทานแบบกวนไม่ทำส่งผลกระทบต่อโครงสร้างเดิม ดังรูปที่ 4.33

บริเวณพื้นที่รับผลกระทบจากความร้อนทางกล ซึ่งมีลักษณะโครงสร้างเป็น 2 ส่วน คือ ด้านแอควานซิงไซด์ (Advancing side, AS) และด้านรีทเทรติงไซด์ (Retreating side, RS) จากการตรวจสอบทางโครงสร้างจุลภาคพบว่า ลักษณะของโครงสร้างด้านแอควานซิงไซด์ที่เกิด จากการกวนของตัวกวนในทิศทางตามเข็มนาฬิกา โลหะที่อ่อนตัวใหลวนลู่ไปตามทิศทาง การหมุนรอบตัวกวนทำให้เกิดโครงสร้างที่เกิดขึ้นอยู่ระหว่างบริเวณพื้นที่กวนและพื้นที่รับ ผลกระทบทางกวามร้อนเป็นพื้นที่บริเวณแคบ ๆ มีเกรนขนาด 50 ถึง 60 ไมโครเมตร ด้านรีทเทรติงไซด์ จะสังเกตุเห็นบริเวณพื้นที่รับผลกระทบจากความร้อนทางกล โครงสร้างเกรนมีลักษณะยาวรีและยืด ไปตามทิศทางของหัวกวน ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อสมบัติทางกลในส่วนโครงสร้างด้านรีทเทรติงไซด์ เป็นโครงสร้างที่เกิดจากการหมุนของตัวกวนในทิศทางการเดินเชื่อมแนวเชื่อมที่ตรงกันข้ามทำให้มี ลักษณะประมาณ 500 ไมโครเมตร ดังรูปที่ 4.34

รูปที่ 4.34 โครงสร้างจุลภาคของบริเวณพื้นที่รับผลกระทบจากความร้อนทางกล

รูปที่ 4.35 โครงสร้างจุลภาคบริเวณพื้นที่ถูกกวนด้วยเครื่องมือเชื่อมที่อัตราส่วนความโตบ่า เครื่องมือกวนต่อหัวกวน (D/d) เท่ากับ 3 เท่า บ่ากวนขนาด 15 มิลลิเมตร หัวกวน ขนาด 5 มิลลิเมตร ของรูปทรงหัวกวนแบบทรงกระบอกเรียบ ที่ความเร็วรอบใน การหมุนกวน 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อนาที

โครงสร้างบริเวณพื้นที่กวน (Stir zone, SZ) เป็นบริเวณพื้นที่ที่หัวกวนสัมผัส โดยตรงจากหัวกวน โดยโครงสร้างตรงกลางรอยเชื่อมจะมีโครงสร้างที่มีเกรนเล็กละเอียดและ โครงสร้างจะก่อย ๆ หยาบขึ้นไปจนถึงด้านรีเทรดิงไซด์ บริเวณพื้นที่ถูกกวนจะพบว่าทิสทางการไหล ของวัสดุที่เห็นได้ชัดเจนมีลักษณะคล้ายเป็นวงแหวนที่หมุนวนจากทางด้านรีเทรดิงไซด์ไปยัง ด้านแอดวานซิงไซด์ ส่งผลให้รูปร่างของโครงสร้างทางจุลภาคของรอยเชื่อมมีความแตกต่างจาก บริเวณเนื้อพื้นเดิมของวัสดุอย่างชัดเจนโดยเกรนมีขนาดที่เล็กละเอียดมาก เนื่องจากบริเวณ ที่ถูกกวนมีอุณหภูมิที่สูงทำให้เกิดการตกผลึกใหม่และการเสียรูปแบบพลาสติก ทำให้เกรนมี ขนาดเล็กประมาณ 3 ถึง 5 ไมโครเมตร โครงสร้างบริเวณนี้ประกอบไปด้วยอนุภาคทองแดง และแมกนีเซียมผสมอยู่ในอลูมิเนียมเมตริกซ์กระจายตัวอย่างสม่ำเสมอทั่วบริเวณพื้นที่ที่ถูกกวน อันเนื่องมาจากการเสียดทานระหว่างหัวกวนของเครื่องมือเชื่อมกับเนื้ออะลูมิเนียมเกิดการแตก ละเอียดของโครงสร้างเกรนแบบก้อนกลม และเฟสยูเทกติกทำให้เนื้อที่ถูกกวนเกิดการประสานเข้า กันกันได้ดีของชิ้นงานทั้ง 2 ชิ้น ที่นำมาเชื่อมด้วยวิธีการต่อชน สภาวะในการเชื่อมนี้ส่งผลให้ การไหลของเนื้อวัสดุมีการไหลตัวที่ดีไม่เกิดข้อบกพร่องใด ๆ เป็นสภาวะที่มีความร้อนและแรงกด ในการเชื่อมที่เหมาะสม ส่งผลให้พื้นที่บริเวณรอยเชื่อมและรูปร่างรอยเชื่อมมีความสมบูรณ์ ดังรูปที่ 4.35

4.8.2 การทำกระบวนการทางความร้อนก่อนและหลังเชื่อม

จากผลการทคลองทคสอบแรงคึงในการเชื่อมเสียดทานแบบกวนของเครื่องมือเชื่อม ที่อัตราส่วนความโตบ่าเครื่องมือกวนต่อหัวกวน (D/d) ของรูปทรงหัวกวนแบบทรงกระบอกเรียบ เท่ากับ 3 เท่า บ่ากวนขนาด 15 มิลลิเมตร หัวกวนขนาด 5 มิลลิเมตร ทคลองเชื่อมเสียดทานแบบกวน ที่กวามเร็วรอบในการหมุนกวน 790 รอบต่อนาที กวามเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเตรต่อนาที ให้ก่าความแข็งแรงที่สูงสุด ผู้วิจัยจึงเลือกปัจจัยของระดับนี้นำมาปรับปรุงสมบัติทางกลด้วยการทำ กระบวนการทางความร้อนก่อนและหลังเชื่อม โดยนำวัสดุอะลูมิเนียมผสมหล่อกึ่งของแข็งเกรด 2024 ไปอบละลายที่อุณหภูมิที่ 505 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 4 ชั่วโมง จากนั้นนำวัสดุมาขึ้นรูปชิ้นงาน ให้ได้ตามขนาดเพื่อทำการทคลองเชื่อมเสียดทานแบบกวนด้วยพารามิเตอร์ข้างต้น หลังจากที่เชื่อม ได้นำชิ้นงานมาบ่มแข็งเทียมที่อุณหภูมิที่ 190 องศาเซลเซียส โดยกำหนดระดับปัจจัยของเวลาที่ใช้ บ่มแข็งเทียม 5 ระดับ คือ 0, 6, 12, 18 และ 24 ชั่วโมง ที่ให้หาก่าความแข็งแรงดึงที่สูงสุดและ นำชิ้นงานที่ได้จากการทำกระบวนการทางความร้อนก่อนและหลังเชื่อมไปตรวจสอบโครงสร้าง ทางมหภากและทางจุลภาค

4.8.2.1 สม<mark>บ</mark>ัติค<u>วามแข</u>็งแรงดึง

จากการทดสอบความแข็งแรงดึงของชิ้นงานทดสอบการดึงตามมาตรฐาน ASTM-E8M ซึ่งเป็นก่าความแข็งแรงดึงเฉลี่ยจากจำนวนตัวอย่าง 2 ตัวอย่าง พบว่า ชิ้นงานที่ผ่าน การอบละลาย กระบวนการเชื่อมเสียดทานแบบกวน และนำมาบ่มแข็งเทียมที่เวลา 12 ชั่วโมง ให้ก่าความแข็งแรงดึงสุงสุดมีก่าเท่ากับ 245 MPa ดังรูปที่ 4.36 เนื่องจากชิ้นงานที่ผ่านการอบละลาย แล้วที่อุณหภูมิและเวลาดังกล่าวทำให้สารละลายอิ่มตัวยิ่งขวด มีการแพร่เข้าสุ่ภายในเมทริกซ์ อลูมิเนียมนั้นเกิดการฟอร์มตัวเกิดพรีซิพเทต (Precipitate) คือ เฟสที่เรียกว่า "จิพีโซน (GP zone)" เมื่อเวลาผ่านไปจีพีโซนจะก่อย ๆ เกิดการขยายตัว ส่งผลให้กวามแข็งและกวามแข็งแรงเพิ่มสูงขึ้น ที่เวลาบ่มแข็งเทียม 6 ชั่วโมง ให้ก่ากวามแข็งแรงดึง 225 MPa และให้ก่ากวามแข็งแรงสูงสุด ที่สภาวะบ่มแข็งเทียมหลังเชื่อมที่อุณหภูมิ 190 องศาเซลเซียส ที่เวลา 12 ชั่วโมง และที่อุณหภูมิ ข้างต้นเมื่อเพิ่มเวลาในการบ่มแข็งเทียมที่ 18 และ 24 ชั่วโมง ทำให้พรีซิพิเทตที่อยู่ภายในเกรนเกิด การขยายตัวจากเฟสที่ไม่เสถียรกลายเป็นเฟสที่มีความเสถียร ส่งผลให้กวามแข็งและความแข็งแรงกามแข็งแรง ก่อย ๆ ลดลง

รูปที่ 4.36 ผลการทคสอบความแข<mark>ึ่ง</mark>แรงดึง<mark>ข</mark>องอัตราส่วนของขนาดบ่ากวนกับหัวกวน

4.8.2.2 โครงสร้าง<mark>มหภาคและจุลภาคขอ</mark>งรอยเชื่อม

การบ่มแข็งเทียมที่เวลา 12 ชั่วโมง ที่สภาวะนี้มีการกระจายตัวของทองแดง และแมกนีเซียม กระจายตัวที่สม่ำเสมอในเนื้อเมตริกซ์ และตามบริเวณของเกรน การบ่มแข็งเทียม หลังการอบละลายและการเชื่อมเสียดทานแบบกวนของสภาวะนี้ทำให้สารละลาย (ทองแดงและ แมกนีเซียม) เกิดการฟอร์มตัวเป็นพรีซิพิเทต (Precipitate) ซึ่งส่งผลให้ได้สมบัติทางกลที่ดีของ ชิ้นงานเชื่อมเสียดทานแบบกวน

จากผลการตรวจสอบ โครงสร้างจุลภาคของรอยเชื่อมจากการเชื่อม เสียคทานแบบกวนอะลูมิเนียมผสมหล่อกึ่งของแข็งเกรค 2024 ด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบแสง ที่สเกล 50 ไมโครเมตร พบว่าโครงสร้างที่ผ่านการบ่มแข็งเทียมอุณหภูมิ 190 องศาเซลเซียส ที่เวลา ต่างกัน ได้แก่ 0, 6, 12, 18 และ 24 ชั่วโมง แสดงคังรูปที่ 4.37

รูปที่ 4.37 โครงสร้างจุลภาคของชิ้นงานที่ผ่านการบ่มแข็งที่อุณหภูมิ 190 °C ที่เวลา 0, 6, 12, 18 และ 24 ชั่วโมง

การวิเคราะห์ภาพถ่ายจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด (SEM) โดยมีระบบ เอ็กเรย์ (EDX) ของผิวชิ้นงานอะลูมิเนียมผสมหล่อแบบกึ่งของแข็ง เกรด 2024

การตรวจสอบ โครงสร้างจุลภาคและการวิเคราะห์ภาพถ่ายจากกล้องจุลทรรศน์แบบ ส่องกราค (SEM) ของผิวชิ้นงานอะลูมิเนียมผสมหล่อแบบกึ่งของแข็งเกรค 2024 หลังทำการเชื่อม เสียดทานแบบกวน เพื่อเปรียบเทียบลักษณะบริเวณจุดแตกหักจากการทดสอบก่าความแข็งแรงดึง จากการทดสอบพบว่า บริเวณที่เกิดการแตกหักทำให้ชิ้นงานทดสอบขาดออกจากกัน เกิดขึ้นบริเวณ ที่อยู่ถัดมาจากบริเวณรอยเชื่อมหรือบริเวณที่ถูกเครื่องมือกวนสัมผัส โดยบริเวณดังกล่าวอยู่ใน พื้นที่ได้รับผลกระทบทางความร้อน (HAZ) ทางค้านริเทรดิ้งไซด์ (Retreating side) เป็นส่วนมาก ซึ่งบริเวณนี้จะมีความแข็งแรงน้อยกว่าบริเวณพื้นที่อื่น ๆ ในแนวเชื่อม (Lakshinaryanan และคณะ, 2011; Xu Lui และคณะ 2012) ดังรูปที่ 4.38

รูปที่ 4.38 บริเวณจุดแตกหักจากการทดสอบค่าความแข็งแรงคึง

จากการตรวจสอบบริเวณจุดแตกหักของโครงสร้างจุลภาค และการวิเคราะห์ภาพถ่ายจาก กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด (SEM) เพื่อเปรียบเทียบลักษณะผิวชิ้นงานระหว่าง ชิ้นงานทดสอบที่เป็นวัสดุพื้นไม่ผ่านกระบวนการเชื่อมเสียดทาน กับชิ้นงานผ่านการทคลองด้วย กระบวนการเชื่อมเสียดทานที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเตรต่อนาที ด้วยกำลังขยาย 100 เท่า และ 1,000 เท่า พบว่า พื้นที่ชิ้นงานขาดออกจากกัน อยู่ในพื้นที่ได้รับผลกระทบทางความร้อน (HAZ) เมื่อนำไปตรวจสอบด้วยภาพถ่าย และกราฟใน การทดสอบแรงดึง ชิ้นงานมีลักษณะขาดแบบเปราะ โดยการแตกหักที่เกิดขึ้นจะมีลักษณะเป็น รอยยาวของการกะเทาะหรือรอยร้าวที่เป็นเส้นยาว ผิวโลหะที่แตกค่อนข้างตรงและค่อนข้างวาว เมื่อมองด้วยตาเปล่า และเมื่อเปรียบเทียบขนาดเกรนพบว่า ชิ้นงานที่ผ่านการเชื่อมรอยขาดของเกรน ที่บริเวณนี้มีขนาดที่ใหญ่กว่าชิ้นงานที่ไม่ผ่านการเชื่อม ประมาณ 10 ถึง 15 ไมโครเมตร ดังแสดง ในรูปที่ 4.39

รูปที่ 4.39 ภาพถ่ายจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราคของรอยแตกหัก

จากการตรวจสอบด้วยเทคนิค EDX ของบริเวณจุดเกิดการแตกหักโครงสร้างจุลภาคจาก การทดสอบความแข็งแรงคึง ด้วยการวิเคราะห์ภาพถ่ายโครงสร้างจากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอน แบบส่องกราด (SEM) โดยมีระบบเอ็กเรย์ (EDX) พบว่าในพื้นที่บริเวณผลกระทบจากความร้อน ที่สภาวะหลังการเชื่อมเสียดทานแบบกวนสามารถสังเกตรูปร่างของเกรนและบริเวณขอบเกรนได้ อย่างชัดเจน และพบการกระจายตัวของธาตุทองแดง (Cu) อย่างเด่นชัดในบริเวณพื้นที่ขอบเกรน เป็นจำนวนมาก และมีการกระจายตัวสม่ำเสมอ ดังรูปที่ 4.40 บริเวณพื้นที่ขอบเกรนนี้เมื่อนำไป ตรวจสอบชนิดและปริมาณธาตุที่เป็นองก์ประกอบจะพบเฟสยูเทคติก Mg-Al₂Cu/Cu-Al₂

รูปที่ 4.40 การกระจายตัวของธาตุต่าง ๆ จาก EDX บริเวณพื้นที่ได้รับผลกระทบจากความร้อน

รูปที่ 4.41 แสดงธาตุอะลูมิเนียมเป็นเนื้อหลักและธาตุที่เป็นองค์ประกอบอื่น ๆ ในส่วน บริเวณขอบเกรน จากการตรวจสอบด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด (SEM) โดยมี ระบบเอ็กเรย์ (EDX) พบส่วนผสมของธาตุต่าง ๆ มีสัดส่วนดังนี้ อะลูมิเนียม (Al) 54.18% แมกนีเซียม (Mg) 20.87% ซิลิกอน (Si) 20.31% แมงกานีส (Mn) 2.81% และทองแดง (Cu) 4.34% ซึ่งธาตุผสมเหล่านี้ช่วยเพิ่มความแข็งแรงให้กับชิ้นงานเชื่อมรวมถึงช่วยในด้านกระบวนการทาง ความร้อน (Heat treatment) การผสมธาตุทองแดงและแมกนีเซียม เข้าไปจะช่วยเพิ่มสมบัติ ด้านความแข็งแรง (L.B Ber; 2000) แต่หากมีปริมาณมากเกินไปจะส่งผลต่อ ความแข็งแรงดึง ความเหนียว (Toughness) เปอร์เซ็นต์การยึดตัวของวัสดุ และความสามารถในการกระทำ กระบวนการทางความร้อน

รูปที่ 4.41 ชนิดและปริมาณของ<mark>ธาตุที่</mark>เป็นองค์ประกอ<mark>บบริ</mark>เวณพื้นที่ได้รับผลกระทบจากความร้อน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การดำเนินการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเชื่อมเสียดทานแบบกวนอะลูมิเนียมผสม หล่อกึ่งของแข็งเกรด 2024 ผลลัพธ์จากการดำเนินงานวิจัยสามารถสรุปผลได้ดังนี้

- 5.1 พารามิเตอร์การเชื่อมเสียดทานแบบกวนที่เหมาะสมต่อความแข็งแรงคึง
- 5.2 การปรับปรุงสมบัติเชิงกลสำหรั<mark>บก</mark>ารเชื่อมเสียดทานแบบกวน
- 5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 พารามิเตอร์การเชื่อมเสียดท<mark>า</mark>นแบบกวนที่เหมาะสมต่อความแข็งแรงดึง

จากการทดสอบความแข็งแรงดึงของชิ้นงานทดสอบการดึงตามมาตรฐาน ASTM-E8M ซึ่งเป็นค่าความแข็งแรงดึงเฉลี่ยจากจำนวนตัวอย่าง 2 ตัวอย่าง วัสดุพื้นมีก่าความแข็งแรงดึง เฉลี่ย 224 MPa และผลที่ได้จากการเชื่อมด้วยหัวกวนแบบทรงกระบอกเรียบให้ก่าความแข็งแรงดึง เฉลี่ย 224 MPa และผลที่ได้จากการเชื่อมด้วยหัวกวนแบบทรงกระบอกเรียบให้ก่าความแข็งแรงดึง เฉลี่ยสูงสุด 212 MPa ที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 530 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที เนื่องจากก่าความร้อนในการเชื่อม (Heat Input) ที่เหมาะสม ความเร็วใน การหมุนกวนต่ำและความเร็วในการเดินเชื่อมสูงทำให้อุณหภูมิในขณะเชื่อมไม่สูงมาก ส่งผลให้ พื้นที่ได้รับผลกระทบทางความร้อน (HAZ) ได้รับความร้อนน้อย เกรนมีขนาดเล็กกว่าการเชื่อม ที่ความเร็วรอบในการหมุนกวนที่ 790 รอบต่อนาที ที่เกิดอุณหภูมิในการเชื่อมสูงกว่า ซึ่งสอดคล้อง กับผลการทดสอบความแข็งแรงดึงที่การขาดของชิ้นงานเกิดขึ้นบริเวณขอบรอยเชื่อม ซึ่งเป็นบริเวณ พื้นที่ได้รับผลกระทบทางความร้อน (HAZ) ทางด้านรีทเทรดิงไซด์ (Retreating Side) เนื่องจากเป็น บริเวณที่มีการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างของเกรนในบริเวณที่รับผลกระทบทางความร้อน (HAZ) เกรนมีขนาดใหญ่กว่าโครงสร้างเดิมทำให้ความแข็งแรงดึงลดลง ขณะที่หัวกวนแบบทรงกรวยให้ ก่าความแข็งแรงดึงเฉลี่ยด่ำสุด 145 MPa ที่ความแร้วหมุนเชื่อม 790 รอบต่อนาที และความเร็วใน การเดินเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที จากการทดลองในงานวิจัยนี้มีก่าความแข็งแรงดึงสูงสุดมีก่า เท่ากับ 212 MPa มีประสิทธิภาพ 99% ของความแข็งแรงวัสดุพื้น

ผลวิเคราะห์ทางสถิติพบว่า ผลกระทบหลักที่ส่งผลต่อค่าความแข็งแรงดึงของแนวเชื่อม ได้แก่ ความเร็วรอบในการหมุนกวน และรูปทรงของหัวกวน ตามลำคับ โดยความเร็วในการ เดินเชื่อมในช่วงระคับปัจจัยที่ศึกษาไม่ส่งผลต่อความแข็งแรงดึงอย่างมีนัยสำคัญ และพารามิเตอร์ ที่ให้ความแข็งแรงที่ดีและเหมาะสมในการนำมาปรับปรุงสมบัติเชิงกลในกระบวนการเชื่อมเสียด ทานแบบกวนด้วยหัวกวนรูปทรงแบบทรงกระบอกเรียบ ความเร็วรอบในการหมุนกวน 790 รอบต่อ นาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อนาที

5.2 การปรับปรุงสมบัติเชิงกลจากการเชื่อมเสียดทานแบบกวน

การปรับปรุงหลังการเชื่อมเสียดทานแบบกวนของการทดลองสามารถสรุปได้ดังนี้

 การเปลี่ยนขนาดสัดส่วนรูปทรงหัวกวนแบบทรงกระบอกเรียบ จากขนาดหัวกวน ต่อบ่ากวนเดิมเท่ากับ 4 เท่า โดยที่บ่ากวนมีขนาด 20 มิลลิเมตร และหัวกวนมีขนาด 5 มิลลิเมตร ปรับปรุงให้สัดส่วนของบ่ากวนต่อหัวกวนลดลงเหลือเท่ากับ 3 เท่า บ่ากวนมีขนาด 15 มิลลิเมตร และหัวกวนมีขนาด 5 มิลลิเมตร นำมาเชื่อมเสียดทานแบบกวนที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 790 รอบต่อนาที และความเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อนาที ส่งผลให้ก่าความแข็งแรงดึง สูงขึ้นจากเดิม มีก่ากวามแข็งแรงดึงสูงสุดเท่ากับ 230 MPa มีประสิทธิภาพใกล้เกียงกับความแข็งแรง วัสดุพื้น

2) การทำกระบวนการทางความร้อนก่อนและหลังการเชื่อมส่งผลให้ค่าความแข็งแรงดึง มีค่าเพิ่มสูงจากเดิม โดยการนำอะลูมิเนียมผสมหล่อกึ่งของแข็งเกรด 2024 นำไปอบละลายที่ อุณหภูมิ 505 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 4 ชั่วโมง จากนั้นนำชิ้นงานที่ผ่านการอบละลายไปผ่าน กระบวนการเชื่อมเสียดทานแบบกวนที่ความเร็วรอบในการหมุนกวน 790 รอบต่อนาที และความเร็ว ในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อนาที ด้วยหัวกวนทรงกระบอกเรียบที่มีสัดส่วนของบ่ากวนต่อ หัวกวน 3 เท่า คือ มีขนาดบ่ากวน 15 มิลลิเมตร และขนาดหัวกวน 5 มิลลิเมตร หลังจากนั้นนำชิ้นงาน ที่ผ่านการเชื่อมไปบ่มแข็งเทียมที่อุณหภูมิ 190 องศาเซลเซียส ที่ระยะเวลาการบ่ม 0, 6, 12, 18 และ 24 ชั่วโมง พบว่า การบ่มแข็งเทียมเป็นเวลา 12 ชั่วโมง ได้ก่าความแข็งแรงดึงสูงสุดเท่ากับ 245 MPa มีประสิทธิภาพ 109% ของความแข็งแรงวัสดุพื้น

5.3 ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าองค์ความรู้และกระบวนการในการศึกษาการเชื่อมเสียดทาน แบบกวนอะลูมิเนียมผสมหล่อหล่อกึ่งของแข็งเกรด 2024 นี้ จะเป็นแนวทางสำหรับการศึกษาวิจัย การเชื่อมในรูปแบบอื่น ๆ ต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรมีการออกแบบและสร้างเครื่องมือ อุปกรณ์ เฉพาะทาง สำหรับการทดลองในการเชื่อมเสียดทานแบบกวน เพื่อให้เกิดแนวทางในการพัฒนา เทคโนโลยีการเชื่อมให้มีประสิทธิภาพที่ดี สามารถนำไปใช้ในอุตสาหกรรมจริงและเกิดประโยชน์ สูงสุด

รายการอ้างอิง

- Aval, H., Serajzadeh, S., & Kokabi, A. (2012). Experimental and theoretical evaluations of thermal histories and residual stresses in dissimilar friction stir welding. Int J Adv Manuf Technol, 61, 149-160.
- Bhanodaya Kiran Babu, N., Davidson, M., Neelakanteswara Rao, A., & Balasubramanian, K. (2014). Effect of differential heat treatment on the formability of aluminum tailor welded blanks. Materials and Design, 55, 35-42.
- El-Danaf, E., & El-Rayes, M. (2013). Microstructure and mechanical properties of friction stir welded 6082 AA in as welded and post weld heat treated conditions. Materials and Design, 46, 561-572.
- Ilangvan, M., Rajendra Boopathy, S., & Balasubramanian, V. (2015). Microstructure and tensile properties of friction stir welded dissimilar AA6061-AA5086 aluminums alloy joints. Transactions of Nonferrous Metals Society of China, 25(4), 1080-1090.
- Kasman, S. (2013). Multi-response optimization using the Taguchi-based grey relational analysis: acase study for dissimilar friction stir butt welding of AA6082-T6/AA5754-H111. Int J Adv Manuf Technol, 68, 795-804.
- Liu, F., & MA, Z. (2008). Influence of Tool Dimension and Welding Parameters on Microstructure and Mechanical Properties of Friction-Stir-Welded 6061-T651 Aluminum Alloy. Metallurgical and Materials Transactions A, 39A, 2378-2388.
- Liu, H., Zhang, H., Pan, Q., & Yu, L. (2012). Effect of friction stir welding parameters on microstructural characteristics and mechanical properties of 2219-T6 aluminum alloy joints. Int J Mater Form, 5, 235-241.
- Mishra, R., Sarathi De, P., & Kumar, N. (2014). Friction Stir Welding and Processing Science and Engineering. Springer Cham Heidelberg New York Dordrecht London.
- Mishra, R., & Ma, Z. (2005). Friction stir welding and processing. Materials Science and Engineering, R 50, 1-78.

- Tan, C., jiang, Z., Li, L., Chen, T., & Chen, X. (2013). Microstructural evolution and mechanical properties of dissimilar Al-Cu joints produced by friction stir welding. Materials and Design, 51, 466-473.
- Yoon, S., Kang, M., Nam, H., Kwon, Y., Hong, S., Kim, J., . . . Seo, J. (2012). Friction stir butt welding of A5052-O aluminum alloy plates. Trans. Nonferrous Met. Soc. China, 22, s619-s623.
- Adalarasan, R., & Santhanakumar, M. (2015). Parameter Design in Fusion Welding of AA6061 Aluminium Alloy using Desirability Grey Relational Analysis (DGRA) Method. Journal of The Institution of Engineers (India): Series C, 96 (1), 57-63.
- Ahmadnia, M., Shahraki, S., & Kamarposhti, M. (2016). Experimental studies on optimized mechanical properties while dissimilar joining AA6061 and AA5010 in a friction stir welding process. Int J Adv Manuf Technol,
- Amir, H., & Salman, N. (2014). Effect of Welding Parameters on Microstructure, Thermal, and Mechanical Properties of Friction-Stir Welded Joints of AA7075-T6 Aluminum Alloy.
 Metallurgical and Materials Transactions A, 45A, 2792-2807.
- Baffari, D., Buffa, G., Campanella, D., Fratini, L., & Micari, F. (2014). Friction based Solid State Welding Techniques for Transportation Industry Applications. Procedia CIRP, 18, 162-167.
- Bechetti, D., Dupont, J., J.J. de Barbadillo, & Baker, B. (2014). Homogenization and Dissolution
 Kinetics of Fusion Welds in INCONEL Alloy 740H. Metallurgical and Materials Transactions
 A, 45A, 3051-3063.
- Bisadi, H., Rasaee, S., & Farahmand, M. (2014). Effects of Pin Shape on the Tool Plunge Stage in Friction Stir Welding. Trans Indian Inst Met, 67(6), 989-995.
- Bisadi, H., Tavakoli, A., Sangsaraki, M., & Sangsaraki, K. (2013). The influences of rotational and welding speeds on microstructures and mechanical properties of friction stir weld Al5083 and commercially pure copper sheets lap joint. Materials and Design, 43, 80-88.
- Boulahem, K., Salem, S., & Bessrour, J. (2015). Surface Roughness Model and Parametric Welding Optimization in Friction Stir Welded AA2017 Using Taguchi Method and Response Surface Methodology. Design and Modeling of Mechanical Systems-II, 83-93.

- Cavaliere, P., Nobile, R., Panella, F., & Squillace, A. (2006). Mechanical and microstructural behaviour of 2024-7075 aluminum alloy sheets joined by friction stir welding.
 International Journal of Machine Tools & Manufacture, 46, 588-594.
- Chen, H., Yan, K., Lin, T., Chen, S., Jiang, C., & Zhao, Y. (2006). The investigation of typical welding defects for 5456 aluminum alloy friction stir welds. Materials Science and Engineering A, 433, 64-69.
- Chen, R., Wang, C., Jiang, P., Shao, X., Zhao, Z., Gao, Z., & Yue, C. (2016). Effect of axial magnetic field in the laser beam welding of stainless steel to aluminum alloy. Materials and Design, 109, 146-152.
- Chennaiah , M., Kumar , P., & Rao , K. (2015). Effect of Pulsed TIG Welding Parameters on the Microstructure and Micro-Hardness of AA6061 Joints. Material Science & Engineering, 4(4), 1-4.
- Contuzzi, N., Campanelli, S., Casalino, G., & Ludovico, A. (2016). On the role of the Thermal Contact Conductance during the Friction Stir Welding of an AA5754-H111 butt joint.
 Applied Thermal Engineering.
- De Backer, J. (2014). Feedback control of robotic friction stir welding. (Vol. 74). University West: 136.
- Des, P. (1996). Aluminum casting technology. Ameran Foundrymen's Society.
- Devinder, Y., & Ranjit, B. (2012). Effect of friction stir processing on microstructure and mechanical properties of aluminium. Materials Science and Engineering, A 539, 85-92.
- Elangovan, K., & Balasubramanian, V. (2008). Influences of tool pin profile and tool shoulder diameter on the formation of friction stir processing zone in AA6061 aluminium alloy. Materials & Design, 29(2), 362-373.
- Elatharasan, G., & Senthil Kumar, V. (2013). An experimental analysis and optimization of process parameter on friction stir welding of AA6061-T6 aluminum alloy using RSM. **Procedia Engineering**, 64, 1227-1234.
- Fei, X., Jin, X., Ye, Y., Xiu, T., & Yang, H. (2016). Effect of pre-hole offset on the property of the joint during laser-assisted friction stir welding of dissimilar metals steel and aluminum alloys. Materials Science & Engineering A, 653, 43-52.

- Forcellese, A., Martarelli, M., & Simoncini, M. (2015). Effect of process parameters on vertical forces and temperatures developed during friction stir welding of magnesium alloys. Int J Adv Manuf Technol, Doi:10.1007/s00170-015-7957-6.
- Galvao, I., Loureiro, A., Verdera, D., & Gesto, D. (2012). Influence of Tool Offsetting on the Structure and Morphology of Dissimilar Aluminum to Copper Friction-Stir Welds.
 Metallurgical and Materials Transactions A, 43A, 5096-5105.
- Genevois, C., Girard, M., Huneau, B., Sauvage, X., & Racineux, G. (2011). Interfacial Reaction during Friction Stir Welding of Al and Cu. Metallurgical and Materials Transactions A, 42(8), 2290-2295.
- Ghaffarpour, M., Kolahgar, S., Mollaei Dariani, B., & Dehghani, K. (2013). Evaluation of Dissimilar
 Welds of 5083-H12 and 6061-T6 Produced by Friction Stir Welding. Metallurgical and
 Materials Transactions A, Volume 44 A, 3697-3707.
- Giraud, L., Robe, H., Claudin, C., Desrayaud, C., Bocher, P., & Feulvarch, E. (2016). Investigation into the dissimilar friction stir welding of AA7020-T651 and AA6060-T6. Journal of Materials Processing Technology, 235, 220-230.
- GUÈRLER, R. (1998). Fusion welding of SiC particulate-reinforced aluminum 392 metal matrix composite. Journal of Materials Science Letters, 17, 1543-1544.
- Guo, H., Hu, J., & Tsai, H. (2009). Formation of weld crater in GMAW of aluminum alloys. International Journal of Heat and Mass Transfer, 52, 5533-5546.
- Guo, J. (2015). Solid State Welding Processes in Manufacturing. In J. Guo, Handbook of Manufacturing Engineering and Technology (pp. 576-583). Springer-Verlag London.
- Guo, J. F., Chen, H., Sun, C., Bi, G., Sun, Z., & Wei, J. (2014). Friction stir welding of dissimilar materials between AA6061 and AA7075 Al alloys effects of process parameters.
 Materials & Design, 56, 185-192.
- Habibnia, M., Shakeri, M., Nourouzi, S., & Besharati Givi, M. (2015). Microstructural and mechanical properties of friction stir welded 5050 Al alloy and 304 stainless steel plates. Int J Adv Manuf Technol, 76, 819-829.
- Hakan, A., Mumin, T., Ali, D., Ali, B., & Tayfun, S. (2012). Effect of Welding Parameters on Tensile Properties and Fatigue Behavior of Friction Stir Welded 2014-T6 Aluminum Alloy. Trans Indian Inst Met, 65(1), 21-30.
- Huang, Y., Wang, Y., Wan, L., Liu, H., Shen, J., dos Santos, J., . . . Feng, J. (2016). Material-flow behavior during friction-stir welding of 6082-T6 aluminum alloy. The International Journal of Advanced Manufacturing Technology, 83(5-8), 1-9.
- Hussein, S., Md Tahir, A., & Izamshah, R. (2015). Generated forces and heat during the critical stages of friction stir welding and processing. Journal of Mechanical Science and Technology, 29 (10), 4319-4328.
- Jain, R., Kumari, K., Kesharwani, R., Kumar, S., Pal, S., Singh, S., . . . Samantaray, A. (2015). Friction Stir Welding: Scope and Recent Development. In J. Davim, Modern Manufacturing Engineering, Materials Forming (p. 184). Switzerland: Springer International Publishing.
- Jata, K., & Semiatin, S. (2000). Continuous Dynamic Recrystallization During Friction Stir Welding of High Strength Aluminum Alloys. Scripta mater, 43, 743-749.
- Kah, P., Rajan, R., Martikainen, J., & Suoranta, R. (2015). Investigation of weld defects in frictionstir welding and fusion welding of aluminium alloys. International Journal of Mechanical and Materials Engineering, 10(26), 1-10.
- Karam, A., Mahmoud, T., Zakaria, H., & Khalifa, T. (2014). Friction Stir Welding of Dissimilar
 A319 and A413 Cast Aluminum Alloys. Arabian Journal for Science and Engineering, 39 (8), 6363-6373.
- Kasman, S., & Yenier, Z. (2014). Analyzing dissimilar friction stir welding of AA5754/AA7075.Int J Adv Manuf Technol, 70, 145-156.
- Katayama, S., Kawahitoa, Y., & Mizutania, M. (2010). Elucidation of laser welding phenomena and factors affecting weld penetration and welding defects. Physics Procedia, 5, 9-17.
- KE, L., XING, L., & INDACOCHEA, J. (2004). Material Flow Patterns and Cavity Model in Friction-Stir Welding of Aluminum Alloys. Metallurgical and Materials Transactions B, 153-160.
- Khan, N., Khan, Z., & Siddiquee, A. (2015). Effect of shoulder diameter to pin diameter (D/d) ratio on tensile strength of friction stir welded 6063 aluminium alloy. Materials Today: Proceedings, 2, 1450-1457.
- Kim, N., Kim, B., An, Y., Jung, B., Song, S., & Kang, C. (2009). The Effect of Material Arrangement on Mechanical Properties in Friction Stir Welded Dissimilar A5052/A5J32 Aluminum Alloys. Met. Mater. Int., 15(4), 671-675.

- Koilraj, M., Sundareswaran, V., Vijayan, S., & Koteswara Rao, S. (2012). Friction stir welding of dissimilar aluminum alloys AA2219 to AA5083 Optimization of process parameters using Taguchi technique. Materials and Design, 42, 1-7.
- Kumar, K. &. (2008). The role of friction stirs welding tool on material flow and weld formation.Materials Science and Engineering, 51(3), 485(1-2), 367-374.
- Kumar, R., Dilthey, U., Dwivedi, D., & Ghosh, P. (2009). Thin sheet welding of Al 6082 alloy by AC pulse-GMA and AC wave pulse-GMA welding. **Materials and Design**, 30, 306-313.
- Kumar, R., Singh, K., & Pandey, S. (2012). Process forces and heat input as function of process parameters in AA5083 friction stir welds. Transactions of Nonferrous Metals Society of China, 22(2), 288-298.
- LAKSHMINARAYANAN, A., MA LARVIZHI, S., & BALASUBRAMANIAN, V. (2011). Developing friction stir welding window for AA2219 aluminium alloy. Trans. Nonferrous Met. Soc. China, 21, 2339-2347.
- Lan, S., Liu, X., & Ni, J. (2016). Microstructural evolution during friction stir welding of dissimilar aluminum alloy to advanced high-strength steel. Int J Adv Manuf Technol, 82, 2183-2193.
- Li, B., & Shen, Y. (2012). A feasibility research on friction stir welding of a new-typed lap-butt joint of dissimilar Al alloys. Materials and Design, 34, 725-731.
- Lin, Y.-C., Liu, J.-J., & Chen, J.-N. (2013). Material Flow Tracking for Various Tool Geometries During the Friction Stir Spot Welding Process. Journal of Materials Engineering and Performance, 22(12), 3674-3683.
- M. Nourani, Milani, A., & Yannacopoulos, S. (2015). On experimental optimization of friction stir welding of aluminum 6061: understanding processing-microstructure-property relations.
 Int J Adv Manuf Technol, Doi: 10.1007/s00170-015-6932-6.

Ma, H., Qin, G., Bai, X., Wang, L., & Liang, Z. (2016). Effect of initial temperature on joint of aluminum alloy to galvanized steel welded by MIG arc brazing-fusion welding process.
 The International Journal of Advanced Manufacturing Technology, 1-9.

M.Sivashanmugam, Ravikumar, S., Kumar, T., Seshagiri Rao, V., & Muruganandam, D. (2010).
 A Review on Friction Stir Welding for Aluminium Al. Frontiers in Automobile and Mechanical Engineering (FAME), 216-221.

- Ma, R., Fang, K., Yang, J., Liu, X., & Fang, H. (2014). Grain refinement of HAZ in multi-pass welding. Journal of Materials Processing Technology, 214, 1131-1135.
- Ma, Z., Sharma, S., & Mishra, R. (2006). Effect of friction stir processing on the microstructure of cast A356 aluminum. Materials Science and Engineering A, 433, 269-278.
- Mastanaiah, P., Sharma, A., & Madhusudhan Reddy, G. (2015). Dissimilar Friction Stir Welds in AA2219-AA5083 Aluminium Alloys: Effect of Process Parameters on Material Inter-Mixing, Defect Formation, and Mechanical Properties. Trans Indian Inst Met.
- Matsunawa, A., Seto, N., Kimft, J., Mizutani, M., & Katayama, S. (2001). Observation of Keyhole and Molten Pool Behavior in High Power Laser Welding. Trans. **JWRI**, 30 (1), 13-27.
- Mei, Y., Liu, Y., Liu, C., Li, C., Yu, L., Guo, Q., & Li, H. (2016). Effect of base metal and welding speed on fusion zone microstructure and HAZ hot-cracking of electron-beam welded Inconel 718. Materials and Design, 89, 964-977.
- Meilinger, A., & Török, I. (2013). The Importance of Friction Stir Welding Tool. Production Processes and Systems, 6(1), 25-34.
- Mendes da Silva, C., & Scotti, A. (2006). The influence of double pulse on porosity formation in aluminum GMAW. Journal of Materials Processing Technology 171, 171, 366-372.
- Olea, C., Roldo, L., Strohaecker, T., & dos Santos, J. (2006). Friction Stir Welding of Precipitiate Hardenable Aluminium Alloys: A Review. Welding in the World, 50(11/12), 78-87.
- Ouyang, J., & Kovacevic, R. (2002). Material Flow and Microstructure in the Friction Stir Butt Welds of the Same and Dissimilar Aluminum Alloys. Journal of Materials Engineering and Performance, 11(1), 51-63.
- Palanivel, R., Koshy Mathews, P., Murugan, N., & Dinaharan, I. (2012). Effect of tool rotational speed and pin profile on microstructure and tensile strength of dissimilar friction stir welded AA5083-H111 and AA6351-T6 aluminum alloys. Materials & Design, 40, 7-16.
- Peel, M., Steuwer, A., & Withers, P. (2006). Dissimilar friction stir welds in AA5083-AA6082.
 Part II: Process parameter effects on microstructure. Metallurgical and Materials
 Transactions A, 37(7), 2195-2206.
- Peel, M., Steuwer, A., Preuss, M., & Withers, P. (2003). Microstructure, mechanical properties and residual stresses as a function of welding speed in aluminium AA5083 friction stir welds. Acta Materialia, 51(16), 4791-4801.

- R. Kadaganchi, Gankidi, M., & Gokhale, H. (2015). Optimization of process parameters of aluminum alloy AA 2014-T6 friction stir welds by response surface methodology. Defense Technology, xx, 1-11.
- Radisavljevic, I., Zivkovic, A., Radovic, N., & Grabulov, V. (2013). Influence of FSW parameters on formation quality and mechanical properties of Al 2024-T351 butt welded joints. Trans. Nonferrous Met. Soc. China, 23, 3525-3539.
- Ramachandran, K., Murugan, N., & Shashi Kumar, S. (2016). Performance analysis of dissimilar friction stir welded aluminium alloy AA5052 and HSLA steel butt joints using response surface method. Int J Adv Manuf Technol.
- Ramulu, P., R. Ganesh Narayanan, & Kailas, S. (2013). Forming limit investigation of friction stir welded sheets: influence of shoulder diameter and plunge depth. Int J Adv Manuf Technol, 69, 2757-2772.
- Ren, S., Ma, Z., & Chen, L. (2007). Effect of welding parameters on tensile properties and fracture behavior of friction stir welded Al-Mg-Si alloy. Scripta Materialia, 56, 69-72.
- Reshad Seighalani, K., Besharati Givi, M., Nasiri, A., & Bahemmat, P. (2010). Investigations on the Effects of the Tool Material, Geometry, and Tilt Angle on Friction Stir Welding of Pure Titanium. Journal of Materials Engineering and Performance, 19(7), 955-962.
- Rodriguez, R., Jordon, J., Allison, P., Rushing, T., & Garcia, L. (2015). Microstructure and mechanical properties of dissimilar friction stir welding of 6061-to-7050 aluminum alloys. Materials & Design, 83(a), 60-65.
- Roshan, S. B., Jooibari, M., Teimouri, R., Asgharzadeh-Ahmadi, G., Falahati-Naghibi, M., & Sohrabpoor, H. (2013). Optimization of friction stir welding process of AA7075 aluminum alloy to achieve desirable mechanical properties using ANFIS models and simulated annealing algorithm. The International Journal of Advanced Manufacturing Technology, 69(5-8), 1803-1818.
- Saeid, T., Abdollah-zadeh, A., & Sazgari, B. (2010). Weldability and mechanical properties of dissimilar aluminum-copper lap joint made by friction stir welding. Journal of Alloys and Compounds, 490, 652-655.

- Safeen, W., Hussain, S., Wasim, A., & Jahanzaib, M. (2016). Predicting the tensile strength, impact toughness, and hardness of friction stir-welded AA6061- T6 using response surface methodology. Int J Adv Manuf Technol.
- Sahu, P., Pal, S., . Pal, S., & Jain, R. (2016). Influence of plate position, tool offset and tool rotational speed on mechanical properties and microstructures of dissimilar Al/Cu friction stir welding joints. Journal of Materials Processing Technology, 235, 55-67.
- Sattari, S. B. (2012). Mechanical Properties and Temperature Distributions of Thin Friction Stir Welded Sheets of AA5083. Mechanics and Applications, 2(1), 1-6.
- Shanmuga Sundaram, N., & Murugan, N. (2010). Tensile behavior of dissimilar friction stir welded joints of aluminium alloys. Materials and Design, 31, 4184–4193.
- Sharifitabar, M., Sarani, A., Khorshahian, S., & Shafiee Afarani, M. (2011). Fabrication of 5052
 Al/Al2O3 nanoceramic particle reinforced composite via friction stir processing route.
 Materials & Design, 32(8-9), 4164-4172.
- Sheikh-Ahmad, J., Ozturk, F., Jarrar, F., & Evis, Z. (2016). Thermal history and microstructure during friction stir welding of Al-Mg alloy. The International Journal of Advanced Manufacturing Technology, 1-11.
- Shigematsu, I., Kwon, Y., Suzuki, K., Imai, T., & Saito, N. (2003). Joining of 5083 and 6061 aluminum alloys by friction stir welding. Journal of Materials Science Letters, 22(5), 353-356.
- Sidhu, M., & Chatha, S. (2012). Friction Stir Welding-Process and its Variables: A Review. International Journal of Emerging Technology and Advanced Engineering, 2(12), 275-279.
- Sundaresan, S., Janaki Ram, G., & Madhusudhan Reddy, G. (1999). Microstructural refinement of weld fusion zones in α - β titanium alloys using pulsed current welding. Materials Science and Engineering: A, 262(1-2), 88-100.
- Ugender, S., Kumar, A., & Reddy, A. (2014). Experimental Investigation of Tool Geometry on Mechanical Properties of Friction Stir Welding of AA2014 Aluminium Alloy. Procedia Materials Science, 5, 824-831.

- Vijayavel, P., Balasubramanian, V., & Sundaram, S. (2014). Effect of shoulder diameter to pin diameter (D/d) ratio on tensile strength and ductility of friction stir processed LM25AA-5% SiCp metal matrix composites. Materials & Design, 57, 1-9.
- Vivekanandan, P., Arunachalam, V., Prakash, T., & Savadamuthu, L. (2012). The Experimental Analysis of Friction Stir Welding on Aluminium Composites. International Journal of Metallurgical Engineering, 1(4), 60-65.
- Wananasin, J. (2006). Semi-Solid Die Casting Technology. Proceedings of the Third Thai Foundry Conference, (pp. 1-12). Bangkok, Thailand.
- Xiaocong, H., Fengshou, G., & Andrew, B. (2014). A review of numerical analysis of friction stir welding. Progress in Materials Science, 65, 1-66.
- Xu, W., Liu, J., Chen, D., Luan, G., & Yao, J. (2012). Improvements of strength and ductility in aluminum alloy joints via rapid cooling during friction stir welding. Materials Science and Engineering A, 548, 89-98.
- Yazdipour, A., & Heidarzadeh, A. (2016). Effect of friction stir welding on microstructure and mechanical properties of dissimilar Al 5083-H321 and 316L stainless steel alloy joints. Journal of Alloys and Compounds, 680, 595-603.
- Yoo, J., Yoon, J., Min, K., & Lee, H. (2015). Effect of Friction Stir Welding Process Parameters on Mechanical Properties and Macro Structure of Al-Li alloy. Procedia Manufacturing, 2, 325-330.
- Zhang, Z., Xiao, B., & Ma, Z. (2012). Effect of welding parameters on microstructure and mechanical properties of friction stir welded 2219AI-T6 joints. J Mater Sci, 47, 4075-4086.
- ZHANG, Q., GONG, W., & LIU, W. (2015). Microstructure and mechanical properties of dissimilar Al-Cu joints by friction stir welding. Trans. Nonferrous Met. Soc. China, 25, 1779-1786.
- Zhang, Y., Li, F., Guo, G., Wang, G., & Wei, H. (2016). Effects of different powders on the microgap laser welding-brazing of an aluminium-steel butt joint using a coaxial feeding method. Materials and Design, 109, 10-18.
- Zhang, Z., & Wu, Q. (2015). Numerical studies of tool diameter on strain rates, temperature rises and grain sizes in friction stir welding. Journal of Mechanical Science and Technology, 29(10), 4121-4128.

ภาคผน<mark>วก</mark> ก

บทความทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในระหว่างศึกษา

รายชื่อบทความวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในระหว่างศึกษา

Angkarn Kamruan, Somsak Siwadamrongpong, Ukrit Thanasubtawee and Prapas Muangjunburee. (2020). Influence of friction stir welding parameters on tensile strength of semi-solid-solid cast 2024 aluminium alloy butt joint. The Journal of King Mongkut's University of Technology North Bangkok. vol.31 No.2 (April-Jun, 2021).

ผลกระทบของพารามิเตอร์การเชื่อมเสียดทานแบบกวนต่อความแข็งแรงดึงของรอยต่อชน อะลูมิเนียมผสมหล่อกึ่งของแข็งเกรด 2024

อังคาร คำเรือน และสมศักดิ์ ศิวดำรงพงศ์ สาขาวิชาวิศวกรรมการผลิต สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี อุกฤษฎ์ ธนทรัพย์ทวี สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ คณะวิชาวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ประภาศ เมืองจันทร์บุรี ภาควิชาวิศวกรรมเหมืองแร่และวัสดุ คณะวิชาวิศวกรรมศา<mark>สตร์ ม</mark>หาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

"ผู้นิพนธ์ประสานงาน โทรศัพท์ 044-224-236 อีเมล์: <mark>soms</mark>aksi@sut.ac.th

บทคัดย่อ

การเชื่อมเสียดทานแบบกวนเป็นการเชื่อมแบบไม่หลอมละลายซึ่งให้คุณภาพรอยเชื่อมที่ดี โดยเฉพาะสำหรับวัสดุ ที่เชื่อมได้ยากด้วยวิธีหลอมละลาย อย่างไรก็ตามในการเชื่อมเสียดทานแบบกวนนั้นจำเป็นต้องตั้งพารามิเตอร์การเชื่อมให้ เหมาะสมเพื่อให้ได้รอยเชื่อมที่ดี ประกอบกับการศึกษาเรื่องการเชื่อมวัสดุอะลูมิเนียมผสมหล่อกึ่งของแข็งยังมีจำนวนน้อย งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของพารามิเตอร์การเชื่อมเสียดทานแบบกวนต่อโครงสร้างจุลภาค และ ความแข็งแรงดึงของแนวเชื่อมต่อชนวัสดุอะลูมิเนียมผสมหล่อกึ่งของแข็ง 2024 ด้วยเทคนิคออกแบบการทดลองแบบ แฟคทอเรียลเต็มจำนวน โดยกำหนดปัจจัยในการทดลอง 3 ปัจจัย ได้แก่ ความเร็วรอบในการหมุนกวนที่ 530 และ 790 รอบต่อนาที ความเร็วเดินเชื่อมที่ 22 และ 36 มิลลิเมตรต่อนาที และรูปทรงของหัวกวน แบบทรงกรวย ทรงกระบอกเรียบ และทรงกระบอกเกลียว ผลการทดลองพบว่าผลกระทบหลักที่ส่งผลต่อค่าความแข็งแรงดึงมากที่สุด คือ ความเร็วรอบใน การหมุนกวน และรูปทรงของหัวกวนตามลำดับ ที่ระดับนัยสำคัญ 95% ในขณะที่ความเร็วเดินเชื่อมในช่วงระดับปัจจัยที่ ศึกษาไม่ส่งผลต่อความแข็งแรงดึงอย่างมีนัยสำคัญ โดยรูปทรงของหัวกวนแบบทรงกระบอกเรียบ ความเร็วรอบในการหมุ กวน 530 รอบต่อนาที และความเร็วเดินเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที ให้ค่าเฉลียความแข็งแรงดึงสูงสุด 212 เมกะปาสคาล คิดเป็นความแข็งแรงดึงอง่านเชื่อมต่อเนื้อวัสดุเดิมเท่ากับ 99%

คำสำคัญ: การเชื่อมเสียด<mark>ทานแบบกวน ความแข็งแรงดึง</mark> อะลูมิเนียมผสมหล่อกึ่งของแข็ง 2024

³่าวักยาลัยเทคโนโลยีสุรบโ

Influence of Friction Stir Welding Parameters on Tensile Strength of Semi-Solid Cast 2024 Aluminum Alloy Butt Joints

Angkam Kamruan and Somsak Siwadamrongpong* School of Manufacturing Engineering, Institute of Engineering, Suranaree University of Technology Ukrit Thanasubtawee Faculty of Engineering, Rajamangala University of Technology Lanna Prapas Muangjunburee Faculty of Engineering, Prince of Songkla University

*Corresponding Author, Tel. 044-224-236 E-mail: somsaksi@sut.ac.th

Abstract

Friction stir welding is one of solid state welding techniques which provide good weld joint compared with fusion welding technique, especially for difficult-to-fusion welded materials. However, appropriate welding parameters were necessary to achieve good weld joint with friction stir welding. Moreover, there are a few reports on welding of semi-solid aluminum. Therefore, aims of this study was to investigate influence of friction stir welding parameters on the microstructure and tensile strength of friction stir welding of butt joints between Semi-Solid cast aluminum alloy 2024. Full factorial design technique was employed with 3 parameters which composed of rotation speed, welding speed and shape of stir head (cone, cylindrical and thread). Based on statistical results, it was found that rotational speed and shape of stir head parameters had an influence on microstructure and tensile strength of welded joint while welding speed was not significant parameter with 95% significant level. It was indicated that cylindrical stir head with rotational speed of 790 rpm and 36 mm/min welding speed yielded the highest tensile strength of 212 MPa which was 99% of based material tensile strength.

Keywords: Friction stir welding, Tensile strength, Aluminum Alloy Semi-solid metal 2024

³าวักยาลัยเทคโนโลยีสุรบโ

134

1. บทนำ

ในปัจจุบันอะลูมิเนียมผสมเข้ามามีบทบาทที่สำคัญ และมีปริมาณการใช้งานเพิ่มมากขึ้นในอุตสาหกรรมต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรม ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ชิ้นส่วนเครื่องบิน อุตสาหกรรม แม่พิมพ์ และชิ้นส่วนประกอบเครื่องจักรกล เป็นต้น เนื่องจากว่าเป็นวัสดุที่หล่อขึ้นรูปได้ง่าย ง่ายต่อการแปรรูป มีความแข็งและความแข็งแรงสูง มีค่าสัมป<mark>ระสิ</mark>ทธิ์ การขยายตัวทางความร้อนต่ำ ไม่เป็นสนิม สาม<mark>ารถเ</mark>พิ่ม ความแข็งด้วยวิธีการอบชุบ กัดแต่งได้ง่ายแล<mark>ะขึ้นรูปได้ด</mark>ี โดยเฉพาะอย่างยิ่งอะลูมิเนียมมีน้ำหนักเพียง 1 ใน 3 ของ เหล็กกล้า ซึ่งเมื่อคิดเป็นอัตราส่วนความแข็งแรงต่อน้ำหนัก แล้วอะลูมิเนียมมีความแข็งแรงสูงกว่าเหล็กมาก [1] และใน บางกระบวนการผลิตจำเป็นต้องมีการขึ้นรูปด้วยวิธี การเชื่อม แต่อะลุมิเนียมผสมบางชนิด<mark>เป็นว</mark>ัสดที่เชื่อมได้ ค่อนข้างยากด้วยการเชื่อมแบบหลอม<mark>ละลาย</mark> เนื่องจากยาก ในการควบคุมโลหะหลอมเหลว<mark>ระหว่า</mark>งการเชื่อม ด้วยเหต นี้การเชื่อมเสียดทานแบบกวน (Friction stir welding; FSW) ซึ่งเป็นการเชื่อมโล<mark>หะในส</mark>ภาวะของแข็ง (Solid state welding) สามารถให้คุณภาพรอยเชื่อมที่ดี และมี ประสิทธิภาพในด้านคว<mark>าม</mark>แข็งแรงดึงสงกว่าการ<mark>เ</mark>ชื่อมแบบ หลอมละลายจึงถู<mark>กน</mark>ำมาปร<mark>ะยุกต์ใช้เพื่อทำให้เกิด</mark> โครงสร้างของแนวเชื่อมที่มีเกรนขนาดเล็กละเอียด สามารถรับแรงได้สูง [2] และมีความเหมาะสมมากสำหรับ การเชื่อมโลหะที่ไม่ต้องการให้เกิดการหลอมละลายขึ้น ซึ่ง อาจส่งผลให้เกิดกา<mark>รเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างทา</mark>งจุลภาค จากการเย็นตัวจากสภาวะของเหลวไปสู่สภาวะของแข็งได้ เช่น โลหะอะลมิเนียมผสม เกรด 2024 7075 ที่เป็น อะถูมิเนียมที่มีความแข็งแรงสูง รวมถึงอะถูมิเนียมผสมที่ ผ่านการหล่อขึ้นรูปแบบกึ่งของแข็งที่ยังมีการวิจัยการเชื่อม อย่างจำกัด

อะลูมิเนียมผสมหล่อแบบกึ่งของแข็ง SSM 2024 เป็นวัสดุที่มีโครงสร้างเกรนแบบก้อนกลม ได้จากกรรมวิธี การหล่อโลหะกึ่งของแข็ง (GISS) [3] การเชื่อมอะลูมิเนียม ผสมหล่อแบบกึ่งของแข็งยังเป็นเรื่องที่มีการค้นคว้าวิจัยอยู่ ในวงจำกัด ถึงแม้มีการเริ่มนำไปใช้ในงานอุตสาหกรรมผลิต ชิ้นส่วนยานยนต์ทั้งในประเทศและต่างประเทศแล้ว ก็ตาม ในกระบวนการเชื่อมเสียดทานแบบกวนมีปัจจัย สำคัญที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ ความเร็วรอบในการหมุน กวน ความเร็วในการเดินแนวเชื่อม ความสมดุลของแรงกด และรูปแบบของหัวกวน เป็นต้น ดังรูปที่ 1 โดยปัจจัย เหล่านี้ส่งผลต่อการประสานของเนื้อโลหะ ความแข็งแรง ของรอยเชื่อม ซึ่งความร้อนจากแรงเสียดทาน เนื่องจาก การกวนมีผลต่อเนื้อโลหะ และสมบัติทางกลของรอยเชื่อม จดม่งหมายในการเชื่อมเสียดทานแบบกวนของอะลมิเนียม ผสม คือรักษาสมบัติทางกลของบริเวณแนวเชื่อม (Mechanical properties of joint) ให้ใกล้เคียงกับเนื้อ วัสดุเดิมมากที่สุด และลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง ของโครงสร้างทางโลหะวิทยา ซึ่งส่งผลทำให้แนวเชื่อม (Welded region) รวมถึงบริเวณรอบๆ แนวเชื่อม มีการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างทำให้สมบัติทางกล มีความแข็งแรงลดลงจากผลกระทบทางด้านความร้อน (Heat affected zone; HAZ) [4] ดังนั้นพารามิเตอร์ การเชื่อมที่เหมาะสมส่งผลให้ได้คุณภาพรอยเชื่อมที่ดี มีประสิทธิภา<mark>พก</mark>ารใช้งานสูงขึ้น

รูปที่ 1 การเชื่อมเสียดทานแบบกวน [5]

รายงานของ Lui และคณะ (2003) [6] ได้ศึกษาสมบัติความแข็งแรงดึงต่อกระบวนการเชื่อมเสียด ทานแบบกวนของอะลูมิเนียม AA2017-T351 โดยได้ กำหนดค่าของค่าเรโวลูชั่นพิตซ์ (Revolution pitch) ที่ 0.02 ถึง 0.4 มิลลิเมตรต่อรอบ ดังสมการที่ (1)

Revolution pitch = $\frac{T}{R}$

โดยที่ T คือความเร็วในการเดินเชื่อม (mm/min) และ R คือความเร็วรอบในการหมุนกวน (rpm) พบว่าค่า เรโวลูชั่นพิตซ์ (Revolution pitch, mm/rev) เท่ากับ 0.07 มิลลิเมตรต่อรอบให้ค่าความแข็งแรงดึงสูงสุดที่ 82% ของเนื้อวัสดุเดิม

รายงานของ Iman และคณะ [7] ที่ได้ศึกษา ผลกระทบจากกระบวนการเชื่อมเสียดทานแบบกานของ อะลูมิเนียมเกรด AA6063-T4 พบว่า รอยเชื่อมมีความ สมบูรณ์โดยไม่เกิดข้อบกพร่อง (Defect free Weld) สอดคล้องตาม ค่าดัชนีความร้อน (Heat index; HI) ที่ช่วง 1.5–3.5 ไม่เกิดข้อบกพร่องในรอยเชื่อม ดังรูปที่ 2

ประกอบกับยังไม่มีรายงานข้อมูลการศึกษาการ เชื่อมวัสดุอะลูมิเนียมผสมหล่อแบบกึ่งของแข็ง เกรด2024 งานวิจัยนี้จึงต้องการศึกษาพารามิเตอร์การเชื่อมเสียดทาน แบบกวนของอะลูมิเนียมผสมหล่อกึ่งของแข็งเกรด 2024 โดยมีปัจจัย ที่ศึกษาคือ ความเร็วรอบในการหมุนกวน ความเร็วในการเดินเชื่อม และรูปทรงของหัวกวนที่ใช้ใน การหมุนกวน ต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางจุลภาค และความแข็งแรงดึง โดยการกำหนดระดับปัจจัยจะอ้างอิง กับค่าเรโวลูชั่นพิตซ์ (Revolution Pitch) และค่าดัชนี ความร้อน (Heat index; HI)

2. วิธีดำเนินงานวิจัย

2.1 วัสดุทดลอง

(1)

วัสดุที่ใช้ในการทดลอง คือ อะลูมิเนียมผสมหล่อ กึ่งของแข็งเกรด 2024 ที่หล่อด้วยกระบวนการหล่อแบบกึ่ง ของแข็ง โดยมีส่วนผสมทางเคมี ดังตารางที่ 1 ซึ่งมีส่วนผสม สอดคล้องกับอะลูมิเนียมผสมเกรด 2024 ตามมาตรฐาน JIS A2024

ตารางที่ 1 ส่วนผสมของโลหะอะลูมิเนียมผสมหล่อกึ่ง ของแข็งเกรด 2024 (wt%)

Cu	Mg	Mn	Si	Fe	Ti	Zn	Al
5.09	1.67	0.63	0.4	0.33	0.03	0.04	Bal

2.2 การเตรีย<mark>มชิ้</mark>นงานเชื่อม

ชิ้นงานทดลองนำมาขึ้นรูปให้มีขนาดความกว้าง 50 มิลลิเมตร ความยาว 100 มิลลิเมตร และความหนา 4 มิลลิเมตร นำขึ้นงาน 2 ชิ้นมาเชื่อมด้วยวิธีต่อชนโดย ติดตั้งบนอุปกรณ์จับยึด (Jig & Fixture) ที่สามารถวัดแรงกด ในขณะเชื่อมได้ ดังรูปที่ 3 โดยนำอุปกรณ์จับยึดมาติดตั้ง <mark>บนชุดโต๊ะของแท่</mark>นเครื่องมิลลิ่ง (Milling machine)

รูปที่ 3 อุปกรณ์จับยึดในการเชื่อมเสียดทานแบบกวน

ขณะเริ่มกระบวนการเชื่อมชิ้นงาน ดังรูปที่ 1 เมื่อหัวกวนเริ่มสัมผัสชิ้นงานที่อยู่บนอุปกรณ์จับยึดที่ติดตั้ง โหลดเซลล์ (Load cell) เพื่อวัดแรงกด (Down force) ในแนวดิ่งมาที่โหลดเซลล์ และบันทึกค่าตลอดการเชื่อม ดังรูปที่ 4 และแรงกดตลอดการเชื่อมดังรูปที่ 5 การบันทึก แรงกดพบว่า แรงกดเพิ่มสูงขึ้นในขณะกดหัวกวนลงใน ชิ้นงาน และลดลงเมื่อแช่หัวกวนทิ้งไว้หลังจาก<mark>กดจน</mark>ได้ ระยะกดลึกต่ำสุด และแรงกดเพิ่มขึ้นอีกเมื่อเริ่มเ<mark>ดินเชื่</mark>อม จากรูปที่ 5ทำให้ทราบพฤติกรรมของแรงกด<mark>ที่เกิด</mark>ขึ้น โดยสัมพันธ์กับระยะกดลึกเสียดทาน (Plunge depth) ทำให้เกิดความร้อนภายในเนื้อวัสดุส่งผลให้เกิ<mark>ดการ</mark>อ่<mark>อนตัว</mark> หรืออยู่ในสภาวะพลาสติก การเกิดการเสียด<mark>ท</mark>านระหว่าง พื้นผิวของบ่าเครื่องมือกวนกับชิ้นงาน ทำให้<mark>เกิ</mark>ดความร้อน ขึ้นอย่างรวดเร็ว ระยะกดลึกเสียดทานเพิ่มม<mark>า</mark>กขึ้นมีผลต่อ ้ปริมาณความร้อนที่เกิดเพิ่มมากขึ้นเช่<mark>นกัน ซึ่</mark>งจะเกิดครีบ ้ด้านข้างแนวเชื่อมมาก และมีผลกระ<mark>ทบให้</mark>ชิ้นงานบางลง ส่วนระยะกดลึกเสียดทานน้อ<mark>ยทำให</mark>้ปริมาณ<mark>ความร้อ</mark>น เกิดขึ้นน้อยในการเชื่อม ความ<mark>ร้อนที่ไ</mark>ม่เพียงพอ<mark>นี้อาจส่</mark>งผล ให้เกิดรูตำหนิขึ้นภายในโครง<mark>ส</mark>ร้าง [5] ในงานวิจัยนี้ควบคุม ระยะเวลาการแช่หัวกวนทิ้งไว้ จากจุด A ถึงจุด B เป็น ระยะเวลา 800 วินาที เพื่อเป็นการกระจายความร้อน และ ลดแรงกดก่อนเดินเชื่อม และป้องกันความเสียหายที่อาจ เกิดขึ้นต่อชุดแกนสปินเดิลของเครื่องจักร โดยแรงกดสูงสุด ตลอดการเชื่อมอยู่ในช่วง 8,200-8,400 นิวตัน

รูปที่ 4 แผนภาพการติดตั้งอุปกรณ์ในการทดลอง

รูปที่ 5 แรงกดในขณะเชื่อมเสียดทานแบบกวนของ หัวกวนแบบทรงกระบอกเรียบ ความเร็วรอบในการหมุน กวน 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อนาที

2.3 การออกแบบการทดลอง

การทดลองถูกออกแบบภายใต้การออกแบบการ ทดลองแบบแฟคทอเรียลเต็มจำนวน (Full factorial design) ที่มีความเหมาะสมกับการออกแบบการทดลองใน กรณีที่เลือกจำนวนระดับของปัจจัยต่างกัน โดยกำหนด พารามิเตอร์ในการศึกษา 3 พารามิเตอร์ ประกอบด้วย ความเร็วรอบในการหมุนกวน ความเร็วในการเดินเชื่อม และรูปทรงของหัวกวน แสดงดังตารางที่ 2 โดยเก็บข้อมูล การทดสอบความแข็งแรงดึงจากจำนวนสิ่งตัวอย่างจำนวน 2 ตัวอย่าง แสดงดังตารางที่ 2 โดยที่ค่าระดับของแต่ละ พารามิเตอร์สามารถคิดเป็นค่าเรโวลูชั่นพิตช์ (Revolution pitch) 0.03-0.07 มิลลิเมตรต่อรอบ และค่าดัชนีความร้อน (Heat index; HI) 1.3-2.9 อ้างอิงตามรายงานของ Liu และคณะ (2003) [6] Imam และคณะ (2014) [7]

ตารางที่ 2 ตัวแปรและระดับในการทดลอง

เกล้าสะ					
ปัจจัยในการทดลอง	หน่วย	ระดับของปัจจัย			
ความเร็วรอบในการหมุนกวน	RPM	530	790	-	
ความเร็วในการเดินเชื่อม	mm/min	22	36		
รูปทรงของหัวกวน	None	Cone	Cylinder	Thread	

หัวกวนที่ใช้ในงานวิจัยนี้มี 3 รูปแบบ เนื่องจาก มีรายงานเกี่ยวกับอิทธิพลของหัวกวน ต่อการไหลตัวของ เนื้อวัสดุในแนวนอนจากด้านหน้าไปด้านหลังและในแนวตั้ง จากด้านบนลงด้านล่าง จึงทำให้เกิดการผสมผสานเข้าเป็น เนื้อเดียวกันได้ดีภายในโครงสร้างรอยเชื่อม โดยทั่วไปแล้ว ลักษณะพื้นฐานหัวกวนที่นิยมใช้เป็นแบบ หัวกวน ทรงกระบอกเรียบ และหัวกวนทรงกรวย นอกจ<mark>ากนี้</mark>แล้ว ้ ผู้วิจัยยังได้ออกแบบให้มีการสร้างเกลียวหรือร่องเ<mark>กลีย</mark>วใน พื้นผิวหัวกวนเพิ่มเติมเพื่อให้การไหลตัวของเนื้<mark>อวัส</mark>ดมี ประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงการลดแรงกระทำที่เ<mark>กิดขึ้นใน</mark> กระบวนการอีกด้วย [8] ตัวกวนที่ใช้ผลิตจา<mark>กเหล็กกล้า</mark> เครื่องมือที่มีความแข็งทนต่อการสึกหรอสูง <mark>เ</mark>กรด DC5<mark>3</mark> (SKD61 modified) โดยหัวกวนทั้ง 3 แบบ <mark>ม</mark>ีขนาดความ ยาวของหัวกวน 3.2 มิลลิเมตร ขนาดความโตของหัวกวน 5 มิลลิเมตร และมีขนาดบ่า (Shoulder) 20 มิลลิเมตร โดยคิดเป็นอัตราส่วนขนาดบ่ากวนต่อ<mark>หัวกว</mark>น D/d เท่ากับ 4 เท่า ดังรูปที่ 6

รูปที่ 6 เครื่องมือรูปทรงของหัวกวนที่ใช้ในการทดลอง

โดยการทดลองครั้งนี้การเชื่อมเสียดทานแบบกวน ถูกเชื่อมด้วยเครื่องมิลลิ่ง (Milling machine) ยี่ห้อ Haven รุ่น XLW6332HIV มุมเอียงการกวน (Tilt angle) 3 องศา จุดเริ่มด้นของการเชื่อมเริ่มจากบริเวณตรงกลางจุดต่อชน ของชิ้นงานทั้งสองชิ้น และท่างจากขอบชิ้นงาน 15 มิลลิเมตร จากนั้นเมื่อหัวกวนเริ่มหมุนด้วยความเร็ว รอบคงที่ตามที่กำหนดไว้ เริ่มป้อนหัวกวนลงไปยังชิ้นงาน จนกระทั่งได้ความลึกและบ่าของตัวกวนสัมผัสกับ ผิวชิ้นงานตามความลึกที่กำหนด จากนั้นตัวกวนหมุนอยู่กับ ที่เพื่อเป็นการกระจายความร้อนให้ทั่วถึงและแรงกดค่อยๆ ลดลง จากนั้นจึงเริ่มเดินเชื่อมบนขึ้นทดสอบตามความเร็ว ในการเดินเชื่อมที่กำหนดโดยระบบอัตโนมัติ เมื่อถึงปลาย แนวเชื่อมตัวกวนหมุนอยู่กับที่ 15 วินาที ก่อนยกตัวกวน ออกจากแนวเชื่อม

ปัจจัยในการทดลอง ดังตารางที่ 2 กำหนดให้ มี 3 ปัจจัยหลัก คือ ความเร็วรอบในการหมุนกวน (Rotation speed) มี 2 ระดับ คือ 530 และ 790 รอบต่อ นาที ความเร็วในการเดินเชื่อม (Welding speed) มี 2 ระดับ คือ 22 และ 36 มิลลิเมตรต่อนาที และ ชนิดรูปทรงของหัวกวน 3 รูปแบบ ได้แก่ แบบทรงกรวย แบบทรงกระบอกเรียบ และแบบทรงกระบอกเกลี่ยว ปัจจัยที่ควบคุมคงที่ คือ การเอียงองศาของตัวกวน 3 องศา (Tool tilt angle) ขนาดของตัวกวน (Pin dimensions) และระยะกดลึกที่ 100% ของขนาดบ่าของตัวกวน (Shoulder) ที่ความลึกเท่ากับ 3.8 มิลลิเมตร ระยะกดลึกมี ผลกับการเพิ่มขึ้นของความแข็งแรงจากกลไกความเครียด ช่วยให้แนวเชื่อมมีความแข็งแรงเพิ่มขึ้น ดังนั้นระยะกดลึก จึงมีผ<mark>ลต่อ</mark>การลดความหนาแน่นของดิสโลเกชั่น (dislocation) ดังนั้นจึงช่วยปรับปรุงสมบัติทางกลใน การเชื่อม โดยค่าระยะเผื่อแผ่นรองหลัง (Penetration) คือระยะที่ปลายหัวกวนห่างจากพื้นด้านล่างเท่ากับ 0.2 มิลลิเมตร [9]

2.4 โครงส<mark>ร้างทางโลห</mark>วิทยา

หลังจากเชื่อมขึ้นงานทดสอบเรียบร้อยแล้วขึ้น ทดสอบถูกตัดตั้งฉากกับแนวเชื่อม จากนั้นนำไปขัดด้วย กระดาษทราย เบอร์ 400 600 800 1000 1200 และ 2400 จากนั้นขัดด้วยผ้าสักหลาดและผงขัดอะลูมิน่า ขนาด 5 ไม่ครอน และนำไปถ่ายภาพโครงสร้างด้วย กล้องจุลทรรศน์แบบลำแสง (O.M.) ยี่ห้อ Olympus รุ่น LEXT 3D OSL4000 กล้องจุลทรรศน์แบบส่องกราด (SEM & EDS & EBSD) ยี่ห้อ JEOL รุ่น JSM7100F เพื่อดู ลักษณะโครงสร้างทางจุลภาคบริเวณเนื้อวัสดุเดิม เปรียบเทียบกับบริเวณรอยเชื่อม

2.5 การทดสอบความแข็งแรงดึง

ชิ้นงานที่ได้ถูกนำไปทดสอบความแข็งแรงดึง ของแนวเชื่อม โดยชิ้นงานทดสอบถูกตัดตั้งฉากกับ แนวเชื่อม และให้รอยเชื่อมอยู่กึ่งกลางของชิ้นทดสอบ ใช้ อัตราเร็วในการดึงที่ 1.02 มิลลิเมตรต่อนาที ซึ่งขนาดและ รูปทรงของชิ้นทดสอบอ้างอิงตามมาตรฐาน ASTM-E8M [9] ดังรูปที่ 7 โดยชิ้นงานทดสอบ (Specimen) ถูกเตรียม ด้วยเครื่องตัดชิ้นงานใต้น้ำ ด้วยกระแสไฟฟ้าแบบควด ระบบอัตโนมัติ (CNC wire cut EDM) ยี่ห้อ Mitsubishi electric รุ่น MV-R และทดสอบแรงดึงด้วยเครื่องทดสอบ สมบัติทางกล ยี่ห้อ SHIMADZU รุ่น AG-50 kNX มีความเรียบ มันวาวกว่ารอยเชื่อมที่ความเร็วรอบใน การหมุนกวน 790 รอบต่อนาที บริเวณด้านแอดวานซิงไซด์ (Advancing side; AS) เกิดครีบมากกว่าด้านรีทเทรติงไซด์ (Retreating side; RS) เนื่องจากลักษณะทิศทางการไหล ของเนื้อวัสดุไหลวนหมุนไปตามหัวกวน การเดินเชื่อมทำให้ เนื้อวัสดุไหลอัดไปทางด้านแอดวานซิงไซด์ (Advancing side) [10] โดยที่ความเร็วรอบของหัวกวนที่สูงขึ้นเกิดครีบ มากกว่าความเร็วรอบการหมุนที่ต่ำกว่า เนื่องจากความเร็ว รอบที่สูงขึ้นทำให้เกิดการสร้างความร้อนได้มากขึ้น ทำให้ วัสดุเกิดสภาวะพลาสติกและเกิดการไหลตัวได้ง่ายขึ้นตาม ทิศทางความเร็วรอบของหัวกวน

รูปที่ 7 ชิ้นงานทดสอบแรงดึงตามมาตรฐาน ASTM-E8M [9]

3. ผลการวิจัย

การทดลองเชื่อมด้วยกระบวนการเชื่อมเสียดทาน แบบกวนของอะลูมิเนียมผสมหล่อกึ่งของแข็ง เกรด 2024 โดยการนำเครื่องมิลลิ่ง (Milling machine) มาประยุกต์ใช้ เป็นเครื่องเชื่อมเสียดทานแบบกวน รอยเชื่อมที่ได้จากการ สังเกตและตรวจสอบทางกายภาพเบื้องต้น มีการประสาน ของวัสดุทั้งสองได้ดี ซึ่งลักษณะแนวเชื่อมที่ได้เปลี่ยนแปลง ไปตามปัจจัยที่ไข้ในแต่ละเงื่อนไขของการเชื่อม ค่าต่างๆ ที่ได้จากการทดลองสามารถแสดงได้ดังนี้

3.1 โครงสร้างทางโลหะวิทยา

ลักษณะผิวด้านบนของแนวเชื่อมพบว่า ที่ความเร็ว การหมุนหัวกวน 530 และ 790 รอบต่อนาที และความเร็ว ในการเดินแนวเชื่อม 22 และ 36 มิลลิเมตรต่อนาที ผิวหน้า ของรอยเชื่อมจากวิธีแบบต่อชนประสานกันได้ดี ไม่เกิด ข้อบกพร่องหรือรอยแยกของชิ้นงานทั้งสองชิ้น ดังรูปที่ 8 ลักษณะผิวหน้ารอยเชื่อมที่ความเร็วรอบ 530 รอบต่อนาที

(ข) ความเร็วรอบในการหมุนกวน 790 รอบต่อนาที

RS

รูปที่ 8 ลักษณะผิวด้านบนของแนวเชื่อมเสียดทาน แบบกวนของหัวกวนแบบทรงกระบอกเรียบที่ความเร็วรอบ ในการหมุนกวนระหว่าง 530 และ 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อนาที

เมื่อนำขิ้นงานที่ผ่านการเชื่อมมาตรวจสอบ โครงสร้างจุลภาคของลักษณะภาพตัดขวาง ดังรูปที่ 9 โครงสร้างรอยเชื่อมแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ พื้นที่ ถูกกวน (SZ) พื้นที่ได้รับผลกระทบความร้อนทางกล (TMAZ) และพื้นที่ได้รับผลกระทบทางความร้อนเพียง อย่างเดียว (HAZ) [2] พบว่ารอยเชื่อมของรูปแบบหัวกวน ทั้ง 3 แบบ ที่ความเร็วรอบของหัวกวนที่ 790 รอบต่อนาที ทั้งความเร็วในการเดินเชื่อม 22 และ 36 มิลลิเมตรต่อนาที พบว่ารอยเชื่อมมีความสมบูรณ์โดยไม่เกิดข้อบกพร่อง 139

(Defect free weld) สอดคล้องตามรายงานของ Iman และคณะ [7] ที่ได้ศึกษาผลกระทบจากกระบวนการเชื่อม เสียดทานแบบกวนของอะลูมิเนียมเกรด AA6063-T4 พบว่า Heat Index ที่ช่วง 1.5-3.5 ไม่เกิดข้อบกพร่องใน รอยเชื่อม แต่ที่ความเร็วในการหมุนกวน 530 รอบต่อนาที ทั้งความเร็วในการเดินเชื่อม 22 และ 36 มิลลิเมตรต่อนาที และทุกรูปแบบของหัวกวน พบจุดบกพร่องของรอยเชื่อม เกิดรูโพรงขนาดเล็กๆ บริเวณที่ขอบด้านข้างตรงกลางของ รอยเชื่อมในพื้นที่กวน (Nugget) ด้านแอดวานซิงไซด์ (Advancing side) ดังรูปที่ 10 โดยมีลักษณะเป็นการไหล ของเนื้อวัสดุที่ไหลไม่เต็มในบริเวณพื้นที่กวนหรือไม่สมบูรณ์ เนื่องจากความร้อนที่มากหรือน้อยเกินไป และแรงกดที่ ไม่เพียงพอและเหมาะสม [11]

(ก) โครงสร้างจุลภาคร<mark>อยเชื่อ</mark>มลักษณะตัดขวาง

รูปที่ 9 โครงสร้างทางจุลภาคของแนวเชื่อมเสียดทาน แบบกวนของหัวกวนแบบทรงกระบอกเรียบที่ความเร็วรอบ ในการหมุนกวน 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดิน เชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อนาที

รูปที่ 10 ลักษณะจุดบกพร่อง (Void) ที่เกิดในรอยเชื่อม

ในส่วนพื้นที่ของการเชื่อมที่ได้รับผลกระทบ ทั้ง 3 ส่วน ดังรูปที่ 9 ได้แก่ บริเวณแรก คือ บริเวณที่ถูก สัมผัสกับหัวกวนโดยตรง (SZ) ซึ่งมีเกรนขนาดเล็กละเอียด บริเวณที่สอง คือ บริเวณพื้นที่ได้รับผลกระทบความร้อน ทางกล (TMAZ) ลักษณะเกรนมีทิศทางที่ยืดออกไปตาม หัวกวน และบริเวณสุดท้ายคือบริเวณที่ได้รับผลกระทบ จากความร้อนเพียงอย่างเดียว (HAZ) สังเกตรูปร่างของ เกรนได้ง่าย มีขอบเกรนซัดเจน [14]

ผลการทดสอบโครงสร้างจุลภาคจากกล้อง จุลทรรศน์แบบส่องกราด (SEM & EDS & EBSD) พบว่าใน พื้นที่บริเวณผลกระทบจากความร้อนสามารถสังเกตรูปร่าง ของเกรนและบริเวณของเกรนได้อย่างชัดเจน และพบการ กระจายตัวของธาตุทองแดง (Cu) ในบริเวณพื้นที่ขอบเกรน เป็นจำนวนมาก และมีการกระจายตัวสม่ำเสมอ ดังรูปที่ 11 ซึ่งในบริเวณพื้นที่ขอบเกรนเมื่อนำไปตรวจสอบชนิดและ ปริมาณธาตุที่เป็นองค์ประกอบพบเฟสยูเทคติค Mg-Al₂Cu/Cu-Al₂ ดังรูปที่ 12 สอดคล้องกับรายงานของ Jacob และคณะ (2018) [13]

ส่วนบริเวณพื้นที่ได้รับผลกระทบความร้อนทางกล พบว่าเกรนมีลักษณะเสียรูปในลักษณะยึดยาวออก (Elongated grain) ไปตามทิศทางการหมุนของหัวกวน [12] และบริเวณพื้นที่ที่ถูกกวนด้วยหัวกวนพบว่ามีเกรน ลักษณะเล็กและละเอียด เกิดโครงสร้างเป็นผลึกใหม่ (Recrystallized) จากความร้อนจากการหมุนกวน และมี ความแข็งแรงจากการตกตะกอน (Precipitates) โดยมีเฟส ยูเทคติค Mg-Al₂Cu และ Cu-Al₂ กระจายตัวในเฟสหลักที่ เป็นเนื้ออะลูมิเนียมอย่างสม่ำเสมอ [13]

Mg-Al₂Cu/Cu-Al₂

รูปที่ 11 การกระจายตัวของธาตุในบริเวณพื้นที่ได้รับ ผลกระทบจากความร้อน

รูปที่ 12 ชนิดแ<mark>ละปริ</mark>มาณธาตุที่เป็นองค์ประกอบบริเวณ ขอบเกรน

3.2 ความแข็งแรงดึง<mark>จากการท</mark>ดสอบ

จากการทดสอบความแข็งแรงดึงของชิ้นงาน ทดสอบการดึงตามมาตรฐาน ASTM-E8M ซึ่งเป็นค่า ความแข็งแรงดึงเฉลี่ยจากจำนวนตัวอย่าง 2 ตัวอย่าง ดังรูป ที่ 13 พบว่าหัวกวนแบบทรงกระบอกเรียบให้ค่าความ แข็งแรงดึงเฉลี่ยสูงสุด 212 MPa ที่ความเร็วรอบในการ หมุนกวน 530 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที เนื่องจากค่าความร้อนในการเชื่อม (Heat input) ที่เหมาะสม ความเร็วในการหมุนกวนต่ำ

และความเร็วในการเดินเชื่อมสูงทำให้อุณหภูมิในขณะเชื่อม ไม่สูงมาก ส่งผลให้พื้นที่ได้รับผลกระทบทางความร้อน (HAZ) ได้รับความร้อนน้อยลงด้วย ทำให้เกรนมีขนาดเล็ก กว่าการเชื่อมที่ความเร็วรอบในการหมุนกวนที่ 790 รอบ ต่อนาที เกิดอุณหภูมิในการเชื่อมสูงกว่า ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการทดสอบความแข็งแรงดึง ที่การขาดของชิ้นงาน เกิดขึ้นบริเวณขอบรอยเชื่อมซึ่งเป็นบริเวณพื้นที่ได้รับ ผลกระทบทางความร้อน (HAZ) ทางด้านรีทเทรติงไซด์ (Retreating side) เนื่องจากเป็นบริเวณที่มีการ เปลี่ยนแปลงของโครงสร้างของเกรนในบริเวณที่รับ ผลกระทบทางความร้อน (HAZ) เกรนมีขนาดใหญ่กว่า โครงสร้างเดิมทำให้ความแข็งแรงดึงลดลง ขณะที่หัวกวน แบบทรงกรวยให้ค่าความแข็งแรงดึงเฉลี่ยต่ำสุด 145 MPa ที่ความเร็วหมุนเชื่อม 790 รอบต่อนาที และความเร็วใน การเดินเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที โดยค่าแรงดึงสงสดใน การวิจัยนี้มีค่า เท่ากับ 212 MPa มีประสิทธิภาพ 99% ขอ<mark>งความ</mark>แข็งแรงวัสดุพื้น

<mark>รูปที่ 13 ผลการท</mark>ดสอบความแข็งแรงดึงในสภาวะต่างของ รู<mark>ปทรงหัวกวน</mark>ทั้ง 3 รูปแบบ

3.3 ผลวิเคราะห์ทางสถิติ

จากผลการทดลอง ได้นำมาวิเคราะห์ด้วย การวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าความแข็งแรงดึงโดยใช้ โปรแกรมมินิแทป รุ่น18 (Minitab 18) ดังตารางที่ 3 เพื่อซี้ให้เห็นถึงผลกระทบหลัก และผลกระทบร่วมของ พารามิเตอร์ที่ส่งผลต่อค่าความแข็งแรงดึงที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า ผลกระทบหลักของพารามิเตอร์ที่ส่งผลกระทบ

ต่อค่าความแข็งแรงดึงมากที่สุด ประกอบด้วย ความเร็ว รอบในการหมุนกวนและรูปทรงของหัวกวนตามลำดับ ในขณะที่ความเร็วในการเดินเชื่อมในช่วงระดับปัจจัยที่ ศึกษาไม่ส่งผลกระทบต่อค่าความแข็งแรงดึงอย่างมี นัยสำคัญ

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจได้จากการ ทดลอง R² มีค่าเท่ากับ 93.9 เปอร์เซ็นต์ และค่า Adjusted R² มีค่าเท่ากับ 88.3 เปอร์เซ็นต์ แสดงให้เห็นถึงจำนวนที่ เพียงพอต่อการประมาณค่าพยากรณ์ของความแข็งแรงดึง โดยความผันแปรที่เกิดขึ้นในการทดลองมาจากผลกระทบ หลัก และผลกระทบร่วมของแต่ละพารามิเตอร์ในการ ทดลอง 88.3 เปอร์เซ็นต์ และเกิดจากปัจจัยที่ไม่สามารถ ควบคุมได้ 11.7 เปอร์เซ็นต์

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าความแป<mark>รปรว</mark>นของค่า ความแข็งแรงดึง

Analysis of Variance

Model Adj S 7102. Adj MS 645.70 0.000 Linear 1636.1 10.62 0.001 409.0 Tool eec 33409 167.04 43 1248.4 32.40 0.000 Rotation speed 1248.4 Welding speed 53.61 53.61 1.39 0.261 2-Way Interaction 5289.3 1057.9 27.46 0.000 404.14 808.28 10.49 0.002 1158.9 15.04 0.001 Tool 579.43 Rotat 3322.1 3322.1 86.23 0.000 177.41 88.71 0.142 3-Way Interaction 0.142 Tool geometry-R 177.41 88.71 230 12 23 Error 462.30 Total 7565(Model Summary

นอกจากนี้ยังพบว่าผลกระทบร่วมระหว่างปัจจัยที่ ส่งผลต่อค่าความแข็งแรงดึงประกอบด้วยความเร็วรอบใน การหมุนกวนและความเร็วในการเดินเชื่อม และ รูปทรงของ หัวกวนและความเร็วในการเดินเชื่อม และ รูปทรงของ หัวกวนและความเร็วรอบในการหมุนกวน ตามลำดับ โดย ผลกระทบร่วมระหว่างปัจจัยความเร็วรอบในการหมุนกวน และความเร็วในการเดินเชื่อม มีผลต่อความแข็งแรงดึงมาก ที่สุด ดังรูปที่ 14

รูปที่ 14 ปัจจัยของผลกระทบต่อค่าความแข็งแรงดึง

รูปที่ 15 แสดงถึงผลกระทบหลักของพารามิเตอร์ที่ ส่งผลต่อค่าความแข็งแรงดึง แสดงให้เห็นว่ารูปทรงของ หัวเชื่อมแบบทรงกระบอกเรียบให้ค่าเฉลี่ยของค่าความ แข็งแรงดึงสูงสุด ผลกระทบหลักของความเร็วรอบในการ หมุนกวนมีความสัมพันธ์เชิงลบกับค่าความแข็งแรงดึงเมื่อ ความเร็วรอบในการหมุนกวนลดลงส่งผลให้ความแข็งแรง เพิ่มขึ้น ในขณะที่ความแข็งแรงดึงส่งกัน เมื่อความเร็วในการ เดินเชื่อมต่ำส่งผลให้ค่าความแข็งแรงดึงสูงกว่าค่าความเร็ว ในการเดินเชื่อมสูง

รูปที่ 15 ผลกระทบหลักที่ส่งผลต่อค่าความแข็งแรงดึง

รูปที่ 16 ผลกระทบร่วมที่ส่งผลต่อค่าความแข็ง<mark>แร</mark>งดึง

รูปที่ 16 แสดงความสัมพันธ์ร่วมของแต่ละ พารามิเตอร์ เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างความเร็ว รอบในการหมุนกวน และความเร็วในการเดินเชื่อม พบว่า เมื่อใช้ค่าความเร็วรอบในการหมุนกวนที่ 530 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที ให้ค่าความ แข็งแรงสูงกว่าความเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อ นาที ในทางตรงกันข้ามเมื่อใช้ความเร็วรอบของหัวกวนที่ 790 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดินเชื่อม 22 มิลลิเมตร ต่อนาที ให้ค่าความแข็งแรงสูงกว่าความเร็วในการเดิน เชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างรูปทรงหัวเชื่อม และความเร็วรอบในการหมุนกวน พบว่า รูปทรงหัวกวน แบบทรงกรวยให้ค่าความแข็งแรงดึงของรอยเชื่อมสูงที่สุด ตามด้วยหัวกวนแบบทรงกระบอกเรียบและหัวกวนแบบ ทรงกระบอกเกลียว ตามลำดับ แต่ถ้าพิจารณาทั้งความเร็ว รอบในการหมุนกวน 530 และ 790 รอบต่อนาทีพบว่า รูปทรงหัวกวนแบบทรงกระบอกเรียบให้ค่าความแข็งแรง ดึงเฉลี่ยของรอยเชื่อมสูงที่สุด ตามด้วยหัวกวนแบบ ทรงกระบอกเกลียวและหัวกวนแบบทรงกรวย ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างรูปทรงหัวเชื่อม และความเร็วในการเดินเชื่อม พบว่าที่ระดับความเร็วใน การเดินเชื่อม 22 มิลลิเมตรต่อนาที รูปทรงแบบกรวยให้ ค่าความแข็งแรงสูงสุด ในขณะเมื่อใช้ความเร็วในการเดิน เชื่อมที่ 36 มิลลิเมตรต่อนาที พบว่ารูปทรงหัวกวนแบบ ทรงกระบอกเรียบให้ค่าความแข็งแรงของรอยเชื่อมสูงที่สุด

4. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ 4.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการทดลองในกระบวนการเชื่อมเสียดทาน แบบกวนของอะลูมิเนียมหล่อกึ่งของแข็ง เกรด 2024 พบว่าทุกสภาวะของการเชื่อมให้ลักษณะผิวด้านบน ของแนวเชื่อมเรียบและสม่ำเสมอ มีการผสมเข้ากันได้ดีของ เนื้อโลหะ เกิดครีบเล็กน้อยบริเวณแนวเชื่อมด้านแอดวาน ซิงไซด์ (Advancing side) และโครงสร้างทางจุลภาคของ แนวเชื่อม บริเวณตรงกลางแนวเชื่อม (SZ) เกรนมีขนาด เล็กละเอียด เมื่อเทียบกับเกรนที่บริเวณเนื้อโลหะเดิม ในขณะที่บริเวณที่ได้รับผลกระทบอันเนื่องมาจากความ ร้อนทางกล (TMAZ) มีลักษณะเกรนเรียวและยืดยาว เนื่องจากปฏิกิริยาทางกลที่ได้รับจากตัวกวน และบริเวณที่ ได้รับความผลกระทบทางความร้อน (HAZ) มีลักษณะเกรน ขนาดใหญ่กว่าเนื้อโลหะเดิม

ผลวิเคราะห์ทางสถิติพบว่าผลกระทบหลักที่ส่งผล ต่อค่าความแข็งแรงดึงของแนวเชื่อม ได้แก่ ความเร็วรอบ ในการหมุนกวนและรูปทรงของหัวกวนตามลำดับ โดยความเร็วในการเดินเชื่อมในช่วงระดับปัจจัยที่ศึกษา ไม่ส่งผลต่อความแข็งแรงดึงอย่างมีนัยสำคัญ และ พารามิเตอร์ที่ให้ความแข็งแรงเฉลี่ยสูงสุด 212 MPa คือ การเชื่อมด้วยหัวกวนแบบทรงกระบอกเรียบ ความเร็วรอบ ในการหมุนกวน 530 รอบต่อนาที ความเร็วในการเดิน เชื่อม 36 มิลลิเมตรต่อนาที

4.2 ข้อเสนอแนะ

ง<mark>านวิจัยนี้ยังมีด้วแปรอื่นที่น่าสนใจ ได้แก่ ขนาด สัดส่วนของบ่ากวนต่อหัวกวน (D/d ratio) และแรงกด ที่เหมาะสมต่อขนาดของหัวกวน เพื่อนำไปประยุกต์ใช้หรือ เป็นแนวทางวิจัยในการพัฒนาในกระบวนการเชื่อมต่อไป</mark>

5. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนเครื่องมือการทำวิจัย จากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา และมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีสุรนารี จนงานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- [1] N. Thammachot, Metallurgy. Bangkok: Chulalongkorn University Press., 2013 (in Thai).
- [2] R. S. Mishra and Z. Y. Ma, "Friction Stir Welding and Processing," Materials Science and Engineering, Vol. 50, pp. 1-78, 2005.
- [3] J. Wananasin, "Semi-Solid Die Casting Technology," in Proceedings of the Third Thai Foundry Conference, Bangkok, Thailand, November 23, 2006, pp. 1-12 (in Thai).
- [4] C. Yu, D. Hua, J. Li, J. Zhao, M. Fu, X. Li, "Effect of welding heat input and post-welded heat treatment on hardness of stir zone for friction stir-welded 2024-T3 aluminum alloy," Trans. Nonferrous Met. Soc. China, Vol. 25, pp. 2524-2532, 2015.
- [5] W. M. Thomas, E. D. Nicholas, J. C. Needham, M. G. Murch, S. P. Temple and C. J. Dawes, " Friction Stir Butt Welding," International Patent Application, No. PCT/GB92/02203 and GB patent application, No. 9125978.8, 1991.
- [6] H. J. Liu, H. Fuji, M. Maeda and K. Nogi, "Tensile properties and fracture locations of friction stir welded joints of 2017-T351 aluminum alloy," Journal of Materials Processing Technology, Vol. 142, No. 3, pp. 692-696, 2003.
- [7] M. Imam, V. Racherla and K. Biswas, "Effect of Post Weld Natural Aging on Mechanical and Microstructural Properties of Friction Stir Welded 6063-T4 Aluminium Alloy," Journal of [14] I. Radisavljevic, A. Zivkovic, N. Radovic, and V. Materials and Design, Vol. 64, pp. 657-686, 2014.
- [8] J. Guo, "Solid State Welding Processes in Manufacturing," in Handbook of Manufacturing

Engineering and Technology, London: Springer-Verlag, 2015, pp. 576-583.

- [9] P. Muangjunburee, The effect of welding parameters on Metallurgical and Mechanical Properties of Joining of Semi Solid (SSM) Aluminium alloy A356 by Friction Stir Welding process (FSW), Songkla: Prince of Songkla University. 2007 (in Thai).
- [10] Y. C. Lin, J. J. Liu and J. N. Chen, "Material flow tracking for various tool geometries during the friction stir spot welding process," Journal of Materials Engineering and Performance, Vol. 22, No. 12, pp. 3674-3683, 2013.
- [11] J. Y. Sheikh-Ahmad, F. Ozturk, F. Jarrar, and Z. Evis, "Thermal history and microstructure during friction stir welding of Al-Mg alloy," The International Journal of Advanced Manufacturing Technology, Vol. 86, pp. 1-11, 2016.
- [12] A. K. Lakshminarayanan, S. malarvizhi, and V. Balasubramanian. " Developing friction stir welding window for AA2219 aluminium alloy," Trans. Nonferrous Met. Soc. China, Vol. 21, pp. 2339-2347, 2011.
- [13] J. Jacob, S. P. Shanmunghanatan and M. B. Kiran, "Effect of tool on microstructure and mechanical properties of friction stir processed AA2024- T351 aluminium alloy," Materials Today: Proceedings, Vol. 5, pp. 2965-2979, 2018.
 - Grabulov, "Influence of FSW parameters on formation quality and mechanical properties of Al 2024- T351 butt welded joints," Trans.

ประวัติผู้เขียน

นายอังการ กำเรือน เกิดเมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2520 ที่อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ปัจจุบันมีภูมิลำเนาอยู่ที่อำเภอ โชคชัย จังหวัดนครราชสีมา เริ่มการศึกษาระดับประถมศึกษา ปีที่ 1-6 ที่ โรงเรียนสุนทรวิจิตร จังหวัดนกรพนม มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนนครพนมวิทยาคม ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาช่างกล โรงงาน ที่วิทยาลัยเทคนิกนครพนม ประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาช่างเครื่องกล ที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตขอนแก่น สำเร็จการศึกษาระดับวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เมื่อปี พ.ศ. 2546

หลังจากสำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ. 2547 ได้รับเข้าทำงานในตำแหน่งวิศวกร แผนก วิศวกรรม บริษัท ไดซิน จำกัด จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างทำงานในปี พ.ศ. 2551 ได้ศึกษาต่อ ระดับครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี กรุงเทพมหานคร จนสำเร็จการศึกษาเมื่อ พ.ศ. 2553 และทำวิจัยในเรื่อง การศึกษาการแปรผัน สัดส่วนของแก๊สปกคลุมในกระบวนการเชื่อมทั้งสเตนอาร์กอนต่อคุณภาพงานเชื่อมเหล็กกล้า ใร้สนิมดูเพล็กซ์เกรด UNS S31803

ในปี พ.ศ. 2552 ได้รับเข้าทำงานในวิทยาลัยเทคนิกนครราชสีมา ในตำแหน่ง ครู แผนกช่าง กลโรงงาน ผู้วิจัยได้เป็นผู้สอนในรายวิชาปฏิบัติการต่าง ๆ ทางด้านการผลิต เกี่ยวกับการใช้ เครื่องมือ และเครื่องจักรอุต<mark>สาหกรรม ตั้งแต่ระดับขั้นพื้นฐา</mark>น จนถึงระดับการควบคุมในขั้นสุง และระบบอัตโนมัติในการผลิต

ในปี พ.ศ. 2554 ได้รับเข้าทำงานที่สาขาวิศวกรรมการจัดการอุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยี อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา และในปี พ.ศ. 2558 ได้ศึกษาต่อระดับวิศวกรรม ศาสตรคุษฏีบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมการผลิต ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ขณะศึกษาระดับ ปริญญาเอก ผู้วิจัยในปี พ.ศ. 2561 ได้รับโอกาสเป็นนักศึกษาแลกเปลี่ยน สถาบันเทคโนโลยีชิบะ อุระ (SIT) ณ ประเทศญี่ปุ่น เพื่อศึกษาและใช้อุปกรณ์ และเครื่องมือต่าง ๆ ในการทำวิจัยเป็น ระยะเวลา 3 เดือน ผู้วิจัยได้เป็นผู้สอนในรายวิชาปฏิบัติการต่าง ๆ ของสาขาวิชาวิศวกรรมการผลิต สาขาวิชาวิศวกรรมเมคกาทรอนิกส์ และสาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล จากที่มีประสบการณ์ด้าน การสอนปฏิบัติการ และการทำงานวิจัย ทำให้ผู้วิจัยมีความรู้ ความชำนาญทางด้านการผลิต การใช้ เครื่องจักรในงานอุตสาหกรรม และการนำเครื่องจักรมาประยุกต์ใช้ในงานเชื่อมเสียดทานแบบกวน โดยมีผลงานตีพิมพ์เผยแพร่ปรากฏดังภาคผนวก ก.